

PÄRBAUDĪTS 14. G.

N° 162.
P a t w i s k a

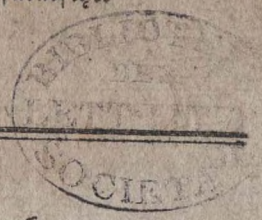
Pawaru-Grāhmata;

Muischas-Pawareem

par Mahziba,

wissadus Kungu Chdeemus

gahrđi wahrđe un šatašfđe.

Jelgawā, 1796.

Espeests pee Jāhna Wridbrikka Steffenhagen.

An die
respektiven Pränumeranten
des Lettischen Kochbuchs.

Dieses im Anfange des vorigen Jahres von mir angekündigt: und mit dem Schlusse desselben, auf ausdrückliches Verlangen des anfänglichen Verfassers, zu vollenden versprochene Kochbuch, hat dennoch endlich, durch die vorzügliche Fähigkeit des nachfolgenden Verfassers, früher die Presse verlassen, als ich es hoffen konnte, da er diesen bisher noch ungebahnten Weg zu betreten übernahm. In der den 5. Januar d. J. gedruckten Anzeige des erstern Verfassers, zu welcher Zeit ich nur zu vier Bogen Manuskript hatte, führt er seine Kränklichkeit als gegründete Ursache der Verzögerung an, denn sie machte ihn nicht nur zur fernern Fortsetzung der angefangenen Arbeit völlig unfähig, sondern entriß ihn auch wenige Wochen darauf, nach dem Willen der Vorsehung aller

M

übrigen Erdentätigkeit. Die in eben der Anzeige von ihm gegebene Hoffnung, in der ersten Hälfte dieses Jahres das Werk zu beendigen, schien mir so ungewiß, daß ich es für nothwendig hielt, auch von meiner Seite eine Nachricht beizufügen, in welcher ich zwar für die Vollendung desselben auf alle Fälle zu sorgen versicherte, allein um das in mich gesetzte gütige Vertrauen nicht zu mißbrauchen, nicht wagen wollte eine Zeit zu bestimmen; sondern mich lieber erbot, allen respektiven Interessenten, denen die Beendigung des angefangenen Werks zu weit ausgesetzt schien, Ihre Pränumerationen zurück zu zahlen. Da sich aber Niemand hiezu gemeldet, noch sonst einiger geäußerte Unwille mir bekannt geworden, so halte ich es für meine Pflicht, diesen wiederholten Beweis des in mich gesetzten schätzbaren Vertrauens hier öffentlich mit dem ergebensten Danke zu erwiedern. In dessen habe ich doch mit innigem Schmerz

zu erfahren, daß einem ansehnlichen Teile des Livländischen Publikums jene Anzeige gar nicht zu Händen gekommen, wovon mir die Ursache um so unerklärlicher ist, da ich eine überflüssige Anzahl Exemplare als Beilage zum Rigischer Intelligenzblatte dahin überschickt hatte. — Ich übergebe also dem Publikum dieses Buch, mit dem herzlichsten Wunsch daß es seinen Erwartungen entsprechen möge; wer es durch eigne Versuche erfahren, wieviele Mühe es kostet, aus verschiedenen Büchern oft sehr zerstreut liegende Stücke zu sammeln, sie gehörig zu ordnen, ihre oft scheinbaren, oft auch wirklichen Widersprüche zu vereinigen und dem Ganzen Lokalität und Brauchbarkeit zu geben; und dies in einer noch so wenig bearbeiteten Sprache, die wegen häufiger Aehnlichkeit ihrer Beugefälle Dunkelheit und Mißverständnisse veranlaßet, wo sie durchaus vermieden werden müssen — wer es erfahren, wie schnell manche Arbeit unter

den Händen wächst, wenn der Wunsch etwas vollständiges zu liefern, zur Weiltäufigkeit verleitet, wenn diese Schwürigkeiten bekannt sind, welche der Verfasser dieses Buchs zu bekämpfen hatte, und die ihm dem ohngeachtet zuteilgewordene Vollständigkeit bemerken will; der wird die freilich wider meinen Willen verzögerte Ausgabe, wobei es eher gewonnen als verloren hat, lieber billigen als tadeln. Ueberzeugt also von der Billigkeit und Nachsicht des Verehrungswürdigen Kur- und Livländischen Publikums, darf ich mit Zuversicht hoffen, daß nachdem es das ganze Buch, welches wirklich stärker und vollständiger geworden als ich anfänglich glauben konnte, wird durchblift und gelesen haben, dieser Verzögerung wegen nicht auf mich zürnen, sondern seines ferneren schätzbaren Wohlwollens und Vertrauens würdigen werde. — Mitau, den 26. Julius 1796.

Steffenhagen.

Namenverzeichnis

der

respektiven Pränumeranten.

	Exempl.
Herr Kreismarschall von Albedyl auf Rosenbeck.	1
— Oberjägermeister von Albedyl auf Neumocken.	1
— A = S	1
— von Alscheberg auf Bresslgen.	1
— Kreismarschall, Kammerherr von Bayer, auf Stockmannshoff.	1
Frau von Behr auf Ansen.	3
Herr Präsident von Behr auf Edwahlen.	1
Frau Etatsrätbin von Behr auf Popen.	3
Herr von Behr auf Stricken.	1
— Pastor Bilterling zu Preekuln.	1
— Sekretair Bilterling.	1
— Etatsrath und Kreisrichter von Blomberg auf Sergemiten.	1
Frau Affessorin von Bolfchwing auf Ballgallen.	1
— von Bolfchwing.	1
— Obristin von den Brinken.	1
Herr Obrister von den Brinken auf Bresslgen.	1
— von den Brinken auf Sessilen.	1
— Lieutenant von Brinkmann.	1
Frau Affessorin Broclay de Lolly.	1
Fräulein v. d. Brügggen.	1
Frau von Brunow auf Postenden.	2
Herr von Buttlar auf Garrosen.	1
— B = S.	2
— Czarnewsky in Liebau.	10

	Exempl.
Frau Kapittainin von Drenteln auf Kerstenbehm	I
— v. D.	I
— v. E.	I
— v. F. auf B.	2
— von Firts auf Sabtingen.	I
Herr Kapittaine von Frank auf Sessau.	2
— von Frank auf Mittelhoff.	I
— Freist.	2
Frau von Gangkaum.	5
Demoiselle A. E. Göge.	I
Herr Kaufmann Grosesky in Solbingen.	I
Frau Kammerherrin von Grotthuis.	I
Herr Rittermeister von Hahn auf Meschnecken	I
Frau von Hahn.	I
Herr Pastor Hartmann auf Stenden.	I
— von Helmersen auf Bischofsberg.	I
— von Heyking auf Zehren.	I
— von Heyking auf Galten.	I
— Major von Huene auf groß Sabtingen.	I
Frau Pastorin Huhn, geborne Voigt.	I
Herr Graf Kaiserling auf Blieden.	I
— Kammerherr Kaiserling auf Wahren.	I
— Probst Klappmeyer in Frauenburg.	I
Frau von Kleist auf Susen.	I
— Kammerherrin von Kleist auf Warven.	I
Herr von Klopmann auf Würzau.	I
— Baron Knigge auf Bredenhoff.	2
— Gouvernementsmarschall, Geheimderath von Korff.	2
— von Korff auf Ringen.	2
— Regierungsrath von Koschull auf Stalgen.	I
— Pastor Launiz jun. in Grobrien.	3
— v. L.	I
— Matt. Niklas Leewig.	I
Frau Kreismarschallin von Liewen auf Dünhoff.	I

	Exempl.
Frau Regierungsräthin von Loewis.	3
Herr J. B. Magath, Kandidat.	2
Frau von Mantusfel.	I
— von Mehem auf Wiltzen.	I
Herr Graf von Mellin zu Lappies.	2
— Assessor von Meerfelde auf Zieroblen.	I
— Kapittaine von Meerfelde auf Jezern.	I
Frau Generalin von Meyendorff, geborne von Krüdener.	I
— Generalin von Meyendorff, geborne von Begefat.	2
Herr von Mirbach auf Salenen.	I
Frau von Mirbach.	I
— Frau Pastorin Müller, geborne Bock.	I
Herr Kaufmann Mülner.	I
— N. N.	I
— Major Kettelhorst.	I
— Hauptmann von Nolde auf Hansau.	I
Frau von Offenbergh.	2
Herr Pastor Pehgau zu Cremon.	I
— von Rahden auf Wittwenhoff.	I
— Rang.	I
— Kollegienassessor von Raff.	I
— Kreishauptmann von Rautenfeld.	I
— Staabs-Chirurgus J. J. von Reichardt.	I
Frau Catharine Helene von Reichardt, geborne Eckmann.	I
Herr N. W. Rickmann.	I
Herr Pastor Reimer aus Wiltzen.	I
Frau Hofrathin von Rennemkamp.	2
Herr Baron Roenne auf Memelhoff.	2
— Baron Roenne auf Bershoff.	I
Frau Pastorin Roskovijs, geborne Fritzel.	I
Herr Kammerherr von Rutenbergh.	I
— Obrister von Rutenbergh.	2

Exempl.

Herr Assessor von Rutenberg.	I
Herr K. v. R.	I
— Kreisrichter von Sacken auf Jossan.	I
Frau Landmarschallin von Sacken.	I
— von Sacken auf Wangen.	2
— von Sacken auf Senten.	I
Herr Landmarschall von Sacken auf Brogen.	I
Frau Oberjägermeisterin von Sack auf Ismagen.	I
— von Sack.	I
Herr Satorius.	I
Frau Amtsverwalterin Schiemann, gebohrne Kröp- pisch.	I
Herr G. H. Schirren.	I
— Hofrath Scotus.	I
— v. Schluppenbach auf Gaiken.	I
— Probst und Konsistorialassessor, Magister Schoell.	10
— Etatsrath und Präsident von Stempel.	4
— Probst Stender in Sonnart.	3
Frau Landhofmeisterin von Laube.	I
— Pastorin Wagner, gebohrne Baumann.	I
Herr Pastor Weber zu Edwahlen.	I
— Generalmajor und Ritter von Weiskmann zu Serben.	I
Frau Kammerherin von Wiegandt auf Krottusch.	I
Herr Major von Witten.	I
— Kapitaine von Witten.	I
Frau Etatsrätthin von Wolff.	I
Herr Baron von Wrangael zu Schloß Lubde.	2
— Oberkonsistorialrath von Zimmermann.	I

Nodalla rahditais.

		Iappä
1	Nodalla, no siltahm un aufstahm Sup- pehm 57	I
2	— — no wiffadi wahritahm, gohse- tahm un pilditahm gallas riktim 88	43
3	— — no wiffadi wahritahm, gohse- tahm un zepitahm siwju riktim 109	129
4	— — no Pildijumeem, Puddineem, Weikandellehm un Klutschkeem 35	199
5	— — no daschadahm pahrleijamahm Sullahm 35	221
6	— — no daschadeem Sallumeem jeb tahdahm riktim, kas no dahrsa- un lauka augteem taifitas irr 40	239

- 7 Nodalla, no daschadeem zeppefcheem, jeb
no zepfas gallas taifitahm riftim
47. No Sallatehm 17 265
- 8 — — no wiffadahm peena- pautu- un
miltu riftim 54 311
- 9 — — no Tortehtm un Pafteetehtm 69 353
- 10 — — no daschadahm Deffahm 22 431

Pirma Nodalla

no tafhm

S u p p e h m.

1850
1851
1852
1853
1854
1855
1856
1857
1858
1859
1860

[Faint, illegible text on the right page, possibly bleed-through from the reverse side]

La brubna Suppe.

Nemm labbu gabbalu wehrschu gallas no
pakkatas gurneem, desmit jeb peezpadesmit
mahrzinus, ta schim brihscham waijaga; no-
grees plakkanus gabbalus pirksa-beesuma un
sakull tohs stipri. Nosmehre dselsu Grahpia
dibbeni labbi ar fweestu un apkaiji tohs gal-
las gabbalus ar fweeschu milteem us weenu
puffi, un scho puffi leez us dibbeni, un wiff
aplahrt tahm mallahm ta Grahpia. Kad nu
wiff ta nolikts, peeleez wiffadas Saknes, Moh-
res, Pehtersilhes, Selleri, sibki sagreestus
Burkanus un Sihpoles, ta arridsan trihs
jeb tshetrus gabbalus no weena schinka. Leez

to wiffu us farsteem pelneem, usleez wahlu us to Grahpi, fa wiff bruhns tohp; bet paraugi ar weenu, fa tas ne peedegg. Pehz allasch wairak ohgles peeleez, bet gaischi tam uggunim ne buhs ne mas degt! — Kamehr nu tas werd, no tahs atlikfuschas gallas labbu Suppi wahri, ar kahdahm faknehm un weenu gabbalu Ingbera. Kad winsch Grahpis kahdu stundu diweju us ugguni stahweis un wiff jau bruhns rahdahs, tad leij trihs pawarnizes no tahs Suppes klast, bet ne apmaisi to, kas eefsch ta grahpja dibbena. — Kad winsch kahdu brihdi ta wirris, peelei atkal tikpat no tahs Suppes, kamehr tu nomanni fa wiff labbi bruhns tappis; tad pee lei wehl Suppes, zil waijaga, un ta lai wiff kohpa werd, kamehr weenahdi bruhns rahdahs. Eeberr sahli, un isleij wiffu zaur Durchlacku kahda blohda, fur winna stahweht warr, kamehr tahs druskas pee dibbena nostahjuschees. To spohschu Suppi pawirrina ar labbi sagreestahm faknehm, un no smell tohs taukus no wirsu, tad wiff gattawz.

Kad tahdu Suppi grihb us galbu nest; leeze eefsch tahs blohdas smuffi us ohgleem restetas baltas maifes gabbalus, jeb arri simjujeb gallas-Puddinu, un nopluzzinatus Spinates lappas, fo wiffu ar to Suppi iswahriht buhs. — Kas Ruhdeles eelikt grihb, tam ne waijaga Saknes un Spinati nemt, bet restetes maifes ween ja paleef.

Spohscha Suppe.

(Klar Bouillon.)

Nemni wehrschi gallas weenu pohdu jeb 15 Mahrzinus, to labbi nomasga, un usleez winnu ar aukstu uhdni us ugguni. Kad tas uswirris, noputtina wiffu labbi, un peeleez druszin sagruhstu Ingberu ar sahli, usleez wahlu us katlu, un ta lai werd lehni. Pirms ta galla gattawa nahk, peeleez wiffadas saknes, kas papreeksch labbi nomiffati, Pehterfilses, Selli un weenu wesselu Sihpoli. Kad nu ta Suppe it gahrda leekahs, isleij to zaur Durchlacku weena pohda kurra ta paleef, kamehr tee beesumi nostahjahs, un tad to spoh-

schu Suppi atkal lehni noseij eelsch to Grahpi; kamehr ta no jaunta uswerd ar druzin Muskatu-puffeem; isnemm no weenas Franzmaises wissu mihsstumu, un leez to garrosi krahni schaweht; pehz to schawetu maissi blohda eeleez, un usleij no tahs Suppes wirsu zil waijaga. Sinnams, ka to tauku papreeksch nonemt buhs. — Schinni Suppé arri warr eelikt Rahpohstu-Puddinnu; kas pee teem zitteem Puddinneem atrohnam. — No tahs gallas wehl warr zittu rikti sataisicht, ar Mahresrutkeem jeb Sinnapu.

Sausa Suppe.

Nemm 16 mahrzinus tellu- un tikpat wehrschu-gallas, 4 wezzus zahlus, weenu smad-senu kaulu, 2 tellu-kahjas kas skaidri nopluzinati; leez wissu labbi noalwota katla, ar kahdu gabbalu Ingbera, 20 graudus Englisch-Gewürz, 8 Negellenes, 3 lappas Muskatu-puffes, 2 Lorberu-lappas. Peeleij tikdauds uhdeni ka tas pahr to gallu stahw, usleez wahku, un ta lai wahrahs iehni; bet

ka winsch uswerd, uskohpi labbi ka tahs puttas teel nonemtas. Kad nu tikdauds wirris, kamehr 3 stohpi Suppes ween atleek, isleij to jaur aschku-drahnu, un nonemm wissus taukus labbi. Pehz eeleij to Kastrullé, kurra wahks augscham ar zaurumu, ka tas twaiks warr iseet, usleez to us ohgleem un lai ta werd lehni. Daschureis to wahku buhs nonemt, un tahs uhdena-lahsites eelsch puffé noslauzigt. Apmaissi arri daschfahrt to Suppi, jo ta plehwe wirsu irr winna stiprums. Kad nu tik ilgi wirris, ka wairaf ne atleek ka weens stohps, eeleij to alwu trauka, un to leez werdoscha uhdeni, kur winnam jawerd 2 stundas. Tahs plehwes deht daudsreis ja apmaisa, ka arridsan ja uskohpi labbi, ka nekahds uhdens no ta kattla eenahk. Kad tas tik ilgi wirris, to atliffuschu eeleij Porzelanu-blohda, ka winsch atdseest. Sagrees beidscht wissu gabbalohs un leez to us Papiri kahda siltá weeta, kur tas pagallam iskalst. Tahdus gabbalus us tahkeem zelleem warr kabbata lihdsnemt, un kad tikfai werdoschu uhdeni usleij

us weenu, ka tas iskuhst, ta gallas = Suppe
irr gattawa.

Suppe no rudsu = sahles, kamehr tai wehl wahrpas newa.

Sagruhdi tahs rudsu = sahles ka tee paleek
fullaini, pehz eeleez to ar labbu gabbalu swee-
sta Kastrulle, un ta lai winna uswerd; pehz
usleij gallas = Suppes wirsu, un tad lai werd
kamehr tas saltums labbi iswirris; isleij to
Suppi zaur aschudrahnu un wahri to ar tif-
dauds Rimaisi, ka winna tummiga paleek.
Kad ta maife labbi ismirkufi, sakuk to ar
Schaggarinnu, tad winna jo labbaki is-
schkihst. — Tahda Suppe warr arridsan
zahlus eelikt; un kad winnu us galda neff,
nonemm wissus taukus, un sahli to, zik wai-
jaga; beidsot leez restetes maises gabbalus
eeksha un usrihwe Muskelatus wirsu; ka us
wissahm zittahm Suppehm mehds darriht.

Wehr-

Wehrschu = gallas Suppe ar Pehrlesgrubpeem.

Sakappa to Gallu gabbalbs, nomasga to
labbi, un usleez wissu angsta uhdeni. Kad
ta werd, noputtina to labbi un peeleez purru-
lus; lai werd wehl maggeniht, un tad isleij
to Suppi zaur Durtschlacku, nn lai winna us-
werd no jauna, tad peeleez tifdauds Pehr-
grubpes, ka ta warretu tummiga palikt, un
kad ischee labbi wirruschi un isbreeduschi, eeleez
atkal to gallu ar druszin Pipparu; un kad ta
mihksta irr, wiss gattaws.

Pihlu Suppe.

Kad trekna Pihle istihrita, usleez to ar
aufstu uhdeni, s'aidra grahpi. Kad winna us-
wirrusse, noputtina to labbi un peeleez gabbalu
sweesta, druszin Pipparu, weenu gabbalu
Purrulu un weffela Ingbera. Pirms tas
wirris, isleij to Suppi zaur Durtschlacku, un
eeber 2 saujas Ansu-puttraimu un sagreestus
Burkamus ar to Pihli un druszin Muskelatu-

puffeem atkal grahpi; ta lai wiff kôhpâ werd, kamehr gattawš. — Sahli peeleez it beidoht zif waijaga.

Putnu Suppe.

Remm kahdu iszeptu putni, nogrees wiffu kas naw gahršs, un sagrahdi to it smalki, tif labb gallu kâ kaulus. Leez labbu gabbalu sweesta ar to sagrahstu putnu un maggeniht miltu, Sihpoleem, Pehterfiljeem un Burkaneem masšs gabbalšs sagreeesteem, dselsu Pannâ, un tã lai tee kôhpâ futtina us masu ugguni. Kad tas bruhns tohp, peeleej pamaggam Gallas-Suppi, jeb werdoschu uhdeni, zif waijaga un eeleez kahdu gabbalu Spekka, tad lai wiff werd, kamehr ta Suppe stipra paleek; tad leež zittã Pannã Sweesta gabbalu ar miltu us ugguni, ka tas bruhns taptu, bet maifi to allasch labbi, ka ne peelegg. — Peesihia to Suppi klast, un ta lai werd ar to pilditu maifi *), druszin sagrahstu Pipparu, Muskatu-puffeem un Sahli, kamehr gattawš. —

Tai maifes weeta arri nespiffetu Meschu-irbi warr eelikt; bet tad abbãš puffes garr Kruschu = kauli, dsilli ja eegreesch un gabbalš Zitronu ja eebahsch.

Scho Suppi arri no atlikkuscheem putnu-zeppešcha kaulleem warr taifiht.

*) Pildita maife, putnu Suppe eeleeckama.

Sataifi pildijumu no jehlas putnu gallas; tas irr, sagraifi un pahrkappa to labbi un famaiifi winnu ar Rimaiifi, druszin iskaufetu Sweestu un Sakulsteem panteem, peeleez arri Muskatu-puffes un Sahli, ka tas tohp beesa miškla kahrtã. Ceegrees Franz = maifes dibbenã appalu zaurumu, isnemm to miškstumu wiffu, un ismehre to maifi eelšchã ar sakultu pautu-dseltanumu; pildi to ar winnu pildijumu, ismehre to wahku, kas no tahš pafchas maifes isgreesšs arri, un usleez to wirsu. Beidoht aptinn wiffu ar deegu, ka tas ne isirfi un tã leež to eelšch tahš Suppes, ka

winsch iswerd. Zo kas atleek no ta pilbijuma; istaifi no ta masus Klutschkus un leez tohs lihds Suppé wirt.

Siwenu Suppe.

Nopluzzina un nomasga labbi weenu treknu siwenu, sakappa to smukkös gabbalös un usleez tohs ar aukstu uhdeni; kad winsch uswirris un noputtinahts, peeleez weffelu Ingberu, Pipparu, Sihpoles un Sahli. Kad ta galla gattawa, isleij to Suppi zaur Durschlakku atkal katlá, nomaisi to labbi ar pautu-dseltanumu, Ettiki un kweeschu milteem, to gallu leez blohdá un leij to Suppi wirsu.

Siwju Suppe ar peenu.

Lai ta siws pareisi sahliita ar kahdu saujinmu Pehterfilju sakneem un nomiffatu Sihpoli pagallam iswerd, pehz eeleeij $1\frac{1}{2}$ stohpus falda peena Kasrullé, peeleez tikdauds no tahs siwju Suppes, kamehr ta gann sahla leekahs, leez kahdu gabbalu sweesta, druszia Pipparu

un Muskatu-pukkes eefschá. Kad jau uswirris, nomaisi wiffu ar kahdu Kohrteli skahba krehjuma, tik dauds Ettika, ka tam buhs skahbam buht, 4 pautu dseltanumu, un 4 Saujas kweeschu miltu; bet tas allaschin ja maifa, kad winsch werd, ka ta Suppe ne faeet; irr winna gattawa, leez to siwi papreeksch blohdá, un tad leij to Suppi wirsu. — Zo kas Kapperes gribb klahk likt, tam ta Ettika newaijaga pee tahs maisischanas, bet tas ja leij pee teem Kappereem, kurri ihpaschi jastida kahda blohdá, ka tohs warr beidscht peelikt.

Sahlitu Laschu Suppe.

Zo Laschu mugguru sakappa smukki un tad lai tas mirkst 2 deenas un naktes, bet 2 reises par deenu ja leij zittu skaidru uhdeni wirsu. — Us puff-mahrzinu labbu skaidru putraimi, no masgateem meescheem, mehds nemt 4 stohpus falda peena. Kad tas peens uswirris, eeber to allaschin maisidams ar schaggarinu un tà lai winni werd 3 stundas, bet apmais

daudsreifes, ka ne peedegg. To Laschu mug-
guru usleez ihpaschi ar tikdauds uhdeni, ka tas
pahri stahw, un kad winsch uswirris, noputti-
na to labbi. Pirms wehl to siwi Suppé
leez, eeleez kahdu gabbalu sweesta eefsch tahs,
un peeiej arridsan kahdu Karrotu pilnu no
tahs Laschu = Suppes, kas winnai labbu
smakku dohs. Beidsot usberr fagrufstu
Pipparu wirs blohdas.

Kebrnu = peenes Suppe.

Usleez to Kebrnes = peenu ar labbu fanju
smukki nomasgateem un noschahweteem Korin-
teem us ugguni; un ta lai werd weerendeele-
stundu, ar labbu gabbalu weffela Kanehla
un Zuckeru, ar druszin fagrufstu Anihz, Zi-
trohnu Missahm un tikdauds rihwetas saldi-
skahbas maises, ka wianna tumniga tohp.
Kad scho Suppi buhs us galda nest, nomaisi
to ar kahdu Kohrteli saldu kreijumu un 3 jeb
4 pautu dseltanumu.

Wegges ar Mandelehm.

Nemm masas appalas wegges, nogrees
no wirsu to wahku, un isanemm wiffu mihs-
stumu gluschi. Leez to kahda blohda, ismehrze
winnu ar saldu kreijumu, un istrina to labbi
ar karrotu. Zif weggu, tif nemm to pautu,
sakull tohs ar to ismehrzetu maisi, peeleez no-
missatas un smakki fagrufstas Mandeles,
Zuckeru, 2 karrotus iskaufeta sweesta un
druszin sahli. — Samaisi to wiffu labbi,
un leez pee ugguns, ka neardseest. Pildi tad
tahs tukchas garrohses ar to, leez to wahku
wirsu un faseen tohs ar rupju deegu. Saleez
tahs wegges Kastrulle, un usleij peenu, ka
tas gan drihs pahri stahwetu, un ta lai puff
stundu werd. To tas peens suhd warri wehl
zittu peeleeet. Zitta katla usleez wehl weenu
Stohpu peena, jeb wairak, ar druszin Zuk-
keru un maises; kad tas uswirris, nomaisi
to ar 2 pautu dseltanumu; no tahs maises no-
nemm to deegu, saleez to zitta blohda, un
usleij no tahs peena = Suppes.

Labba Suppe no wiffadu Salku- meem.

Lai uhdens nowahrahs ar tifdauds bal-
tas-maisēs mihsstumeem, ka ta Suppe tum-
miga tohp, fagreēs labbu pulku Sallates un
Spinati it smalki, peeleez fagreestus Gurkes
un Partulaku-lappas ar Pipparu un druszin
Ingbera, un tā lai werd ar wahku apsegtz,
kamehr tee salkumi mihssti tohp, tad eeleez
labbu gabbalu sweesta, un kad to buhs us
galda nest, nomaisi wiffu ar 6 jeb 8 pantu
dseltenumu, druszin saldu krehjumu un mil-
teem, ka ta tummiga tohp; beidsot fahsi
zil waijaga, un usrihwe Muskatu.

Salku Sirnu-pahkstu Suppe.

Kad tee pahksti islaupiti, eeberr tohs aul-
sta uhdeni, un wahri winnus ar fagreestahm
Burfanehm, druszin Meirahnu, smalki sa-
kappatahm Pehtersiljeem, Pipparu un swee-
stu. Kad wiff tas labbi wirris, nomaisi to
ar sweestu un milteem, un so ta Suppe wis-

fai schk'bra buhtu, peemaisi wehl 2 pantu
dseltenumu; pehz leez fahli klahit un usrihwe
Muskatu.

Reesberu Suppe.

Dopluhz tohs Reesberus no saweem Kab-
tineem, un iswahri tohs uhdeni it mihsstus,
pehz isspeedi tohs zaur aschku-drahnu, tohs
Paulinus sagruhd, un eeleez aschku-feeta,
usleij to fullu atkal wirfu tad so gahrdafs no
ta paleek. Leez gabbalu sweesta ar druszin
miltu tanni karla, kur to Suppi buhs wah-
riht, un kad tee dseltan-bruhni rahdahs, pee-
leij to Suppi klahit, un tā lai werd ar kahdu
gabbalu weffela Kanehla un Zitrohnu-nis-
sahm; beidsot peeleeij maggeniht Wihnu ar
Zukkeru. Pa tam eemehrze weffelus Reesbe-
rus pantu-baltuma, un apmansi tohs smalki
sagruhsta Zukkerā, leez tohs ihpaschi us kahdu
schlihwī, un tā lai wiinni kalst, puss-siltā
krahni: bet uskohpi, ka tee ne tohp bruhni,
bet tillai fausi: kad nu to Suppi blohda leij.

eemehrze baltas - maises gabbalus eefsch tahs, un leez tohs zuckeretus Kesberus teem maises-gabbaleem wirsu: kas tohs turrehs, ta ka wiff it jauki isfkattisees. Arri no schahwe-teem Kesbereem tahdu Suppi wahra, un tad mehds tahs paschas Kesberes us to maisi likt.

Ribschu Suppe.

Nomasga to Ribsi skaidri, un tad lai tas uswerd, noputtina winnu labbi un eelez druszin sweesta; kamehr tas Ribsis werd, leez nomasgatus Rosines, Korintes un fagreeskas Zitrohnu missas klast. Beidscht druszin Zuckera ar Wisnu japeeleek, un kad to Suppi usneff, jaberr Zuckers ar Kanehli wirsu.

Brunellu Suppe.

Sagrees labbu pulku Brunellu it sifli, wahri tohs ar uhdeni, Zitrohnu-missahm, un weffelu Kanehli, peeiej tik dauds Wisnu un

Zuckeru, ka winsch gahrds paleek, un tad lai wahrahs, kamehr tahs Brunelles it mihsstas tohp. Beidscht fataisi tohs ar pautem un restetu baltu - maisi, fo papreefsch buhs Suppe ismehrzeht, un pehz tohs pautus wirsu likt, un Zuckeru ar Kanehli uskaisht.

Schahwetu Pluhmju Suppe.

Nemm pahri stohpu Pehlu-gruhpes, no-fkallo tohs, usleez winnus ar aufstu uhdeni, un noputtina tohs labbi. Kad tee uswirru-schi, eelez gabbalu sweesta, un 1 mahrzim labbi nomasgatu Pluhmju. Lai tee wahrahs, kamehr tahs Gruhpes usbreeduschi, ta Suppe tummiga, un tee Pluhmi mihssti paleek. Pehz isleij to wissu zaur Durschlacku, un ispreesch to mihsstumu no tahm Pluhmehm, leez falduma zij patihk, un kad us galdu neff, restetes baltas - maises gabbalus mehds eelikt, un Zuckeru ar Kanehli uskaisht wirsu. — Kam tahs Gruhpes patihk, tas tohs arri warr pamest eefschan, bet tad ne buhs tik dauds Pluhmes likt, un tohs faulus papreefsch isnemt,

pirms tohs wahra. Us tahdu paschu wißfi arri Grubpes bes Puhmehm warr wahrigt, un winneem ar Bihnu un Zuckeru, jeb Bumberu un Zitrohnu sullas, labbu smakku doht, un pehz Rosines jeb Korintes peelift.

Abholu Suppe.

Nomissa tohs Abholus, sagrees tohs gab-balds, un eelez winnus tuligt uhdeni, ka tee sai kani nepaleek, pehz lai tee werd ar gab-balu Kanehla, un kad tee sawirruschi, istrinna tohs zaur Durschlakku, un peeelij tiffai tikdauds uhdeni, ka tee wehl labbi tummigi paleek. Rosines un Korintes arri jaleek klast, bet tohs buhs ihpaschi nowahrigt, ka ta Suppe ne tohp melna zaur winneem. Kad winnu us galdu leek, restetas baltas-maises gabbalus eemett, un uskaißi Zuckeru ar Kanehli.

Stehrkelu Suppe.

Nemm 2 stohpus uhdena, un eelez weenu sauju nomasgatus Rosines, weenu sauju sa-

greesus Brunelles, weenu gabbalu Kanehla, un to missu no weenas Zitrohnes. Lai wißtas werd, kamehr Rosines un Brunelles labbi isbreeduschi, tad peeelij puff-kohrtelt Franz-wihna un Zuckera zik waijaga, ta lai wahrags. Kad jau gan drihs gribb us galdu list, samaisi to ar weenu karrotu balta Stehrkela, kas papreeksch ar uhdeni kahda blohda fatrihts, un kurr pehz kahdu karrotu Suppes peeelhjis effi. Bet nu winnai jawerd no janna, tad restetu baltu-maisi warr eelift, to Zitrohnu missi un wesselu Kanehli isnemt, un smalku Zuckeru ar Kanehli arkal usbert. — Zigi schi rikts newarr stahweht, jo tahda neganta plehwe wirsu gaddahs, kad ta maggeuht atdseest.

Sago Suppe.

Us 10 Zilwekeem arri 10 Lohtimu Sago buhs nemt un to labbi nomasgacht, ka nekahda nekaidra smakka atleek, pehz leez to wehrdoscha uhdeni, ar gabbalu Kanehla un Zitroh-

nu missahm; kad to Sago eeleek, apmaisi labbi ar schaggarinu, ka winsch pareisi isirrst, un kad tas spohsch leekahs, tad winsch gann wirris. Nu peelej farkanu jeb baltu Wihnu ar Zitrohnu sullas un Zuckeru; kam patihk, tas arri warr Brunelles jeb Rosines peelikt, bet kahdu brihtinnu pirms tas Sago iswirris. Kad scho Suppi us galda neff, eeleez resteru baltu-maisi, un uskaiisi Zuckeru ar Kanehli wirsu.

Scho Sago arri galka: Suppēs warr eelikt, bet tad tai Suppei papreeksch jau waijaga it stiprai buht un labbi gahrdi smekleht.

Kimmenu Suppe.

Uswahri uhdeni un eeleez sagraushtus Kimmeneš eeksha, un kad tee tik ilgi wirruschi, ka tam uhdenim stipra Kimmenu smakka, nonemm to katlu, un kad tee beesumi nostahjuschees, noleij to uhdeni, isfkallo to katlu, un iskaufe labbu gabbalu sweesta, lai tas futtina ar kweeschu milteent, peelej to Kimmenu-uhdeni klast, un wahri wißu, ka ta Suppe

smakka paleek; beidscht eeleez masus maifesgabbalus, kas sweesta futtinati, eeberr sahli, zik waijaga, un usrihwe Muskatu wirsu.

Allus Suppe.

Nemm tik pat plahnu allu, ka salda peena, un wahri ikweenu ihpaschi; kad tas peens werd, nemm druszin auksta peena un peemaisi tik dauds labbu kweeschu-miltu, ka wiß tummigs paleek, kad to tam wirruscham peenam peeleeek. — Kad tas allus werd noputtina to labbi, peeleez Zuckeru jeb Siroppu, zik waijaga, un druszin sagraestus Pomeranzu-missas; samaisi tad allu un peenu kohpa, un kad wiß no jauna uswirris, sagraestu maisi warr eelikt, un Zuckeru ar Kanehli peeberrt.

Pautu Suppe.

Uswahri $1\frac{1}{2}$ Stohpus plahnu allu, noputtina to pareisi, un peeleez sagraestus Pomeranzu-missas, Zuckeru, jeb Sihroppu, zik patihk. Pehz samaisi to ar feschu pautu dsel-

tenumu un krehjumu, bet tomehr ar weenu
jamaisa ta Suppe, ka ne saet. — Kad
winna gattawa, fagreestu baltu-maisi warr
blohdā list, to Suppi wirsu leet, un Zuckeru
ar Kanehli uskaisht.

Rupjas-maises Suppe.

Rupjas-maises garroses jawahra ar Zi-
trohnu-missahm, kamehr mihssti paleek, pehz
arri druzin Zuckeru un sweestu buhs peelikt,
un wiff jaistahsa zaur Durschlakku. Beidsot
leez ihpaschi iswahritas Korintes klacht, un
uskaisi Zuckeru ar Kanehli wirsu.

Pehrli-grubpes ar Wihnu.

Kad puss-mahzinsch Pehrli-grubpes ar
uhdeni pabeesi un mihssti iswirruschi, peeleez
weenu kohrteli Wihna, ar druzin fagreest-
teem Zitrohnu-missahm, fagruhstu Kanehli
un Kardomomeem, Zuckeru ka ikweenam pa-
tish, weenu gabbalinu sweesta un sahli. —
Pussstundu pirms to blohdā leij, peeleez smuk-

ti nomasgatas Korintes, un kad wiff kohpā
labbi uswirris, nomaisi to beidsot ar diweju
pauru dseltenumu, un uskaisi Kanehli.

Wilku-ahbolu (Hanbutten) Suppe.

Zelassi tohs wilku-ahbolus, isnemn tohs
graudus ar tahm spalwahm no eekchenes un
nomasga tohs labbi. Kad tee ar uhdeni mihs-
sti iswirruschi, islahsi tohs, peeleez Wihnu ar
Zuckeru, Zitrohnu-missahm, Kanehli, un
tā lai kahdu brihdi werd; pehz restetes bal-
tas-maises gabbali jaleek eeksha.

Bruhkenu Suppe.

Kad tahs Bruhklenes labbi nomasgatas,
usleez tohs ar puss-uhdeni, puss-baltu Wihnu,
kad tee puss-stundu wirruschi, peeleez Zitrohnu-
missas un Zuckeru zik wailaga, islahsi tohs
zaur Durschlakku, eelez restetu baltu-maisi,
un uskaisi Zuckeru un Kanehli. — Scho-
rilti arri warr aukstu ehst, til labbi ka to Res-
beru Suppi.

Peens ar Mandelu-Kilkenehm.

Wahri to Peenu ar Zackeru un kahdu gabbalinu Kanehli, un nomaisi to ar pautu-dseltenumu; beidscht eelez schohs Kilkenus; 8 Lohsti saldu, 10 gabbalu ruhktu Mandelu, karsta uhdeni tohp noplubzinati, nomissati, un ar kahdu lahfiti peena Meeseri it smalki fagruhsti. Tad samaisi 4 pautus, 2 Karrotus fagruhsta Zuckera, tik pat iskaufeta sweesta, un 5 Lohtus rihwetas baltas-maises, labbi kohpa, taifi Kilkenus no ta mikla, un iszepp tohs weena Karraschu-panna, kas pareisi ar sweestu swaidita.

Kressu Suppe.

Islassi un nomasga to Kressi flaidru, tad fagrees un wahri to uhdeni, ar druszin sweestu un fahli. Kad winsch puff-stundu wirris, nomaisi to ar pautu dseltenumu.

Suppe no Puffu-Kahpohstem.

Nemm 5 jeb 6 puffu-kahpohsta galwas, nopuzze un fagrees tohs gabbalos, no-

wahri tohs labbi papreeksch uhdeni, un tad stipra Gallas-Suppe pagallam mihsstas. Nu buhs tew $\frac{1}{4}$ mahrzinu sweestu ar milteem gohsfahst, un to ar 4 Stohpeem tahs Suppes samaisht; to Kapohstu eelez faufu tanni blohda. Kad ta Suppe pareisi wirrusi un noputinata, samaisi to ar 8 pautu-dseltenumu, un usleij winnu teem Kapohsteem wirsu. Beidscht usrihwe Muskatu, un eeberr druszin fahli.

**Weena stipra Suppe preeksch
Slimmeem.**

Iszepp wezzu wistu, un kad ta puff-gat-tawa, fagruhdi to masos gabbalos, peeiej weenu stohpu stipras Suppes, fagruhdi $\frac{1}{4}$ mahrzinu Mandelu un leez tohs arri flahst; ta lai wiff kohpa dikti werd; pehz isleij wissu jour drahnu, un kam patihk tas warretu kahdu gabbalinu Zitrohnu-missas un Kanehli peelikt, kamehr wiff wehl kohpa werd, arri druszin no tahs Zitrohnu fullas.

Suppe un Puddingsch no tellu- gallas ar wehschu-sweestu.

Isnemm no tellu-kulschka wiffas dshiffles, fagreef tohs ar tauku spekki no prischas juhku-gallas, wehschu-ihestu taukeem, no kurveem ta ahda nowilfta; (bet prohti, no abbeem ne puff tik dauds, fà no tahs tellu-gallas) kahdu druszin zihpoles un sahli. Sakappa wiffu smalki, peeleez fagruhstus Muskatu-puffes ar sakappatahm Pechterfilleem, un us 3 mahrzineem tellu-gallas 8 pautus un sarihwetu baltu-maisi; samaisi to labbi, nemm rupju Salwetti, nosmehre to ar sweestu tik tahli, fà tas Puddingsch eet, un eeleez winnu eefschà; faspced to appalifku un faseen to ar deegu it zeefchi, fà tas uhdens ne eet eefschà. (So kam skahrdas Puddingu-Fohrme irraid, tas wehl labbaki to mihtlu eefsch tahs warr eelift un iswahriht.) 3 Stundas tam jawerd, bet allasch tà, fà tas uhdens wiffur pahri stahw. Pehz nemm iswahritus wehschus, islaupi un sakappa tohs, peeleez aufstu swee-

stu, fagruhstus Muskatu-puffes, ar rihwetu baltu-maisi, samaisi wiffu kohpà, un pildi to tannis leelös tschaumalös; leez tohs Dehgeli ar druszin sweestu, tà fà ta pildita puffe nahf appafscha, un tà lai winni paleef maffenihst bruhni; tad leez tohs stiprà Suppè, bet to sweestu glabba ihpaschi. — Beidscht nemm wehl tohs atlikruschus tschaumalus un masas kahjas, fagruhd winnus Meeseri ar aufstu sweestu it zeefchi, un wahri wiffu Dehgeli labbi; tad peeleej scho wehschu-sweestu zaur aschku-seetu pee tahs Suppes, leij no winnas tanni seeta, fà tas sweests flaidri is-eet, un tà lai wiff kohpà werd; peeleez beidscht wehl nowirruschus skohstinus un keshw-puppas ar druszin rihwetu baltu-maisi, un leij scho Suppi us to no Salwettes jeb Fohrmes isnemtu Puddingu.

Suppe ar Wehschu-Puddingu.

Nemm 2 Kahlus wehschu, nomasga tohs flaidri un fagruhd winnus dshiwus, iszepp tohs sweesta un peeleej 2 Stohpus aufstu pee-

nu, sakull to labbi un isleij wiffu zaur seetu, peekull wehl 10 pautus, arri druszin sweestu, un eeleij to Kasrullé. Tà lai winsch fa-eet us ugguni tà pautu seers; tad isleij to zaur Durschlakku, fa tas skaidri notezzetu, eeberr to blohdá, peeleez 6 pautus, labbu gabbalu sweesta, fagrubstus Muskatu-pukkes, sahli un rihwetu baltu-maisi; samaisi wiffu labbi, isfmehre Fohrmi, jeb noalwotu Kasrulli ar sweestu, eelez to mihflu, un tà lai zepf krahf-ni. Us tahdu Puddingu pehz warr zittu kahdu Gallas-Suppi leet, kurre saknes kahdas, tà to brihdi dabbut warr, jeb arri kahda putra iswahrita. Zitti mehds to Suppi ar pautem sakullt, jo tas arri labbi smekf pee wehschu Puddinga.

Wihna Suppe.

Nemm weenu Stohpu Franz-wihna, un 1 Stohpu Kesberu uhdeni, nogrees to missu no weenas Zitrohnes it smalki, peespeed to fullu arri klahf, un tà lai kohpá werd, pehz nomaisi to Suppi ar druszin baltahm Stehr-

feleem un pautu-dseltenumu, lee3 to atfal us ugguni, un maisi to arweenu, kamehr ta tummiga paleek.

Puttu Suppe.

Us puff Stohpu Wihna mehds nemt 8 weffelus pautus, tohs sakull aufstus ar druszin Zuckeru un Kanehli, un tà leek winnaus leelá pohdá us ugguni, fur wiff warr pareisi iszeltees. Bet to buhs arweenu dikti kullt, kamehr winsch sahft puttás zeltees, tad irr gat-taws. Nu to buhs tulihf blohdá leet, un us galdu nest. (Zitti nemm puff Wihna puff uhdeni.)

Zitta Puttu = Suppe.

Nemm leelu pohdu, eelez 24 pautus eelschá, un sakull tohs weenás puttás; pee-leij pamaggam 1 Stohpu Wihna klahf, bet kull to arweenu. Norihwe to dseltenumu no 4 Zitronehm us weenu gabbalu Zuckera, un peeleez to, tà arridsan to fullu no teem;

(bet ne tohs graubus;) un weenu wesselu gabbalu Kanehla. To pohdu leez us kweh-lainahm ohglehm, full to stipri, ka wiff puttās ween paleef, un kad winsch zellahs lei to tulihst blohdā, ka tahs puttās ne suhd.

Pluhmju Suppe.

Nemm prischas Pluhmes, un kad tee fauli isnemti lai winni wehrd uhdeni ar Zitrohnu missahm, kamehr itt mihssti paleef; peeleez druszin Bihnu un isleij wiffu zaur Durschlakku. Iszepp baltas-maises gabbalus smukki sweesta, leez tohs eefsch tahs Suppes un iskaiji Zuckeru ar Kanehli wirfu.

Suppe ar Zahlu-akni.

Uswahri gabbalu 5 lihds 6 zahlu-akned reises trihs, un istrina tohs zaur Durschlakku pehz samaisi to ar gallas-Suppi, eefsch kuras puffu-kapohsti nowahriti un fakult bel-dsoht wiffu ar pautu-dseltenumu.

Suppe ar balloscheem un Parmesan-seeru.

Wahri jaunus balloschus, un dsiffina tohs pareisi, ka tee it balti paleef; pehz eerih-we Parmesan-seeru blohdā, leez restetas baltas-maises gabbalus wirfu, un atkal no ta seera; tad leez tohs balloschus wirfu, uswahri to gallas-Suppi ar kahdu gabbalu sweesta, un lei to us teem balloscheem. Kad scho Suppi pasilda druszin us ohgleem, ta wehl gahrdaka tohp.

Suppe ar Musterscem.

Us weenu Stohpu labbas stippras wehrschu-gallas Suppes, nemm 15 Musters; sagrees tohs smalki, un peeleej to uhdeni no teem klacht, ar kahdu Zitrohnu gabbalinu un weenu glahsi balta Bihna, kad ta Suppe tillai weenreis uswirruse, fakult to ar 2 pautu dseltenumu, weenu puff-karrotu kweefschu mitu, un druszin auksta Bihna, kas wiff tohpa labbi fakults tappis; kad ta Suppe no

jauna sahß wirt; lei to blohdá, un dohd
refretus baltas-maisß gabbalus klagt.

Suppe ar ístrihtahm Zuckeru- saknehm.

Íswahri labbu pulku no tahm labbahm
Zuckeru-saknehm, kas smukki balti rahdahs,
kamehr tee ittin mißksti paleek, weená puff-
stunda tee mehß gattawi buht. Du ístrina
tohs zaur Durshlakku, un uswahri to Sup-
pi no jauna, tad wiß gattaws.

Suppe ar Skobstineem.

Sagrees labbus skobstinus, kas smukki
nopuzzeti, masßs gabbalßs, un wahri tohs
uhdeni, pehz lei gallas-Suppi us teem, un
kad winni it mißksti iswirruschi, sakull tohs
ar 2 pautu-dseltenumu, un puff karrotu kwee-
schu miltu, uswahri wißu un peeleez beidsot
druszin sagruhstus Muskatu-pukkes.

Krehjuma Suppe ar Wehscheem.

Nemm puff kahli wehschu, wahri tohs

ar uhdeni un druszin sahli, bet noputtina
tohs kahrtam. Pehz isnemm to ruhktumu
no ta degguna, un sagruhd to zittu wißu lab-
bi. Uswahri puff-Stohpu peena, eelez tohs
sagruhstus wehschus eeksha; tà lai werd no
jauna, bet apmaisi to daschkahrt, un islei
to zaur Durshlakku. Du peelei puff-Stohpu
krehjuma, un kad tas kohpa werd, sakull to
Suppi ar 3 pautu dseltenumu, un peeleez
weenu gabbalinu Zuckera klagt. Kad wiß
blohdá eeleets, uskaißi Zuckeru ar Kanehli.
Zitti ar peeleeß wehl druszin norihwetass Zi-
trohnu-missas.

Krehjuma Suppe.

Nemm puff-Stohpu labba krehjuma,
weenu gabbalu Zuckeru, kas us Zitrohnu-
missahm norihwehts, labbu gabbalu weßela
Kanehla un weenu pautu. Wiß tas tohp
maisihts weená blohdá us ohgleem, kamehr
tas krehjums werd; tad ta Suppe gattawa;
illai Zuckers ar Kanehli ja-uskaißa, un tas
weßels Kanehls janemm lauka.

Suppe no Semmeneem.

Romasga tahs ohgas labbi, un peeleej
i kohrteli Bihna, i kohrteli uhdeni, us i
stohpu Semmenu. Kad tas uswirris, isfihja
to zaur smalku Durschlacku, jeb linnu drahnu,
lai wehl weenu reisi uswerd, tad peeleej drus-
zin Bihnu ar Zuckeru, un uslej wissu us reste-
tas baltas maies gabbaleem. (To baltu maissi
buhš papreeksch sweesta zep, jo zittadi ta
Suppe gauschi eewelkash, un tas newa jauki.)

Wissadu aukstas Suppes, kurras
filtā waffaras-laitā labprabt mehds
us galdu doht.

(Allerlei Arten von Kaltenschalen.)

I.

Sarihwe rupju maissi ar wissu garrofi,
peeleez masgatus Korintes, labbu gabbalu
Zuckeru, kas ar Zitrohnu-missahm norihwehts,
ar sagreestu Zitrohni; uslej Bihnu un Allu,
un uskaiši smalku Zuckeru ar Kanehli.

Pee schihs Suppes labbus Zwibalkus

mehds aplahrt doht, ka isweens no teem warr
fawā fšihwi eelikt.

2.

Nemm rupju maissi, farihwe to smalki,
uslej saldu krehjumu ar labbu Allu, un us-
kaiši dauds Zuckeru ar Kanehli beidsot wirsu.

3.

Romasga tahs Semmenes labbi, un lai
tas uhdens skaidri notekk zaur Durschlacku;
eeber tahs blohdā, ar tikdauds Zuckeru, ka
waijaga; uslej Bihnu un leez wahku wirsu,
ka tas Bihns labbi eewelkash, beidsot aukstu
uhdeni lei klah. — Zitti arri norihwetu
Zitrohnu-missu, un smalki farihwetu baltu
maissi peeleej, un Zuckeru ar Kanehli uskaiša.

4.

Leez Aweeschus weenā pohdā, un to eelez
werdoschā uhdeni, ka tahs ohgas isbreed un
plihst; tad ispeed tahs fullas un wahri to ar
uhdeni, Bihnu un Zuckeru wesselu stundu. —
Beidsot eelej to blohdā, kur tam ja-atdseest

un kad winnu us galdu leek, Mandelu-Mafrones mehds eelikt.

5.

Labbi nomasgatas Bruhklenes wahri ar puff uhdeni, puff Wihnu, un Zitrohn-missahm. Tee gann ahtri paleek mihtsti, un tad istrina tahs zaur Durtschlacku weena blohda, peeber Zufferu ar Kanehli zil wajaga, un ta lai atdseest.

6.

Zswahri baltu Sago ar uhdeni, un Zitrohn-missahm, tad peelej druzin Franzwihna ar gabbalu Zufferu un weffela Kanehla; ta lai werd, kamehr ittin spohsch paleek. Kad winsch kihselu kahrtā rahdahs, to warr tad gabbalos isgreestu blohda likt, Wihnu ar uhdeni usleet, un Zufferu ar Kanehli uskaisiht.

7.

Mopluzzina Kihsi it labbi, un wahri to ar uhdeni un druzin Wihnu, weenu gabbalu

Zitrohn-missas un Zufferu, tad lai atdseest, eelez to Kihsu blohda, uslej Wihnu ar uhdeni, un uskaisi Zufferu ar Kanehli.

8.

Zswahri ahbolus smukki nomissatus, uhdeni, ar puff-Zitrohn-missas, kad tee mihtsti rahdahs, iskahsi tohs zaur Durtschlacku, peelej uhdeni ar Wihnu, eelez nomissatas un sagreestas Mandeles un Korintes, ar Zufferu, kas ar Zitrohn-missahm notrihts, un uskaisi Zufferu ar Kanehli wirsu.

9.

Mowahri Kihsu-miltu ar peenu un Zufferu, kas ar Zitrohn-missahm notrihts; ka winsch bees paleek, un leez to masahs karraschu jeb Tartu Fohrmes, fur tas atdseest. Wahri peenu un nomaisi to ar 3 pautu-dseltemumu, us weenu Stohpu; iskratti to Kihsu notahm Fohrmehm blohda, uskaisi Zufferu ar Kanehli, lej to peenu wirsu, un uskaisi wehl Zufferu ar Kanehli no jauna.

10.

Weená Stohpá peenu, nowahri 4 Lohstian
Schofolade, sakull to ar 4 pantu dseltenumu,
un eelej to blohdá, fur tas atdseest; kad win-
nu leek us galdu, Zuckeru ar Kanehli arri
buhš uskaišit.

Ohtra Modalka

no

wissadu wahriteem, gohsateem
un pilditeem

Gallas = rikteem.

Gohsata Wehrschu-galla.

Nemm-weenu gabbalu wehrschu-gallas un isspikke to ar spekki un Zitrohnu-missahm; (to spekki apmaisi sagrahsta Englisch-gewürz ar fahli: peeleez arri druszin Lohrbehru-lappas un Zitrohnu gabbalus. — Tà nu leeze to gallu weenà wahrishanas pohdà, us kurea dibbeni masi ohsolu-kohzinni nolikti, peekaisi weenu sauju fahli, un uslej tis dauds uhdeni, la winsch ar to gallu weenahdi stahw, arri druszin Bihn-ettiki; lai winsch werd un noputtina to skaidri. Kad tas noputtinahts, leeze sagreestu Zitrohni ar wissahm missahm flahst. Leeze to pohdu rihta feschohs us ohgleem, un tà lai werd lehni lihds pulkstin 11. — Bet tam pohdam buhs apsegtam buht, jeb arri

aisslippinatam; un tas wehl labbaki buhtu, bet tad jaurb mass zaurums eefsch to wahku, ka wiff pohds nesprahgst puscham. — Pulkstia 11 atraisi to pohdu; irr ta galla mihssta un bruhna, tiklai druszin miltu ar sweestu bruhnu zeptu, peeleez; ka ta Suppe tummiga paleek; jo ta wehl newa gan bruhna, winna ihpaschi eefsch pannas bruhna jazep; tad to beidsot atkal tanni Suppe warr likt, un winnu ar miltu un sweestu, jeb ar rihwetu Pehperkohku, un weenu farrotu pluhmju-sullas, samaisht.

Zittadi gohsata galla.

Zespikke to wehrschi gallu ar spekki un Zitrohnu-missahm, usleez to ar uhdeni un fahli zik peenahfahs; kad winsch noputti-nahts, leeze arri dahrgas sahles klast; irr winsch puff-ohtras stundas wirris, nolej to Suppi un lej tanni weeta labbu Allu. Peeleez Zitrohnu-gabbalus ar missahm; bet ta ka no ta baltuma nekas ne atleek, jo ta balta missa ehdenim ruhktu smakku dohd. — Nu lej

weenu glahsi balta Franz-wihna klast, un ta lai ta galla gohsa, kamehr gattawa. Jo ta Suppe newa gann tummiga, kahdu puff farrotu bruhni zeptu miltu warr eeberrt, arri beidsot Kapperes, un fagreestus Sardelles peelikt.

Wehl zittadi wehrschi-galla.

(*Boeuf a la mode.*)

Nemm labbu beesu gabbalu no ta kishla, fakult to, un isgrees tauku spekki gabbalos, pirkstu beesuma, un masu pirkstu garrus; apmaisi tohs labbi eefsch fagruhsstu Pipparu ar Negelkeneem, Englisch-gewurz un fahli, eegrubd ar nasi eefsch to gallu, un bahs weenu gabbalu spekki eefschan, un ta joprohjam, kamehr wiff gattaws. — Tad nemm wahrischanas pohdu, furra wahks it labbi deen wirsu, isgrees teemus plattus spekka gabbalus, leeze tohs us ta pohda dibbenu, to gallu wirsu, ar Zitrohnu-missahm, Lohrbeeru-lappahm, Mustatu-pukkeh, Pipparu, 3 jeb 4 wesseleem Sihpoleem, pahri farrotu Wihna-ettiki, tik-

pat uhdena, un 4 woi 5 farrotu balta Bihna. Usleez to wahku nu wirsu, un salippina to zeeti ar rupju mihsu un Pappiri, ka nekahds trawiks iseeet warr; leez to us ugguns-kurri, kad ugguns wairs nedegg, us to farstu weetu; no rihta agri wiff apfahret to pohdu fafrauj kwehlainas ohgles, bet ne wiffai dauds, ka ne-wahrahs dikti, un ta lai swihst 8 stundas, tad wiff gattaws. — Puff-stundu pirms to us galdu dohd, ustaisi to pohdu, un peeleez weenu Zitrohni, teewos gabbalos fagreestu, aislahj to atkal, un ta lai kohpa wehl weenu brihtinau werd. — Kas grihb, arr mehds wehl druzjin Bihna-ettiki, jeb Bihna peeleet; arri no ta tauka nemt, to ar mitu bruhnu taisiht, un beidsiht peelikt.

Englisch wehrschu galka.

Nemm labbu beesu gabbalu no ta kihla eekschpusses, sakull to itt mihsu, eegrubd ar nasi zaurumus, un eebahs zittohs no ta pascha galka taukeem, zittohs Zitrohnu gabbalus, zittohs nomissatus Zihpoles, leez to 3

deenas labba Bihna-ettiki, un peeleez Eohr-beeru-lappas ar druzjin Rosmarin; tad iszepp to us eesmu gattawu, to allasch labbi ar sweestu apleedams. Sataisi Suppi tur flahst, no labbi bruhni sweesta fazepeteem milteem, peelej labba galkas-Suppénomehrzetas Sardelles, Kapperes, ar no grauda nolaupiteem Dlihwem, un druzjin fagruhstu Pipparu; to wiffu wahri kohpa, un tad uslej to tam zeppetim wirsu.

Da wehrschu-galka gohsata, kas eekschpuffe vee ihkstihm (Meereem.)

(Geschmorter Rinder, Mürbbraten.)

Kad no schihs galkas ta ahda nowilfta, un winna ispihketa, apklahj to dibbeni no weenas plakkanas noalwotas Kasrullas, jeb wahrishanas pohda, ar Spekka gabbaleem, tad arr prischahm sakappateem wehrschu-neeru taukeem, un tad arr sakappateem Schalotteem. Leez to galku wirsu, aislahj to pohdu zeeti, un leez winnu us semmu Trihlahju, sakrauj druzjin kwehlainas ohgles appalscha,

tà lai gohsajahs lehni, un apgrees to dasch-
fahrt, un jo ta Suppe paleef wiffai ihfa, pee-
lej drufzin galkas. Suppi, jeb karstu uhdeni,
kamehr wiff gattaws; tad fataisi miltu ar
fweestu bruhnu, peelej labbu galkas. Suppi,
wahritas Rehpuppas un Schampignons,
un tà lai wekd. Beidscht peeleez Zitrohnu-
fullas, un jo waijaga, arri sahli, un lej to
Suppi tai galkai wirsu.

Tas ihfshku (jeb neeru) gabbals no wehrschu.

To ihfshku gallu, kas tam wehrsim ap-
pafich ihfstihm stahw, nemm tik leelu, kà
winsch atrohnams, nogrees wiffus teewus
ahdinus, kas tam wirsu gull, un spikke to
kà sakki it smuffki, ar smalki sagreestu Spekki;
peh3 zep to us eesnu, un lej daudsfahrt fwee-
stu pahri.

Pirms winnu us galdu ness, aplej to
zepeti wehl labbi ar fweestu, un uskaiissi fwee-
schu-miltus ar sahli; tà lai winsch pee ugguns
eet, kamehr tas eesahf putteht, jo winsch tad

wairs newa ja-aplaista. — Tanni zepeschu-
panná eelez drufzin fweeschu - miltu pee ta
notezjeiuscha fweesta; lai tas gohsajahs ar
drufzin zihpoleem; un diwi sakappatahm Sar-
delleem; peelej arri drufzin uhdeni, Ettiki,
un Zukkeru flah; bet ne tik dauds ka winsch
no ta salds jeb skahs smekketu. Wiffu to
lai kohpà wahrahs tanni pascha panná, un
peh3 islahsi to zaur Durschlakku tanni blsh-
dá, fur tas zepets eeliktis.

Sakulka wehrschu-galka.

(Klopf-Fleisch.)

Nemm leessu wehrschu-gallu, grees to
teewós gabbalós, un sakul to ar Hakmessa-
mugguru itt mihsstu, leez to Dehgeli ar wee-
nu gabbalinu fweesta, drufzin sahli, un tik
dauds uhdeni, ka tas pats tai galkai pahri
stahw. — Tà lai gohsajahs lehni us ohgleem;
peeleez arri Zitrohnu-gabbalus, un weenu
glahsi Wihna. Kad jau itt bruhns leekahs,
tad ta rikts labba irr, un par diwi Stundahm
wiff warr gattaws buht.

Nullifchus (Mulletten) no wehrfchu gallas.

Nemm smuffu gabbalu wehrfchu gallas bes kauleem, 4 mahrzinnas smaggu; greef no ta itt teewus gabbalus, tik leelus kà ta galla; fakull tohs mihsstus, leez us to weenu puffi, mehrzetus un fakappatus Sardelles, Zihpoles, fagruhstu Pipparu, Muskatupuffles un fahli; isgreef smuffus Spekka-gabbalus, tik garrus un beesus kà masais pirksis, un tahdus leez us ikweenu gabbalu tanni ap-kaisfita puffe, un usrulle to tà, ka tas Spekks eekschpuffe nahf, un aptinn to ar rupju deegu. Tà lai iskuhst plakkana Dehgeli sweests, un ecleez tohs nullifchus, ar Lohrbeeru-lappahm apfeds tohs ka tee bruhni tohp, bet apgreef winnus daschureisi, ka tee wissur weenahdi paleef, un tad isnemm tohs. — Pee ta tauka leez weenu karrotu kweeschu-miltu, un tad lai kohpà druzzin gohsajahs; peelej gallas Suppi jeb kahrstu uhdeni zik waijaga, ismaiffi wissu, peeberf fahli, un tà lai werd. Tad

nenemm to deegu no teem Nullifcheem, leez tohs tanni Suppé, ar kahdu gabbalinnu Zitrohnu, un lai wissf werd, kamehr itt mihssti tohp.

Pildijums no wehrfchu-gallas.

Nogreef smuffu wehrfchu gallas gabbalu no ta kisha, kà arridsanprifchu wehrfchuneeru-tauku; (no abbeem ta ahda un tahs dsihstas ja-nolaupa) un Spekki no prifchas zuhfu-gallas; fakappa to wissu smalki kohpà, ar ismehrzeteem Sardelleem, no furreem as-fakas isnemmtas; leez to dsilla blohda, un maiffi wissu ar kohfu karrotu, peeleez druzzin faufu Basilikum, kas ar rohkahm no kahrinna notrihts, smalki fakappatas Zitrohnu-missas, fagruhstu Pipparu, Muskatupuffles, pautus un farihweru bastu maifi; famaiiffi wissu dikti ween zaur ohtru, un io tas wissai beef paleef, peelej druzzin Bihnu jeb Suppi. — No schahda pildijuma warr Nullifchohs eelikt, un Kilkenus, jeb zittu ko sataisfihf, ko eeksch Suppehm likf mehds.

Wehrschu-mehle.

Leez to mehli itt agri pee ugguns, fahli un noputtina to labbi, tad peeleez Englisch-Gewürz, un wesselu Ingbeeru, un kad ta gattawa, nolej to Suppi; kurrā ihpaschi warē Gruhpes wahrst, un to us galdu doht. — No tahs wehrschu-mehles paschas nowelz to ahdu, un fataissi schahdu fullu klahst. Zepp sweestu Dehgeli, peeleez miltu, maissi to, kamehr pagallam bruhns tohp, tad Zitrohnu-missas un gabbalus jaleek klahst, arri druszia Bihnu, nowahritus leelus un masus Rosines, sagreestus Mandeles, un weenu gabbalu Zuckera, lai tas labbi iswerd kōhpā, un tad uslej tai mehlei wirsu.

Pildita wehrschu-mehle.

Wahri to mehli mihkstu ar uhdeni, un fahli; nowelz to ahdu, sakappa to galu kas dibbeni kalla atrohnamē, smalki; peeleez pautus, sagreestus Zitrohnu-missas, sagruhstas Muskatu-puffes, rihwetu balu-maissi; un

fataissi no ta pildijumu. — Pehz isgrees to mehli garreniski widdi puscham, leez to pildijumu us to isgreestu puffi tahs mehles, isstrikke to ar nasi gluddenu, nosmehre wissu ar kaussetu sweestu, leez to Tartu-panna un fataissi tikfai no wirsu ugguni, ka wiansch bruhns iszepp'. To fullu pee ta warri taifst no sweesta ar bruhni restetu miltu, Bihnu, Kapereem, Zitrohnu gabbaleem, Keshwup-pahm, Schampignons, Truffeles, jeb kas wehl patihk.

Wehrschu-mehle ar ahbolu-fullas.

Nemm labbu pulku flahbu ahbolu, nomissa tohs, un sagrees wianus ne wissai leelos gabbalos. Leez tohs Dehgeli, un lej uhdeni klahst, (bet ne dauds.) Kad tee mihksti iswirruschi, ismaissi tohs zaur Durshlaffu, tanni kalla, kurrā tai fullai buhs palikt; peeleez farkanu Bihnu, garrenisku sagreestus Zitrohnu-gabbalus, sagruhstu Kanehli ar Zuckera, un ta lai wahrahs. Bet tik dauds ahbolu wajaga buht, ta ta fulla beesa gamm paleek no teem; scho

buhß leet us to wehrschu-mehli, kad ta no-wilfta un garruma pahrgreesta. —

Da wehrschu-galwa.

Us weenu puff-galwu no weena jauna un trekna wehfscha, nemm weenu telka-fahju, kas no wiffahm spalwahm skaidri nopluzzi-nahß, un wahri abbus, kamehr ta galla no fauleem atkriht; pehz sagrees to gallu, no galwas un kahja smalku, un isnemm wiffus faulus un dshstus gluhfschi; (bet tur pirkti newa jataupa, jo tam ne buhs atdseest.) Leez wiffu dsilla blohda, kurre papreefsch ar siltu Suppi jastakka, un tad sagruhstus Regelkenes, rihwetu maifi, Pipparu un sahli buhs peelikt; to wiffu samihzi pehz ar to sullu, kurre ta galwa wahrita, ween zaur ohtru; eemehrze Salwetti tanni siltä fullä, leeß wiffu eekfscha un faseen to zeeschi ar schnohri, un leeß to Presse. — Zittu deenu isnemm to rikti no tahs Salwettes, un leeß wiffu weena fullä no puff Ettika, un puff sahla-uhdena,

bet kas jau to deenu papreefsch wahrita, ka winna pagallam auksta atdseest.

Wehrschu-galla ar rahzinneem.

Wahri weenu gabbalu prifchas wehrschu-gallas ihfa Suppe ar nomiffateem un masßs gabbalös, sagreesteem rahzinneem, druszin sakappateem Pehterfilleem, Pipparu un sahli, itt mißßtu; kad nu tee rahzinni un ta galla gann wirruschi, islej wiffu no ta Grahpia, un leeß weenu gabbalu siveesta ar ne daubs mitteem eekfscha, un ta lai gohsajahs druszin, tad lej to sullu, kurre ta galla wahrita, klast, bet ne wairak ka pehz Suppes wajaga; nu leeß gallu un rahzinuus pee tahs Suppes Grahpi, un lai wiff kohpa werd kahdu bristinnu, kamehr weenahdi paleek, un labbi smeek. — Kad to us galda leeß, tee rahzinni jakrauj tai gallai wirsu.

Sakappata wehrschu-galla.

(Gehakter Klops.)

Us 4 mahzinneem skaidru wehrschu-

gallu nemm puff-mahrzinu Neeru-tanku; no abbeem, no gallas kà no tanka, islassi wiffus kaulinnus jeb dšihslas itt gluschi, un sakappa to, bet ne wiffai smalki; pehz samaiſſi to ar weenu ſauju Nimaiſes, druſzin kauſſetu ſweeſtu, Engliſch: Gewürz un ſahli; no wiſſa ta iſtaiſſi weenu pikku un leez to dſeſu Grahpì, kas ar ſweeſtu iſsmehrehts, ar weenu Zihpeli un Lohrbeeru-lappahm: wiſſ tas lai bruhns tohp us maſu ugguni, bet apgrees to daudsreis, ka wiſſas puffes weenahdi dſeltan-bruhni rahdahs; tad iſnemm to itt lehni, ka ta pikka ne iſirift; pee ta tanka, kas Grahpì atleef, leez druſzin miltu klagt, lai kōhpā gohſajahs, pehz peelej tif dauds wehrdoſchu uhdeni, ka papillam Suppe rohnahs; apmaiſſi wiſſu labbi, leez to pikku atkal eelſchā, un tā kai werd trihs ſtundas us maſu ugguni, tad wiſſſch gattaws. —

Puddingsch no wehrſchu-gallas.

Nemm ſkaidru gallu no Ziskahm trihs mahrzinuſ, ſakappa to us puff-mahrzinu

neeru-tanku, druſzin Zihpoleem un diwi Cardelleem, itt ſmalki. — Kad ta galla ſmalki lappata, peeleez labbu ſauju Nimaiſes; kurva diwi karrotōs Suppes, jeb ſalda peena, iſmehrzeta; trihs labbi ſakulltus pautus, ſahli, Pipparu un druſzin Muſkatu klagt. — Du ſamihzi wiſſu tā, ka tas labbi mihsſts tohp; — taiſſi ſmukku Puddingu no ta, un leez to maſa Grahpì, kas ar ſweeſtu iſsmehrehts un kurrām augſts wahks irraid: lai tas pee maſu ugguni, bet no wirs un no apakſch bruhns tohp; tad uſkaiſſi druſzin miltu: un kad wiſſ wehl brihtinu gohſahſts, peelej wehrdoſchu uhdeni zik waiſaga, leez wehl gabbalu trihs Lohrbeeru-lappu, ne dauds Ingbeeru un ſahli klagt, un pehz leez to wahlu bes ugguns atkal wirſu; tā lai werd kamehr itt gattaws rahdahs, tad iſnemm to Puddingu un uſlej to Suppi; bet tahs Lohrbeeru-lappas buhs iſkaiſſit. —

(NB. Zitti arr to Puddingu-Fohrmē ſataiſſa, ko tee uhdeni iſwahra, un to ſullu ihpaſchi blohdā taiſſa.)

Sahnkaulifchi no wehrschu-gallas.

(Koteletten von Rindfleisch.)

Zsgrees teewus gabbalus no weena gab-bala wehrschu-gallas, no tahs eefschpuffes to Zisku; sakull tohs itt mihsstus, pehz eemehrze winnus kauuffeta sweesta, un apmaiffi tohs Nimaisé ar Pipparu un fahli, tad iszepp tohs us Restehm, wirs kwehlainahm ohgleem; bet Papiiri leez appakscha. — Nu sataiffi sulas no druszin gallas Suppes ar tikdauds Nimaisés, ka ta tummiga paleef, leez druszin Muskatu-puffes un sweesta klah, arri ne dauds Zitrohnus-sullas, un sagreestas missas, ka no ta labba smakka rohnahs. — Kad nu to us galdu dohd, lej to Suppi blohda, un leez tohs gabbalinus wirsu.

Resteta wehrschu-galla.

(Karbonirtes Ochsenfleisch.)

Zspikke labbu gabbalu wehrschu-gallas no Ziskahm ar Sardelleem un Spekka-gabba-leem, kas pirksta beesuma, un puff-pirkstu garei, ka Graphja-zeppeti; bet apwek to

Spekki papreefsch eefsch Pipparu, Zngbeeru, smalki sakappateem Pehterfilleem un druszin smalki sakappateem Kiplohkeem, jeb arri zitteem Zihpoleem, pehz eeleez to gallu weena Salwetté ar pahri Lohrbeeru-lappahm; ais-seen to zeeti, un ta lai winsch apsegtis ar wahlu werd ihfa Suppé, kurrá wiffadu sallumus eemett; ka Rosmarin, Pehtersiljes, Timian, Meiran, un druszin fahli; pa tam starpam sataifi skahbu fullu; (ko pehz pee tahm sullahm atraddihs isstahstitu,) un lai ta atdseest: kad ta galla mihssta un labbi iswahrita, sammaiffi diwi saujus Nimaisés, weenu sauju rihweta seera pillu; (bet kas newa sapellejis,) un pahri karrotu iskauuffeta sweesta; tad nemm to gallu no tahs Salwettes, un leez to us skahrdes blohdu, uslej druszin no tahs skahbas fullas pahr to gallu, un to sammaiffitu maifi leez wirsu; no tahs fullas kurrá ta galla wirruse, eeleez arri druszin appakscha eefsch blohdas, un tad lai wiff krahnú smuffi bruhns paleef. Kad scho rikti us galdu leef, pasildi to skahbu fullu, lej to blohda, leez to

gallu eeffcha, un usspeed druszin Zitrohn-
fullas wirsu, tad winsch buhs lohti gahrds! —

Wehrschu = galla.

(a la Daube.)

Nemm weenu gabbalu wehrschu = gallas,
no Ziskahm, un fur kaula nekahda newa, 8
jeb 10 mahrzinnus; sakull to labbi, ka winsch
mihkts paleek; pehz istrinn to ar smalku sahli,
eedurr schurp un turp dsillus zaurumus ar
spizzu nafi: pehz nemm labbu sauju Korintes,
kurri papreefsch nomasgati, un ar sauffu drach-
nu noschaweti; fagruid tohs Meeseri ar drusz-
zin Ingbeeru un Pipparu, druszin sarihwetu
Muskatu un Regelleneem, itt smalki; kad
schih's sahles galla eebahsti, leez to weena poh-
da, fur tas zeeschi gull, ar weenu sauju gat-
tawahm paeglu ohgahm, druszin sahli, un
weenu sauju Dilles; uslej tifdauds Ettiki ka
gan drihs pahri stahw; ta lai stahw 8 deenas;
bet iddeenas tas ja-aggreesch; pehz isnemm to,
un spiffe winnu ar tauku Spekki ka Grahpia-
zeppet; leez to dselsu Grahpi ar zeetu wahku;

to Ettiki, kura ta galla gullejuse, islahsi
zaur drachnu, un to pussi nemm ar tikpat uh-
deni, un lej to atkal Grahpi tai gallai wirsu;
pehz lai werd us masu ugguni, kamehr mihkts
paleek; kad wiff gattaws, leez to afm'nnu
blohda, to Suppi uslahsi wirsu; kad winna
nu atdseest ta paleek ka Gelee, fo pehz, kad
winnu us galdu ness mehds gabbalos greest,
un wiff-afkahrt tai gallai wirsu list.

Wehrschu = astes ka Nagout.

Salappa tahs wehrschu = astes masos gab-
balos, leez sweestu masa dselsu Grahpi, ar
labbu wahku, tad eeleez tohs gabbalus ar
druszin sahli, weffelu Pipparu, Lohrbeeru-
lappahm un Zihpoleem; uslej kahdu karrotu
Suppes jeb uhdena, un ta lai werd us masu
ugguni, kamehr mihkts un dseltan-bruhns
rahdahs. — Bet apmaiffi to kahrtam, ka
winsch wiffur weenahdi smuks paleek; pehz
lonenun to lihds ar wiffu fullu, kas wirsu, no
ta Grahpia, bet eeleez druszin no ta tauka at-
kal Grahpi un peeleez mistu flah: kad tas

Kohpá bruhns palizzis, peelej to sullan wiffu flacht; jo padauds tauka tai buhtu wirfu, no-smell to druszin un peelej atkal kahdu lahfiti Suppes jeb uhdena: nemm arridsan weenu sakappatu Sardelli ar Ettiki, samaisfi wiffu labbi, un kad tas uswirris, leez to galku eekschá, tà lai gohsajahs kohpá, un tad warr nest us galdu.

Wehrschu-Kahjas.

Tahs wehrschu kahjas sagrees masos gab-balos, kad tahs wehl prischas, wahri tahs uhdeni mihsitas ar druszin sahli; bet jo tee jau sahli bihuschi, ismehrze tahs papreeksch labbi. — To sullan preeksch winneem wahri tà: sagrees weenu Zihpoli sifku, un wahri to uhdeni, kamehr tas stipru smakku no ta dabbu; pehz gohsa sweestu ar miltu kohpá, weená Panná, bet tà ka winsch bruhns ne tohp; peelahsi no ta Zihposu-uhdena tikdauds, ka wiffadi labba garra sullan rohnahs, ap-maisfi wiffu labbi, peeleez druszin Ettiki ar Zukkeru, ka tahda saldi-slahba smakka rah-

dahs, ne taupi arri to sweestu, ka ta sullan wiffai leefa ne tohp. — Kad tahs kahjas wirruschas, isleij tahs zur Durschlacku, ka tas uhdens labbi notekk, bet nokohpi ka tahs aufstas ne paleek. — Tad leez tahs us galda, un leij to sullan wirfu; kam patihk, tas arri pee to paschu ritti, no teem eekscheem warr peelikt, to sirdi, to kahrtakni, ka arridsan to galwu.

Pildijums (farce) no tellu-galkas.

Sagrees tellu-galku, no krukthm jeb no tahs ziskas beesuma labbi sifki, un isnemim wiffas dsihslas; pehz sakappa to it smalki ar tikdauds neeru-tauku, kas no wiffahm dsihslahm un ahdahm istihrinahs; un ar sweestu, ka wiff labbi tauks paleek: nu sagruhdi to ar kohku peestalu un samaisi to ar baltu maisi, kas salda peená mehrzeta, druszin sakappateem Sardelleem, Pauteem, Sahli, Pipparu, rihwetu Muskatu, smalki sakappateem Pehtersiljeem, un sagreesteem Zihpo-teem, ja tas wehl wiffai bees' buhtu, to warr

nomaisiht ar druszin peenu jeb gallas: Suppes. No schi pildijuma warr mases Wrikadelles taisiht, fo Suppé list, un tas arridsan pee zittahm riktim it labbi derr.

Sahnkaulischus (Cotelettes) Pa- steetes-fahrtâ.

Nemm sahnkaulischus no tellu jeb jehru gallas, fakull tohs, un usberr druszin Sahli un Pipparu, kurrâ tee kahdu brihdi gulleht warr. Pa tam starpam sataisi pildijumu no jehlas tellu = gallas, kâ tas jau sinnams; tad isgrees tikdauds plahnus gabbalus Spekka, kâ tur sahnkaulischu, un no ta pascha plattuma bet 2 pirksu-plattumu garralus; us ikweenu tahdu Spekka-gabbalu leez no ta pildijuma weenahdu leelumâ ar teem sahnkaulischeem, kurrei arridsan tur wirsü tohp listi, un tad atkal no ta pildijuma wirsü; Nu apsmehre dsillu alwu-schkihwi, dibbeni un garr mallahm labbi ar sweestu, nostrihke to plahn ar pildijumu, usleez tohs Spekka gabbalus un sahnkaulischus tã wirsü, ka tee Spekka-gab-

ball us augschu greesti tohp, un tas gals, kas newa ar pildijumu apklahts, apfahrt teem kaulischeem klusht notihts. — Kad wiss tã smulli sakrauts, uskaiši Rimaisi wirsu un wiss apfahrt, un lai krahsni labbi iszepp. Kad to us galdu leek, buhs Salwetti blohda list, un to schkihwi eefschan. — Pee schihst rikts sataisi weenu fullu no bruhneem milteem ar sweestu, un dohd to kaufinã us galdu.

Schlohechts (glasirt) tellu-kiblis.

Nemm gabbalu no weena tellu-kihla un spilte to no ahra pusses it labbi ar tauku Spekki, pehz lai winsch uhdeni uswerd, un noputta to eefahlumã it labbi; tad peeleez Pehtersilhes, Lorbehru-lappas, Zihpoles, Wasilikum un Sahli, lai wiss werd labbi aloklahts, kamehr ta galla mihssta paleek, un ta Suppe labbi eewirrusi, tad nemm to gallu laukã, iskahsi to Suppi zaur drahnu un wahri winnu tik ilgi, kamehr ta tik beesã rahdahs kã weena putra. To gallu

leez ar to spiffketu pussi us appafschu greeftu, at-
 fal eefſcha, un lai tas werd us masu ugguni,
 famehr tas isſkattahs, fa ſchöhrchts; us
 ſtrihke arridsan wiſſus us to spiffketu pussi
 ar to Glasuri, un dohd winnu us galbu, fa-
 mehr tas wehl spihd. — Pee ſchihö
 rikts mehds tahdu fullu taiſiht; fataiſi druf-
 zin miltu un ſweeftu bruhnu, uskahſi kahdu
 lahſiti galka = Suppes, un wiſſ lai werd ar
 weenu weffelu Zihpoli, kurrea drufzin eegree-
 ſta. Nu uswahri ſkahbenes it labbi, lei
 winnus zaur Durſchlakku isſpeedi wiſſu uh-
 deni, ſakappa un gohſa to pehz ar ſweeftu, to
 weffelu Zihpoli isnemm lauka, kad ta fulla no
 ta ſmakka dabbujusi, bet tahs ſkahbenes ee-
 leez, atfal eefſcha: tad wahri, famehr ta
 fulla weenahda tohp, un ja waijaga, peeleez
 arri Sahli. — Scho fullu mehds blohda
 leet, un no tahs gallas to ſchöhrretu pussi us
 augſchu greeftu eefſchan.

Zitta rikts no tellu-gallas.

(Sogenante Kalbsohren.)

Sakappa wahritu jeb zeppuſchu tellu
 gallu, ar weenu drufzin neeru-tauku, un ap-
 maſi to ar ſakappateem Peſterfiljeem, ſakul-
 teem pauteem, un Sahli; usfnehre to us
 plancem baltas-maiſes gabbaleem us abbahm
 puſſahm, un zepp to panna ar ſweeftu, fa tas
 bruhus paleet.

Rullifchi (Roulettes) no tellu- gallas.

Grees 10 jeb 12 plattus gabbalus, bet
 kad ne wiſſai beefi, tif leelus fa winni teef,
 no ta ſihla pee weena jehla tellu-zeppescha,
 full to labbi, bet tomehr ne ta fa zaurumi
 rohuahs eefſcha, un ta zitta galka lai breeſt,
 bet ne wairal famehr ſtingra paleet, tad is-
 greeſ wiſſus kaulus un dſihſlas, un wahri
 tohs famehr weena ſupra Suppe no ta roh-
 nahs; pa tam ſakappa to nowilktu gallu ar
 labbu pulku Spekka it ſmalſi, no kurrea ta fa

ikreises tahds pildijums tohp taifihst; scho leez us teem iskulteem gallas gabbaleem, farulle tohs kohpá, un apseen rupju deegu, fatas pildijums ne lauschahs lauká. Nu apsmehre leelu rauschu-pannu labbi ar sweestu, leez tohs rullischus ween pee ohtru blakkam eelschá, un wahku ar ugguni wirsü, lai tee dseltan-bruhni tohp, un tad nemm tohs atkal lauká, tanni panná smehre druszín sweestu ar tweeschumiltu, un leij no tahs wahritas Suppes tifdauds wirsü, fa tas teem rullischeem warr pahri stahweht; leez wehl 3 Sardelles flahst, weenu druszín sagreestus Zihpoles, un Lorbehru-lappas; kad tas labbi uswirris nonemm to deegu no teem rullischeem, un leez tohs eelschan; pehz lai wahrahs klussi, kamehr labbu smakku dabbu, peeberri arri druszín Sahli, jo waijaga, un kad to gribb us galdu nest, tohs rullischus leez papreefsch blohdá, un leij to sullu zaur Durschlakku teem pehz wirsü.

Wehl zitta rikts. (klops royal.)

Jögrees 3 mahrzinnus skaidras wehrschu ih tellu-gallas, no ziskahm teewós gabbalee, tahs dsihflas iznemm, un tohs gabbalus sakull dikti; pehz sakappa puff-mahrzinu skaidru neeru-tauku it smalki un apmaisi to ar 24 Lohtineem rihwetu maifi, kas labbi weena kohrteli saldá peená izmehrzeti, ar druszín Muskatu-pukkehni Pipparu un Sahli; bet apmaisi to wissu labbi, tad apsmehre blohbu smukki ar sweestu un leez to sakullu pa kohrtam eelschá, ar druszín miltu, sweestu, Pipperu, Sahli un smalki sakappa-teem zihpoleem; to samaisitu tauku strihke pahri, fa wiss lá mihkla gull, un peesitt to labbi; to mallu apslappina, un leez tartu-mihflu wirsü, isprohga to, fa tee tauki un ta mihkla turrahs kohpá; beidscht sakull 3 paukus, apsmehre to wissus, un tà lai krahni jopp.

Ragout no tellu = gallas ar wehscheem.

Nemm to fihli no weena tella, jeb arri to fruhshu = gabbalu, nomasga to skaidri, lai tas uhdem uswerd un noputta to labbi; pehz eeleez druszin saspeestu Ingberu un Sahli, ta lai wiss kohpa wahrahs, kamehr gam drihs pagallam gattaws rahdahs; pa tam starpam nowahri wehschus ar Sahli, atnemm wissu ehdamo no kahjahm un astes, bet no teem tschamaleem taifi wehschu = sweestu: kad ta tellu = galla wirruse nowelz to, leeze tad druszin sweestu Kasrullé un ta lai gohsajahs ar kahdu sauju miltu, pehz leij no tahs gallas = Suppes klast, lai tas werd, leeze to wehschu = sweestu ar to tellu = gallu, un teem wehschu kahjahm = un astehm eefsch tahs Suppes, un ta lai wiss tas us masu ugguni stahw un wahrahs lehni, kamehr ta galla gattawa un ta fulla weenahda paleef; peeleez arri druszin Muskatu = puffed un sahli, un kad winnu pehz us galdu neff, leeze tahs wehschu = astes tai gallai wirsu.

Weens puff Pouppetou.

Isgrees plahnus un garrus gabbalus no tellu = gallas, fokull tohs labbi, un spikke tohs pehz ar spekki; nu fataifi pildijumu no jehlas tellu gallas, leeze plahnus Spekka = gabbalus us to dibbeni weenas rauschu = pannas, un isplahiti to pildijumu tur wirsu, us to leeze tohs gallas gabbalus, to spikketu puff us augschu greestu; uskaiifi druszin Sahli; leeze to wahlu wirsu, un ta lai krahni lehni zepp. — Kad to gribb us galdu nest, iszell to ar plattu siwju = karrotu, un fataifi pehz bruhnu fullu ar Kchwuppahm un breedenehm, ko mehds tam Pouppetou usleet. — Bet tohs spekka gabbalus nemm nohst.

Bruhns Ragout no tellu = gallas.

Iszepp pee eesma, woi to kruhti, woi kahdu gabbalu no ta tella ziskahm. Kad ta zeppuse, leij to zeppescha = sweestu Kasrullé, un lai winna ar druszin sweeschu = miltu un weenu wesselu zihpolé, kurrá eegreesst tappisi

bruhna paleef; pehz leij tikdauds gallas-Suppi jeb uhdeni klast, ka papillam fullas rohnahs, lai tas uswerd, un leez pehz to zeptu gallu, ar 2 smalki sakappateem Sardelleem, druszia Ingweru, Lorbehr-lappahm un Peh-terfiljeem, fahli zik waijaga, un ta lai werd, kamehr ta fulla labbi smecke. — Pirms to us galdu ness, peeleez fahlitas Gurkes, jeb farkanas Beetes, gabbalos sagreestas, bet to Zihpoli un tohs salkumus buhs atnemt nohst. — Us tahdu wihs arri warr tohs atlikfuschu tellu jeb aunu-zeppeschus no jawnataisih.

Bruhns Ragout no tellu-kruchtihm ar mohrehm.

No weenahm tellu-kruchtihm nogrees to preeksch-gabbalu, un eelausi wissus tohs kaulinus; pehz taisi tohs Kastrollé bruhnis, ar sweestu un weenu Zihpoli, kurrea kahdu reisi eegreesta: Kad tahs kruits us wissahm pufsehm labbi bruhnas irr, isnemm tahs un leez eeksch to sweestu druszia miltu, kurreem arri

lapaleef bruhneem, tad peeleej tikdauds werbotochu uhdeni klast, ka winsch tai gallai gamm drihs pahri-stahwetu; kad tas uswirris, leez to kruits eekschan, un ta lai werd ar druszia Ingweru, 2 smalki sakappateem Sardelleem un fahli, kamehr ta galla mihssta tohp: patam starpam nolaisi tahs mohres, sagrees tahs appalohs gabbalos, zepp tahs pannā gaischi bruhnas, un leez winnus pehz tai gallai klast; bet tomehr lai tee ne werd ilgaki, kamehr ta galla no teem smalku dabbu; kad to ritti us galdu ness, tohs Zihpoles nemm nohst, un leij tahs salnes lihds ar to fullu tai gallai wirsu.

Rits Ragout, no tellu jeb aunu-gallas us Schinkfi.

Kad ta galla zeppuse, fataisi to fullu tabbu ta papreeksch, bet bes Mohreem, un lai tas zeppers wahrahs eekschan; bet pirms to buhs us galdu ness, leez weenu sawu fihki sagreestu Spekki, un gamm drihs us to paschu wihs sagreestu zeeti wirruschu pantu-baltu

mu; tomehr scheem fihkumeem ne buhs tik ilgi wirrt, ka wiffa pehrwe suhd. — Kad scho rikti us galdu ness, leez to fihki fagreestu tam gallam pahri; bet to fultu apmaisi dikti, ka tee taukti ne stahw wirsu, jo to ikreisēs pee Ragout buhs uskohpt!

Pouppeton no tellu-gallas gabbaleem.

Greef teewus gabbalus no zistahm pee tellu-gallas, un fakult tohs labbi; fataisi pildijumu no Siwim jeb jehlas gallas, apsmehre Pohrmi ar Sweestu un apkaisi to ar druzin fagreestahm krusahm Ruhdelehm, pehz aplahj to Pohrmi, us dibbeni, ka garr mal-lahm pirkstu-beesumá ar to pildijumu, ta ka winsch labbi kohpá lihj; nu leez tohs gallas gabbalus pa fahrtahm eekschá ar druzin sagruhstahm Muskatu-puffehm, Pipparu, Sahli, un kahdu gabbalianu Zitrohnu, ar fakappa-teem Zihpoleem, druzin Rihmaisi, Lorbehru-lappahm un sweestu jeb smalki fakappatas wehrschu smadsenes. Starp teem gallas gab-

baleem leij arri kahdu puff-karrotu stippras gallas. Suppes, un aplaisi wiffu fahrtam ar druzin Bihnu: Kad nu wiff ta kohpá eekschá, aplahj to labbi ar to paschu pildijumu, un lojepp to smulki krahsmi.

Tabš tellu = un aunu-kruhtis zit- tadi fataisitas.

(Marlnirte Kalbs- und Lamsbrust.)

Nojert tohs fahnkaulischus no tellu = un aunu-kruhtim; to tellu-kruhti tu arri warretu wesselu pamest, bet to aunu-kruhti fakappa smalkós gabbalós; wahri tahs kruhtis uhbeni ar druzin Bihnu, ka pahri stahw; peelez arri kahdu schlekti no Zittrohneem, Sahli, weenu buntianu Salwises, Lorbehru-lappas un Pehtersiljes. Kad ta galla mihlsta wirrusi, nokassi to, un kad winna atwiffusi leez to blohdá; pehz uswahri Ettiki ar Limian, Zihpoleem, wesseleem Negelke-nem, wesselu Pipparu un Pehtersiljeem, to udelej werdoschu us to gaku, un lai ta tur gull eekschá wesselu stundu; pehz, kad to is-

nems, winnu buhs ar drahnu labbi no schameht. Kad tas notizzis, eemehrze to gallu wissu, sakull tohs pautös, un apkaisi to ar puff Nimaisi, puff milteem, tà lai skaidrà sweestà werd, kamehr wiss smukti bruhns paleek. Tanni pascha sweestà arri noplushtus Pehterfilses warr bruhnus taisiht, un wiss filti us galdu nest; to tellu-kruchtli widdu list, un tohs gabbalinuus no tahm aunu-kruchtihm wiss-apkahrt ar teem Pehterfilsjeem jauki ispuschkoht.

Pildita tellu-kruchtis ar skabbenehm.

Utraisi to smalku ahdu no tahm tellu-kruchtim, un pildi pehz, starp to ahdu un gallu pildijumu no jehlas tellu-gallas, un darri to atkal zeetu wiss-apkahrt: Nu zepp tahs kruchtis pee eesma un aplaisti to dauds-fahrt ar sweestu: pa tam starpam gohsa skabbenes ar saldu kreshjumu, un kad tahs kruchtis gann zeppuschas, un us galdu janess, tad samaisi ar tahm skabbenehm to dseltenummu

no 3 jeb 4 pauteem, zeeti sawirruschu un smalki sakappatu, pildi wissu blohdà, un leez to kruhti wirsü.

Pasteete no weenas tellu-ziskas.

Bert weenu gabbalu no tellu-ziskas, nowelz to smalku ahdu, un isgrees tohs faulus; pehz ispipke to ar Spekki là zittu grabpja-zeppeschu, to Spekki apwahlo eelsch Pipparu, Ingberu, un druszin Negelkeneem; tad leez to 24 Stundas Ettiki, ar druszin Basilikum, weenu sagreestu Zihpohli un Sahli: Kad winsch nu sawu laiku isgullejis, nemm to gallu lauka, un noskallo tahs dahrgas Sahles tanni Ettiki; un fataisi zeetu Pastetes-mihllu, salohki to tà, ka ta galla deen eelscha, un applahj winnu pehz ar wahku no ta pascha mihlla, kurreu us mallahm druszin saspeesch, la ta Pastete zeeta paleek wissur; ispuschko to là patihl, un apsmehre wissu ar pauteem; tad iszepp to us Wapiri krahni, un kad winsch labbi zeppis, attaisi to Pasteti, un jo winnu buhs firtu ehst, balta stip-

pra gallas-suppe japeelej, bet jo winnu gribb aukstu ehst, peeleej Wihnu klast, un leez to atkal druzjin krahni, kad winnu tad isnemš, to tauku un tohs spekka gabbalus no wirsus buhs nonemt.

Tellu = Fruhti kwehpinacht.

Nogres kameschus no weenahm labbahm treknahm tellu = fruhtim, tad nemm puff Lohtinnu Salpeteri us 2 fruhtim, sagrahd' to it smalki un samaisi to ar smalku Sahli; ar to eetrian tahs fruhtis dikti, eesahli tahs pehz ar wehl wairak sahli, weena skaidra kohku trauka, leez kohku dibbeni afminnu tam wirsu, ka winsch labbi sakrawjahs. Lai tee weenu neddelu tur eefsha gull, tad isnemm tahs, un noskallo winnas; nu leez tahs starp drahnahm un fitti ar rohkahm wirsu, ka tas uhdens atschirrahs. Pehz pakare tahs Skursteni, bet fargees ka tee to Muhri ne aisteel, bet brihwi karrajahs ka tee duhmi no wissahm mallahm teef klast; tohs duhmus taifi no beesas behrsu-missas

us ugguns kurri, ka til mas ugguns, bet nekahda Leesma rohnahs, leez arri kad-biki wirsu, un lai winsch ta 3 deenas smukki kwehpejahs ar aufsteem duhmeem; tad nonemm tahs fruhtis, pakarri tahs kahda weeta, fur tahs warr kalst; un kad nu gribb tahs warri wahrigt. — Ar sinnapu mehds to ehst, arri kam patihk rahzinus jeb Kartup-pelod warr pee tahm wahrigt un tahs, kad winna wirrusi, nowilkta, un blohda eeliktta ir, aplahrt tahm fruhtim likt.

Salappahs tellu = zeppets.

(Hachè &c.)

Nogrees to bruhnumu, no weena aufsta tellu zeppescha ittin plahni, un lai weena gallas-suppe jeb arri uhdeni, ar Zihpoli wissa fulla no teem iswerd; pa tam starpam sakappa til dauds no ta tellu-zeppescha, ka ween gribb, it smalki, un kad ta fulla no ta nogreesta bruhna galla stippri iswirrusi, lei to zaur Durschlacku, un tad nemm Kasstrull, leez to sakappatu gallu ar druzjin

fweeftu eekſchan, lai wiſſ gohſajahs ar 2 Car-
dellehm, un uſkaiſi druſzin miltu wirſu;
pehz uſpildi weenu Kelli pillu, jeb wairak,
no tahs ſtippras fullas, nemm Pipperu un
Sahli, kà arridsan ſmalſki ſagreestas Zitroh-
nu-miſſas, un druſzin no ta fulla, kad tas
brihtianu wirris, to ar pautem warr ſatai-
ſiht, kam tee patihk; zitti arri gabbalus no
ta paſcha zeppeſcha nemm, tohs kauſſeta
fweeſta eemehrze, tad Rihmaiſe ar Sahli,
Pipperu un ſmalſki ſakappatahm Pehterſil-
jehm apmaiſa, un pehz us Neſſehm, ar Pa-
pivi appakſcha, iszepp, un to apfahr̄t leef.

Tellu-galwa ar rihwetu maiſi zepta.

Kad ta galwa uhdeni mirkuſi, ka tahs
aſſinis iswilkuſchees, un tee matti nopluzzi-
nati, wahri to ſahlita uhdeni gattawu, un
nogrees ſmuſkus gabbalus no ta, tohs dſee-
dſerus, kà arridsan to baltu ahdu muttē, nemm
nohſt to mehli, kad winna arri nowilkta greeſ
gabbalos; kad wiſſ tas notizzis ſakull 4 jeb

4 pautus it labbi, ſamaiſi tohs ar rihwetu
baltu maiſi, Pipperu, Sahli, un Ingweru,
eemehrze tohs gabbalus pautohs un apmaiſi
winnus pehz eekſch tahs Rihmaiſes. Turri
nu weena rauſchu-panná kauſſetu fweeſta gat-
tawu us ugguni, leez tohs gabbalus, kad tee
maiſe apmaiſiti, tuliht eekſchā, un tā lai tee
us abbaſhm puſſehm, gaiſchi-bruhni tohp —
Winni wiſſi weena reiſe jazepp, ka tee ſilti
us galdu nahk, tad buhs tas loh̄ti gahrda
riktis, jo ta galwa trekna irr.

To tellu galwu zept.

Kad tee matti nopluzzinati, wahri to ar
ſahlitu uhdeni un pehz nogrees no winna
ſmuſkus gabbalus. Nu nemm 4 pautus,
1 ſtohpū ſalda peena un miltu, ſakull to dikti,
ka wiſſ kà weena beesā niſhla tohp, un ſahli
to tad druſzin. Teem gabbaſeem neklahjahs
ſlapjeem buht, tapehz leez tohs us ſauſu
brahnu, eemehrze winnus pehz eekſch ta miſh-
lla, un wahri to kauſeta fweeſtā, jeb fweeſtu
gribbedams taupiht, zepp tohs kà zittus rau-

schus ar druszin sweestu rauschu = panna. —
 Tahs tellu jeb jehru kahjas, arri tà warr
 zept, kad tikkai tee matti nonemti un tee
 pehz fahlitá uhdemí wahriti un mihssti tappu-
 schi, greef tohs puscham, leez winnus us
 drahnu kalst, un darri pehz tapat, fà ar
 teem gabbaleem no tellu galwas. Kad to us
 galdu ness, ispuschko winnu ar Pehtersilju-
 lappahm, kas sweestá iszeptas. Schi rikts
 filta labbaki smekke ne fà auksta.

Tellu-galwu fà spaiditu fataisibt.

Kad ta galwa uhdemí gullejusi, fà tahs
 affinis labbi iswilktas, wahri to kamehr tee
 matti atstahj, nokassí to pehz it skaidri un
 lai winsch tad auksta uhdemí kahdu brihtinu
 gull, tad wahri to pehz ar Sahli pagallam
 mihsstu, un nogreef pehz wissu gallu, lihds
 ar to ahdu masos gabbalos; bet to tauku
 atgreef nohst. Nu turri nomissatas Man-
 deles un Pistazies gattawus, tà arri wahritas
 Limones, wissu gabbalos sagreestu, un Ko-
 rintes; to leez pa kahrtam wissu weená dsilla

blohdá, ar druszin Muskatu = puffedm, Ne-
 gellenehm un Pipperu. Kad wiss tas sa-
 trauts, nemm druszin no tahs Suppes, kurrá
 ta Galwa wahrita, un leij tik dauds no tahs
 wirsi, fà tikkai pahri stahw, leez to us ug-
 gunt, fà tas kohpá gohsajahs, tad nonemm
 to, un lai winsch blohdá stahw, kamehr at-
 bseest; tad winnu mehds gabbalos sagreestu
 ar Ertiki ehst.

Pildita tellu-galwa.

Kad tee matti no tellu-galwas un kah-
 jahm nopluzzinati, nogreef pirms wehl at-
 bseest to ahdu tà, fà aussis un degguns wes-
 sell paleek, un fargees ihpaschi, fà tas deg-
 guns ne sapliht.

Pehz nogreef wissu kas derrigs no tahs
 galwas, tauku un leessu gallu, fà arridsan
 to tauku no tahm azzihm, tahs mehles, un
 ta smakra, fo wissu labbi nomasgahf buhs;
 pee wissa ta nemm puss tik dauds gallas no
 weena tellu zeppefcha, fà arri 2 labbus far-
 votus pillus smalki sagreesta tauka Spekka,

un wiffu to fo no 2 mißkfi iswahritahm tellu
 fahjahm warr nonemt. Sakappa to wiffu
 it smalki, un fagrubd to pehz ar kohka pee-
 ftalu, winnu grubfchoht peeleez 5 pautus,
 weenu gabbalu maifes, tik leelu ka tifteru-
 pauts, kas papreefch drufzin eefch peenu
 eemehrzehts, Pipperu, Ingweru, drufzin
 rihwetu Muskatu, Sahli, un weenu gab-
 balu sweesta, tik leelu ka zahlu-pauts. Kad
 nu wiff tas labbi kohpa samaisihts, atlauf'
 to smadsenu-kaufu un tohs schohklus; tahs
 smadsenes nemm lauka, taifi to skaidru, un
 peemaisi drufzin sweestu un fahli ar Pipperu
 zil patihf. Nu isplahti wiffur to samaisitu
 gallu, un faspced to ta us teem fauleem, ka
 winsch sawu preefchaju gihmi atdabbu, pehz
 apflahj to ar to nowiltu ahdu, un usfitti
 to wiffur ka winsch labbi peelihp, un ta ka
 tellu-galwa isfkattahs. Tad zepp to krah-
 ni puffohtras stundas, us weenu noalwotu
 skahrdas blohdu, jeb rauschu-pannu. —
 Bet kad to krahni eeleef, leez kapohstu-lap-
 pu wirju kas to galwu apfeds, ka winsch ee-

lahuma ne paleef par ahtri bruhns. Kad
 tas puff-stundu ar to stahweis, nonemm to
 kapohstu-lappu bet to galwu apfmehre ar
 sweestu, un apkaiifi to ar Nihmaisfi. Irr
 winsch weffelu stundu ta stahweis, to ar Kes-
 beere jeb Stikkenbeere fullu appafscha blohda
 fataisihf warr. (Scho fullu pee zittahm
 fullahm atraddihß aprakfitu.)

Wà buhs aites-galwu fataisihf?

Kad ta galwa no weenas aites jeb jehra
 nogreesta, leez to uhdeni, ka tahs affinis lab-
 bi iswellahs; pehz leez to ar zittu uhdeni us
 uggumi, un ta lai werd, kamehr tee matti
 atschlirrahß; tad ta galwa atkal aufsta uhde-
 ni likta tohp, tee matti labbi nopluhkti, un
 wiff pehz skaidri noskallohts kluhft. Nu zert
 to galwu diwejohs gabbalos, atgrees to gallu
 preefcha pee degguna no ta faulu tik tahli,
 ka to baltu ahdu, kas eefch muttes warr
 nowilt un istihrina tahs ausis labbi; no-
 welz to ahdu kas apfahrt tahm smadsenehm
 gull, ispsced schohs, un pasildi winnus pehz

ar druszin/sweestu, fahlu un Pipperu. Ce-
grees pahri reisu tanni gallá, apfmehre to ar
sweestu, un apkaiſi winnu ar rihwetu maiſi,
kas ar Pipperu, Sahli, un ſakappatahm
Pehterſiljehm nomaiſihts, leez to us Re-
ſtehm, un iſzepp' wiſſu. Kad winnu us
galdu neſſ, tahs ſmadſenes leez us to gallas
puſſi no ta galwa, jeb ihpaſchi us maſu
Salatieru.

Jehru = kahjas, kurrus mehds aukſtus ehſt.

Kad tee matti no kahjahm nopluzzinati
un winni labbi nomasgati, wáhri tahs uh-
deni ar Sweestu, Pipperu, Ingweru un
Sahli, kamehr tahs it miſkſtas rahdahs; tad
grees tahs diwejoſs gabbalós, bet tik kaulu,
ka atſtahj paſchi, nemm lauſa: leez tahs kah-
jas zeeti kohpá, kahdá dſillá kauſiná, ar
ſmalkeem Zitrohnú-miſſas gabbaleem ſtarpá;
nemm pehz tik dauds Ettiki ká gann leekahs,
un ka tas pahri ſtahwetu tahm eeliktahm kah-
jahm; peelej arri 2 karrotus no tahs fullas,

kurrá tahs kahjas wirruſchas. Nu leez 3 jeb
4 Negelkenes, Lorbehru-lappas, Timian,
weemu weffelu Zihpoli, kurrá druszin eegrai-
ſita, ihpaſchi katlá; kad wiſſ tas irr kohpá
kahdu brihtianu wirris, noſihja to fullu no
tahm dahrgahm ſahlehm, leij to tahm kah-
jahm wirſú, diſklahj to trauku tulihſt ar
kahdu ſchliſhwi, tà lai ſtahw kamehr atdſeeſt,
un kad to buhs us galdu neſt apwahſi to us
blohdu.

Kas to rikti jauku grihb, tas warr wir-
ruſchus Burkanus, jeb ſarkanas Beetes,
ſmukki iſgraisitus, tanni kauſſá us dibbeni
liſt, pirms tahs kahjas eekrauj; bet tad
wiſſu buhs zeefchi ſaſpeest, ka tas neisſchli-
rahs, kad to Ettiki wirſú lej. — Us tahdu
paſchu wiſſi arri tellu-kahjas warr ſataiſiht,
bet tahs buhs maſós gabbalós greeſt un
wiſſus kaulus isnemt.

Pilditas jehru = kahjas.

Kad tee matti nopluzzinati, iſwahri
tahs jittá uhdeni miſkſtas; pa tam brihſcham

fakappa jehlu tellu smukki (Kalbbriffel) ar tik: pat neeru-tauku ittin smalkus, samaisi to ar rihwetu maisi, kas papreeksch salda peenā ismehrzeta, fitti 2 jeb 3 pantus klaht, ka tur dauds jeb mas rahdahs, druszin smalki fakappatus Pehterfiljes, Pipperu, Sahli, kà arri druszin Muskatu-pukkes, un sagrauhd to wissu labbi ar kohka Peestalu, tà ka winsch kà mihsstis pildijums paleek: kad tahs kahjas mihsstas tappuschas, greef tahs puscham, un isnemm wissus faulus, bes to beidsamu kahju-kauku, kas tur paleek klaht, pehz pildi tahs ar to pildijumu, un fataisi ikweenu kahju, ka tas kà tellu-kahja isflattahs, un kad tee wissi tà pilditi, eemehrze tahs fakultōs pantōs, apwahlo tahs pehz puss' Nihmaise puss' miltohs, un wahri winnas beidsotit sweestā, kamehr tee dseltan-brushni paleek. — Kad winnas grihb us galdu nest, tahs ar sweestā zeptahm Pehterfiljehm warr ispuschkoht. (Us tahdu paschu wihsi arr tellu-kahjas warr fataisihit.)

Pilditas aitu = mehles.

Kad tee matti no ta galwa nopluzzinati, lenemm to mehli, nokassi to skaidri, un wahri winnu ihpaschi ar uhdeni, druszin wihtuu Rosmariu, Pipperu, Ingweru, un Sahli. Kad tahs mihsstas rohdahs, nemm winnas laukā un noleez tahs ka tee atdseest: tad sagraef winnas garrumā 3 dallōs, un leez tahs ar sweestu druszin smalki fakappateem Zihpo: leem, Pehterfilji, Muskatu-pukkeem, un rihwetu maisi weenā Kasfrulle, un tà lai gohsafahs: pehz lei druszin gallas-Suppeß wirsi, un tà lai werd absegtš, weenahdi. Kad to buhs us galdu nest, nomaisi to ar pantu: bsettenumu, Zitrohnu-sullas, druszin Zufferu un Sahli, kà ikweenam patihk.

Plauschu rikts. (Lungenmoos.)

Irr tee plauschi uhdeni gullejuschi, ka tahs affinis labbi iswilkuschees, wahri tad winnus uhdeni, un noputta tohs pee pir-mahs uswiruschanas labbi; kad tee tik mihs-

sti paleef, ka ar pirksteem lehti warr isfpeest
 zaur, isnemm tohs, atschier wissu kas ne
 derr, pehz sakappa tohs it smalki ar druf-
 zin Zihpoteem un Pehsterfiljehm, kad wiff' sa-
 kappahs, leez to ar gabbalu sweestu Grab-
 pi, lai kohpa gohsajahs, bet apmaisi to ka
 ne peedegg, peelej pehz tif dauds ka waijaga no
 tahs sullas, kurrá tee plauschi wahriti; bet
 to buhs papreeksch siltu iskahst, ka tee tauki
 arri peejanzahs; to wissu tai werd ar rih-
 wetu maifi, Pipperu un Sahli, kamehr
 weenahdi paleef, tad warr us galdu nest.
 Kas Korintes tur grihb eekshan, lai eeleef
 tohs pee laika, ka winni wahrahs smukki.
 Arri drufzin Ettiki un Zukkeru warr peeleet
 kam patihf. Zitti arri Akni mehds klast
 list. Kad no tahs galwas-gallas peeleet,
 tas arri labbi smekke. Us schahdu wihs tellu-
 ka jehru-plauschus fataifa.

To aitu = jeb jehru = gallu ta fatai-
 sibt, ka winna ka breefschu = zeppets
 smekke.

Iszert to zeppeti no aitas jeb jehra, ka
 winsch tahdu gihmi dabbu, ka weens bree-
 schu = zeppets, bet isnemm to neeru un wiffus
 kaulus labbi no ta galla; usstelle to pehz ar
 kohzineem, ka winsch sawu preekschaju gihmi
 dabbu; tad lai tas 6 jeb 8 deenas Ettiki gull;
 jo tas newa wiffai stiprs; bet ne uslej wiff
 wairal, ka tif dauds ka winsch tam zeppetim
 pahri stahw; jo schis ikdeenas ja-apgreesch;
 aplaisi to arridsan ar drufzin fagruhstahm
 labbikku = ohgahm un Lorbehru = lappahm.
 Kad winnu buhs bruhkeht, nomasga to labbi
 ar usdeni; tad eebahs to werdoscha usdeni,
 nowelz to smalku ahdu, bet fargees ka to
 tauku ne nonemm lihds, un tad isspikke to ka
 meschu = putnu, iszapp to pee eesma, un aplaisi
 winnu daudskehrt ar sweestu; ne ilgi piims
 winnu us galdu buhs nest, aplaisi to ar
 breefschu = miltu, kas ar Sahli samaishts,

un kad tee kohzinni atnemti, leez to blohda,
un Kesbeeru fullu appakscha.

To paschu zittadi.

No weena auna = zeppefcha isnemm to
neeri, un nozert to kaulu ahra = puffed; pehz
wahri to ar puff = stohpu Pranzwihna, un
weenu Kohrteli Ettiki, fur tu tikdauds uhde-
ni peeleeft, ka tikfai pahri stahw, un no-
putta to pee pirmas uswirrschanas labbi;
tad peeleez sagruhstas kaddikku = ohgas, weenu
labbu fanju Sahli, Meijrani, Zihpoles un
Regelkenes; leez wahku us Grahpi, un lai
pagallam mihsfts wahrahs; tad nemm win-
na lauka, un kamehr tas wehl silts, nowelz
to smalku ahdu, pehz apflahi winnu ar fa-
maisitu Dihmaifi, Zufferu, un kauftetu
sweeftu, peespeesch to labbi pee ta zeppefcha,
leez to us skahrdes blohdu jeb dselsu plahiti,
un ta lai tas stahw krahni, kamehr ta maifi
dseltan-bruhna paleek; kad to us galdu ness,
pildi kesbeeru = fullu blohda appakscha.

Schahs riktis abbas arri aufstas warr ehst,
jo tanni fulla wiffai dauds sweesta newa.

Wrikassee no jehru-gallas.

Sakappa to jehru = krushti masos gabba-
we, un masga tahs labbi; pehz leez tahs
aufsta uhdeni un leez winnus us ugguni wah-
riht, bet pee pirmas uswirrschanas noputta
tohs labbi; peeleez druszin sweeftu, weffelu
Ingweru, Zitrohnu = missas, Pehtersiljes,
weenu Purruli, kas reises 3 jeb 4 eegreests;
nu ta lai werd ar ihfu Suppi, un labbi ap-
segt. Kad ta galla mihssta tohp, isnemm
to, nokaffi winnu, un peesihja druszin Sup-
pes zaur Durtschlakku, pehz leez sweeftu un
miltu tukfcha Grahpi, ta lai gohsajahs;
tad peelej to isfihjatu Suppi klahit, un kad
wansch uswerd leez to gallu eekfcha, ka arri
bsan kehwpuppas, breedenes, jeb arri
fihli sagreestus nowihtuschus skohstinnus,
druszin Muskatu = puffes un Sahli; ta lai
stahw us masu ugguni un gohsajahs kamehr
to buhs us galdu ness, tad nomaiifi to ar

weenu pautu = dseltenumu, Ettifi un Zufferu.
Zitrohnu = sullas sché arri labbu smakku darra.

Pasteete no jehru = gallas.

Nemm to krukli, sakappa un wahri to us to paschu wihsí, kà to preekschaju rikti, bet tikkai nenomaifi winnu ar panteem, bet kad winsch wirris noleez to ka tas atdseest, pehz sakrauj wissu blohdá smukki, tik auksti kà ikweenam patihk, un peeley druszia no tahs sullas wirsu. Tad apslappe druszia to mallu no tahs blohdas ar uhdeni, un apklahj abhnd mallá kà gallu, ar iskappatu tartu mihsli; pehz usleez wehl plahnaku mihsli wirsu, kó wehl smukki warr isgrees, un tad krahsm likt, kur tam jastahw kamehr ta mihsli zeppu si. La sulla, kas blohdá newa eeleta, tapat kà pee Wrikassée ar pautu = dseltenumu tohp sajaufka. Kad to Pasteeti buhs us galdu nest, isgrees weenu wahla no ta mihsli, leij to sulu eekschatt, un aisklahj to ar to isgreesu wahku atkal zeeschi. Kam patihk tad

arri schlami Pastete warr Wrikabelles no gal-
tas jeb Sawim eelikt.

Sahnkaulischí. (Cotelettes.)

Winnus mehds taifihk no teem kaulin-
nem kurri pee krukstim, jeb turwu klast pee
muggura stahw, kureus no krukshu kaula
nogreesch, un tohs kaulinnus rohku = plattu-
ma no muggur = kaula iszert. Pehz nogrees
ikweenu Ribbianu, un kullsti to gallu tik ilgi,
kamehr kà plakkans rauschu gabbals iskat-
tahs, bet tomehr ar Sinnu, ka tee kauli pa-
leel tur klast. Weidscht sakappa to gallu it
weegli ar nasi, eemehrze to kauseta sweesta,
un apwell to rihweta maife ar Pippartu un
Sahli; tad leez winnu us Desteem jeb Pan-
nd, un lai tas iszepp us abhahm puffedm.

Sahnkaulischus zittadi.

(Panadirte Coteletten)

Kad winni kà papreesch nogrees, sa-
kullti un sakappati, wahri tohs labba bet isfa
gallas Suppé, ar Lohrbehru = lappahm, Sahli,

un 2 jeb 3 Zitrohnu-gabbaleem. Kad tee gattawi, isnemm tohs no tahs fullas, lee winnus plaffaná blohdá, kamehr atdseest. Pa tam starpam fataisi mißflu no weena Kohrtela salda peena, 4 pauteem un drufzin miltu, fo tif ilgi buhs kohpá sif, kamehr beesi paleef. Gemehrze ikweenu Sahnkaulinu tur eefschá, un zepp to saldá sweestá, kamehr tee dseltan-bruhni tohp, un labbi smekke. Schee ja-ehd it fildi, un ar bruhneem Pehterfildjem ja-ispuschko.

Sahnkaulischus wehl zittadi.

(Cotelettes en botte.)

Nogrees tohs Sahnkaulischus no weena jauna jehra jeb tella, tà ká teem waijaga buht, full tohs labbi, un spikke winnus smukki weená puffed ar smalku Spekki; tad eimehrze tohs kaufetá sweestá, un apwell winnus rihwetá maisé, ar Sahli un Pipparu samaisitu; nu leez tohs us isrulletu tartu mißflu, furesch drufzin plattaks ká tas Kaulinsch, fakneep to wiff apfahrt garr mallu, un ispuschko to

it smukki; bet uskophi labbi, ka tas Kaulinsch pee ta mißkla redsams, un ka to spilletu pussi us augschu greesch; iszepp tohs pehz us Pappiri krahini, jeb Tartu-panná ar ugguni no wirs un no appakisch. Beidscht satrauj tohs filtus us Salwetti blohdá.

Sakappata tellu-galla. (Haché.)

Nogrees wiffu kas bruhns no weena tellu-jeb aunu-zeppescha, un tas lai wahrahs uhs-beni jeb gallu-Suppe, ar weenu wesselu Zih-poll. Pa tam starpam sakappa to zittu gallu smalku, leez sweestu Kastrullé un to kappatu gallu flah, lai tas kohpá gohsajahs, un kaisi kweeschu miltu wirsú; apmaisi wiffu labbi, un peelej tif dauds no tahs fullas, furva no teem bruhneem zeppescha-gabbaleem iswahrita, ka winsch ká plauschu rikts paleef, peeleez arri Pipperu, Sahli, Ingweru un smalki sagreestu Zitrohnu-missu; ká arri drufzin Korintes kam patihf, tee lai wahrahs kamehr weenadi paleef, pehz fataisi to ar wahriteem pauteem, furri wirsú likti tohp.

Kas to rikti ar falsdu krehjumu griff fatal
sicht, to mehds list tanni gallas = fullas weeta.

Gohsahts aunu = Fihlis.

Nemm aunu = Fihli, sakull to it mihsstu,
un leez winnu ar uhdeni un Sahli wahrst,
noputta to labbi, peeleez Englisch = gewürz,
un Lorbehru lappas, un lai wahrhs 1
Stundas, tad nolej to fullu skaidri, bet pee
lej atkal Breihahn, un weenu sagreestü Zit
trohni leez klast. Nu lai tas Fihlis gohsajahs
kamehr bruhns paleek. Zitti arri Gurku
fullu taifa klast: tas notihst kad skahbad
Gurkes nomisso, sagreesch, pee tahs fullas
leek, un ar to labbi nowahra.

Ragout no aunu = mehlehni.

Wahri tahs aunu = mehles, nowelz tad
to ahdu, un nopuzze tahs, tad lai atdseest,
un greef tohs garriniski puscham, apkai
tahs ar miltu, zepp winnus ar Spekki, ka
tee dseltan = bruhni rahdahs, taifi miltus ar
sweestu bruhnus, peeleez sikhli sagreestus

Ahpokus, sagruhstu Pipparu, rihwetu Mus
katu, peeleez Suppi klast, un ta lai werd.
Weidsoht peeleez Zitrohnu = gabbalus, Kap
peres, un tahs mehles, lai wehl druszir
wahrhs kohpa; tad warr nest us galdu.

Jehru = galla ar Rapperehm.

Sakappa to jehru = galla gabbalos, is
masga to labbi; lai sweests iskuhst Deegeli,
eeleez to gallu, ar wesselahm Muskatu = puf
lehni, daschahm Negelkenehm, pahri wesselu
Ahpoku, daschahm Lorbehru = lappahm; ap
leeb to Deegeli, un tad lai werd lehni us
ohgelm, bet uskohpi ka nepeedegg. Ja pa
mas fullas paleek, lej druszir werdoschu uh
deni klast, un kad gann drihs gattaws, pee
leez Rapperes, Zitrohnu = gabbalus, no kur
nem tee graudi isnemti, daschas nomehr
jetas un smalki sakappatas Sardelles, lah
siti wihnu; ta lai wahrhs, un kad ta Sup
pe newa tummiga gann, peeleez farihwetu
baltu maifi, arri Sahli zil waijaga.

Jehru-galka ar Skahbenehm jeb Stikken-ohgahm.

Wahri to gallu ar Sahli un uhdeni, wesselahm Muskatu-puffehm un weenu Ler-behru-lappu; nemm dauds skahbenes, is-laffi winnas, un nogrees tohs kachtinnus; iswahri tahs skahbenes uhdeni, nospeed to fullu zaur Durschlacku, sakappa wissu labbi, un leez to Deegeli ar labbu gabbalu sweesta kas ar druszin miltu samaisihts. Leez fagru-stas Muskatu-puffes, Sahli, un no tahs fullas kurrä ta galla wahrita, jeb tanni weeta faldu Krehjumu; un tà lai ihfi fawerd, leez to gallu faufu blohdä; un tahs Skahbenes wirsü. Kas to gribb ar Stikken-ohgahm fataisihht, tam buhs tahdus nemt, kas newa wehl it gattawi, tahs smucki nopuzzeht un nomasgahht, tad ar Zuckeru un druszin sweestu iswahriht, un us to faufu gallu usleet. Zitti arri mehds to Jehru-zeppeti isspikkeht un us eesnu zeppt, nu tahs ohgas blohdä likt, un to zepptu gallu wirsü.

Munu-eekschas ar farkanu Kab- postu.

Tahs aunu-eekschas tohpas Sahli no-trihtas, un ar uhdeni un Sahli uswahritas. Zr tahs puff Stundu wirruschi, tad tohp is-nemtas, un aukstä uhdeni eeliktas fagreest, un it skaldri ispuzzetas; pehz atkal ar prischu uh-deni un Sahli usliktas, un gattawi iswah-ritas. (Winnahm ilgi jawahra, kamehr miht-stas paleek.) Nu tahs pohdä pee teem gattawi iswahriteem Kabposteem tohp liktas, fur tahm eekschahm wehl jawerd kahdu Stundu ar to Kabpostu, kamehr ta fulla ihfa eewirrusi; beibsoht winnai wehl rihweta maife tohp pee-likta.

Tellu-galka ar Stikken-ohgahm.

Kad weena smucka tellu-krushts labbi is-mehrzeta, winna kà zitta tellu-galka jawah-ra. Tahs ohgas tapatt jasataisa, kà jau papreeksch parahdihts tappe, un kad ta krushts gattawa, to fagreesch gabbalös, un wehl

wenreis' uswahra ar tahm ohgahm, tad to warr us galdu nest. Zehru-kruhti, jeb janus balloschus tapatt warr fataisih.

Tellu-galka ar Austerehm.

Nemm tellu-galka no ta Ahla, sagrees to plahnös gabbalös, kad papreefsch ta ahdu nonemta, sakull to mihkstu, leez winnu alwu blohdä ar sweestu, Sahli, sagruhstu Wipperu, Muskatu-puffehm un Austerehm; to galku apkai si ar tahm dahrgahm Sahlehm un Sahli, to sweestu leez appaksch, un tahs Austeres starp to galku; lai wiff tas wahrahs lehni us ohglehm, smukki apsegts, un apgrees to brihscham; kad winsch gattawö, un ta Suppe wehl newa gann tummiga, pee-kai si druszin rihwetu baltu-maisi. (Zitti ärrü leek Zitrohnü-sullu klast.)

Tellu-galka ar Sardellehm.

To galku sakappa gabbalös, wahri winnu uhdeni ar Sahli puff gattawu, leez to Ka-

strullé, leij druszin no tahs sullas klast, un ar to lai brihtinu werb; tad nemm labbi is-mehrzetas Sardelles, isnemm smukki tahs affakas, sakappa tahs smalki, leez winnas klast, un ta lai wahrahs; it beidscht Zitrohnü gabbalus peeleez. — Tai fullai wajaga buht it ihfi eewirruschai.

Pilditu tellu-kruhts.

Taisi to pildijumu papreefsch; lai sweests iskuhst, eelez sakappatas Pehtersiljes, iszepp winnus gattawös, lai wiff tad atdsceft, eelez 8 pautu-dseltenumu, un no 4 pautem to baltumu klast, samaisi wiffu to ar rihwetu baltu-maisi, un druszin Muskatu-puffehm, ka winsch smukks paleek. Nu nemm labbu tellu-kruhti, atraisi to ahdu appakschä, leez to pildijumu eefschä, aischui to ahdu atkal, wahri to ar zittu tella-galku, un kad wiff gattawös, leez to blohdä un leij to Suppi, kas tur gaddijees wirfü.

Muskts tellu = Kiblis.

Leez to Kihli wakkara eefsch Wihn - Et-tiki ar druzjin uhdeni; jeb fflahba Wihná, un tas wehl labbaki buhtu. No rihta ta ah-da ja-nogreesch, eefsch to Kihli buhs rupji fagreestu Spekki, kas eefsch Pipperu un Sahli apwahlohts, eebahst, un tad winnu ar 4 gab-bals fagreestahm tellu = kahjahm, daschahm Lorbehru = lappahm, wesselahm Muskatu-puffehm, baltu Pipperu, Negelkeneem un Sahli, leela Katlá likt, uhdeni usleet, un to labbi apsegtu wahriht, kamehr puff-gattaws leekahs; tad leij Wihnu klah, leez Zitrohnu gabbalus eefschá, un nu lai werd kamehr pagallam gattaws irr. Tad leez to Kihli blohda, fur ta lai atdseest; no tahs fullas leij druzjin us alwu schkihwi, un passattees woi ta sabeest; jo ne, wahri to wehl ar tahm kahjahm, kahdu bristinu, tad is-nemm tahs, isleij winnu zaur Salvetti Por-zelanu-trauka, fur tai arri ja-atdseest; kad abbi auksti, to Kihli blohda leez; nonemnt no tahs wissu tauku, un isdurr ar suddrabu

farrotu no tahs sakrezetas fullas smuffus gabbalus, kurrus tam Kihlim usleez wirsi, un no abbahm puffedm us to blohdu, ka wiss jauki isfkattahs

Iszeppas tellu = alnis.

Tahm alnim wissu nakti jagull uhdeni, ka tahs affinis iswellahs, tad ta ahda tohp nowilkta, un ta afnu-galla ar nasi no tahm Abderehm nokaffi, ka tee wissi nahk lauka; tad nemm puff Stohpu peenu, 7 jeb 8 pau-tus, 4 sanjus Nihmaisi, druzjin sagruhstas Muskatu = puffes, $\frac{1}{4}$ mahrzinu nomasgatas Korintes; wissu to samaisi ar tahm nokaffi-tahm alnim, ismehre pannu ar sweestu, eeleij samaisitu, usleez wirsi kahdus gabbalinus sweesta, un iszepp to krahzni.

Neeru = maisi zepp.

Nemm no atdsiffusa tellu = zeppescha' to neeri un to tauku, ar druzjin zeppescha gallas, sakappa to smalki, leez winnu blohda, peeleez pantus, krehjumu, sakappatas Pehterfiljes,

Sahli, sagruhstu Pipperu, rihwetu Mus-
fati, un rihwetu baltu maisi un Korintes,
famaifi to wiffu labbi; nu greef baltu maisi
gabbalös, eemehrze weenu pehz ohtru salda
peenä, usmehre tad no ta famaifita, pirkstu-
beesumä, us teem gabbaleem, it weenahdi;
iszepp tohs Tartu-pannä, apkaiifi winnus
ar Zufferu un Kanehli, un tad winni filti
ja-ehd. Zitti arri tanni Pehtersilju weetä
leef sagreestas, Zitrohnu-miffas.

Telku-galwa, sawadi.

Kad ta galwa ismehrzeta, wahri to ar
tahm kahjahm uhdeni, ar Sahli gattawus.
Do fullu tà mehds taisiht. Sagrees labbu
pulkü. Spekki sibkös gabbalös, leez tohs
Deegeli, un lai tee zepp us ohglehm; kad
winni druszin zeppuschi, peeleez labbu kahrtu
sakappatas Zihpoles, apmaifi to un lai tee
Zihpoli iszepp mihsfi; tad lej Ettiki un druf-
zin uhdeni klah, peeleez sagruhstu Pipperu,
Englisch-gewirz, Zufferu, Zitrohnu gabbal-
us, leelas un masas Rosines, nopluzzinatäs

un garrenisiki sagreestas Mandelez, rihwetu
Pehperkohku, ar rihwetu rupju maisi; lai
tas wahrahs, un apmaifi to kahrtam, ka ne-
peebeegg. (Kam tee Pehperkohki ne tihf,
tas warr pee ta Spekka un teem Zihpoleem,
tanni, un tahs maises weetä, miltu lift, kas
papreeksch pannä us ugguni maisijohht bruhna
palikke; tif dauds ka ta fulla tummiga tohp.)

Teem, kas scho rikti neproht it smuffti
aplohpt, par sinu, es wehl sakkü; kad ta
tellu-galwa gattawa, noleij to Suppi, leez
winnu apdohmigi blohdä, nopuzze to, un us-
greef winnu appakschä, fur ta mehle, isnemm
to, nowelz to ahdu, un greef winnu garre-
nisiki puscham; nemm tohs schohklus ar teem
Sohbeem, atnemm to baltu ahdu eeksch-puf-
se; nu apgreef un leez winnu tanni blohdä,
fur tam buhs palikt; atlausfi tohs galwas-
kausus, un nonemm to wirf-pussi no tahm
smadsenehm; to ohtru pussi pamett galwä.
Katträ kausinä leez to pussi no tahm nonem-
tahm smadsenehm tà, ka ta gluddena pussi
wirfii nahk; uskaiifi us wiffahm smadsenehm

Pipperu un Sahli; isnemm no tahm kahjahm wiffus faulus, un leez tahs ar to mehli wiff-apfahrt tai galwai; leij to fullu wirfu, un leez tohs faufus, kurohs tahs smadsenes, abbas puffes us to fullu.

Wrikaffee no tellu kahjahm un mehlem.

Kad tahs kahjas un mehles neween smuffi nomafgatas, bet arri tahs mehles garreniski fagreestas, tad jawahra gattawas uhdeni ar Sahli, wiffu to buhs gohsajama Deegeli list, ar drufzin gallas: Suppi. No weena puff kahla nowahrihtu wehschu, tahs tschaulamas tohp nemtas, un no ta wehschu= sweests taifihst; to nu mehds peelet ar Zitrohnugabbaleem un missahm; tahs wehschu=astes un kahjas, Kapperes, nowirruschus breedenes un fehwi-puppas leez arri klaht, un kad wiff tas ar tahm kahjahm uswahrihts, to fullu ar kahdu pautu-dseltenumu nomaisa un blohdá leij.

Zepptas tellu=kahjas.

Nowahri tahs tapat, fá papreefsch un isjepp winnas drufzin sweesta. Sakull kahbus pautus ar miltu, apleij tahs kahjas ar to, fa winni tam eezeppu, un zepp tahs tá ar sweestu bruhnas.

Zitti arri, kad tahs atdsiffuschas, tohs faulus isnemm, un winnas garriniski greef weenureisi puscham, fa tee tik beesi nepaleek; tad sataisi beesu mihklu no pautem, peena, miltu, Zufferu un fagreestahm Muskatupukchem, apwahlo tahs kahjas eefsch to, zepp winnas iskaufeta sweesta, un ness tahs labbi siltas us galdu.

Tellu galka ar pildetahm fallatu galwinahm.

Sakappa tellu kruhti gabbalos, ismehrze tohs un usleez winnus ar uhdeni un sahli weena pohda, noputta labbi un peeleez gabbalu sweesta klaht, fá labbi gohsajahs, Nemm labbas leelas un zeetas fallatu galwinas, no laupi tahs salkas lappas, pahrgreesi tahs par

widdu puscham, isdohbe tahs, fabrahs to
 kas isgreests ar zeptu zahlu gallu no fruhst,
 fausi weenu gabbalu sweesta, us 6 jeb 8 gal-
 winahm tschetrus lohtinus, peemaisi trihs
 pautus, to mihsstumu no kweeschu maises,
 muskaru pufkes, druszin sahli, un weenu kar-
 rota salda krehjuma; pildi ar to tahs isdoh-
 betas fallatu galwinas, pahrsen winnas ar
 deegu un iswahri tahs eefsch gallu suppes.
 To tellu gallas suppe buhs islahst, zitrohn
 rippes peelift, to dseltenumu no 3 pautem
 peelift un ar puff karroti miltu labbi sakult.
 Tad tohp ta galla blohdá eelifta, tahs gal-
 winas atseetas, wiss apkahrt blohdas malla
 listas un ta suppe pahreeta.

Zepta tellu galwa.

Kad ta tellu galwa labbi notihrita irr,
 tad tohp ar deegu pahrsheeta, lihds ar tahm
 kahjahm kas garrumá par widdu pahrgreestas
 irr, ar sahli un uhdni wahrita, un wiss
 labbi noputtahst. Tad tohp ta fulla noleeta,

ta galwa ar tahm kahjahm durtschlaklá eelifta,
 tas, aufstis uhdens usleets, un ar fausu skai-
 dru drahnú noschahwetás. Tad tohp wahri-
 tas tellu afnis us rihwes smalki faberstas,
 wahritas tellu ihkstis smalki sakappatas pee-
 listas, tas mihsstums no kweeschu maises sa-
 berst, 4 pauti, druszin englisch gewürz, un
 shtronu missa peesankis. Kad warren bees
 irr, tad ar saldu krehjumu warr schkidraku
 talliht, kad wissai plahns irr, tad wehl sa-
 berstu maises mihsstumu japeeleef klahst. Du
 tohp ta pahrgreesta galwa un kahjas panna
 veliktas, ar sakultu pautu apswaiditas, un
 ar scho mihsstu wiss apkahrt lihdseni aptaisi-
 tas, atkal ar pautu swaiditas, un iszeptas.
 Ta galwa tohp blohdá ar fallahm pehtersillu
 lappahm apbahrsiita, un tahs kahjas wiss
 apkahrt listas.

Jaunas wistas ar mandelehm.

Tahs wistas tohp deená papreeksch kad
 tahs wahriht grippi nokautas un ohtra deená

istihritas. Dee istihritanas labbi iafar gahs ka ta ahda ne tohp saplohsita. Us 4 wistahm nemm weerendeel mahrzianu mandelu kas nomissetas un ar rohschu uhdeni smalki fahberstas irr, peemalfi 3 pautus, druszin zuckeru, mihsstumu no kweeschu maifes, ka til beesa ka mihssta mihskla tohp, usgreesi tahm wistahm to ahdu preefsch fruchtim un peebahsi tahs ar tahm mihsklam. Kad ispikketas irr, tad tohp pohda, kam wahks irr, us kohzineem eeliktas, sweests ar druszin uhdeni peeliktas, un eefsch kwehlainahm ohglehm iszeptas. Patam warr to fullu taihsit; nemm pufs stohpu wihsna, labbu gabbalu zuckera, kanelu un nobehrstu zitrohnu missu, sakull 3 pautus ar puff karroti miltu, usleez aukstu, un full weenumehr kamehr fahk wirt. Tad leez tahs wistas bothda un leij to fullu wirsu.

Tihteris ar Kastannehm.

Papreefsch tohp tihteris ar fahli un uhdeni nowahrihts; kad labbi noputtahs, tad

tohp englisch gewirz, ingwers un lorbehr lap-pas peeliktas, un apfegta pohda labbi wahrihts. Tad tohp tahs kastannes, ko arri marohnes fahz, uhdeni nowahritas un nomissetas, schalottes smalki sadrahstas, milti sweesta bruhni zepti, tschetrkantigi sagreesta schinku galla, druszin wihsnettkis, zuckers, zitrohnu rippes, un no tahs tihtera suppes til dauds ka gann irr, wihs kohpa sajanfts. Tad tohp tad tihteris tanni fulla eeliktas un wahrihts, pehz tahs kastannes peeliktas un lihds wahritas, kamehr mihsstas irr.

Weschu irbe ar skabbainu fullu.

Kad ta irbe noplukta, istihrita un ispikketa irr, tad tohp pohda eelikta, ar karstu druszin fahlitu uhdeni apleeta un ta gohsata pehz ar sweestu apflahda pohda us ohglehm zepta ka labbi mihssta tohp. Tad milti eefsch sweesta bruhni tohp zepti, sadrahstas oliwes kapperes, zitrohnu missa ar wihsnu kohpa wahrihts; ta irbe ar to zepfescha sweestu ee

likta, weffelās kapperes wehl peeliktaš, un
wišs kohpā wehl kaħdu briħdi uš ohglehm
gohsahts.

Tetteris.

Kad tetteris noplubhts un istihrihts irr,
tad tohp labbi kults ka miħstis paleek, weenu
stundu uhdeni mehrzhts, pohdā eelikts, wehr-
dohs ettikis ar smalki sagruħstahm paeglu-oh-
gahm un englisch gewirz usleets un apsegtš;
tā lai wišsch weenu deenu un nakti stahw;
tad tohp isāemts, spikkehhts, ar sweestu un
ettiki panna gohsahts, kamehr miħstis paleek.
Tad tohp milti sweesta bruhni zepti, smalki
sagreestas breedenes (schampions) peeliktaš
un ar to wahrihts; beidsot peeleij kaħdu
glahsi wiħna un lai wehl labbi gohsajahs. Ge-
leez to tettert blohdā un usleij to fullu wirsi.
Ea galwa tohp nogreesta un blohdā peelikta.
Tapat warri winnu ar bruhnas sardellu sul-
las fataisihht, kad tiħ labbi un ilgi tohp goh-
sahts, jo ta tetteru galwa zeeta irr.

Pilditas pihles.

Tahs pihles tohp deenā papreeksch nokau-
tas un istihritas; galwa, kaktis un spahrni
nozirsti, kahjas nogreestas, ta gusa isāemta,
muggurakauls pahrgreests un kruhschakauls
isāemts. Sakappa to mahgu, aknis un fir-
bi ittin smalki; uš weenu pihli weerendeel
mahzianu jehlas leefas wehrschu gaktas, triħš
nomirktas ar druzin sweestu smalki sadrahtas
sardelles, kas pušs stundu uhdeni mehrktas,
un no affakahm ispohstas irr, smalki sadrah-
stuzitrohnu missu, un maggeniht sahli. Remm
uš katru pihli 6 lohtiaus sweesta, 2 pautus,
un wehl to dseltenumu no weena pauta, un
maisi to ar to sakappatu galu, ar tahm sardel-
lehm un to sweestu labbi kohpā; peeleez wehl
uš katru pihli weenu tassu salda peena, un tiħ
doudf sweeschu maises miħstumu, ka tiħ zeets
ka miħkla tohp. Pildi tahs pihles ar scho
miħlu, ka tahs kruhtis smukki appalas, wee-
nabas un lihdsenas tohp un fashuhn peħz
kohpā. Geleez tahs pihles uš kohzineem pau-

ná us mugguru, usleij uhdeni ka lihds ar pih-
 lehm eet, un peemett drufzin sahli. Kad lab-
 bi werd un kad noputtetas irr, tad peeleez
 englisch gewirz, lorbehrappas, gabbalinu
 ingwera un lai iswerd; tad noleij to fullu,
 leez sweestu pohda, tahs pihles wirsu, ap-
 klahj to pohdu ar wahku, un ohgles wirsu ka
 bruhnas tohp, apleij brishcham ar bruhnu
 sweestu, un peeleej drufzin no tahs fullas ka
 ne peedegg. Za pahrleijama fulla tohp ta
 taisita; leez sweestu un miltus panna un lai
 bruhni zepp, peeleej drufzin no tahs pihlu
 fullas, un lai werd, peeleez plahni fagreedas
 zitrohnu rippes, nowahrilas breedenes, kap-
 peres, nowarhtas kastannes, nomiffetas
 olives, drufzin baltu wranzwihnu, weenu
 farroti labba wihnettika un zuckeru, un lai
 wiff kohpa labbi werd. Leez tahs pihles kad
 bruhnas irr blohda, apleez winnas ar prischam
 zitrohnu rippem, usleij drufzin no tahs sul-
 las, un wiffu zittu fullu sawadi masa fullu
 kausina. (Sausiere)

Meschu pible (raudawa) ar salnumu.

Kad ta pible istibrihta irr, tad lai kahdu
 stundu uhdeni mirkst, sakappa winnu gabb-
 las, apkaiji tohs ar drufzin sahli, smalki sa-
 gruhstahm negelkenehm, usleij wehrdoschu ettiki
 kura zuckers iskuffis irr, un lai werd kamehr
 mihsta irr. Pa tam wahri pufs mahrzianu
 breechu ragga (ko tif ilgi buhs masgah, ka-
 mehr uhdenis tif skaidrs paleef ka no affas
 smelte) ar weenas zistrohnes missu; un lai
 4 tellu kahias tif ilgi uhdeni werd, kamehr
 lahse kad us schkihwi pillina, stingra paleef,
 tad zaur drahnu tohp iskahsts ka it skaidra
 paleef. Peeleej no to ettiki, kur tahs pihles
 wirruschas irr, drufzin klah, ko arri labbi
 buhs iskahst, peeleez zuckera gabbalu, un ja
 wehl skahbs gann newaid, wehl drufzin wih-
 ettiki. Lai wehl kahdu stundu kohpa werd,
 un leez pa tam to pihli blohda, un zitrohnu
 rippites stapa. Kad labbi atdsiffis, tad
 usleij to salnumu wirsu, leez pagrabbá, tad

peh̄ 24 stundahm warr ehst. Kad ar to
breeschu raggu ne gribbi kawetees, tad nemm
weenu lohtinu Ausenblahsa, zitrohku missu,
un weenu karroti wihnettika, un lai ar tahm
tellu kahjahm werd, kamehr mihsstas irr.

Meschu pible ar spehku fullas.

Leez kohzinus pohda un to pihli wirsi,
apleij ar fahlitu uhdni, un kad kahdu puss
stundu us ohglehm stahweijusi, ar karstu bruhnu
sweestu, peeleeij druszin wihnettiki, fullu no
balteem sirneem, un peeleez sagruhstas negelke-
nes, nowahrilas breedenes, kapperes, druf-
zin miltus kas sweesta bruhni zepti irr, un gab-
balinu zuffera. Lai wiss kohpa werd, ap-
lahj to pohdu ar wahku, usleez ohgles wirsi,
ka tahs pihles bruhnas tohp, un apleez blohda
ar zitrohku rippehm.

Lauka irbes.

Kad tahs irbes labbi tihritas un ar smal-
tu spekki isspikketas, galwa un spahrni eepih-
leti irr, tad tohp pohda ar sweestu us ugguns
liltas; kad kahdu bruhdi zeppuschas irr, tad
peeleeij druszin wihnu, sagruhstas negelkenes,
kaneelu, un lai kahdu stundu lehni us ohglehm
gohsajahs, ta ka wirs wahkas arridsan oh-
gles irr, un peeleez wehl druszin pipperu un
lorbehru lappas. Lai si weenu fullu no bree-
benehm, kapperehm, bruhneem milteem,
smalki sadrahstahm schalottehm, glahsu wih-
na un zuffera gabbalu un lai wiss kohpa
werd.

Wahsemmes schinkis ar salnumu.

Kad tas schinkis 24 stundas uhdem
mirzis irr, tad tohp mihsstas wahrirts, ta
ahda nowillta, fauls ienemts, durchlacka

wiff uhdens notezzinachts, blohda eeliktis un
 apspaidihts, ka winsch tapat isfkattahs ka
 bijis, ar pahrgreestahm zitrohnu rippehm ap-
 krauts, un ta lai winsch atdseest. Tas sal-
 numms tohp ta taisihts: Memm weenu mah-
 zinu it tihri nomasgata breechu ragga, weenu
 lohtinu aufenblahsu, kas pahru stundu uhdeni
 mirzis, weena zitrohna missu, un lai 3 stun-
 das uhdeni werd, iskahsi winnu zaur drahna
 kahstawu zitta pohda, peeleez zitrohnu missu,
 kohrtelu wihna, weenu karroti wihnettika, 2
 lohtinaus zukkera, un lai wehl kahdu stundu
 werd; iskahsi atkal, usleij us to schlinku un
 leeze pagrabba, fur winnam 24 stundas ja-
 stahw. So salnumu waijag apklasta pohda
 wahriht, un ar weenu raudsiht, woi lahse stin-
 gra paleek kad atdseest; ja ne, tad ar 2 tellu
 kahjahm kohpa jawahri, tad tudal stingrs pa-
 liss, jo daschlahet tas breechu rags pee ta
 wainigs.

Tellu afnis ar sardellu fullas.

Sagreesi tellu afnis galbinds, eelez uh-
 beni lai affinis labbi iswelfahs, lai durschlah-
 ta wiff uhdens labbi notekk, un noschahwe tohs
 ar sausu skaidru drahnu. Apwahisti katru
 gabbalu eelsch rihmaises, un lai sweesta us ab-
 bahm puffedm weenadi bruhni iszepp; pee-
 lej bruzin gallas fullu, leeze zitrohnu rippes,
 missu, ne dauds sagruhstu pipperu, smalki
 sadrahstas sardelles klast, un lai wiff labbi
 werd. Kad gattawi irr, tad peemaifi pee-
 taks fullas druzin miltus un eeleze blohda.
 Taks sardelles buhs skaidri no affalahm is-
 tihriht, un ar sweestu smalki ka schfidru putts
 ru sadrahst, zittadi ta fulla zauri ne iswerd.
 Kad sardelles newaid, tad arridsan silkus
 warr nemt.

Rahmiti gaili ar skabhu kappostu.

Kad tee gaili nokanti un istihriti irr, tad
 lai kahdu stundu uhdeni mirkst, notezzina wif-

fu uhdeni durchlacka un isspikke winnus ar
smalku spekki. Leez winnus pohda us koh-
zincem, usleij sahltu uhdeni un kaufetu
sweestu, apklahji to pohdu ar wahku un oh-
glehm, un lai tik ne wiff gattawi iszepp.
Pa tam nemm labbu skahbu kahpostu, is-speed
labbi, peeleez sweestu, druszin wihnettiki,
zuffera gabbalu, un lai arri tik ne wiff gatta-
wi uswerd. Leij to sweestu no teem gaikem
dehgeli, peemaisi kweeschu miltus un to skah-
bu kahpostu klah, lai uswerd un peeleez kreh-
jumu kas skahbains irr. Apstwaldi weenu
blohdu ar sweestu, leez tohs gailus eeksha un
to kahpostu wirsu, notaisi wiff labbi lihdseni,
apleij ar sweestu, apswadi ar pautu dseltenu-
mu, apbahrsti ar rihmaisi, leez zepli us tri-
kahju, un lai pagallam iszepp; kad wiff gat-
taws irr, tad apklaisi ar saltahm pehtersillu
lappahm.

Tellu eekshas ar krehjumu fullu.

Tellu eekshas jeb pluntsches tohp sikhos
gabbalos sagreestas, ar uhdeni un sahli is-
wahritas, tad durchlacka uhdens labbi no-
tezznahts, blohda listas un apklahtas, ka
wiffai ne ardserst. La sulla tohp ta taifita;
Nemm ismasgatu sweestu, druszin kweeschu
miltus, 2 pauta dseltenuumu, un smalki sa-
kappatas uhdeni nowahritas pehtersiljes,
muskatu pukkes un druszin sahli, samaisi to
wiffu ar labbu saldu krehjumu, peeleez wehl
smalki sakappatas schalottes, un lai tik ween-
reis uswerd. Tad pahrleij ar scho fullu tahs
pluntsches kas blohda irr.

Spikketas tellu aknis ar saldi skahbu fullu.

Tahs aknis tohp smalki un beesi isspikketas
us eesminu durtas, peefetas un iszeptas. La
sulla ta tohp taifita: nemm farkanu wihnu,
labbu gabbalu zuffera, kaneelu, negelkenes,

lorbehr lappas un zitrohnu missu, un lai werd
kamehr tummiga paleek; ar scho fullu pahrlaij
tahs aknis blohda.

Werschu mehle ar wilkudrih- zeflehm.

Ea mehle tohp uhdeni un fahli iswahrita
ta, ta ahda nowilkta, garriniski sagreesta, un
ar druszin sweestu panna us abbahm puffednu
dseltanbruhna iszeptu. Ea fulla tohp ta tai-
fita: Nemm faufas jeb arri fallas wilkudrih-
zefles, un wahri tahs uhdeni mihsstas un bee-
sas, islahsi zaur skaidru drahnu, un peeleez
zuckeru, kaneelu, zitrohnu missu, pahru kar-
rotu wihna un druszin sweestu; lai wehl kah-
du brihdi werd, la tummiga tohp, un pahrlaij
tahs mehles; jeb usdohd to fullu sewischtl
fullu laufina.

Spikketa wehrschu mehle ar faldu fullu.

Kad ta wehrschu mehle iswahrita un ta
ahda nowilkta irr, tad lee; winnu bet ne wis-
lai ardsesst, tad tohp garriniski pahrgreesta,
tahs appatas puffes smalki un beesi ispikke-
tas un tahs plakkanas puffes pee eesma pee-
sectas un ta dseltanbruhni iszeptu. Geleij
sarkanu wihnu dehgeli, peeleez labbu gabbalu
zuffera, kaneelu, negelkenes; lorbehr lap-
pas, un zitrohnu missu, un lai labbi werd,
ta tummiga tohp, lee; to mehli blohda, to
spilletu puffi wirsi, un pahrlaij winnu ar scho
fullu.

Wehrschu mehle ar abbokeem un mandelehm.

Kad ta mehle iswahrita, ta ahda nowilk-
ta, garriniski pahrgreesta un panna ar swee-

stu dseltenbruhna iszeptu irr; tad nemm ab-
bolus un pahru sauju nomissetu mandelu, un
sagreef sihlös garriniskös gabbalös; leez swet-
stu panna ar druzin milteem bruhni iszept,
un eelez tohs abbolus, mandeles, forintes,
zufferu, sagreestas negelkenes, wihnettill,
wihnu un uhdeni, un lai labbi werd. Tad
pahrieij to mehli blohda ar scho fullu.

Trescha Rodakka,

no wiffadi

wahritahm, gobsetahm, un zeptahm

siwju riktin.

Wahrihts futtis.

Leez to fufchu spanni, usbere winnam
fahli, ka noglohtajahs, nowelz to ahdu, is-
tihri un fagreef winnu gabbalos, nomasga it
ftaldri, usleez winnu ar uppes uhdeni, pee-
leez fahli un druzjin falwijes, un lai puff stun-
du werd. Buhz winnam sillam buht, tad
ne nowelz to ahdu, lai kahdu brihdi jau wer-
boschâ nefahlitâ ettiki werd; isnemm un ap-
fahli winnu, leij to uhdeni nohst un lai wer-
boschâ ettiki gattaws iswerd. Tâ tohp winsch
ar wihnettiki un zitrohnehm ehstis.

Suttis it filli wahrhts.

Istihri un sagrees to suttu gabbalös ar wissu ahdu, isgruhdi ar salmu stohbrinu tabt smadsenes no muggurkaula ahra, lai uhdend pohda uswerd, eelez to suschu un lai kahdu brihdi bes fahls werd; noleij to uhdeni, id nemm to suttu, un leij tanni pascha trauld labbi fahlitu ettiki, un kad werd, tad leez to suschu eelscha. Kad gattaws un blohda likt irr, tad apbahrsti ar pehtersiljehm.

Suttis ar bruhnu fullu.

Kad tas suttis spanni ar fahli nogloh tahts irr, sagrees winnu gabbalös, atraisi tahs ahnis no zittahm eelschahm, un peeleez fatla, kad tas suttis jau weerendeel stundu wirris irr. Tas suttis tohp uppes-uhdeni aukts ar fahli uslikts, noputtahs, englisch gewirz, pippers, un lorbehr lappas peelikt un gattaws iswahrihts. Leelu suschu buhs ilgak wahrht ne ka puff stundu, un ar weenu raudsicht woi mihshts irr; jo kad zeets un jehls

irr, tad newesselig, nejauks ehbeens irrad. Kad gattaws, tad nowelz to ahdu, zeppi mistus siveesta bruhnus ar smalki sagreestahm schalottehm, peeleez kapperes, zitrohnu rip- pes, druszin ettiki un zuckeru, un lai labbi werd; leez to suttu tanni fulla, un lai wehl kahdu brihdi kohpa werd tad buhs gattaws.

Zepts suttis.

Kad tas suttis ta ka jau mahzhts irr iswahrihts, tad tohp ta ahda nowilkta un dur- schlacka noschahwehts. Apwahrsti tohs gab- balus eelsch kweeschu milteem, leez siveestu pannä, un kad bruhns irr tohs gabbalus eel- schä; lai ta dseltanbruhni zepp, un kad wee- na puste labba irr, apgrees us ohtru pusti; tad tohp blohda eelikt, tas siveests pahrleets un ar pehtersiljehm apbahrsthts. Pee ta tohp zitrohnes tscheträs dalläs sagreestas lihds aplahrt dohtas. To suschu warr arridsan eelsch kweeschu rihmaises un smalkahm pehter, siljehm apwahrht un ta iszept; tas tik dauds

darba un malku ne maksa, fà kad us eesmu gribbetu iszept.

Suttis us eesmu zepts.

Tas suttis tohp nowilfts, gabbalòs sagreests, galwa un aste fà jau sinnams atmetas, ar sagrahstu pipperu, negelkenehm un sahli apbahrstihfts, un tee gabbali schkehrscham us karstu eesmu tà usdurti, fa starp kattru gabbalu weena lorbehr lappa lihds usdurta tohp. Kad puffdeenà winnu ehst gribb, tad jau kad pulkstens 9 irr, winnam waijag peeugguns buht. Wiasch ar farou paschu tauku un sahligu uhdeni tohp apraipihfts, un kad gattaws irr, ar zitrohnes fullu ehst.

Cesahlohts suttis.

(Marinirter Ual.)

Nowelz suscham to ahdu, istihri winnu un pahrschfelli par widdu puscham, fa muggurs weffels paleek, isnemn to muggurkauku un eebahrsti meirahnes, timianu, sagrahstu

pipperu, muskату puffes un sahli, fatinn to suschu zeeti kohpà un eeschuhn winnu drahnina. Iswahri ar uhdeni un sahli gattawu, ispeed winnu labbi, un kad atdsiffis irr, leez winnu wihnnettiki. Kad winnu ehst gribb, tad tohp galbinds sagreests.

Us zittu wihs.

Kad tee suschi ar sahli noglohtati, istihriti, eerohbiti un no eeffcha un ahra puffes ar sahli eebersti irr, tad leez winnus us restes wirf ohglehm, apswaidi us abbahm puffehm ar sweestu un lai lehne iszepp; bet ar weenu waijag ar spalwu un sweestu swaidiht, fa mihshti un fullaini tohp. Irr tee suschi leeli, tad winni pannà jazepp, zittadi jehli paleek; bet pehz eesahtoschanas tee masi suschi labbaki derr. Kad iszeppuschi, leez durschlakka, fa wiff sweests labbi notekk. Kad auksti un fausi irr, nemn weenu muzzianu, fà preefsch nehgeem (surtineem) mehds bruhkeht; leez dibbeni lorbehr lappas, englisch gewirz, zitrohnu mistu, tad tohs suschus, tad atkal tahs sahles, un

tà pa reisehm. Wahri labbu wihnettiki, un usleij kad wehl filts irr, it wirsi leij labbu bohmelji (Provencerdhl), tà ka ettikis un elje 3 pirktu plattumu pahr tahm siwim eet, zit-tadi tahs ne turras ilgi; tad tohp ta muz-zina aistaisita, sapikketa un dsestra weeta nolikta, un gan drihs ikdeenas winnu buhs apgreest. Kad to muzzinu attais, tad waijag to elji drihs isbruchekt.

Suttis duhmòs schahwehts.

Leeli suschi tohp sahli noglohtati, istihriti, skaidri nomasgati, no eeksha un ahra pusses ar sahli eebersti, un tà 3 deenas jastahw. Pataisi skursteni stekkes no slohtu sarreem, usleez papihru un tohs suschus wirsi, un dohd winneem mas duhmu ka melni ne paleek. Eeksch 4 jeb 5 deenahm winni gattawi irr, tad tohp wahriti un ta ahda nowilkta; ilgi winnus ne warr turreht, jo winni lehti ne labbu smakku nemm, bet ja winnus griib glabbaht, tad fausa weeta jaturr. Kad

winnus griib ehst, tad wahri jaunus fallus firmus un usleij suscheem wirsi.

Suttis bez ahdas schahwehts.

Istihri to suschu un nowelz winnam ahdu, eelez kahda traufá, fur winnu wiff pahri warr apleet, apfaisi winnu ar sahli un lai tà 4 deenas stahw; noschahwe tad un leez winnu duhmòs tà jau mahzihts irr us sarru stekkeh un papihru. Pee kweepinaschanas nemm skaidas un paeghu ohgas, kad dseltens un gattaws irr, tad tohp isnemts un ar falleem sirneem ehst.

Lihdefu wahriht.

Kad tas lihdens swihnohts un istihrihts irr, tad usleez ar aufstu affas uhdeni un sahli; peeleez englisch gewirz un lorbehr lappas un neputta labbi kad werd. Kad gattaws irr, tad taisi fullu no wihna jeb sardellehm, jeb zittu kahdu. Tahs aknis tohp ar wihna fullu pahreetas.

Lihdeku ittin sillu wahrigt.

Kad lihdeks gan drihs gattaws irr, tad tohp ar aukstu uhdeni apflazzinahrts, un kad pagallam iswahrihts, tad tohp blohdá eeliktz, zitta blohda wirsü likta un ar salwetti labbi apflahta; tad sils paliks.

Lihdeku ar pehtersiljehm un sweestu.

Leez to lihdeku, kad irr iswahrihts blohdá, apbahrsti ar zeeti wahriteem smalki sakappa-teem pautem, tad ar kaufetu sweestu un smalki sadrahstahm pehtersiljehm, tad atkal pautus un pehtersiljes.

Lihdeks blohdá wahrigts ar sardellehm.

Kad lihdeks noswihnohts, istihrihts un pahrgreests irr, tad isnemm to muggura-af-faku ahra un sagrees wissu gabbalos pirksu beesumá; bet ta galwa lai wessela paleek. Is-

kaufe sweestu blohdá us ohglehm, peemaifi labbi noslappetas un smalki sakappatas sardelles ar karrohti pee ta sweesta flahr; apleez tahs blohdas dibbenu ar to lihdeku, un leij to sweestu ar tahm sardellehm wirsü, ká arri muskatu pukkes un zitrohnu fullu; apflahj to blohdu zeeti un lai tà lehnem werd, apgrees us ohtru pussi, usspeed atkal zitrohnes fullu un lai iswerd. Kad usdoht grippi, tad leez to galwu paschá widdú, tahs afnis mutté, un apleez smuffi ar zitrohnu rippehm un misu.

Blohdu-lihdeks.

Nemm labbi flappetu silki, sagrees winnu sikhós gabbalos un leez to reisitehm ar to lihdeku blohdá, tà ka starp fattu lihdeku gabbalu silka gabbals nahf; bet tahs affakas buhs skaidri no ta silka isnemt. Leez zitrohnu rippes un sweesta flahr, un lai weenu stundu tà gohsajahs. To silki warr arridsan it smalki ká miltu sadrahst, ka wiannu blohdá ne mas ne atrohn, bet tik ta smakke irr; silku weeta arridsan sardelles nemt warr.

Blohdu = lihdeks ar pehtersiljeem.

Lihdeks tohp wahrists, ahda nonemta, affakas skaidri isnemtas, sweests, pehtersiljes ar zihtrönu fullu blohdä lifts un tas lihdeks smalki saplufkahts; tä buhs winnam labbu weerendeel stundu gohsatees. Plufkahts lihdeks ar skahbenehm un Frehjuma = fullu arridsan labba rikts irraid. Kad lihdeku zept grihb, tad buhs winnu noswihnoht, istihriht, un ar faufu salwetti noschahweht, tad tohp eelsch kweeschu milteem wahrists un panna ar sweestu dseltenbruhns iszepts, kad papreeksch ar nasi eerohbists irr.

Lihdeks ar mahrrutkeem.

Kad tas lihdeks gabbalös sagreests irr, tad wahri winnu ar uhdeni un sahli. Sabersi mahrrutkus it smalki us skahrdu rihwi, peeleez ettiki, sweestu un druszin zufferu klast un lai ihpaschi werd. Tad pahrliej to lihdeku blohdä ar teem mahrrutkeem un lai kohpä

udwerd. Tohs mahrrutkus arridsan sewischli us schiwi jeb fullu kausfina us galdu doht warr. Tapat arridsan mahrrutku weeta warr sinnepes nemt.

Lihdeks ar kartupekeem.

Zswahri lihdeku fa sinnam's, istihri wiffas affakas skaidri un saplufka winnu smalki. Wahri arridsan kartupekus, nomiso sagrees smalki un eeleez tohs blohdä ar to saplufkatu lihdeku, leeze sweestu, zitrohnes fullu, smalki sakappatu zihpoli un zitrohnu missu klast, un lai us ohglehm lehni gohsajahs; tohs kartupekus warri arridsan papreeksch panna ar sweestu dseltanbruhns iszept un tad ar to lihdeku blohdä gohsaht. Kad gattaws irr, tad apleez blohdä smuffi ar zitrohnu rippehm.

Plufkahts lihdeks ar sardellehm.

Wahri to lihdeku ar uhdeni un sahli, saplufka winnu sikhös gabbalös un isnemni wiffas affakas skaidri. Wahri nodrahstas peh-

tersiliu fakes wehrschu gallas fulla mihsstas
un leez flappetas smalki sagreestas sardelles
klat; apleij to lihdefu ar to blohdá, peeleez
sweestu un zitrohnu rippes un lai us ohglehm
werd.

Us zitti wihsf.

Kad tas lihdefs ká papreeksch mahzichts
irr wahrihts un pluhkats, tad leez winnu
dsklá alwu blohdá, peeleez flappetas un sa-
kappatas sardelles, sweestu, wihsu, sagruh-
stu piperu, muskátu pukkes un zitrohnu rip-
pes klat, un lai kshpá werd; beidscht pee-
leez wehl druzin sweestu un sáberstu kweeschu
maises mihsstumu.

Wehl weens pluhkats lihdefs.

Kad tas lihdefs úhdeni un sáhlí wahrihts
no affakáhm tihrihts un sápluhkats irr, tad
leez winnu blohdá ar sádráhsstáhm sardellehm,
zitrohnu rippehm, sagruhstu piperu un smalki
sagreestáhm schalottehm; usleij gallas ful-
lu wirsú un lai us ohglehm werd, beidscht

peeleej baltu Wranzwhnu un lai wehl maffe-
niht werd.

Lihdefs ar wihsu-ohgáhm.

Nemm 2 lihdefus, noswihsno, istihri,
erohbi tohs, un eespeedi winneem to asti mut-
te, wahri winnus úhdeni ar sáhlí gattawus,
peeleez labbu teesu flappetas sakappatas sar-
belles, un nopluhsstas baltas wihsu-ohgas,
sagruhstu piperu, muskátu pukkes, sweestu,
bauds zitrohnu rippes, un gan drihs beidscht,
sátrihstu kweeschu maises mihsstumu.

Lihdefs ar Pohlu fullu.

Kad lihdefs noswihsnohts, istihrihts un
gabbalós sagreest irr, tad apláisi winnu ar
sáhlí un lai puff stundu stáhw. Tad eeleez
kattá, un lai ar muskátu pukkehm, korintehm,
piperu, sweestu, druzin rihmaisi, smalki
sagreesteem zihpoleem un labbu teesu wihsu it
mihssti werd. Leez tad blohdá un leij to ful-
lu zaur durshlakku wirsú.

Spilkehts lihdeks.

Kauj leelu lihdeku, isnemm afnis un eef-
schas, isbers ar fahli un isspikke ar smalku
spekki; tad ismehre pannu ar fweestu, eelez
to lihdeku un lai us ohglehm iszepp, bet swai-
di winnu dauds reis ar fweestu; kad gattaws
irr, tad leez blohdā un pahrelij ar sardelles-
jeb wihna = fullu.

Gefablihts lihdeks.

Kad lihdeks noswihnohts, istihrihts un
usgreests irr, tad tohp fahls labbi eebersta,
un tā winnam 3 deenas jastahw; tad gabba-
lōs sagreests un wahrihts.

Lihdeks duhmōs schahwehts.

Kad 3 deenas fahli gullejis, tad tik pat
ilgi duhmōs tohp karrinahts. Duhmōs
schahweti silki ar sikeem rahzineem arvidsan
labbi smečke.

Lippinahts lihdeks.

Kad lihdeks swihnohts un istihrihts irr, tad
usgrees winnu gare mugguru, nodrahs wiffu gal-
lu skaidri, bet tā, ka ta muggura = affaka wessela
un ar galwu un asti kohpā paleek. Sakappa
to nodrastu gallu, afnis, muskatu puffes, smalki
faberstu zitrohnes misu, to dseltenumu no 4
panteem, druzzin fahli, un satrihtu fwee-
schu maifes mihsstumu; to wiffu samaisi lab-
bi kohpā kà beesa mihska, un aplippina to affa-
tu, tā ka winsch sawu pirmaju gihmi atdabbu
un kà siws isfkattahs. Upswaidi papihru ar
fweestu, leez to suwi wirsū un lai rauschu pan-
nā dseltenbruhns iszepp. Kad blohdā likts
irr, tad isspikke winnu ar nomisetahm un
garriniski sagreestahm mandelehm, un pah-
relij ar wihna = jeb karpju = fullu. Zapat kar-
pes arri mehds taisiht.

Zepts lihdeks.

Kad lihdeks swihnohts un tihrihts irr,
tad tohp leelōs gabbalōs sagreests, rohbihts,
fahls eebersta un noschahwehts, tad eefsch
R.

milteem apwahrtihts un karstā dseltenā swee-
stā iszeptš; tad gattaws irr, tad tas karstais
sweests blohdā tohp pahrlēts, un ar zitrohnes
fullu ehstš.

Lihdeks us eefmu zepts.

Kad lihdeks swihnohts, istihrihts un roh-
bihts irr, tad leez tahs afnis atkal eefschā,
fahchuhū atkal kohpā un apbahrsti ar fahli;
notaisi sardelles no affakahm, sagrees tahs
garrōs gabbalinōs kà spekki, tapat arri zitroh-
nu missas, un ispiikke to lihdeku ar to eefsch-
teem rohbeem; taisi to eefmu it karstu, ap-
swaidi winnu ar spekki, usdure to lihdeku un
peeseen asti un galwu zeeti klast; taisi 2 plah-
nus kohzius, kas garraki irr ne kà tas lih-
deks, eegrees teem abbōs gallōs rohbus, leez
tai siwi klast, un pahrsēen ar rupju deegu,
bet tã, kã tas deegs gallã ne eegreeschahs;
tã lai iszepp un apleij dauds reis ar karstu
sweestu. Nemm slappetas un no affakahm
istihritas sardelles, fakappa tahs, un leez ar
druszin sweestu dehgelī us ohglehm, samaisi
to it smalki un eeleij zaur durschlakku leelalã

dehgelī; peelej to zeppefcha sweestu, pippere,
zitrohnu rippes un druszin werdoschu uhdēni,
un lai labbu brihdi werd. Tad lej to fullu
blohdã, un leez to lihdeku apdohmigi wirsū,
ka ne luhst, noplehfi no weenas zitrohnes to
misu garrumã, (ar zitrohnu plehseju) greef to
zitrohni rippes, un apleez glihschi ar to misu
un tahm rippem to zeptu lihdeku.

Lihdeks ar skahbu kahpostu un austereem.

Tas kahposts tohp kã sinnams wahrhts,
lihdeks swihnohts, istihrihts, gabbalōs fa-
greesš (ta galwa paleef weffela) un tad uhde-
ni un fahli gattaws iswahrhts. Monemm
to ahdu un tahs affakas un sapluhka to gallu;
leez to skahbu kahpostu blohdã, tad to lih-
bela galwu widdū un tahs afnis muttē, tad
no tahs gallas wiff apkahrt un austerus, tad
atkal kahpostu, tad lihdeku ar austereem, un
tã pa reisehm, bet it wirsi kahpostus; usleij
tad to kahpostu fullu, kã zauri welkashs un
blohdas dibbeni nahk; apbahrsti to kahpostu

ar faberstu kweeschu maifes mihsstumu, un us-
leez plahnus fweestu gabbalinus. Leez to
blohdu rauschu panna us mas ohglehm, bet
wirsu wairak, ka dseltenbruchni isezep. Kad
austeri newaid, tad winnu weeta nosuppinah-
tas wehschu astes, jeb arri kahpostu ar lihdefu
ween nemt warr. Kad fo rauschu panna
eeksch alwu blohdas zept grubb, tad buhs
pannas dibbeni papreeksch smiltis jeb fahli
bert, un tad to blohdu wirsu likt, ka ne is-
kufst.

Laschu wahrigt.

Kad lassis istihrihts irr, tad tohp
wansch plahnas rippetes pirkstu beesuma fa-
greesst un puff stundu affas uhdeni likts, ka-
mehr lihktees fahf. Tad tohp katla ar uppes
uhdeni uslikts, bet dauds ne buhs winnu
fahliht. Kad fahf wirt, tad tohp ugguns
atnemts, skaidri noputtahst un kahdu puff
stundu lehni us ohglehm wahrigts; tad bloh-
da likts, ar fallahm pehtersiljehm kohschi is-
pufschkocht un no tahs sullas, kur wansch wirris

pahrleeta. Ta tohp wansch ar zitrohnehm,
sabrastahm pehtersiljehm un wihnnettiki ehstis.

Us zittu wihsf.

Tas lassis tohp garr mugguru wiff gar-
ram usgreesst, istihrihts, un ta muggura
affala isnemta, tad pagallam pahrgreesst, un
katra pufse wehl ween reis zauri greesta, las-
bi nomasgata, un ta winnam pahri stundu
aufsta uhdeni jagull. Usleez tad ar aufstu
uhdeni, fahli, wihnu un wihnnettiki us ugguni,
un kad noputtahst irr, peeleez 2 weffelus
jihpofus, pipperu, lorbehr lappas, un ja
grubbi, wehl zittas fahles, un lai gattaws
lowerd; ta lai wansch sawa pascha suppé at-
dseest, un apbahrsti blohda ar pehtersilju lap-
pahm. Ja winnu grubb filtu us galdu doht,
tad tohp us salwetti likts, un ar wihnnettiki
ehstis.

Laschu duhmös schahweht.

Kad lassis nokauts un istihrihts irr,
tad tohp 6 deenas fahli likts, tad duhmös

pakarrinahts; bet papreeksch stekkes no slohtu sarreem jataif, fur winnam jagull wirsü, un ar weenu jaraug, woi winsch mihtsts un gat-taws irr.

Laschu turreht.

Wahri winnu uhdeni un sahli, kad irr noputtahts, leez wihnettiki, piperu un lor-behrlappas klast. Leez weena muzzina dib-beni lorbehrlappas un englisch gewirz un tahs laschu rippes wirsü, tad atkal tahs sahles un pahrliej beidsiht ar wihnettiki, kas wirris un atkal atdsiffis irr, ka pahri eet. La winnu warrehs daschu neddelu turreht un tad aufstu ehst.

Karpes uhdeni un sahli.

Kad tahs karpes istihritas un gabbalös sagreestas irr, tad apflazzina winnas ar sah-litu uhdeni; usleez winnas aufsta uhdeni ar sahli un kad noputtatas irr, tad peeleez lor-behr lappas un piperu graudus; wesselu

zihpolu arri warr peelikt, kas pehz kad bloh-da leel isnemmans irr.

Karpes it fillas wahrht.

Uögrees tahs karpes un isnemm eekshas, sagrees winnas gabbalös, masga, eelez bloh-da un usleij wihnettiki wirsü. Uswahri uh-beni ar wihnettiki, leez tohs gabbalus eekshä un arri wesselu zihpolu, piperu graudus un lorbehrlappas, un lai werd kamehr tee spurri lehti atraifahs. Nofahsi winnus labbi un bohnd wihnettiki ar mahrutkeem klast. Lap-pu- un sunnu mehnesi tahs karpes dauds ne berr.

Karpes us schihdu wihst.

Tahs karpes tohp swihnotas, istihritas, trijös gabbalös sagreestas, blohda liktas, ar ettiki apleetas, un ar ne dauds piperu bet wairak negelkenehm apbahrstias. Celeij pannä puff stohpu plahna allus ar drufzin sweestu; kad labbi karsts irr, tad eelez tahs karpes ar to pirmaju sullu, rosines, un zi-

trohnes misu klast, un lai labbu puff stundu werd, kamehr ta fullu tummiga un ihfa tohp.

Karpes us Pohlu wihs.

Kad tahs karpes kà papreeksch istihritas un gabbalós sagreestas irr, tad lai pahri stundu ar fahli apbahrstitas stahw; nomasga winnas tad un eelez panna; apbahrsti beesi ar smalki sakappateem zihpoleem, un wahri winnas ar labbu gabbalu ismasgata sweesta, smalki sagruhstu kweeschu maissi, (zhibakku) muskату puffedem, wihsu un uhdeni, fur wehl ja waijaga, fahli warr peelikt klast; bet to pannu buhs apklast.

Karpes ar farkanu wihsu.

Nowahri tahs karpes ar uhdeni un fahli, kà jau mahzichts, un leez winnas blohda; nemm farkanu wihsu, pusta dalla uhdens, zuckeru, fur zitrohnes misa peebersta irr, no 5 panteem to dselenumu, un sakull to wissu aufsti; leez us ohglehm un full weenumehr ar

nomisateem sarrineem; kad uswerd, tad nomem no ugguni, un pahreij tahs karpes blohda. Us filli wahritahm karpem schi fulla lohti gahrda irr.

Karpes ar stipru allu.

Kad istihritas un gabbalós sagreestas irr, tad lai tahs affinis ar ettiki labbi iswelkachs; usleez tahs karpes ar stipru allu, peeleez sweesta gabbalu, melnas maises garrosa gabbalim, weenu zihpoli, fahli, zitrohnri rippes un misu, druszin englisch gewirz un pahri lorbehr lappu; ta lai apklasta kastrola werd, kamehr ta fulla ihfa un tummiga tohp.

Karpes ar austereem.

Tahs karpes tohp swihnatas, istihritas un gabbalós sagreestas, ar uhdeni un nebauds fahli gann drihs gattawi iswahritas; tad tohp wiss uhdens noleets un wihs usleets, labb gabbals flappeta sweesta, sagruhstis pippers, un muskату puffed peelikt, un ta lai labbu brihdi werd; beidsot peeleez

wehl faberstu kweeschu maissi un wiff pehdigi tohs austerus, un lai wehl maffeniht zauri werd.

Karpes ar olihwehm.

Kad tahs karpes swihnotas un stipri sah-
litā uhdem wahritas irr, tad tohp tas sahligē
uhdens noleets, atkal skaidrs uhdens usleets,
un kapperes, olihweh, zitrohnu rippes un
misa, lorbehlappas, sweests, sagruhstis
pippers, muskату puffes, labbi slappetas
sakappatas sardelles, druzin bohmelje, wih-
nettikis un fabersta kweeschu maisse peeliktis;
tā lai werd, kamehr ta sulla ihfa un tummi-
ga tohp. Kad warren skahba irr, tad wehl
zuckeru warr peelikt klah.

Zeptas karpes ar austereem pilditas.

Kad tahs karpes kohshi swihnotas irr,
tad isspikke winnas ar smalki sagreestu spekti,
to wehderu pildi ar austereem, jaunū sweestu,
zitrohnu rippehm, sahli, sagruhstu pipperu

un muskату puffehm; fashuhn atkal, usdur-
ri us eesmu, tā pee lihdeka mahzichts irr, un
apleij ar sweestu, tā mihlstaš un sullaina
tohp. Blohdā winnas ar sardellu- jeb auste-
ru sullu warr pahrelet.

Gesahlotas karpes.

Kad tahs karpes swihnotas, istihritas
un gabbalōs sagreestas irr, tad buhs winnas
noschahweht, ar druzin sahli eeberst, un
pannā jeb us resti zept. Nemm tad kahdu
muzzinu, un leez dibbeni lorbehlappas, eng-
lisch gewirz un negelkenes, tad tahs karpes,
tad atkal tahs sahles reisitehm; usteij werdo-
schu wihnettiki, aistaisi un sapikke to muz-
zinu zeeti un apgrees winnu ikdeenās. Kad
winnas ehst grihb, tad tohp ta sulla sildita,
un tee gabbali eelikti; Det aufstas labbali
smette.

Melinas karpes.

Kad tahs karpes swihnotas, nomasgatas,
wehders usgreests, eelshas isnemtas, un

schults ahtri israuts irr, tad tohp ettikis pahri reisu eeleets, lai affinis labbi iswelfahs. Kad tahs karpes istihri jeb masga, tad buhs winnas weenumehr us augschu turreht, ka no tahm affinin ne kas ne nosuhd; tad sagreef pagallam un lai pahri stundu sahli stahw. Pa tam taifi miltus sweesta bruhnus, sakappa zihpokus smalki, noschahwe tahs karpes, leez tahs ar loebehrlappam, zitrohnu misahm un sagrauhstahm negelkenehm katla, un usleij farkanu wihnu un tahs karpju affinis, un ja gan fullas wehl newaid, druszia uhdeni; tad apklahi to katlu un lai ahtri werd, bet kratti daschubahn to katlu, ka ne peedegg; beidscht peeber wehl smalku zuckeru, un kad blohdá leez, tad fargees ka ne sadausahs. Zapat warr karpes dsilla blohdá melnas taifih, kad tohs miltus fewischki panná bruhnus zepp, tad blohdá usleij, labbi kratta un tad us femnu trihkahju apklahtá blohdá wahritas tohp.

Karpes ar Eihselu.

Tahs karpes tohp noswihnotas, istihritas un staidri noslauzitas, tad tohp drahna wihnettiki mehrkta, tahs karpes eetihitas, ar sahli un uhdeni iswahritas, un noliktas lai atiscest. Nemm it smalki sabersu breechu taggu, un wahri to ar uhdeni; (kas grihb, warr tellu kahjas, jeb sakappatus kaulus arri peelikt) ta lai 4 jeb 5 stundas' apklahtá pohdá werd, bet ka pahri ne eet; tad tohp zaur smalku drahnu iskahsts un atkal ar wihnu, zufferru, kaneelu, zitrohnu misu, kordomohmu, muskatu puffehm un zitrohnu fullu lehni wahritas, tad no 8 jeb 10 pautem tas baltums labbi sakults peelikt, tad nonemts un pahri karrotu auksta uhdens peelikt, ka wiff nestaidrums labbi atschirrahs, tad atkal wahritas, kamehr lahse kad atdsiffusi irr stingra paleek, tad zaur smalku drahnu iskahsts un pagrabbá nolikt. Kad labbi atdsiffis, tad winnu warr gabbalos sagreef un ar zitrohnu rippehm apkahrt to karpju blohdá list.

Stohri wahrigt.

Kad stohre leela irr, tad ta rippés pirckstu beefumá ja fagreesch, bet kad masa irr, tad warr mehrenós gabbalós fagreest, pahri reis uhdeni flappeht un tad lehnám ar fahli un uhdeni iswahriht. Za stohre irr zeeta siws, tapeh; winnai labbu brihdi ilgak neká zittahm siwim buhs wirt. To fullu warr tà taifih: nemm ismasgatu swiestu, pautu dseltenumu, ne zil dands miltu, fagrushkas muskátu puk-kes un wahri to ar uhdeni un wishnu; beidsot peelee; zuckeru un pahrelij to stohri blohdá.

Prischu stohri wahrigt, fo mehds aukstu ehst.

Za stohre pirms winnu grihb wahrigt, tohp leelós gabbalós pahrgreesta, labbi nosflappeta, un tee gabbali ar deegu seb luhku pahreecti, tad ar aukstu uhdeni labbi fahliti us ugguni likti un lehni wahriti, kad jau werd un noputtahts irr, tad peelee; 2 weffelus zil-

polus, lorbehr lappaš, pipperu graubus, salwies un pehterfiljes, un tà lai gattawi iswerd; bet winnu ne wajag wissai mihsstu wahrigt, jo kad winnu glabbaht grihb, tad tanni paschá fullá buhs atdseest, un to tauku no wiesu nonemt. Kad winnu ehst grihb, tad tohp wiff gabbals us galdu likts un ar ettiki, bohmelji, pipperu un sakappatahm pehtersil-jehm ehst; kas atleek tohp tanni paschá suppe glabbahts, bet kad winnu ilgi grihb turreht, tad taifi weenu fullu no ettiki un fahli, un lee; tur eekschá, tad ilgaki turrahs, jo ta suppe, fur winna wirrusi, lehti samaitajahs

Stohre ar brubnu swiestu un bohmelji.

Za stohre lai buht leela seb masa, tohp mehrenós gabbalós fagreesta, tad labbi nomasgata, noschahweta, ar fahli apbahrstita, un tà lai kahdu brihdi stahw; tad buhs atkal flaidri noschahweht, iskausetá swiestá apgrohsiht us resti zept, un dands ar swiestu iwaidiht. Blohdá usleij to brubnu swiestu

jeb karstu bohmelji wirfū, un apleez smukli ar pahrgreestahm zitrohnehm.

Zauna stohre (en Remolade.)

To stohri buhs papreefsch labbi nokassih, un tohs affus asminus nogreest, tad mehrens rippes sagreest, jeb ja winna masa irr, par widdu pahrschfelt; tad kastrola list, un ar sahli pipperu, sakappateem zihpoteem, pehtersiljehm, basilikum, un druszin bohmelji tik futtinaht; tad lai atkal atdseest, apwahrti winnu labbi eefsch to bohmelji un tahm sahlehnm un lai pagallam us resti wirf ohglehnm iszepp. Za sulla tohp ta taifita: Nemm zihpolus, pehtersiljes, istihritas sardelles un kapperes, un sakappa wiff smalki, saberstu muflatu reekstu, sagruhstu pipperu, baltu bohmelji, wihnettiki, weenu karroti sinnepu, un ja waijaga, druszin sahli; samaisi to wiffu labbi kohpa, un apleij to stohri blohdā, jeb eeelij ihpaschi fullu kauffina un leez blohdas widdū.

Gohsata stohre.

Sagreest to stohri gabbalos, un leez winnu puss stundu affas uhdeni, wahri winnu uppes ubdeni un sahli puss stundu, (us mahrzinu stohru nemm weenu sauju sahs) noputta labbi, leez atkal auksta uhdeni ar druszin sahli, englisch gewirz, lorbehr lappahm un weenu zihpoli, un lai wehl puss stundu werd. Leez winnu durschlacka, ka wiff uhdens notekk; japp sweestu dehgele un leez tohs stohres gabbalus eefschā, apgreest daschkahrt, un apkaisi ar saberstu fweeschu maifes mihsstumu, un lai ta weerendeel stundu gohsajahs. Blohdā tohp ar sallahm pehtersiljehm ispuschkota, un ar zitrohnes fullu skabaina taifita.

Stohri us eefmu zept.

Nemm weenu stohres gabbalu, tik leelu ka waijag, masga, noschahwe un apwahrti to lausetā sweesta ar pipperu un sahli; tad ar kohlu eefminahm peeseen winnu tik labbi un zeeti ka ween warr pee eefmas, un iszepp win-

ru; panna lej farkanu wihnu ar zitrohnu misahm, un taisi weenu slohtinu no faseetahm salwijehm, leez to tanni wihna, un swaidi to stohri ar to pee-eesmas, kamehr gann dyihf iszeppusi; tad isleij to wihnu, leez sweestu panna, un lai pagallam iszepp. Kad blohda leez, tad fargees ka ne tohp sadausita, un taisi to pahreijamu fullu ta: Nemm fehwpuppas, breedenes, un pistazjes, un sakappa wiff smalki, taisi miltus sweesta bruhnus, un leez smalki sakappatus zihpotus un zitrohnu misu klahf, lai ar druzin gallas suppi werd kamehr tummiga tohp, un peespeed beidsot wehl zitrohnu fullu.

Stohru ikrus ar wehschu fullu.

Wahri tohs ikrus ar fahli un uhdeni puss stundu un leez durshlacka, ka wiff uhdens labbi notekk. Ziwahri sikhus wehschus, noluppina tahs astes, to zittu sagrahd meeseri, iszepp ar sweestu, speed zaur drahnu, un lai atdseest; wahri wehl tohs ikrus ar gallas suppi un peeleez; no ta wehschu sweesta. Blohda

leez tahs astes wirsu, usspeed zitrohnes fullu un apleez ar zitrohnu misahm.

Sams ar sakeem sirneem.

Kad tas sams flappehts irr, tad usleez wihnu ar aukstu uppes uhdeni un fahli; peeleez englisch gewirz, pimperu grandus, lorbehr lappas, un lai gattaws iswerd; wahri aridsan jaunus fallus sirnus, ka tas jau mahzhts irr, un pahreij to samu blohda ar teem sirneem.

Sams ar zitrohnehm un pehtersiljehm.

Kad tas sams rippes sagreehts un puss stundu atkas uhdeni flappehts irr, tad usleez wihnu ar aukstu uppes uhdeni un fahli un noputta labbi. Leez blohdu us ohglehm ar sweestu, zitrohnu rippehm, sadrahstahm pehtersiljehm un sagrahstahm muskatu puffehm; leez tohs samu gabbalus eelscha, un atkal zitrohnes sweestu, pehtersiljes un muskatu puffes wirsu; apklahj to blohdu un lai ta gohsa-

jahs; beidscht peeiej kahdu spizglahsi balta wihna un usberr fweeschu maises mihsstumu, un lai wehl masu brihdi werd. Samu til pat daschadi warr fataisihst kà stohri.

Menzu wahriht.

Kad menza istihrita un gabbalös sagreesta irr, tad tohp uppes uhdeni slappeta. (Eesahlitas menzas buhs ilgaki slappeht) Wahri winnu kà zittas siwis pee lehnu ugguni. Leez labbu gabbalu sweekta, sakappatus zihpotus, (jeb zeeti wahritus pautus) pehterfiljes, sagruhstu pipperu, saberstu muskату reekstu un maises mihsstumu dehgeli, un lai ta menza tur eekschä werd. Kas gribb, warr arriisan to menzu, kad uhdeni un sahli nowahrita irr blohdä lift, un ar to sweekta ar sakappateem pautem pahrelet, jeb ihpaschi fullu blohdinä usdoht.

Us zittu wihs.

Kad tahs menzas istihritas, gabbalös sagreestas un skaidri nomasgatas irr, tad leez

winnas kahdu stundu aufstä affas uhdeni, un iswahri tahs ar uhdeni un sahli. Ya tam laisi to fullu no kaufeta sweekta ar sakappatam pehterfiljehm; jeb arri sinnapes ar sweektu; jeb smalki sakappatus zeeti wahritus pautus ar sweektu, un usleij to blohdä wirfū, jeb usdohd femischki fullu kausinä.

Gohseta menza ar austereem.

Kad tahs eekschas isnemtas, schohkli isplehsti un ta menza gabbalös sagreesta, masgata un slappeta irr, tad leez winnu dsillä alwu blohdä ar sweektu, smalki saberstu fweeschu maisi, muskату pufkehme, wihnu, uhdeni, un austereem. Eeberr rauschu pannä smiltis, leez to blohdu eekschä, apflahj to pannu, dohd wirfū un appaschä ohgles un lai tà gohsajahs. Tapat arri wimbas tohp fataisitas.

Plauschus wahriht.

Kad plaudis leels irr, tad tohp pahrschlehts un gabbalös sagreests, tapat kà karpe sils taisihts, nowahrihts, un ar mahrrutkeem

un wihnettiki ehstis; kad maſs irr, tad tohp ſwihnohts, ſagreeſts, wahrigts un ar karpju jeb kaut kaſdu zittu ſiwju fullu pahreelts.

Plaudis us reſti zepts.

Kad ſwihnohts un iſtihrihts irr, tad tohp us abbaſm puſſehm rohbihſts, noſlauzihſts, ar ſahli eberſts, noſchahwehts, kauſeta ſweeſta apgreeſts, us reſti zepts un ar ſweſtu ſwaidihſts; blohda ar bruſnu ſweeſtu un kappereem pahreelts, jeb zitta kaſda fulla taiſita, ka pee zeptahm ſiwim jan mahzihts irr jeb wehl mahzihts kluhs. — Plaudis gan drihs tahda patti ſiws irr ka karpe, un briſſcham wehl treknaks un wairak labſmefigs irr, tapeh; winau arriſan us wiſſadu wiſſi ka warr wahrigt un ſataiſiht ka karpj; wiſſlabbaki wiſſch ar to fullu no ſarkana wiſſna ſmekke.

Afferus wahrigt.

Afferi tohp ſwihnoti, iſtihriti, us abbaſm puſſehm rohbiti, nomasgati, ar ſahli

un uſdeni wahriti, un blohda ar kaut kaſdu ſiwju fullu pahreeti.

Gohſati afferi ar auſtereem.

Tee afferi tohp ſwihnoti, iſtihriti, rohbiti, ar druſzin ſahli apbaſſiti, noſchahwehts, tad ar labbu gabbalu ſlappeta ſweeſta, ſaberſtu maiſi, muſkatu puſſehm, auſtereem, wiſſnu un druſzin uſdeni apklahta kaſtrola gohſati; ja waijag tad wehl ſahli warr peeſti. Kad blohda leez, tad ſargees ka ne tohp ſalaſiti.

Pilditi afferi.

Kad tee afferi ſwihnoti, un tee aſſi ſpurti pee muggura un wehdera nogreeſti irr, tad tohp ar aſſu naſi ta galla abbas puſſes no muggur aſſaka atraifita, un ta iſnemta ka ſiws weſſela paleel; tad tahs eelſchas pee muggura tohp iſnemas, un tas pildijums ta taiſihts: Nemm to iſgreetu gallu, ſaberſtu ſweeſchu maiſi, iſmaſgatu ſweeſtu, pauſus lo ne buhs ſakult, druſzin ſahli, ſaberſtu muſkatu reekſtu, ſakappatas pehterſilies,

fardelles un faberstu zitrohnes misu; samaisi un sakappa wiss it smalki, ka winsch ka mihsela tohp, pildi ar to tohs afferus un fashuhn atkal kohpá; tà lai apklastá kastrolá ar wihnu un druzjin uhdeni, ismasgatu sweestu, smalki faberstu sweeschu maisi, muskátu pukkehni un zitrohnu fullu iswerd. No ta atlikkuschá pildijuma warr wrifandelles taifihit un tahs ar austereem, wehschu astehm, sakappatahm kehwpuppahm, breedenehm, fardellehm, sweestu un smalki sakappateem zihpoleem iswahriht un pahrleet.

Pilditi un us resti zepti afferi.

See afferi tohp tà sataifiti un pilditi, ka taggad fazzihits irr, tad sweesta apgrohsiti, un ar rihmaisí apbahrstí; tad tohp papihrs ar sweestu swaidihits, un kattrs affers fewischli eetihits un us resti iszeptis. Pa tam taifi to fullu no tahs atlikkuschas afferu gallas, druzjin schlinku gallas, sakappateem zihpoleem un pehtersiliehni; lai wiss kohpá gallas suppe jeb uhdeni werd, un iskahf zaur aschku seetu; leez wehl sweesta

bruhni zeptus miltus, sakappatas kehwpuppas un breedenes klast, un lai werd kamehr tummiga tohp; eeleij tad blohdá, isneman tohs afferus no papihra un leez apdohmigi wirsi ka ne sadruh.

Afferi panná zepti.

Afferi tohp swihnoti, istihriti, rohbiti, masgati, ar sahli apbahrstí, tad noschahweti, eeksch milteem wahriti un karstá dseltanbruhná sweesta iszepti; blohdá tohp tas sweests pahrleets un zitrohnu fulla usspeesta.

Prischus sandahtus wahriht.

See sandahti tohp swihnoti, eekschas un smalki israuti, tad appalós gabbalós sagreestí, nomasgati, un uhdeni ar sahli wahriti. Ta pahrelijama fulla tohp tà taifita: Nemm masgatu sweestu, pautu dseltenumu, ne zif baudf miltu, sagruhstas muskátu pukkes, un wahri to ar wihnu un uhdeni, leez beidsot wehl zuckeru klast, un leij blohdá pahr teem

sandahteem. Urvidsan ar sweestu un pehter-
siljehm, jeb sinnepehm tohs mehds ehst.

Sandahti (à Laberdan) ar bruh-
nu jeb dseltenu sinnepu fullu.

Kad leeli sandahti irr, tad buhs noswih-
noht, garrumá par widdu pahrschkest un lee-
lós gabbalós fagreest; tad nomasgaht ar auf-
stu uhdeni un sahli uslikt un iswahriht. Za
bruhna fulla tohp tà taisita: Nemm druszin
miltus kas sweesta bruhni zepti irr, smalki
sakappatus zihposus, 2 karrotes sinnepu,
zitrohau misas, arri kahdas rippes, un lai
gallas suppe werd, kamehr tummiga tohp;
beidsot warri wihnettiki ar druszin zuckeru
peelikt klast. — To dseltenu fullu taisi tà:
Leez labbu gabbalu masgata sweesta kastrolá,
2 pantu dseltenumus, 1 jeb 2 karrotes sin-
nepu, zitrohau misu, wihnettiki un zuckeru;
samaisi to wissu labbi kohpá, un lai ar druf-
zin gallas suppi, jeb baltu wihnu ar uhdeni
tummiga werd, un ja waijag leez wehl druf-
zin sahli klast. — Sandahtus arri mehds
ar sinnepehm un bohmelji ehst.

Lihau wahriht.

Wahri to lihau sahli tá uhdeni un nowelz
to ahdu; taisi to fullu no gallu suppes, ar
saberstu maisi, sweestu, sakappatahm pehter-
siljehm un lai tanni fullá wehl kahdu briedi
werd — Urvidsan wahritas un sakappatas
pehtersiljes, muskatu pukkes un bruhnu swee-
stu warr pahrelet; jeb arri bruhnu sweestu
ween.

Karuhfes wahriht.

Karuhfes tohp swihnotas un istihritas
tà karpes; tahs masas paleel wesselas, un
tahs leelas tik pahr widdu weenreis pahrgree-
stas, tad uhdeni un sahli wahritas, atkal is-
nemas, un kastrolá ar sweestu, saldu kreh-
jumu, saberstu kweeschu maisi, piperu un
iswahritahm pehtersiljehm gattawi iswah-
ritas.

Karuhfes ar dillehm.

Kad tahs karuhfes ar sahli un uhdeni no-
wahritas irr, tad nemm saldu krehjumu, no
kachtineem noplushtas smalki sakappatas dil-

les, mustatu puffes, sweestu un saberstu
 sweeschu maifes mihtstumu, un lai dehgeli
 kahdu brihdi kohpa werd. Ar scho fullu pah-
 leij tahs karuhfes blohda.

Zeptas karuhfes.

Kad irr noswihnotas un istihritas, tad
 tohp us abbaht puffehm rohbitas un ar sahli
 apbahrstitas; ta winnahm kahdu brihdi ja-
 stahw, pehz tohp noschahwetas, eefsch milteem
 apwahrstitas un karsta dseltenbruhna sweesta
 iszeptas; blohda tohp ar bruhnu sweestu ap-
 leetas, zitrohnu fulla usspeesta, un ar rip-
 pehm apliktas.

Steepats.

Steepats gan drihs tahda patti siws irr
 ka karpe, tik ka winsch mihtstas un winnam
 wairs affakas irr. Usleez uppes uhdeni un
 sahli, un kad jau werd, tad nonemm to katlu
 un eelez to steepatu (kas kauts, tihrihts,
 pahrschfelts un masgahs irr) ta eefschä, ka
 tahs affakas appafscha nahk; leez atkal us ug-
 guni, un kad irr roputtahs, tad peeleez pip-

peru graudus un englisch gewirz, un talsi
 tahdu fullu ka preeksch karpehm.

Steepats ar bruhnu fullu.

Sagrees to steepatu gabbalos, (bet glab-
 da tahs affinis) leez winnu katla, apkai si ar
 sahli, peeleez zitrohnu misu, labbu gabbalu
 sweesta, gabbalinu zuckeru, un tik dauds
 allu, ka lihds ar tahm siwim stahw, lai puff
 stundu werd, peeleej tahs affinis un lai tik
 weenu reis uswerd; tai fullai waijag tummi-
 gal buht, ja newaid, tad lai wehl drufzja
 eewerd.

Taiminsch wahrhts.

Taiminsch wiff labbat irr kad filli tohp
 wahrhts. Usgrees winnu, isnemm eefschas,
 masga un pahroleij ar ettiki, tad wahri sahli ta
 uhdeni ar 2 wesseleem zihpokeem lorbehr lap-
 pahm un pipperu graudeem; kad ta suppe
 labbi eewirrusi, tad isnemm un aplaisti ar
 aufsiu uhdeni, apklahj ar papihru lappahm,
 ka tee twaiki paleef klahk. Blohda apbahr-

fti ar pehterfiljehm un dohd ettiki, wiñnu un pahrgreestas zitrohnes klaht.

Us zittu wiñfi.

Nemm farkanu wiñnu, ka pahri stahw, eelez negelkenes, muskату puffes, lorbehr lappas un sahli, lai tas papreeksch uswerd, tad leez tohs taimiaus eekscha, un kad iswirru-schi, leez blohda un leij to fullu wirsi.

Luppinohts taiminsch.

Kad taiminsch ar uhdeni un sahli iswahrihts irr, tad noluppina winnu un is-pohf wiffas affakas flaidri, leez tohs gabballinus alwu blohda, usspeed zitrohn fullu, apkai si ar sagruhstu pipperu un muskату puffehm, peeleez labbu gabbalu sweesta, un lai kahdu brihdi us ohglehm gohsajahs.

Wehdseles wahriht.

Eelez tahs wehdseles spanni, un apberr ar sahli un isfijateem pelneem, ka labbi noglohtajahs, istihri winnas un nemm tahs aknis arri pehz wahrischanas, bet to schulti un ikrus mett nohst; nomasga karsta uhdeni,

sagrees gabbalos un nogrees tahs kahjas, usleez ar aukstu uhdeni un labbu teesu sahs, noputta labbi un peeleez englisch gewirz un sahwijs; ta sai gattawas iswerd, leez tad blohda un dohd wiñnettiki klaht.

Wehdseles ar ettiki.

Gebersi tahs wehdseles ar sahli, usleez ar wiñnettiki, un kad noputtetas irr, tad peeleez englisch gewirz, lorbehr lappas un sweesta gabbalu un lai iswerd. Iskaufe masnattu sweestu ar sadrahstahm pehterfiljehm, saberstu maisi un druzin muskату puffehm; peeleez no tahs fullas, fur tahs wehdseles wirruschas irr, bet ta, ka no teem wehdsele taufcem ne tohp klaht, un lai wehl kahdu brihdi werd. Kad scho fullu blohda pahreles, tad wehl warr zitrohn rippes wirsi irr.

Wehdseles ar falkem sirneem.

Nowahri tahs wehdseles ar sahli un uhdeni, ka jau mahzihts irr; wahri jaunus fallus sirnus ar sweestu un druzin sahli gat-

tawus, leez saldu krehjumu dehgeli, gabballinu siveesta, un kad karsts irr, tohs sirnus flacht, un tà lai ar faberstu kweeschu maiesd mihsstumu wehl kahdu brighdi werd; tad usleij tahm wehdselehm blohdá wirsú.

Wehdseleu afnis.

Pee wehdselehm tahs afnis tas wisd gahrdakais kummosis irr; tahs tohp uhdeni puff stundu slappetas, tad wahritas, bet tà, ka tik weenu reisi uswerd; tad noleez ka faufas tohp un iszepp siveesta dseltenbruhnas. Geleij dehgeli druszin wihnu, leez zitrohnu rippes, zuckeru un faberstu kweeschu maiss flacht, lai tik uswerd, un pahrleij tahs afnis blohdá ar scho fullu.

Sallakas, Stintes.

Kad labbi nomasgatas irr, tad tohp uhdeni un sahli iswahritas, tas uhdens noleets, wihns ar wihnettiki usleets, siveests un sagruhstas mustatu puffes peeliktas, un tà lai pahri reisu uswerd. Winnas arridsan ar siveestu un pehtersiljehm, jeb ar krehjumu.

jeb sinnepu fullas warr pahrleet. Kad to melabbu smakku, kas winnahm mehds buht, alsbsiht grubb, tad lai pahri stundu papreeksch wihnettiki un sahli mirkst. Tahs leelas arridsan panna jeb us eesmu warr zept.

Skallas, Kammas, Grabbas, Buttes jeb Lestes wahriht.

Wissas schahs simis buhs istihriht, tohs spurnus nogreest, un to melnu ahdu nowilt, (ja to ne warr kad wehl jehlas irr, tad pehs wahrischanas to buhs darriht) kad leelas irr, tad tohp gabbalós sagreestas; wahri winnas uhdeni un sahli, un taisi pa tam tahs pahrleijamas fullas. Remm labbi masgatas un smalki sakappatas skahbenes, un leez tohs apflachtá pohdá us ohglehm sawá pascha fullá suttinaht; leez gabbalu masgata siveesta, druszin miltus, 2 pautu dseltenumu pee tahm skahbenehm un peelej druszin uhdeni jeb galas suppi, leez wehl mustatu puffes, zuckeru, un korintes flacht un lai tumniga werd. —

Baltu pohdā, 4 jeb 5 pautu dseltenumu, (to labbi buhs sakult) drufzin miltus, lorbehy lappas, muskatu pukkes un zitrohnū misu, samaisi to wifū ar karroti tohpā, peeley drufzin uhdeni, wihnettiiki un zitrohnū fullu, ka tummiga tohp.

Tahs paschas siwis zeptas.

Kad ištihritas un ahda nowilkta irr, tad apbahristi tahs ar smalku sahli, noschahwe un apwahiti eefsch milteem, un lai karstā dseltenbruhnā sweestā iszeppi; blohdā apley ar to bruhnu sweestu, usspeed zitrohnū fullu un aplaisi ar pehtersihu lappahm.

Smehredeles.

Tahs tohp uhdeni ar sahli weerendeel stunda wahritas un labbi noputtatahs. Wisfas sihklas siwis warr blohdā ar sweestu jeb mahrrutkeem, ar kimmenu fullu, ar salda krehjuma - jeb skahbahm pautu - sullahm pahreleet, kà eefsch tahs nedallas no sullahm kluhs mahzihts.

Smehredeles ar austereem.

Kad smehredeles labbi masgatas irr, tad leez dsilla mahlu blohdā, usleij baltu wihnu, un kad rahmas paleef, isnemn atkal ahra. Pez austerus kastrolā, prischu sweestu, pipperu graudus un sagruhstas muskatu pukkes; eeley tahs smehredeles, usleij wihnu ar drufzin uhdeni, ka pahri stahw, un ja tas sweests sahlgs gan newaid, tad leez wehl sahli klah; lai tā kahdu brischi werd, un kad noputtaras irr, peeley faberstu kweeschu maifes mihsstumu.

Grunduli, Strimmialas un Renges

Tohp uhdeni ar sahli wahriti, un ar kimmenu fullu, ar dseltenu sweestu un smalki sakappateem zeeti iswahriteem panteem, ar mahrrutkeem, jeb ar skahbu wihna - jeb krehjuma fullu pahreleta.

Tahs paschas siwis zeptas.

Kad irr nomasgatas un ar drahnū noschahwetās, tad tohp eefsch sahlis un milteem

apwahrhtas, ar fakultu pautu dseltenumu
 swaiditas un panna ar sweestu zeptas. Taha
 leelas lappu renges warr arridsan us loh-
 ka eesminu wirf ohglehm zept, ar sweestu
 swaidiht un blohda ar bruhnu sweestu apleet,
 ar pehtersilju lappahm apbahrstiht, un zitroh-
 nu fullu usspeest.

Labba rikts no silkeem (ehrineem.)

Remm silkus, un nomasga labbi, lai
 deenas salda peena mirkst, bet ikdeenas ud-
 leij prischu peenu; tad nomasga atkol uhdeni,
 usgrees mugguru, iskem tahs eefschas, un
 leez tanni weeta sweestu ar sakappatu zitrohnu
 misu; swaidi alwu blohdu beesu ar auktu
 sweestu, eelez tohs silkus, leez wehl sweestu, sa-
 gruhstas muskatu pukkes un faberstu kweeschu
 maises mihsstumu klah, un lai us ohglehm
 werd.

Eesahloti filki.

Zee filki tohp 3 deenas slappeti, un ik-
 deenas prisch uhdens usleets, tad 3 deenas
 duhmös schahweti, us resti wirf ohglehm zepti,
 un tad muzzina ar lorbehlappahm, pip-

peru graudeem un englisch gewirz, ka jau pee
 jittahm swim mahzhts irr, eesahloti; arri
 zitrohnu rippes warr starpa list, un beidscht
 ar wahritu wihnettiki jeb labbu allusertiki
 pabreect. Kad tas ettikis neskaidrs leekahs,
 tad wajag winnu wehl wahriht.

Zepti filki.

Kad affakas un spurri isgreesi un ikri
 iknenti irr, tad tohp 4 stundas salda peena
 mehrti un labbi noschahweti; tairi schidru
 mihtlu no milteem, wihnu un 2 pautu dselte-
 numu, apwahrhti tohs silkus tanni mihtla,
 un iszepp panna ar bruhnu sweestu. Tanni
 pascha mihtla arri pehtersiljes warri eemehr-
 zeh, lihds iszept un tahs swis blohda ar
 tahm ispuscht; wissu ar bruhnu sweestu
 apleet, un zitrohnes fullu usspeest. Taks
 leelas lappu renges tapat warri zept.

Wissadas faufas swis, sibges,
 wimbos, renges, schahwetus lih-
 dekus 2c. ar rabzineem.

Wissas schahs swis, kad leelas irr, buhs

gabbalós fagreest, — weenu nakti uhdeni mehrzeht, un tad lehni wahrriht. Tohs rahzinus buhs nokassiht, nomasgahnt un dur-schlacká noschahweht. Taisi panna miltus ar sweestu bruhnus, eelez tohs rahzinus, un lai labbu brihdi gohsajahs, bet kratti bris-scham to pannu, ka ne peedegg; peeiej beidsot druzin bruhnu suppi, un lai pagallam iswerd, kas grihb wehl warr smalki sakappatus zihpolus peelikt. — Kad tohs rahzinus baltus grihbi, tad leez tohs papreeksch sweesta futtinahnt, un tad, ka jau mahzihts irr, wahrriht, arri bruhnu suppi ne buhs peeleet, bet skaidru gallas suppi jeb druzin werdoschu uhdeni, un beidsot kad jau gattawi irr, sweesta gabbalu, fo eelsch milteem papreeksch buhs apwahrriht.

Nohtschleehris.

Kad winnu pehrf, tad jaraug woi winnsch baltus un labus irr, sakult winnu dikti ar kof-fu peestalu jeb zirwju peeti, un leez par nakti uppes uhdeni. Wahri stipru sahrnu no peenem, lai nostahjas un atdseest, noleij to uh-

deni no to siwi, un usleij to skaidru sahrnu wirsi, un lai (kad irr noswihnota) tik ilgi gull, kamehr mihsita tohp; kad sahrms stiwrs (glums) irr, un siwi eezeht, tad weena weeniga stunda gan irr, ja ne, tad deenu un nakti warr sahrma gulleht. Isnemm atkal, un lai 24 stundas uppes uhdeni gull, bet usleij hauds reis prischu skaidru uhdeni, ka tas sahrms labbi iswelkshs. Kad ta slappehts un masgahnts irr, tad fagreest winnu gabbalós, sarittina appalós gabbalós, to ahdu eelscha puffed, un aptinn katru gabbalu ar beegu; leez pohda, usleij uppes uhdeni, un leez no tahlenes pee ugguns, ka tik silidjahs un 2 stundas mirkst; kad jau tik karsts irr, ka ta puffed, kas pee ugguni irr, sahnt puttas un burbulus mest; tad nemm noht, leij dur-schlacká, ka wiff uhdens skaidri noteff, ispohf wiffas affakas skaidri, usberre sahli, kratti winnu labbi dur-schlacká un eelez blohdá. Za pahrscheinama fulla tohp ta taisita: Nemm no 6 panteem to dseltenumu, labbu gabbalu sweesta, masu sauju smalku sweeschu

miltu, sagrahstu pipperu un muskату puffed; leez wissu to dehgeli un peelej druszin wihnu jeb uhdeni, un lai us ohglehm werd ka tum-miga tohp; pahrelij ar scho fullu to siwi, kad wiss uhdens papreelisch labbi iswilzis irr, jeb usdohd sewischki fullu kaufina. Wehl zit-tas fullas warri taifist no krehjuma, sikhem rahzineem, salkeem sirneem jeb sinnepehm, ko tanni nobalka no fullahm aprakstias at-raddihs.

Nehgus zept un eetaifist.

Apbahrsti tohs dsihwus nehgus ar fahli, un lai ta mirst un kahdu brihdi stahw; no-flauf ar drahnu wissu glohtu skaidri un iszepp us resti. Kad atdsiffuschi irr, tad eekrauj muzzina; leez dibbeni lorbehlappas, pipperu graudus, sagrahstas negelkenes, un muska-tu puffed, tad tohs nehgus, tad atkal tahs fahles, un ta pa fahrtahm; kad ta muzzina pilna irr, tad usleez dibbenu un alminus wirsu, ka labbi sapeschahs, ta lai 24 stun-das stahw, tad aistaisi to muzzinu zeeti un sapikke labbi; ceurb wirseja dibbeni zaurumu

un usleij wirruschu ettiki, kas atkal atdsiffis irr, un aistaisi to zaurumu zeeti. Zapat minus arridsan glahsi jeb pohda warr ee-sahloht.

Wehschus wahrilt.

Kad tee wehschi nomasgati irr, tad us-leez winaus ar fahli un uhdeni, un lai is-ward; leez kad gattawi irr, kimmenes, swee-stu un pehtersiljes katla, iskratti wiss labbi jauri un leez tad blohda. Winni tad ta tohp ebli, jeb arri isluppinati, un ar fullu no sweesta, salda krehjuma, muskату puffed, jetrohnu fullas un misu wahriti, jeb blohda uhsati.

Wehschu sweests.

Iswahri wehschus ar uhdeni un fahli, noluppina tohs tschaumulus un sagrahd tohs meeseri it smalki; leez sweestu dehgeli un tohs tschaumulus klahst un lai lehnem werd ka tas sweests it farkans paleek. Scho sweestu war-ri glabbast un pee daschahm fullahm un sup-pehm bruhkehst.

Wehschi ar wihnu.

Wahri leelus wehschus ar wihnu, uhdeni un fahli, isluppina un leez Kastrola, usleij no tahs sullas kur tee wehschi wirruschi, leez wehschu sweekstu, weena pomeranza misu, zitrohnu rippes, sadrahstas sardelles un schalottes flacht; ta lai kahou brihdi werd un ap-teez blohda ar pehtersiljehm.

Pilditi wehschi.

Nemm 3 pautus, fakull tohs ar dseltenn sweekstu, kas us ugguni fildihis bet ne karst ir puttas, leez fahli, muskatu puffes un sabsberstu kweekschu maifes mihsstumu flacht, famaisi labbi un noleez dsestra weeta, lai atdsceest — Nomasga leelus wehschus ar akkas uhdeni, usleez uppes uhdeni ar kimmenehm un fahli un lai iswahrahs. Pa tam wahri jaunus saltus firmus ar uppes uhdeni, druszin fahli, sadrahstahm pehtersiljehm, sweekstu un druszin rihmaisi. Irr tee wehschi gattawi, tad noluppina tohs leelus tschaumulas, bet ta tahs kahjas (schkehres) paieek flacht. Tai-

ti tohs tschaumulus slaidri, peebahsi wiannus ar to pildijumu, un iszepp panna ar bruhnu sweekstu; leez tohs wehschus fahrtigi blohda, tohs pilditus tschaumulus starpa, un pahrliej ar teem sakeem sirneem.

Lippinati wehschi.

Zepohf tohs wehschus ka taggad mahs-ijhts, taifi zeetu mihsli no sakappatahm wehschu astehm un kweekschu maifes mihsstumu, kas salda peena mehrzehts irr, dohd tai akkal wehschu gihmi, apswaidi ar pautu dseltenumu, un leez rauschu panna, ka dselten bruhni iszeppi. Ta sulla tohp ta taifita: Sadrahs iswahritu peenagallu ar fehropup-pahm it smalki, nemm gallas suppi un zitrohnu rippes, wahri wissu to kohpa, fakull dik-ti ar pautu dseltenumu un pahrliej tohs wehschus blohda.

Gohsati wehschi.

Nomahri wehschus uhdeni un fahli, isluppina astes un kahjas, leez blohda ar gallas snullu, sweekstu, muskatu puffehm, zitrohnes

fullu un misahm, un lai tà us ohglehm labbu
brihdi gohsajahs.

Zepti wehschi.

Noluppina iswahritus wehschus, fà jau
sinnaas, bet lai schkehres weffelas paleef;
apwahrti eefsch milteem kur fadrastas pehter-
siljes flacht irr, un iszepp winnus flappeta
sweesta bruhnus; tà warr arri weffelas peh-
tersilju sahles lihds iszept, un tohs wehschus
blohda ar tahm ispuschkoht, ar bruhnu swee-
stu pahrelet un zitrohnes fullu usspeest.

Wehschu wegge.

Nemm 6 dsihwus wehschus un sagrahd
tohs meeseri; iswahri un noluppina 16 weh-
schus, sakappa tahs astes smalki, tohs tschau-
mulus sagrahd meeseri, zepp tohs sweesta un
ispeed zaur durchlakku, leez wissu dsilla
blohda, peemaisi 6 pautus, wehl no 3 pau-
teem to dseltenumu, muskatu puffes, un
smalkas kweeschu maifes mihsstumu, bet fa
ta mihsfla warren zeeta ne tohp. Iswahidi
rauschu pannu ar sweestu, apbahrsti ar rih-

malst, taifi garrainu weggi, leez panna, ap-
swaldi ar sakultu pautu dseltenumu, isspikke
ar nomisetahm sagreestahm mandelehm, un
lai dselten bruhna iszeppi. To pabelejamu
fullu warri tà taifiht, fà pee lippinateem
wehscheem mahzihts irr.

Wahzsemmes wehschu plahzini.

(Wiener Krebsstrudeln.)

Nemm 160 wehschus, wahri un isluppi-
na winnus, leez tohs smalki sagrahstus tschau-
mulus ar 1 mahrzinu sweesta us ugguni, un
wahri kamehr sweests farkans paleef, speed
to sweestu zaur salwetti, tohs atlikfuschus
tschaumulus leez kastrola un wahri tohs ar
salbu peenu un kweeschu maifes mihsstumu it
fla'ri, un islahf zaur aschku seetu; sakappa
tahs noluppinatas wehschu astes (to melnu
sarnu isnemm ahra) ar nowahriteem ftohssti-
neem un peena gallu it smalki, leez tanni is-
lahsta fulla, un lai wehl uswerd; kad tummi-
ga gan newaid, tad ar 4 pautu dseltenumu
warr sakult. Silbi 1 mahrzinu miltu blohda,
peesitt 4 pautu dseltenumu flacht, peelej kau-

setu sweestu, saldu krehjumu, smalku zufferu, 3 karrotes meelu, un taifi mißflu kas rulle-
tees leekahs. Kad ar wangatu isruslechts irr,
tad greeßi trißskantigus gabbalus, swaidi to
appafschu puffi ar panteem, leez widdü no
ta pildijuma tif daubß kà ar karroti nemt
warr, un farittina no weena galla lihds oh-
tru, leez us baltu ar sweestu swaiditu papih-
ru, un lai siltumá stahw; kad jau zeltees sahß
tad uswahri 2 stohpus salda peena leelá ka-
strolá, eeleez tohs plahzinus un lai stipri
werd, ka tas peens pagallam iswerd, un tee
plahzini dseltenbruhni iszeppi, bet ar weenu
buhß winnus ar wehschu sweestu swaidiht.
To sullu warr tà taifih: Nemm gabbalu
sweestu, 4 pautu dseltenumu, druzzin miltus,
zufferu un saldu krehjumu; lai us ohglehm
dehgeli tummiga werd, un pahrleij tohs plah-
zinus blohdá, jeb usdohd ihpaschi fullu
kaufiná.

Wehschu Eibfels.

Wahri 30 wehschus tà kà ehshanai, sa-
gruhd smalki un usleez ar druzzin sweestu us

ugguni, leez arri 2 nopuzzetas un sakappatas
tella kahjas klahß, usleij kohrtelu aktas uh-
hend, un lai werd kamehr pussa dalka uhdens
uwiwrußi irr, peeleez sagruhstas musßatu puk-
tes un saujinu kahrwetu sahles, un lai wehß
uwerd. Ispspeed zaur zeetu audekli un leez
sagrabbá lai atdsest.

Wehschu Krehmu zept.

Zsluppina 30 wahritus wehschus, sa-
gruhd tohs tschaumulus un zepp tohs ar pußß
mahzinu sweesta farkani; sakappa tahs astes
u smalki, leez pussa dalka ta sweesta us uggu-
ni, un lai faberßts kweeschu maifes miß-
stums tur eekschá gohsajahs, peelej saldu
krehjumu un samaisi labbi us ugguni, faber-
ßi weenu zitrohni ar weerendeel mahzinu zuff-
teru un leez abbus ar 8 pautu dseltenumu
klat, to baltumu sakull kà sneegu; kad tif
labli gattaws irr ka warr krahßni list, tad
emaisi to sneegu arridsan, un lai weerendeel
stundas rauschu panná zeppi, tad warr bloh-
dä list un us galdu doht.

Prifchus austerus wahrht.

Nomasga papreefsch tohs austerus un nobersi wiffu neskaidrumu no tschaumuleem ar flohtinu no behrsu sarveem, usleez uhdeni, un kad jau fah! wirt, tad eeleez fahli un tohs austerus, lai makkeniht werd, un kad tee tschaumuli atwerrahs, tad irr gatta wi un janonem. Zaisi baltu fahbu fullu ar druszin piperu, un usdohd fewischki fullu blohdina. — Zitti pawarri austerus ta wahra: Kad irr nomasgati, tad tohp katla listi, fahls usberta, uhdens peelets un apklahd katla wahriti, brihscham krattiti, un ta sawa pascha fulla iswahriti; bet us schahdu wihsi ne tohp wiffi labbi, jo zitti paleef jehli un zitti wiffai zeeti.

Gohsati austeri.

Zsnemni tohs austerus no tschaumuleem, nogrees to bahrsdu, un leez winnus blohda ar fweestu, wihnu un uhdeni, faberstu kweeschu

maises mihkstumu, zitrohnes fullu un mustatu pukkehni, un lai ta us ohglehm gohsajahs.

Zepti austeri.

Nemni labbu teesu prifcha ismasgata fweesta un sakull ta krehjumu, peeleez bes fahls nowahritu un no assakahm labbi isposhtu libbela gallu ar austereem smalki sakappatu, pantu dseltenumu, fagrushstas mustatu puktes un druszin no to uhdeni kur tee austeri witeruschi irr. Samaisi wiffu labbi kohpa, ar tif dauds faberstu kweeschu maises mihkstumu, ta beesa mihkla tohp; nemni leelus austeru tschaumulus, leez no ta pildijuma druszin eefschä, tad austerus 2 jeb 3, tad atkal pildijumu, tif augsti ta gribb; nolihdsina labbi ar siltu nasi un rohbi winnus raibi; leez rauschu pannä, un dohd wirsu un appaschä ohgles. Kad us galdu leez, tad dohd pahrwiddu pahrgreestas zitrohnes klah.

Austerus us eesmu zept.

Remm wiff leelakus un labbakus austerus, wahri tohs kà jau sinnams un isluppina no tschaumuleem, usdurri tohs us teewahm kofku eesminahm, tà ka starp katru austeru plahns spekka gabbalinsch lihds usdurts tohp; apwahrti kaufeta sweesta un apbahrti ar smalku rihmaisi, un lai tà us resti jeb us ohglehm zeppi. Blohdá apleij ar karstu bruhnu sweestu un usspeed zitrohnu fullu.

Zepts pildijums no austereem, ar pilditeem tschaumuleem aplifts.

Papreefsch taisi to pildijumu tà: Remm mihsstu tella gallu no zifkas, kas no ahdahm un dsihlschm skaidri istihrita irr, ihfschlu (neeru) taukus, wehrschi kaulu smadsened un austerus; sakappa wiffu to it smalki, peemaifi no 6 pauteem to baltumu un dseltonumu, smalki sagreestu zitrohnes misu, sagruhstu kordemohmu, muskату pufkes, druzjin zihpotus jeb schalottes, basilikum, pehtersil-

jeb un sahli, wiff smalki jo smalki sakappats, salbu krehjumu un smalki sabehrstu pecná mehrzetu kweeschu maifes mihsstumu tik zeeti tà mihskla. Greesi plahnus spekku galbins kà maifes reezenus, leez to pildijumu wirsü, nolihdsina un eerohbi tohs kofschu raibus, un leez rauschu panná lai iszeppi. Ar scho pasibu pildijumu pildi arridsan leelus tschaumulus, kà tas jau mahzihts irr. Pa tam taisi to pahrleijamu fullu no austereem, smalki sakappatahm schalottehm, ismasgata sweesta, druzjin milteem, lorbehr lappahm, zitrohnu ruppehm, un smalki sagruhstahm muskату pufkehm, un lai ar wihnu jeb gallas fullu tummiga werd. Leez to pildijumu blohdá, tohs tschaumulus wirsü un pahrleij beidscht to fullu.

Kullischi no suscheem.

Remm leelu suschu, masga un nobehr wihnu skaidri, bet ne nowelz to ahdu, usgrees gare mugguru, ka wehdera pufse kofpá paleel, istihri un nomasga skaidri, isrenem

to muggura affaku, noschahwe, un nogrees to
 asti ka wianam mehrens garrums irr, un
 kad pee usrittinaschanus wissai bees buhtu,
 tad wehl weenreis ja pahrgreesch; uswahri
 tahs astes, ka wissu gallu no affakahm warr
 nonemt un taifi to pildijumu ta: Sakappa
 to galla no astehm smalki ar sahli, sagruh-
 stahm musfatu pukkeh, pehtersiljehm, zi-
 trohau misahm un salda peena mehrzetu
 kreeschu maifi, peemaifi wehl pautu dsel-
 tenumu ar saldu krehjumu tik bees ka mihkla,
 ko ar maifi jeb krehjumu tik schidra jeb bees
 warr taifihit ka wajaga. Usleez scho piddi-
 jumu us teem suschu gabbaleem, gallas puste
 wiss garram, bet ne warren bees; apbahrsti
 ar smalkahm pehtersiljehm un sakappateem
 zeeti wahreniteem panteem, tad usrittina wee-
 nadi un zeeti, pahrsen ar stipru deegu kru-
 stam schkehrscham un lai usdeni ar sahli, 2
 wesseleem zihpoteem, lorbehrlappahm, drus-
 zit wihnu un wihnettiki werd; kad gattawd
 irr, lai sawa pascha fulla atdseest. Tohs
 rullischus, kad auffsii un deegs nonemts irr,

warr wesselus usdoht, jeb appalos galbins
 ka zirohau rippes sagrees, un wihnettiki
 peeboht klahit.

Wrikassee no suscheem.

Nemm masakus suschus, nowelz wianeem
 to ahdu, jeb masga un nobehrs labbi, istihri
 un sagrees masos gabbalos, lai tee dselten-
 bruhna sweesta ar sakappateem zihpoteem un
 engllisch gewirz kahdu brihdi gohsajahs; un
 la wajag, peeelij wehl gallas fullu, jeb uhde-
 ni ar wihnu, jeb saldu krehjumu; leez bei-
 doht pautu dseltenumu, wihnettiki, sahli un
 sakappatas pehtersiljes klahit, un lai ta tum-
 migi werd.

Pirms es scho nodaku beidsu, es wehl pa-
 warreem kahdu labbu padobmu dohschu.
 Winni brihschahm mehds kattlu ar wehrdoh-
 schahm swim us plikku rohku nemi; un
 to warr darriht gan, bet tomehr apdoh-
 migi un ar sinu, ka klahde ne tohp. Kad
 katls pilna wirschana irr, jeb puttās un bur-
 bulos werd, lai buht swim, jeb galla, jeb

uhdens ween eekschâ, tad wiannu drohschi ud
 plikku rohku nemt warr, tapehz ka tas kar-
 stums augschup gaisâ eet, un diobens aufst
 irr, bet tik drihs ka burbulus wairs ne mett,
 to ne drihst darriht, ja ne grihb rohku ka
 dedsincht, un katsu apmesdams kapulzimatees.
 Tapehz to ar apdohnu buhs darriht.

Zettorta Nodalla,

no

Wildijumeem, Puddineem,
 Wrikandellehm un
 Kluttschem.

Pildijums no tellu gallas.

Nemm 2 dallas tellu gallas no ziffas un
pussa dalla prischu wehrschu neeru tauku, no-
weh, no abbeem to ahdu un leez wehl pussa
dalla it prischu zuhku spekki klah. Sagrees
wissu masos tschetrkantigos gabbalinos, un
uoleez kastrola ar sakappateem zihpoleem,
flappetahm sadrahstahm sardellehm, sahli,
sagrubstu piperu un druzin basilikum us
unguni; apmaisi un kad karsts irr, tad no-
nemm un lai atdseest. Sakappa wissu it
smalki, eeleez blohda un peemaisi ar kohku
peestalu pautus, saldum peenu un faberstu
kwoeschu maises mihsstumu. — Do schi pil-
dijumia arridsan warr wrikandelles taifist un
eelsch suppehm list.

Zits pildijums.

Jezep̄p fakappatas pehtersiljes kausetā sweestā, un kad atdsiffuschas irr, leez 8 pautu dseltenumu un no 4 to baltumu klast, samaisi to ar muskatu pukkeh̄m un tik dauds faberstu kweeschu maises mihs̄stumu k̄a waijaga. Ar to warr zeptus zahlus pildiht.

Pildijums preeksch piblehm.

Sadrahsi drusz̄in gallu no kruhts ar kahdahm sohsu - jeb pih̄u aknim it smalki; leez smalki sadrahstu spekki, pautu dseltenumu, fakappatas zitroh̄nu misas, englisch gewirz, kweeschu maises mihs̄stumu, puttās fakultu pautu baltumu un drusz̄in sahli klast.

Maises pildijums.

Taisi mihs̄stu reereīi no 6 pautem un sweesta, peemaisi faberstu kweeschu maises mihs̄stumu, fakappatas pehtersiljes, muskatu pukkes, korintes, 2 jehlus pautus un sahli klast, k̄a ne wissai zeets nedf mihs̄sts irr.

Sawads pildijums no sohsu aknim.

Sakappa leelas sohsu aknis smalki, peemaisi 3 pautus, weerendeel mahrz̄inu sweesta, drusz̄in sahli un to faberstu mihs̄stumu no 3 kweeschu maisitehm, k̄a tas k̄a mihs̄sta mikla tohp. Leez to us papih̄ru kas ar sweestu iwaidihts irr, notaisi ar lahps̄tinu lih̄dseni, apswaidi ar fakultu pautu dseltenumu, leez rauschu pannā un lai us ohgleh̄m lehni iszeppi. Kad warr blohdā eelikt un suppi usleet wirsi.

Pildijums preeksch wissadeem putneem.

Jānem̄m tahs aknis un to mahgu, no-grees wissu kas zeets un ah̄dains irr, leez ar drusz̄in uh̄deni un tshetrkantigi sagreestem spekla gabbalineem us ugguni, un kad uswerd, tad nonemm atkal, leez durshlakkā lai wiss uh̄dens notekk un atdsesst, tad sakappa smalki ar zih̄poleent, sahli, sagreestu zitroh̄nu misu, faberstu maises mihs̄stumu, pahri pautu un saldu kreh̄jumu.

Zits pildijums preeksch mescha putneem.

Nemm kahdu gabbalu duhmōs schahwe-
tas schēinku gallas fur wehl spekkis klast irr,
sagreess tshetrkantigōs gabbalōs, un lai kahdu
stundu uhdeni mirkst, usleez ar prischu uhde-
ni un 2 wesseleem zihpoteem us ugguni, no-
nemn kad uswerd, un lai durtschlakka wiff uh-
dens notekf, tad sakappa it smalki ar zihpo-
teem, timian, basilikum, pehtersiljehm, zi-
trohnu misahm, faberstu un salda peena mehr-
zetu maifi, 2 pauteem, ismasgatu sweestu,
un ja no tahs schēinku gallas sahligis gan ne-
waid druzzin sahli, un taifi no ta ne wiffal
zeetu mihklu.

Pildijums preeksch siwin.

Wahri tahs siwis uhdeni un sahli, no-
luppina winnas un ispohf wiffas affakas
skaidri, sakappa to gallu ar tahm afnim it
smalki, un peemaifi saldu krehjumu, smalki
sakappatus zihpokus, zitrohnu misu, musta-
tu pukkes, pehtersiljes, korintes, druzzin

sahli un faberstu sweeschu maifes mihkstumu;
ar scho pildijumu warr wiffadas siwis pil-
bist jeb tahs lippinaht, ka tanni nodakka no
siwu riktim jau mahzihts irraid.

Puddinsch.

Nemm 4 sweeschu maifes kuffulinus, fa-
bersti tohs smalki, usleij aufstu saldu peenu
ka tik pahri eet, leez siltōs pelnōs, apmaifi
drihscham ka wiff gluhfschi atmihkft; tad nemn
wearendel mahrzinu leelu rosihnu, tik pat
dauds zuckeru, astotu dalku no zitrohnes gab-
balinōs sagreestu, 6 pautus, wehl no 6 pau-
teem to dseltenumu, druzzin sahli, smalki fa-
grustu kaneelu, 1 mahrzinu kaufeta sweesta
un samihzi wiffu labbi kohpa. Swaidi wee-
nu salwetti ar sweestu, leez winnu durtschlak-
ka un to mihklu eekschā, pahrsen zeeti ar rup-
ju deegu un lai wesselu stundu uhdeni werd,
fur sanja sahls eemests; tam uhdenim jau
buhw wirt kad to puddinu eeleeft, un winsch
pee kohzina, ko pahw katlu leek ta peeseenam,
ka winsch katla dibbinu ne sneeds, bet uhdeni
libdinajahs, Kad isnemn, tad leez dur-

schlackä, ka wiff uhdens noteff, nogrees to pussi tur ta salwette pahrseeta bija lihdseni, un leez tä blohda ka ta appala pufse wirsü nahf; taifi to fullu no wishna, pautu dseltenumu, zitrohnu misas, zuckera, faneela un forintehm, un pahrleij te puddinu, jeb usdohd ihpaschi fullu kausina.

Zits labß puddinsch.

Nemm 4 lohtinus zuckera, tif pat dauds fweestu, tif pat miltus, 9 pautus un $\frac{1}{2}$ stohpu salda peena; tas peens un pufsa dalla zuckera tohp kastrolä uslikts, milti peelikti, un tif ilgi maisihts kamehr bees paleef; lai tab atdseest, un peemaisi to ohtru dallu zuckera ar teem pautu dseltenumeem klast, tas baltums tohp kà sneegs fakults (gihgahts) un peemaisihts. Tad tohp schi mihkla salwetti, kas stundu uhdeni mehrkta irr eeseeta, un labbu stundu sahlitā uhdeni kà jau mahzihts irr wahrita.

Krehjuma puddinsch.

Nemm stohpu salda krehjuma, 5 pautus, wehl no 5 pautem to dseltenumu, 10 karro-

tes miltu, zuckeru, faneelu, rosihnes, zitrohnes misu un faberstu fweeschu maises mihkstumu; samihzi to labbi un tif bees kà wajjaga, un lai salwetti iswahrahs. Scho puddinu warr ahtruma pataisiht, jo winsch dauds darbu ne maksa.

Zepts puddinsch.

Kad ta mihkla kà jau mahzihts eemaisita irr, tad nemm weenu ar fweestu isfwoaiditu un ar rihmaisi isbahrsitu rauschu pannu, leez to mihklu tur eefschā, un lai kahdu stundu jeppi; leez blohdu wirsü un apgrees, ka ta appalschaja pufse augschā nahf, apbahrsi ar zuckeru, un usdohd tä us galdu, jeb taifi kahdu wishna fullu, kas fullu kausina tohp usdohda. Tas wahrihts puddinsch tohp beesali eemaisihts ne kà tas ko zept gribb.

Englisch puddinsch.

Nemm 18 pautus, stohpu salda krehjuma, mahrzinu smalki sakappeta weherschu neevu tauka, mahrzinu faberstas fweeschu maises, $\frac{1}{4}$ mahrzinu zuckera, tif pat rosihnes un

korintes, smalki sagreestü zitrohnes misu un druzin sahli. Samaifi wissu labbi, un lai saltwetti 4 stundas werd. Blohda winnu warr ar nomisetahm garriniski sagreestahm mandelehm un zitrohnu misahm raibi apspilkehht, un ar dseltenu wihna fullu pahrleet.

Zits englisch puddinsch.

Gemehrzi baltu kweeschu maifi peena, la wiss peens labbi eewelkabs; ispspeed atkal to peenu skaidri, leez tihru smalki sakappatu wehrfcha neeru tauku, rosines, korintes, pautus, muskату puffes, nomisetas un ar rohschu uhdent faberstas mandeles, smalki sakappatu zitrohnu misu un sahli klast, un samaifi labbi un til mihssti la wajaga. Swaidi weenu pohra mi jeb arri alwotu kastrolu kas warren plats newaid, ar aukstu sweestu beesu un iskaisi ar rihmaifi, leez to mihsli eefschä un lai krahsmi iszeppi. Taisi pa tam to fullu no! wihna, muskату puffehm, sweesta, kappereem, zitrohnehm, sagreestahm mandelehm un sakultu pautu dseltenumu, un pahrleij to puddinu blohda.

Puddinsch no tetta kahjahm.

Wahri 4 tetta kahjas, isnemm wissus kaulus un sakappa to gallu ar neeru taukeem it smalki; mehrzi 4 jeb 6 kweeschu maifites peena, leez zuckeru un kaneelu klast, samaifi burschlacka wissu to kohpa, un peeleez leelas rosihnes, korintes, 12 pautus, un no 16 pautem to dseltenumu; lai saltwetti la jau sumams irr iswahrahs, un apleij blohda ar dseltenu sweestu, jeb zittu kahdu fullu.

Rihschu puddinsch.

Wahri rihschu puttra ar peenu it beesu, leez sweestu, pautu dseltenumu, muskату puffes, rosihnes, smalki sagreestas saldas mandeles, zitrohnes misu, sagruhstu kaneelu un druzin wehrfchu kaula smadsenes jeb neeru tauku klast; tas pautu baltums tohp labbi nigahs un wissu pehz peemaisihts. Iszepp winnu tad, la taggad mahzihts irr, un taisi to pahrleijamu fullu no salda peena, nomisetahm faberstahm mandelehm, kaneela, zuckeru un sakulta pautu dseltenumu.

Spinnaſchu puddinſch.

Nemm labbu teefu ſpinnaſchu, nomafga ſkaidri un lai uhdeni weenreis uſwerd; no ſchahwe un ſakappa ſmalke, peemaifi maſgatu ſweeſtu, 12 pantus, zuckeru, korintes un kweeſchu maiſes miſtumu; tà lai ſalwetti werd jeb kaſtrolá iſzeppj, un pahrléij blohda ar kauſetu ſweeſtu jeb zittu kahdu fullu.

Libdeku puddinſch.

Nemm leelu lihdeku, noſwihno, iſtihri un nemm wiſſu gallu no affakahm, ſakappa to ar labbu gabbalu ſweeſta it ſmalke, leedſillá blohda, peemaifi 8 pantus, wehl no panteem to dſeltenumu, roſihnes, korintes, ſakappatu zitrohnes miſu, ſaldu krehjumu, ſaberſtu kweeſchu maiſi un ſahli, un wahrjeb iſzepp tà ſinnams. Taiſi to fullu no bruhni zepteem milteem, zuckera, wihna, kappereem, korintehm un zitrohnu rippehm; kad gribb, warr arri wihnettiki un zuckeru peelitt klahſt. Kad ſcho fullu gribb wahrjht, tad in buhs bruhnus, bet baltus miltus nemt.

Karpju puddinſch.

Nemm weenu karpi, kas 3 mahrzianus ſwerd, noſwihno, iſtihri wiinu un noſaſſi wiſſu gallu no affakahm, ſakappa to ſmalke un peemaifi 6 pantus, $\frac{1}{4}$ mahrzianu ſweeſta, it pat dauds wehrſchu ſmadſenes, zitrohnes miſu, engliſch gewirz, ſahli un ſaberſtu kweeſchu maiſes miſtumu, tà beeſa miſkla. Swaidi weenu ſalwetti beeſi ar ſweeſtu, uſſpeed to miſklu appali pirktu beeſumá us to ſalwetti. Taiſi weenu ragout no wehrſchu oſtehm, kchwuppahm, wehrſchu ſmakra, ſchlinku gallas un kapperehm wiſſ ſmalke ſakappahts un wahrjhts. Leez to wirf to miſklu un ſafeen to ſalwetti zeeti kohpá, un lai uhdeni jeb puſſ gallas fullá tà ſinnams werd; tapat wiinu arri zept warr, kad to miſklu kaſtrolá iſſpeed, to ragout eeleeſ un ar papihru apklahj; kad gribb blohda liſt, tad tohp apfahrt greeſts, tà ta ap-pala puſſe augſchá nahſ, un ar wihna fullu pahrléets.

Rothschkehru puddinsch.

Kad tas rothschkehris tà iswahrihts irr, fà tanni nodallà no suwin mahzihts irr, tad nemm labbu gabbalu masgata sweesta, fakull to ar pautem fa tas fà bees frehjums tohp, leez wehl faberstu un peenà mehrzetu fweeschu maifes mihsstumu, pautu dseltenumu, fahli, fakappatas pehtersiljes, schalottes, faberstu mustatu reekstu, fagruhstas negelfenes un mustatu puffes klah, un samaisi labbi ar pahri karrohtu salda frehjuma, tad warr zept jeb wahriht, un blohda ar dseltenu sweestu jeb zittu kahdu fullu pahrelet.

Wehschu puddinsch.

Nomasga 60 wehschus it skaidri, fagruh tohs dsihwus meeseri, un iszepp ar sweestu, peeleeij 2 stohpus salda peena un samaisi labbi; iskahf zaur feetu, fakull 10 pautus, lei to peenu klah un leez us ugguni lai bees faeet kohpà fà pautu seers; lai durchlakfà wiif skaidri notekk; lei tad blohda un peemaisi 6 pautus, labbu gabbalu wehschu sweesta,

mustatu puffes, fahli un faberstu fweeschu maifes mihsstumu tik dauds fà waijaga, un lai kastrolà fà jau mahzihts irr iszeppi.

Puddinsch blohda taifihst.

Nemm labbu teesu wehschu smadsenes, fakappa smalki un apleez ar tahm to blohdas libbeni; leez plahnus peenà mehrzetus fweeschu maifes reezeninus wirsu, tad usbahrsti korintes, smalki fakappatu sikkadu jeb eetaifitas pomerantschu misas, kaneelu un zuckeru, tad atkal wehschu smadsenes, tohs maifes reezenus un tahs sahles pa kahrtam, kamehr blohda pilna irr, bet it wirsü waijag smadsewehm buht; (ja no tahs maifes peens notezid buhtu, tad isleij winnu skaidri no blohdas ahra) fakull saldu frehjumu, pautu dseltenumu un zuckeru labbi kohpà, lei to pahri, (ja waijag, tad warri mallu no miklas wiszaplahrt taifihst) un lai rauschupanna iszeppi.

Sweesta wrikandelles.

Saberfi dsillà blohda fweeschu maifes mihsstumu, un samaisi to ar kausetu sweestu,

leez 4 jeb wairaf pautus un wehl no 2 pautem to dseltenumu, muskату puckes un sahli flaht, un taifi no schihs mihklas appalas wrikandelles fà lohdiinas jeb garrifchi appalas fà pautiaus.

Galku wrikandelles.

Zögrees no $\frac{1}{2}$ mahrzinu galkas wiffad zipflas, (dsihfles) un sakappa to it smalki, peesitt pautus un taifi no fabersta kweeschu maises mihestuma, muskату puckehm, un sahli mihflu, no fà wrikandelles warr taifih, to eeksch galkas suppehm pagallam warr list iswahriht.

Rihschu wrikandelles.

Masga $\frac{1}{2}$ mahrzinu rihschu un wahri to uhdeni jeb galkas suppe, bet ne wiffai mihflu, iszepp faberstu kweeschu maises mihestumu sweesta dseltenbruhni, sakull 4 pautus un wehl no 2 pautem to dseltenumu, samaisi wiffa kohpà, un taifi no schihs mihklas wrikandelles fo galkas suppe warr iswahriht.

Wehschu wrikandelles.

Nowahri 16 wehschus, noluppina tohs un sadrahs to galku it smalki, peemaisi 2 pautu dseltenumus, smalki sakappatu zitrohnes misu (zuckeru kas saldus grihb) druszin sahli, sweestu un kweeschu maises mihestumu; tas baltums no teem pautem tohp fà sneegs sakults (sigahts) un wiff pehdigi peemaisihts; taifi no schihs mihklas wrikandelles un iszepp tahs sweesta dseltenbruhnas. Taifi, ja tahs sewifchi grihbi usdoht, fahdu pahreijamu sulu no wehschu sweesta un krehjuma, jeb no falleem sirneem, jeb no fehwpuppahm un breedenehm. Eeksch tahs fullas tif labbi, fà eeksch tahm wrikanellehm warr arridsan smalki sagruhstas muskату puckes list.

Smadsenu wrikandelles.

Remm wehschu smadsenes, sakappatu zitrohnu misu, muskату puckes un druszin sahli, sakull 3 pautus, un samaisi ar tif dauds kweeschu maises mihestumu fà wai-laga.

Ahbolu wrikandelles.

Nomisso 16 ahbolus, sagrees un isnemm tohs grandiaus, wahri tohs uhdeni ar zuffe-ru mihsstus, fabersi un ispspeed zaur durschla-ku, sakull 3 pautus, wehl no 2 panteem to dseltenumu, samaisi to ar nomasgatahm ko-riintehm, sakappatu zitrohnes misu, Kaneelu, zuckeru un tif dauds kweeschu maifes mihsstumu ka ta mihskla beesu un zeeta gan irr. — No schihs mihsklas (kad wairat tai-si) warr arridsan puddinu taisiht; jeb tahs wrikandelles sweesta iszept, blohda likt un ar fullu no wihna, sakulta pautu dseltenuma, zuckera, Kaneela un rosihnehm pahrelet.

Leeli skabbi klutschki.

Sagrees kweeschu maife masos tschetkan-tigos gabbalinös, tapat arridsan spekki un is-zepp tohs sweesta bruhnus; leez blohda lai atdseest, usfitti pautus un peeley gallas fullu, faberstu kweeschu maifes mihsstumu un drus-zin miltus; taisi no schihs mihsklas leelus ap-palus garriniskus klutschkus, un iswahri tohs

ettiki. Winni pee pihlu jeb sohsu eelscham jeb pee zuhku gallas labbi deen un gahrdi smekke. Kad tohs sewischki grihb ehst, tad wahri zeptus bumberus un pluhmes uhdeni, leez smalki faberstu pipperpihragu klast, ka ta fulla tummiga tohp, un pahrelij ar to tohs klutschkus; arridsan meelus warr pee tahs mihsklas likt un kahdu puss stundu raudseht, un tahs sohsu affinis tai fullai peelikt klast; bet tad tas pipperpihrags paleef nohsst.

Saldi klutschki

Tohp tapat taisiti, bet winni tohp ne-raudseti gallas suppe ar druszin meiranehm un timian wahriti, un pee tellu gallas, plau-scheem jeb zittahm suppehm likti.

Peena klutschki.

Nemm saldu peenu un mehrze baltu kweeschu maissi 2 stundas, sakull sweestu ar pautu dseltenumu ka tas ka krehjums iskat-tahs, peesitti wehl weenu pautu; ispspeed to maissi un samaisi wissu to ar sagruhstahm

muskatu puffehm. Usleez saldu peenu fastrokâ, un kad werd, leez tohs klutschkus eefschâ un lai weerendeel stundas werd. Kad tohs ihpaschi grubb ehst, tad leez tohs klutschkus blohdâ, sakull to peenu kur winni wirruschi ar pautem un zuckeru, leez fastrokâ us ohglehm, apmaisi weenumehr lai tummiga werd, un pahrelij tad tohs klutschkus blohdâ.

Gallas Klutschki.

Memm $\frac{1}{2}$ mahrzinu leefas zuhku gallas, isgrees wiffas dsihles, un sakappa it smalki, peesitti pautus, un taisi ar faberstu kweeschu maises mihsstumu, muskatu puffehm un sahli tahda mihsli kâ waijaga, un iswahri tohs klutschkus gallas suppe.

Wehrschu gallas Klutschki.

Memm 1 mahrzinu wahritas it treknas wehrschu gallas, sakappa to smalki, un ja trekna gan newaid leez wehl spekki klast; sakappa weenu zihpolu, fehrweles, pehtersiljes

un timian, samaisi wiffu labbi kohpâ, leez blohdâ, usfitti 5 pautus, un leez faberstu kweeschu maises mihsstumu, sagruhstu pipperu, englisch gewirz un sahli klast; samaisi atkal wiffu labbi kohpâ, taisi kahdus 12 klutschkus, un iszepp tohs sweesta. Winni tohp pee bruhneem kahposteem jeb fewischki ar dselten skahbu fullu ehsti. Winnus arridsan, kad iszepti irr, ar tahm nowahritahm serdehm no sawoijerkahposteem gallas suppe kohpâ iswahriht, un tâ us galdu doht warr.

Ribschu Klutschki.

Masga un pluzzina $\frac{1}{2}$ mahrzinu ribschu un wahri to ar spehzigu wehrschu gallas suppi it beesi, bet ne warren mihssti; fabersti kweeschu maises mihsstumu, un zepp to sweesta bruhni, samaisi ar 4 pautem labbi kohpâ, un taisi klutschkus fo gallas suppe warri gattawus iswahriht.

Kahpohstu Klutschki.

Memm baltu kahpostu lappas (bes wis-

feem (strunkeem) sakappa tahs, iszepp sweesta
un lai atkal atdseest. Da tom sakull 2 jeb 3
pautus ar sweestu, muskatu pukkeh m un druf-
zin saberstu kweeschu maies mihkstumu; kad
tas kahposts labbi atdsifis irr, tad samaisi
wiffu to kohpa, taisi kluschkus un wahri tohs
gallas suppe.

Deekta Nodalla,

no

daschadahm pahreijamahm

S u l l a h m.

Dseltena wihnu fulla.

Leez puss stohpu wihna un tif pat usdeni us
ugguni, leez zuffera gabbalu kas us zitroh-
nehm labbi nobersts irr un zitrohnu rippes
klast, sakull scho fullu dikri ar 3 pautu dsel-
tenumu, un kas griib, wehl sweesta gabba-
linu warr peelikt klast.

Wihnu fulla ar sardellehm.

Nemm $\frac{1}{4}$ mahrzinu slappetu un no affa-
lahm skaidri isposhtu sardellu, wahri tads ar
 $\frac{1}{2}$ stohpu belta wranzwihna, tif pat gallas
suppi, zitrohnu fullu un misahm; kad $\frac{1}{2}$ stun-
du wirris, leez gabbalinu zuffera, druszin
smalki sadrastu zihpoku un sweestu klast, un
lai wehl kahdu brihdi werd; iskahf zaur

afchku seetu, lai atkal werd un sakull ar 3 pautu dseltenumu.

Sarkana wihnu fulla.

Nemm sarkanu wihnu, (Pontaku) til pat uhdeni, zuckeru kas us zitrohnehm labbi nobersts irr un 5 pautu dseltenuma; sakull wissu anksti, leez us ohglehm, full weenu-mehr, un kad uswerd, tad nonemm no ug-guns. Schi fulla pee filli wahritahm karpem lohti gahrda irr.

Rapperu fulla.

Wahri sweestu, un kad tahs puttas grimst tad peeleez miltus lai bruhni zeppi, pee-leij druszin wihnu, leez zitrohnu rippes, zuckeru un kapperes klast un lai kahdu brihdi werd.

Olihwi fulla,

Nemm 4 plahni sagreestus jehlu schlinku gallas gabbalus, iszepp tohs sweesta un us-kaisi puff karroti miltu wirsu, leez tellu zeppescha fullu un wehrschi gallas suppi, ar wisseem graudeem smalki sagruhstas olihwes un zitrohnu rippes klast, wahri to weenu stundu

un iskash zaur|gallas seetu; scho fullu pee zepteem zahleem doht warr.

Pommerantschu fulla.

Nemm to dseltemu pommerantschu misu, bet nogrees to it plahni, ka no ta baltuma ne kas paleet klast, wahri to wehrschi gallas suppe, taisi miltus sweesta bruhnus, iskash to fullu, pee-leij druszin wihnettiki klast, un lai wiss kohpa wehl uswerd. Scho fullu pee prischas wehrschi gallas doht warr.

Mandelu fulla.

Nomisso 4 lohtinus saldu mandelu, fagruid tahs it smalki, un pee-leij druszin leesu zahlugallas suppi; taisi baltu wihnu (Mak-wasser wihnu) dehgeli karstu un pee-leij to klast, sakull kahdus pautus ar rohschi uhdeni un $\frac{1}{2}$ karroti smalku stehrkelu miltu, un samaisi to (kad ar scho fullu kahdu puddinu gribbi pahreet) ar druszin zuckeru, un fagruidstu kaneelu. Kad scho fullu pee zahlu gallas doht gribb, tad ne tohp ar panteem sibgata, bet ar kweeschi maises mihsstumu

tummiga taifita, un druszin rohschu ettitio ar mustatu puffehm peelikt's flacht.

Zitrohnau fulla.

Wahri gallas suppi, un leez zitrohnau rippes, saberstu kweeschu maifes mihsstumu un fweestu flacht un lai werd; schi fulla pee zahlu gallas labba un gahrda irr.

Dseltena zitrohnau fulla.

Leez ismasgata fweesta gabbalu dehgeli ar druszin milteem, 4 pautu dseltenumu, no 2 zitrohnehm to dseltenu misu, kas us zuckeru nobersta irr, to fullu arridsan (bet ka tee graudi ne tohp flacht, wahri to ar uhdeni un wihtnu, bet maifi weenumehr, kamehr tummiga tohp, leez wehl zuckeru flacht, un ja skabhaina gann newaid, peeiej druszin wihtnettiki. Schi fulla us wehrschi mehlehem u. labba un gahrda irr. — Zitrohnau fulla ar mandelehm tapat tohp-taifita, tif ka tahs mandeles tohp nomiffotas garriniskos gabbalinos sagreestas un beidsotht peeliktas flacht.

Brubna roshnu fulla.

Leez $\frac{1}{2}$ mahrzinu leelas un ne dauds masas islassitas un labbi nomasgatas roshnes ar uhdeni wirf ugguns, un lai ar zitrohnau misahm kohpa iswerd. Pa tam taifi miltus fweesta brubnus, leez zuckera gabbalu un zitrohnau rippes flacht, un lai ar druszin baltu wihtnu werd; leez tad tahs roshnes un nomiffotas sagreestas mandeles flacht un lai wehl kahdu brihdi werd. Arri scho fullu warr us wehrschi mehlehem pahleet.

Resberu fulla.

Sagruhd kesberes ar wisseem kohdoleem meeseri, leez dehgeli ar zuckeru kas pee zitrohnes labbi nobersts irr, usleij baltu wihtnu un lai kahdu brihdi werd; iskahsi zauw durichlaklu, lai atkal werd un peeleez beidsotht sagruhstas negellenes. — Tapat pluhmju fulla arri tohp taifita.

Olanderu fulla.

Remm labbu teesu masgata fweesta, leez dehgeli ar druszin milteem, tif dauds pautu

Dseltenumu ka ta fulla tummiga tapt warr, zuckeru kas pee zitrohnehm nobersts irr un zitrohnu fullu jeb tahs rippes; samaisi wissu kohpa, peeleej wihnu ar druszin uhdeni un leez weffelas mustatu puffed, pipperu graudus un weenu lorbehr lappu klast, leez tad us ohglehm un maisi weenumehr, kamehr tummiga gann irr. Remm scho fullu pee zep-teem, un wahriteem zah-teem, pee wahriteem artischokkeem, jeb no fahls wahriteem un blohda fausi eelikteem lihdekeem.

Dseltena Dlanderu fulla.

Leez labbu gabbalu ismasgata sweesta dehgeli, peesitti 6 pautus klast, peemaisi druszin miltus, 2 lorbehr lappas, fagrushstas mustatu puffed un pahri gabbalinu zitrohnes misu; wahri to ar uhdeni tummigi, un leij ettiki jeb zitrohnu fullu klast. Schi fulla pee wissadahm siwim labba irr.

Spanera fulla.

Remm flappetas un no affakahm isposstas sardelles un sadrafi tahs ar sweestu it

it smalki, peeleez sakappatu leesu schlinku gallu, smalki sadraftas schalottes, weenu karroti baltas bohmeljes un druszin gallas suppi klast; wahri to wissu labbi, iskahf zaur aschlu seetu, peeleej 2 glahses wihna, 1 karroti zitrohnu fullas, eetaisitas breedenes, un lai atkal werd. Schi fulla pee ussilditeem zepescheem un zittahm gohsetahm gallas ritim labba un gahrda irr.

Dseltena Roberta fulla.

Leez gabbalu sweesta dehgeli, 2 pautu dseltenumu, pahri karrotu sinnepu, zitrohnes misu, druszin wihnettiki un zuckeru; samaisi to labbi un wahri ar skaidru gallas fullu, jeb ar wihnu un uhdeni, ka tummiga paleef. Scho fullu pee daschadahm siwim, lihdekeem, karuhsehm, lihneem ic. doht warr.

Wihna fulla ar krehjuma.

Remm 2 dallas wihna, 1 dallu uhdens, 4 pautu dseltenumus un weenu tassu salda krehjuma, leez us ugguni, bet maisi weenumehr kamehr karsta irr, patam taisi sweestu pannä

bruhnu, peeleeij pee tahs fullas klast, un peeleez wehl smalku kaneelu un zuckeru un lai labbi werd. Schi fulla us puddineem it labba irr.

Austeru fulla.

Usleez kohrtelu wihna un tik pat gallas suppi, peeleeij to uhdeni no teem ustaisiteem austereem, leez sweestu, zitrohnu rippes un tohs austerus klast, un lai tik weenu reisi uswerd, tad sakull to fullu ar pautu dseltenu. Schi fulla pee rahmiteem gaiteem labba irr.

Gahrda austeru fulla.

Zsgreesi tohs austerus no tschaumuleem, leez dehgei un lai ar druszin uhdeni tik weenu reisi uswerd; samihzi labbu gabbalu masgata sweesta ar 1 karroti miltu platta dehgei, un leez 1 karroti breedenu pulwera un zitrohnu rippes klast; peeleeij to austeru uhdeni, un ja newaid gan, wehl druszin wihnu, ka ta fulla tummiga tohp, beidsot nogrees tahs bahrsdinas no teem austereem un leez winnus klast. Kas griib, warr arri kahdus jehlus

austerus smalki sakappast un lihds ar teem milteem peemihziht; ta schi fulla gan dahrgalaka bet arri gahrda irr. Winna tohp us zepteem gaiteem, wahritahm siwim 1c. pahreeta.

Balta schalottes fulla.

Nemm ismasgata sweesta gabbalu, 1 karroti miltu, labbu teesu it smalki sadrahstas schalottes, un wahri to ar plahnu gallas suppi un druszin uhdeni tummigi; beidsot leez wehl ne dauds wihnettiki un puff karroti breedenu pulwera klast, un lai labbi zauri werd. Schi fulla pee gallas, siwim, karbonades un wehl dauds zittahm gohsetahm jeb zeptahm gallasriktim labba un gahrda irr.

Sardellu fulla.

Sadrahsi flappetas un no affatahm skaidri ispohstas sardelles ar sweestu it smalki, leez tahs gallas suppe ar zitrohnehm un lai werd; taifi ar kweeschu maises mihsstumu jeb milteem tummigu, jeb sakull ar pautu dseltenu.

Breedenu fulla.

Wahri labbas breedenes kas skaidri masgatas un nopuzzetas irr, sadrahsi tahs it smalki, iszepp miltus sweesta bruhnus, peeleij drufzin baltu wihnu, un leez tahs sadrahstas breedenes ar zitrohnu rippehm klahit un lai zauri werd. Schi fulla pee wrikassie lohiti gahrda irr. Breedenu u. ta arridsan behrslappinas jeb barrawihkas nemt warr.

Sulla no wesselahm breedenehm.

Wahri un nopuzze tahs breedenes ka taggad fazzihits irr, wahri arridsan kastannes un nolaupi tohs tschaumulus, iszepp miltus sweesta bruhnus, peeleij drufzin baltu wihnu, leez tahs breedenes, olihwes, kapperes, zitrohnu rippes, smalki sadrahstas slappetas sardelles, tahs kastannes un zuckeru klahit un lai labbi werd. Schi fulla pee pihlehm labbi derr, tad arri tahs afnis un to mahgu smalki warr sakappaht un peelikt klahit.

Rehwpuupu fulla.

Tahs kehwpuppas tohp labbi nomasga-

tas, wahritas un ispuzetas, jo winnas smiltainas irr; wahri pa tam drufzin gallas suppi ar wehschu sweestu, un leez zitrohnu rippes, sweesta gabbalinu, kas eelsch milteem wahrihts irr, muskatu puffes un beidsot tahs sadrahstas (jeb arri wesselas) kehwpuppas, noluppintas wehschu astes un kahjas klahit. Ja peenu galla irr, tad to arridsan smalki sadrahstu warr peelikt klahit. Tahs wehschu astes un kahjas (schkehres) warr palikt nohst, bet tad waijag to fullu ar pantu dseltenumu gihgahit, un zahlu afnis un mahgas smalki sagreestas peelikt klahit; bet tad atkal ta peenugalla paleef nohst. Schi fulla pee jaunu zahlu gallas labba un gahrda irr.

Wilfudrihjeklu fulla.

Nemm $\frac{1}{4}$ mahrziru wilfudrihjeklu un wahri tahs ar uhdeni un wihnu it mihestas, nobersi zuckeru us zitrohnehm un peeleez klahit, ka arri zitrohnu rippes; iskahsi zaur durschlacku un lai atkal werd kamehr tummi-ga irr. Arri miltus kas sweesta bruhni zepiti irr, warr peelikt klahit, bet tad ilgati buhs

wahrht, fa tohs miltus ne mas wairs ne warr smekkeht; labbaki tomehr irr, kad ta fulla no tahm wilkudrihzelehm ween tummiga tohp.

Gahrda sweestu fulla.

Zemasga labbu gabbalu sweesta, leez pufsa dalla dehgeli, pahri karrotu uhdens un druuzin miltus, maifi to weenumehr us lehnam ohglehm to sweestu allasch us augschu zeldams, leez to ohtru sweesta dallu arridsan pa gabbaleem klahht, un kad tas pehdigais gabbals iskuffis, un ta fulla tummiga irr, tad nonemm schigli no ugguns, zittadi winna fabeef ka seers. Schi fulla us siwim un rohtschkehru puddinu labba irr.

Schokoladu fulla.

Leez gabbalu ismasgata sweesta dehgeli, fakull ar 3 pautu dseltenumu un peemaiji (miltu weeta) $\frac{1}{4}$ mahrzinu smalki faberstu isfijatu schokoladu, un wahri ar wihnu un uhdeni; ja salda gan ne buhtu tad leez wehl zuckeru klahht. Schi fulla us puddineem loh-ti gahrda irr.

Gurku fulla.

Zaifi miltus dehgeli bruhnus, leij wihnu ar uhdeni klahht, nomiso sahltus gurkus, sagrees tohs garriniskos gabbalinus un peeleez klahht lai iswerd. Schi fulla pee gohsatahm aunu stilbalm loh-ti gahrda irr, un tad warr uhdens weeta to pascha fullu nemt, kura ta aunu stilba gohsata irr, un zitrohnu rippes wehl peelikt klahht.

Zitta gurku fulla.

Zaifi miltus sweesta bruhnus, leez smalki sakappatas schalottes jeb zihpotus, weenu lorbehelappu, sagruhstas muskato puffes, pipperu, masus eesahlitus gurkus, kapperes, nomissetas olihwes un flappetas sadrahstas sardelles klahht, usleij galkas suppi un wihnu, lai labbi werd, un peeleez beidsot zuckeru un zitrohnes fullu.

Aunu zeppefcha fulla.

Nemm tohs taukus no aunu zeppeti, leez

dehgeli un lai ar smalki sagreestahm schalot-
tehm jeb zih, leem iszeppi; peeley tad to zep-
peshu fullu ar labbu spehzigu gallas suppi
klast, un lai ar englisch gewirz, zitrohnes
fullu jeb wihnettiki, sagruhstu pipperu un sa-
berstu kweeschu maissi zauri werd. Ar scho
fullu pahrleij tad to zeppet.

Wehschu fulla.

Wahri gallas suppi ar wehschu sweestu,
zitrohnu rippehm, fullu un muskatu puffehm;
usleez zitta dehgeli druszin sweestu, un kad
iskausehts irr, peemaissi smalkus miltus, leij
to pee tahs fullas klast un lai wehl kahdu
brihdi kohpa werd.

Salka fullu.

Nemm wiffadas suppes sahles, sakappa
tahs smalki un iszepp sweesta, usleij gallas
suppi, un lai werd, kamehr ta suppe ihsa un
no tahm sahlehm tummiga paleek.

Pehterfilju fulla.

Zlassi, masga un sakappa pehtersiljes it
smalki, leez ar gallas fullu, sweestu, muska-
tu puffehm un saberstu kweeschu maisses mihs-
stumu us ugguni, un lai tummiga werd.

Rimmenu fulla.

Sagruhdi jeb saspeed tahs kimmenes un
leez dehgeli ar gallas suppi jeb uhdeni, swee-
stu un maisses mihsstumu us ugguni, un lai
werd; kad uhdeni nemm, tad sahls jalcek
klast.

Silku fulla.

Nemm silku tehwinu; nowelz to ahdu
un sakappa to gallu ar sweestu un zihpoteem
jeb schalottehm it smalki; to peenu sabersi
ar druszin wihnettiki un peeleez tur klast,
wahri to ar stipru wehreshu gallas suppi,
leez puff zitrohnes misu klast, ko pehz atfal
buh isnemt, un leez tik dauds kweeschu mai-
ses mihsstumu klast, ka tummiga tohp, jeb

• sakull dikti ar pautu dseltenumeem. Echi
fulla stipraka irr ne tà sardelles fulla.

Brubna zihpoku fulla.

Zsjepp miltus sweestà bruhmus, leij
wehrschu gallas suppi jeb tellu zeppestha sul-
lu flaht, leez wehl smalki sakappatus zihpo-
kus, plahnas rutku rippites un gabbalu
schinku gallas flaht, lai labbi werd, eespeed
zitrohnu fullu, un sakull ar 2 pautu dsel-
tenumeem.

Sesta Nodalka,

no

daschadeem Salkumeem

jeb

tahdahm Riktim,

tas no

Dahrsa un Lauka augteem

taifitas irr.

Balti Kapohsti ar Krehjummu.

Kad tahs kahpostu galwinas nolaupitas, un tee leeli strunki isgreesti irr, tad sakappa tohs kahpostus smalki, wahri winnus uhdeni mihsstus, ispeed durshlakkä wissu uhdeni, leez atkal katlä ar laöbu gabbalu siveesta, kurrä druszin milti ar karrohti eespeesti irr, saldu krehjummu, mustatu pukkehni, sahli, un ja grihb, druszin zuckeru; lai tä us ohglehm gohsajahs, un apmaisi brihscham ka ne pee-degg. Kad winnus apzeppi grihb, tad tohp blohdä (kad gan drihs aidsiffuschi irr) ar faberstu maifes mihsstummu beesü apbahrstiti, ar siveesta gabbalineem aplikti un zepli likti, kamehr wirsü dseltenbruhni tohp.

Balti Kahposti ar ettiki.

Tahs galwinas tohp 4 dallas sagreestas, ar uhdeni un sahli iswahritas, tas uhdens noleets un ettikis usleets wirsi, leez taukus un rihmaisi, jeb sweestu eefsch milteem apwahrtitu klast un lai ta zauri werd.

Us zittu wihsi.

Sagrees un wahri tohs kahpostus ka taggad fazzichts irr; kad kahdu brihdi wirruschi, tad noleij to uhdeni un usleij gallas suppi, leez sweestu, kimmenes un beidscht faberstu maifes mihsstumu klast un apbahrsti blohda ar smalkem muskatu reeksteem jeb pukkeh.

Schkehreti Kalti Kahposti.

Schkehre tohs kahpostus it smalki, un wahri kahdu brihdi ar uhdeni un sahli, noleij to uhdeni un usleij saldu peenu, peeleez sweestu klast un lai ta gattawi iswerd. Blohda apbahrsti ar muskatu pukkeh, jeb apzepp winkus, ka tas taggad jau mahzichts irr.

Kahpostus raudseht.

Kad tahs galwinas nolaupitas pahrgreestas, tee zeeti strunki isnemti, ar nasi smalki schkehretas jeb ar drahschamaju (ehweli) sadrahstas irr, tad tohp eefsch ohsolu wehrpelehms kas papreefsch ar raugu eeberstas irr, ar sahli, kimmenehm un paeglu ohgahm, tik zeeti ka ween warr ar kohku peestu eegrubstas; kad wehrpele pilna irr, tohp leelas lappas, dibbens un swarrigi kamini uslikti un siltuma likta, kur beenas 8 jeb ilgaf lastahw lai ruhkst, tad pagrabba glabbata. Tee strunki ar tahm nolaupitahm lappahm tohp ar kappaneem smalki salappati un leelakos traufkos tapat raudseti. Ta warr skahbu kahpostu zauru gaddu turreht, kad tik leela salna ne aisenem; jo kad isfalt, tad wiff skahbuns suhd un sah k puht. Kahpostu galwinas arri warr pagrabba eefsch it saufahm smiltim prischas turreht.

Skahbu Kahpostu wahriht.

Kad kahpostus warren skahbs irr, tad tohp ispreests, katla likts un ar sweestu jeb

tauſeem wahrhts, beidscht peemaisi druszin rihmaisi un usherr blohdá kapperes jeb dilles — Labbaki wehl tohp, kad katlá druszin uhdens ar wihnettiki tohp peelets, sweests un zaffera gabbals peelikt un tà gohsahts. Wihnettika weeta arridsan glahsi wihna nemt warr un zitrohnu rippes eelikt, kas pehz atkal isnemmamas irr. Ar sohsu: jeb zuhku tauſeem arri labbi smekke. Kad gan drihs gattaws irr, tad arri korintes warr peelikt klaht. Kad ar sweestu wahrhts un jau mihssts irr, tad warr saldu krehjumu ar pautu dseltenumu gigahht, pee ta kahpostu peelikt un kohpa wahrht.

Prischi kahpostu flahbi gohsaht.

Kad smalki schkehrehts irr, tad samaisi ar sahli un kimmenehm, leez apklahta blohdá ar sweesta gabbalu us ohglehm, ka sawá pascha sullá gohsajahs; apmaisi brihscham, un kad gan drihs gattaws irr, tad leez wehl sweestu un druszin miltus klaht, (lai uhdenains ne irr) peelej labbu wihnettiki, un beidscht wehl korintes un zitrohnu sullan un lai kahdu

brihdi apklahta blohdá gohsajahs. Tà winnu warr ihpaschi ar schinku gallu jeb saufahm gallas deffahm, jeb arri ká fallahhtu pee zeppeſcheem ehst.

Pilditas kahpostu galwinas.

Nemm kahpostu galwinas kas labbi zeetas un smalkas no kahteem un lappahm irr, nomasga un pahrgrees tahs par widdu, isdohbe abbas pusses zik ween warri, un taifi pildijumu no maifes mihsstuma, pauteem, salda krehjuma, kauseta sweesta, sahs, mustatu pukkehnm un korintehm; to kahpostu kas isgrehts irr, warr wahrht, to uhdeni isspeest, smalki sakappahht un no ta druszin peelikt klaht. Ar to pildi tad tohs isdohbetas galwinas, saleez atkal kohpa, pahrsen ar stipru deegu, eeseen katru galwinu ihpaschi brahna it zeeti, un lai leela katlá ar uhdeni un sahli iswerd. Kad gattawas irr, tad leez durshlakka lai wiff uhdens notekk, ispspeed wehl wiffu slappjumu, pahrgrees tschetrás daklas, leez blohdá un lej kahdu sweesta: jeb krehjuma sullan wirsu.

Puffku Kahposti.

Kad labbi nomafgati un tahs seelas lapas nogreestas irr, tad tohp ar uhdeni wahriti; noleij to uhdeni un leez sweestu, gallas suppi, mustatu puffes un maises mihsstumu flacht, un lai wehl werd, bet ne dauds ka ne fadrubp. To fullu warr ar pantu dseltenu mu gigacht, jeb arri wehschu fullu, jeb zittu kahdu skahbainu fullu pahreleet.

Poupeton no puffku Kahposteem.

Kad tee kahposti ka taggad mahzihts wahriti irr, tad taisi apfahrt alwu blohdu mallu no zeetas mihsklas un leez pee ugguns jeb zepi lai peekalst; leez tohs kahpostus glihschi eekschä un pahrelij ar krehjuma= jeb galas fullu, ka pahri stahw, apkai si beesi ar faberstu kweeschu maises mihsstumu, apleez ar sweesta gabballineem un leez rauschu panna, lai dselten bruhni iszeppi; kad us galdu dohd, tad warr scho blohdu us zittu list un ka gribbedams ispuschtoht.

Brubni (silli, forkani) Kahposti.

Tohp tapat kad irr nolaupiti un mafgati, werdoscha uhdeni listi un iswahriti, noleij to uhdeni, un leez tanni weeta sweestu, gallas suppi, fahli, rihmaisi un labbu gabballu zuffera. Kad kastannes grihb peelikt, tad tohp tahs fewischki wahritas, noluppيناتas, ar to kahpostu fullu, sweestu un zufferu iswahritas un tad us teem kahposteem pahreleetas; tapat arri ar kartupeleem warr darriht. Schee kahposti tad wisflabbaki irr, kad labbu salnu dabbujuschi, jo tad mihsstaki un saldaki irr.

Sawoier Kahposti

Tohp 4 dallas fagreesti un ar uhdeni uslisti, kad kahdu brihdi wirruschi, tad tohp uhdens noleets, un gallas suppe ar sweestu un mustatu puffehm peeleeta; ta lai werd, lamehr ta fulla pagallam eewirrusi; kad gan brihs gattawi irr, tad warr faberstu kweeschu maises mihsstumu peelikt flacht.

Spinnaſchi

Tohp iſlaſſiti, maſgati, ar uhdni wah-
riti, un kad uhdens noleets un wiſſ iſſpeeſts
irr, ſmalki ſakappati. Lai tad ar ſweeſtu un
ſahli gohſajahs kamehr gattawi irr, un apleez
blohdá ar zeeti wahriteem pahrgreeſteem pau-
teem, jeb garriniſki ſagreeſteem un ſweeſtá zep-
teem baltaſ maiſes reezenineem.

Skabenes

Tohp tapat taſſitas, maſgatas, ſakap-
pataſ, ar uhdni wahritas, tad uhdens no-
leets, un gallas ſuppe, ſweeſts un beidſoht
ſaberſts ſweeſchu maiſes miſkſtums peelikts
klaht; gallas ſupes weeta arridſan ſaldu
frehjumu nemt un blohdá us ohglehm goh-
ſaht, un tad ar panteem jeb maiſi aplikt warr.
Kaſ grihb, warr arridſan

Pautu pantohgu

Iſzept un uſlikt wirſá, kaſ tá tohp tai-
ſihts: Nemm pautus un ſakult tohs ar ſaldu
frehjumu un druſzia milteem tik beeſi ká wai-
jaga; leeſ ſweeſtu panna, un kad jau bruhns

irr, tad lei to pautu miſklu eekſhá (arridſan
plahnás ahbolu rippites un korintes warr uſ-
likt) un kad appaſſchpuſſe jau dſelten bruhna
irr, tad apgreeſ un lai iſzeppi; ſcho pantohgu
arri us ſpinnaſcheem likt warr.

Ballantas ar dillehm.

Tahs ballantes tohp laſſitas, maſgatas
un uhdni wahritas, tapat arri tahs dilles;
pehz tohp iſſpeeſtas, ſmalki ſakappatas, ar
ſaldu peenu wahritas un beidſoht druſzia mil-
tu jeb ſaberſts maiſes miſkſtums peelikts klaht.
Kad jau gattawas irr, tad tohp ſkahrſe freh-
jums blohdá likts, tahs ballantes uſleetas
un wiſſ kóhpá labbi ſamaiſihts.

Kahli.

No kaſteem papreeſſch to zeetu miſu buhs
nogreeſt, maſgaht un uhdni wahriht; tad
plahnás rippes ſagreeſt un blohdá ar ſweeſtu,
gallas ſuppi, muſkátu pukkehym un ſaberſtu
maiſes miſkſtumu gohſaht, jeb arri panna ar
ſweeſtu dſeltendruhnuſ iſzept. Kad wiannus
grihb pildiht, tad kad nomiffoti un maſgati

irr jagreesch par wibdu zauri; isbohbe abbas puffes, taifi to pildijumu kà pee kahposteem mahzihts irr, faleez un pahrsen kohpá, wahri tohs uhdeni ar sahli jeb gallas suppe, un kad gattawi irr tad sagrees 4 dallas, leez blohda un pahrlei ar krehjuma = jeb pautu fullu.

Bohrkanes

Buhs skaidri nofaffiht, masgah, ar uhdeni wahriht, tad fihkós gabbalindós jeb plahnás rippés sagrees un ar fweestu un saldu krehjumu gohsah. Blohda usleez iswahritas saufas lestes, kurrahn to ahdu buhs nowilkt, galwas, astes un spurrus nogrees un kahrtigi rinki nolikt; tapat arri zittas saufas siwis, jeb karbonadu, jeb gohsatu zepeti warr uslikt. Kad winnas pildiht gribb, tad nemm leelas bohrkanes, nogreesi tahs galwas, isbohbe zif ween warri, sakappa to kas irr isgrehts, un samaisi ar pautem, krehjumu, masgatu fweestu, druszin sahli, mustatu puffehm un faberstu kweeschu maifes mihsstumu, pildi ar to tahs isbohbetas bohrka-

nes, speedi to spundiau atfal wirsi un iswahri tahs gallas suppe ar fweestu, saldu krehjumu un mustatu puffehm; kad gattawas irr, tad tapat weffelas warr blohda likt jeb rippitès sagrees, un ar krehjuma = jeb dseltenu wihnu = jeb wehschu fullu pahrelet.

Rahzini.

Kad irr nomissoti, masgati un sagreesi, tad tohp werdoscha uhdeni likti un iswahriti, pehz ar baltu gallas fullu, fweestu, mustatu puffehm, druszin zufferu un rihmaisi pagalam iswahriti, ka ta fulla ihfa un tummiga paleek. Kad winnus bruhnus gribb, tad tohp milti fweesta bruhni zepti, un bruhna fulla wahriti. Ta winnus warr pee suppehm likt, jeb ihpaschi ehst, un arridsan pildiht kà kahlus, un ar sawu paschu jeb zittu kahdu fullu pahrelet. Tee Teltauer rahzini preeksch to wifflabbaki irr.

Stohstini

Tohp it skaidri nomasgati, buntitès ar deegu pahrsenti un uhdeni ar sahli iswahriti;

tab tohp deegs pahrgreests, tee ffohstini blohdas mallâ rinki tahs galwinas eeksch puffelikti, un ar dseltenu sweestu, wihna = jeb krehjuma = jeb flahbainu pautu fullu pahrlæeti.

Artischoffes.

Tee kahti lihof ar tahm affahm sappahm tohp nogreesti, tab uppes uhdeni ar sahli 2 stundas wahritas, un kad gattawas irr, ar fullu no weherschu gallas, sweesta un maises mihsstuma pahrlæetas. Arridsan wihna = jeb weherschu fullu warr pahrlæet, jeb fallus firnus ar weherschu astehm; tapat winnas arridsan warr pildiht ar sakappatahm weherschu astehm un maises pildijumu.

Kartupeli

Tohp labbi nomasgati un uhdeni iswahriti; Kad ta us galdu dohd tab tohp kartupeli ar munderehm saukti un ar sweestu jeb sahli ehsti; — jeb ta misa tohp nowilkta, tee kartupeli sagreesti, un dsillâ blohdâ ar sweestu, saldu krehjumu, druszin sahli, musklatu puffehm un smalki sagreesteem zihpo-

leem gohsati, un ar pehtersiljehm un lohkehnm apbahrstiti; — jeb arri pannâ ar sweestu un zihpokeem dselten bruhni iszepti.

Salki firni pahkstis.

Nogrees tohs garrus kahtus, masga un usleez tahs pahkstes ar aukstu uhdeni un sahli, kad irr iswirruschas tab leez blohdâ, taifi widdû bedriau, leez apflahtu schkihwi ar sweestu eekschâ un usdohd ta us galdu.

Salki firni ar bohrkanehm.

Tee firni tohp islaupiti un islassiti, tahs bohrkanes nokassitas, masgatas un sihsbbs gabbalinâs sagreestas; tad wiff lohpa uhdeni jeb gallas suppe wahrits un beidscht pehtersiljes un maises mihsstums peelikts flahst; jeb arri blohdâ ar saldu krehjumu, sweestu un maises mihsstumu gohsahst.

Saldi (zucker-) firni gohsati.

Masga tahs pahkstes un sagrees smalki, wahri tahs ar uhdeni un sahli; noleij to uhdeni un lai blohdâ ar sweestu, pehtersiljehm

un faberstu maifes mißstumu us ohglehm
gohsajahs.

Gallas puppas,

Kad irr islaupitas, tad tas zekkulinsch
kas pee galwahn irr nonemmans, (zittadi
paleef ruhktas) tad werdoscha uhdeni ar sah-
li liktas un iswahritas; noleij to uhdeni,
kas mehds melns buht, un leez masgata swee-
sta gabbalu, smalki sakappatas pehtersiljes,
druszin sahli un pipperu klahit un lai ta goh-
sajahs; arridsan krehjuma ar sweestu un
wehschu astehm winnas warr gohsahit.

Gallas turku puppas

Tohp smalki garriniskos gabbalinos sa-
brahtas un ar uhdeni iswahritas, tad uh-
dens noleets un ar gallas suppi (saldu kreh-
jumu) sweestu un faberstu maifes mißstumu
gohsetas. Kad winnas skahbas griib, tad
warr wihnnettiki peeleet un sweesta weeta smal-
ki fagreestas specku gabbalinas peelikt klahit.
Tahs saldas puppa pahkstes tohp leelakos

gabbalinos, pirktu lohjekla leeluma fagre-
stas, un us tahdu pachu wihsi satafistas.

Baltas fausas turku puppas

Tohp islafstas, masgatas un ar uhdeni
mißkti wahritas, tad uhdens noleets, ar
sweestu, smalki sakappatahm pehtersiljehm,
druszin pipperu un gallas sultu jeb saldu kreh-
jumu gohsatas. Tapat arri tohp pellehki
sirni un lehzes wahriti, un kad griib, ar
wihnnettiki jeb zitrohnes sultu skahbaini taifiti.

Kahzinu un bohrkenu rikts.

Tee kahzini un bohrkanes tohp labbi no-
masgati un ta weffeli wahriti, (jo tad paleef
saldi) kad labbi atdsifuschi irr, tad tohp us
rihwi smalki fabersti un kastrola ar sweestu
kas eeksch milteem apwahrtihts irr, saldu
krehjumu, sahli, pipperu un mustatu puk-
kehmi gohsati; scho rikti arridsan ar sweesta
bruhni zepteem milteem bruhnu warr pa-
taifihit.

Stikkenohgas wahriht.

Kad tee seedi un kahli nonemti un mas-

gatas irr, tad tohp werdoschä uhdeni listas, bet ne mas wahritas, zittadi tahs samihst; lai tad durschlackä wiff uhdens skaidri noteff, un leez kastrolä ar wihnu, zuckeru, sweestu, kaneelu un smalki sakappatu zitrohnes misu, un lai us lehnahm ohglehm gohsajahs; beidscht warr to fullu ar pautu dseltenumu gihgahnt un tad apmaisihnt; bet lehni un ar sinnu ka tahs ohgas wesselas paleek. Winnas arri, ar bruhnu jeb dseltenu wihna fullu warr pahrelet un ta usdoht.

Ahbolu mihfstums.

Tee ahbolu tohp nomissoti, sagreesti, tee grandini isnemti, un uhdeni mihfsti wahriti, tad ar wihnu, zuckeru, kaneelu un forintehm kastrolä tik ilgi wahriti kamehr it mihfsti ka beesä putra, un nekahdi gabbali wairs newaid; tad tohp blohdä listi un ar zuckeru un kaneelu apbahrstiti, un ja gribb, wehl zepli listi, ka wirsü druszin bruhni apzeppi — Scho rikti arridsan mehds aufstu ehst ar saldu krehjumu, bet tad newaijag tohs ahbolus ar wihnu wahriht, bet uhdeni jeb salda peena

un kad atdsiffuschi irr, tad tohp ar saldu krehjumu samaisiti, jeb tas krehjums ihpaschi usdohts.

Rehwuppas.

Nogreesti tohs katus un masga tahs daudreis siltä uhdeni, wahri tad ar uhdeni un sahli, leez durschlackä un masga winnas atlal it skaidri, lai wiff uhdens labbi noteff; sakappa winnas tad it smalki un wahri ar gallas suppi, sweestu, smalki sakappateem shpaleem, druszin musfatu puffehm, wairak piperu un sahli, kad usdoht gribbi, tad peesitti pautu dseltenumu klast, ka ta fulla ihfa un tummiga tohp; tapat winnas ar saldu krehjumu arri warr sataisihnt, jeb ar dseltenu wihna= jeb wehschu fullu pahrelet, kad ar wehschu astehm wahritas irr.

Breedenes.

Kad labbi skaidri nomasgatas un no wif-

fahm smiltim tihritas irr, tad lai durfchlakka
wiff uhdens notekk, leez apklahta pohda un
futtina kahdu brihdi us lehuahm ohglehm;
isfpeed atkal wiffu flapjumu starp diwi kohku
fchkihwehm, iskaufi sweestu dehveli, eelez tahs
breedenes un lai werd, peeleez wehl drufzin
faldu krehjumu, fahli, faberstu muskatu
reekstu un beidsotht fakappatas pehtersiljes
flaht — Winmas warr arridfan ar zihpolu
nowahriht, tad gabbalos fagreest, eeksch
sweesta iszept un zitrohnes fullu usspeest.

Kirbis, leelas gurkes, jeb putru gurkes.

Pahrgreesi tahs par widdu, un tad gar-
riniflas pirktu beesas stihpés, nomisso tahs
un isnemm wiffu mihkstumu un graudus
fkaidri, wahri tad uhdem un fak mihkstas irr
tad isnemm un lai wiff uhdens durfchlakka
fkaidri notekk; wahri atkal ar peenu, faber-
stu sweeschu maifes mihkstumu, fakull wer-

doht it tummigi un leez tad drufzin ingweru,
pipperu un sweesta gabbalinu flaht.

Pilditas gurkes.

Tahs gurkes tohp nomissotas, weena
galla nogreestas un isdohbetas; nemm tad
aunu gallas gabbalu un ispoht fkaidri no qh-
dahm un dshslehm; (fo wariht buhs, fa gal-
las suppi warr dabbut) sadrahfi to gallu it
smalki un samaisi ar pauteem, faberstu muska-
tu reekstu, faufetu sweestu un maifes mihkstu-
mu; pildi ar to tahs gurkes, un ja wehl pil-
dijums atleek, tad eetinni to eeksch wihnu
lappahm un pahrsen ar deegu; leez wiffu
kohpa dehveli, ar to gallas suppi, smalki fa-
greestahm wihnu stihgahm, sweestu, weffe-
lahm muskatu pukkehlm, pipperu un zihpo-
teem, un lai lehni werd, kamehr ta fulla pa-
gallam eewirrusi, apgreesi brihscham apdoh-
migi, fa wiffur weenadi mihksti wahrahs,
un kad gattawas irr tad nonemm to deegu
un tahs lappas.

Ribschu siwis, ribschu miltus, ribschu puffes.

Uzwahri saldu peenu, samaisi smalkus ribschu miltus ar peenu un rohschu uhdeni, leez tad pamaggam tanni werdoschâ peenâ ar druzjin sahli, zufferu kas us zirohnehm nobersts irr un kaneeles gabbalu, fo pehz atkal buhs iskaemt, wahri to it beesi, bet maifi weenumehr ka ne peedegg, leez tad eefsch flapjahm pohrnehm un kad labbi adsihtis irr, blohdâ un ispuschko ar nomasgatahm korintehm, tâ tohp ar saldu wishnu jeb freshumu auffsî ehstis. Kad tahdas pohrnes irr, kas siwju jeb kuffulianu gihmi dohd, tad tohp ta siws blohdas widdû un tee kuffulini wiff apfahrt likti.

Makarohni.

Taisi zeetu mihflu no kweeschu milteem, saldu freshumu un panteem, isrusse to ar wangalu plahni un greefi sikhlas smalkas

nubdeles, kas kâ tahrpini isskattahs, un fo gaisâ jeb siltâ krahsnî schahweht un glabbahst warr. Uzwahri uhdeni ar sahli, leez tohs makarohnus eefschâ, lai tik weenreis uswerd, bet apmaisi ka ne salihp kohpâ; nonemm tad to katlu, noleij to uhdeni, un lai diuschlakkâ wiff skaidri notekk, leez tad blohdâ, apleij ar dselten bruhnu sweestu un usberri saberstu parmehan seeru wirfû. (To sweestu warr arridsan sullu kaufinâ, un to parmehan seeru us schkihwi sewischki usdoht) Kad skahbus gribb, tad tohp salds peens, etitiks, druzjin miltu un pantu dseltemuns kohpâ gigahstis, sweesta gabbas peelikts un us ohglehm weenumehr maisihtis; kad jau tummigs irr, tad tohp tee makarohni blohdâ likti un ta sulla pahreeta; kad warren skahba buhtu, tad warri ar zufferu saldu taisiht. Urri tâ winnus mehds taisiht: Wahri pantus it zeetus un sakappa tohs smalki, apbahrsti ar teem tahs blohdas dibbenu, leez tad weenu kahrtu makarohnu, tad atkal wee-

nu fahrtu smalki sakappatas pehterfilleß ar panteem, tad atkal makarohnuß, usleij druszin no tahß sullas kur tee wirruschi un usdohd ar bruhnu sweestu; arridsan ar faberstu maifes mißstumu winnus warr apbahrstihit un zitrohnes fullu usspeest.

Maggonu rikts.

Zaisi tahdu paschu mißklu ka preeksch makarohneem un kad isrulleta irr tad sagreesi leelakas stihpess ka nuhdeles, leez werdoscha uhdeni un kad pahri reisu uswirruschas un jau proht ka gattawas irr, tad peeleeij aukstu uhdeni, nonemm to dehgeli un usleij wehl aukstu uhdeni, ka ahtri atdseest. Za maggonu sehkla tohp 2 stundas uhdeni mehrkta, tad uhdens noleets, ar peestu sagruhsta un fabersta, un ar weenu falsß peens peeleeets klahit, kamehr it smalkas irr, tad tohp ta wahrita un pahre tahm mißkles stihpehm kas blohda liktas irr pahreleta.

Zitrohnu mißstums.

Sakull pantu dseltenumu it dikti un samaisi to ar labbu wezzu wißnu un zuckeru, fabersti un sagrees dauds zitrohnes ar wißahm mißahm, ispeed wißu fullu zaur drohnu, bet ka tee graudi ne tohp klahit; lai wiß kohpa werd, un sakull pa tam to pantu baltumu ka ineeugu, peeleez to beidsiht klahit, un ja tummigs gan newaid, druszin sweeschu = jeb stehrletu = jeb karnupelu mistus; un apbahrsti blohda ar zuckeru un kaneelu.

Pilditas zitrohnes.

Pahrgreesi tahß zitrohnes par widdu, isonemm wißu skahbumu skaidri un lai pahri reij uhdeni uswerd un atkal atdseest. Nemm us katru zitrohnu weenu pantu, smalki sagruhstas saldass mandeles, kordemohnu, kaneelu, muskatu pukkes, faberstu maifes mißstumu un druszin kausetu sweestu; samaisi to labbi kohpa, pildi ar to tohs zitrohnu

tschaumulus un iszeppi tohs slappeta sweesta;
leez tad blohda un taiji to sullu no wihna,
pautu dseltenumeem, zuffera, sakappatahm
zitrohnu mihsahm, fullas un lordemohma,
lai us ohglehm tummiga tohp un pahrsleij
tahs zitrohnes blohda.

Septita Nodalka

no

daschadeem Zeppefcheem,

jeb

no zeptas gallas taisitahm rittim.

Brecksch wahrdi.

Zeppeschus tik labbi us eefnu la krahni warr iszept.
Cosmaszeppers dascheem gahrdahts leekahs un labbaki
fnekke, bet tapehz la daudf malku maika un wiffur
ruhmes gan newaid, tad jaraug winnu krahni tik pat
gahrdu un fnekkigu iszept. Teku = un meschapunu
zeppeschi us eefnu labbaki tohp; bet annu = sohsu =
piblu = un breeschu zeppeschus warr krahni tik pat
mihstus un gahrbus iszept. Zephts tohp $\frac{1}{2}$ frundu pa-
precksch kurrmahts, werdots ubdens zeppetim usleets,
sablhts un ta krahni list, un papilnam ar fweestu
apleets, (prohti kad teklu = jeb mescha punu zeppers
irr.) Kad ihstis un sabntauli wehl klabe irr, tad
leez tohs paprecksch appatscha un argrees pehz apfahre;
kad spikkehts zeppers irr, tad ta spikketa pufse pa-
precksch appatscha, pehz wirsu leekama. Kad mescha
zeppers irr, tad leij to wirnaju sablitu ubdeni noht,
un leij prifchu ubdeni ar sabli pannâ; tapat ar annu =
jeb sohsu zeppescheem jadarra, kurri ar pascheem tau-
leem, kas no zeppescha isfuhst swaiditi tohp. Kad

zeplis labbi kurrinabts irr, tad ta fulla patti no serid
bruhna tohp; jo tahdi zeppefchi tohp ar bruhnu, bet
tomchr ne wiffai bruhnu fweestu pahreleti. Kad bruh-
naku fullu griib, tad warr to fweestu fewifchki zept,
un to zeppefchu fullu peelet klah. Buhs tekku zeppe-
fcham it gabrdam buht, tad tohp papreefch ar kohlu
peeftalu bambabts, baggatigi ar fweestu apleets un ar
zitrohnu misabm spikkehst. Gefahkumâ waijag lehn,
pehz ar weenu stiprafu ugguni. Leets tekka zeppets
warr eefsch 2 stundam gattaws buht, falku zeppets
eefsch puff ohtrahm, balloschi weenâ stundâ. Appafsch
balloscheem eefahkumâ ne tohp uhdens bet fweests list
un pehz uhdens, kad reds ka warren eezeppi; to krupti
buhz appafschâ list. Unu- mescha- un sohsu zeppets
warr 3 stundas krahfni stahweht. Kad to zeppeti is-
nemm, un to fullu zaur durfchlakku noleiz, tad warr
pee zeppefcheem ko atkal griib usfildih, uhdeni atkal
pannâ leet, un zepli pamest kamehr ahdseft. Scho
fullu warr glabbah, un pee tabs atlikfufchâs peelift
klah, kad to zeppeti griib usfildih. Appafsch wif-
feem zeppefcheem ko krahfni zeppi, buhs pannâ krusfti-
nu no ofsalu kohka list; un ta pufte, kurvai blohdâ
buhz wirfû nahft, buhs arri zepli pehdigi wirfû buht.
Dafchi pawarri tekku zeppeti uhdens weciâ ar allu
zeppi; ta fulla tad gan wairak munmiga, bet ne til
gabrdâ irr. — Aridsan appafsch katlu warr zeppeti
ar ohglehm ween iszept; tas zeppets tohp mahlu bloh-
dâ, jeb appafâ pannâ list, fahlihts un papreefch
uhdens usleets, tad ar fweestu gattaws iszept; leez
to blohdu jeb pannu us kastroka zaurumu

fur ideenas tohp wahrihts, wirf^o fwehlainahm
ohglehm un apklahi ar katlu kas labbi wirfû derr; ta
warr mafus zeppefchus, zahlus, pibles, sohsus jeb
mafus falkus it labbi iszept. Pibles un balloschus ar-
ri pohdâ warr iszept, bet pehdigi tohs waijag pannâ
ar fweestu bruhnus taifih.

Tekku zeppets us eefmu.

Zellu zeppets ar ihftim tohp 2 stundas
allas uhdeni flappehts, tad zeeti us eefmu
buhts ka ne maf kustahs, ar fahli apbahr-
stihst, zeppefchu panna appafschâ listâ un
bands ar werdoschu uhdeni apleets; (schis
pirmais uhdens tohp pee wisseem eefmuzep-
pefcheem noht leets) tad tohp fweests pannâ
lists un gattaws iszept. Us zeppeti no 8
mahrzineem, nemm 1 mahrzinu fweesta. Wine
nu buhs lehni un fullaini iszept, tapehz uggun-
im ne buhs warren tuwu klaht buht; eefsch
puffrescham stundam warr gattaws buht.
Kad blohdâ leet, tad ta ihfchku pufte wirfû

nahk; kad ihkftis newaid, tad to weenu puffi ar spekki un zitrohnehm warr isspikkeht un scho wirsu likt.

Tellu zeppets ar zitrohnes fullu.

Celeij uhdeni dehgei (jeb uhdens weeta no tahs atlikfuschas fullas) leez zitrohnu rippes, sweestu un faberstu kweeschu maifes mihkstumu klahht; sagreesi tellu zeppeti plahnos gabbalinos, bet prettim strihpi, ka spurainti ne paleek. Urri sihkos gabbalinos pirksu lohzecku leeluma warr sagreest, uhdeni un wihnu usleet, sweesta gabbalu, zitrohnes fullu un misu, zuckeru un faberstu kweeschu maifes mihkstumu peelikt un us ohglehm wahriht. Sapat ar wezzahm wistahm arri mehds darriht.

Rappums (Haché) no tellu zeppefcha.

Sakappa tellu zeppefchu it smalki, leez pohda ar uhdeni, zitrohnu rippehm, forintehm, kapperehm un faberstu kweeschu maifes mihkstumu un lai zauri werd. —

Us zittu wihfi: Leez to sakappatu zeppeti dehgei, ar smalkeem zihpoteem, lorbehrlappahm, sagruhstu piperu, muskату puffekhm, kapperehm, sweestu, sadrahstahm slappetahm sardellehm (jeb arri no silka) un smalki sakappatu zitrohnes misu, leij wihnu ar uhdeni jeb gallas suppi wirsu, lai ta kahdu brihdi werd un leez beidsost druszin miltus jeb faberstu maifes mihkstumu klahht, ka ta suppe tummiga un ihfa tohp.

Wrikandon no tellu gallas.

Isagreest no tellu zffkas leesus gabbalus, sakull tohs it mihkstus, isspikke ar zitrohnu misahm un spekki, farittina tohs un usdurri us sihkahm lohku eesminahm; iszeppi tohs panna bruhnus ar sweestu; leez tad dehgei ar puff wihnu puff gallas suppi, zitrohnes misu, fullu un sagruhstu englisck gewirz, un lai ta gohsajahs kamehr ta fulla ihfa un tummiga tohp — Kad to pildihht gribdi, tad sakull pautus ar sweestu puttos, samaisi ar rihmais, muskату puffekhm un smalki sadrahstahm pehterziljehm, leez scho pildijumu

wirfū, farittina tad un usduuri us tahm koh-
tu eesminahm, tad zepp un wahri tapat tā
tohs nepilditus — Pee tahs sullas warr ar-
ridsan austerus ar sawu uhdeni, zitrohnu
rippes, pipperu un karrohti wihnettika peelitt
klaht.

Zeppums (Karbonade) no tekku gallas.

Nozert tohs fahnkaulus ar gallu no mug-
gurkaula, to wirseju ahdu nowelz, nogreesi
katru fahnkaulu ihpaschi, apgreesi tohs affus
gallus un nolihdsina wissu labbi, sakult tohs
it mihsstus, leez us resti wirf ohglehm, us-
bere fahli, swaidi baggatigi ar sweestu un
apkaifi ar faberstu kweeschu maifes mihsstu-
mu kamehr gattawi iszeppuschi — Us zittu
wihsi. Kad tee fahnkauli greesti un mihs-
sti kulti irr, tad usleez tohs panna ar sweestu
un lai lehnem zeppi; kad dselten bruhni irr,
tad peelej druzin uhdeni un lai tā gohsajahs.
Arriidsan reeksch sakulteem paunteem winnus
warr apwahritiht, ar fahli, milteem jeb rih-
maifi apbahrstiht un tā sweesta iszept.

Wirrums (Ragout) no tekku zep- pescha.

Iskausi labbu gabbalu sweesta, leez druf-
ju miltus, smalki sakappatus zihpokus klaht
un lai zeppi kamehr bruhni tohp; leez tad
pahri karrotu wihnettika, sagruhstas muska-
tu pukkes, pipperu un zeppescha fullu klaht;
eeleez tohs sagreestus zeppescha gabbalus un
esahlotas breedenes un lai wiff kohpā werd.
Ettika weeta arridsan zitrohnu fullu un no-
wahritas fehwpuppas nemt warr. Us zit-
tu wihsi. Sagreesi un sakappa to zeppeti
gabbalös, leez dsilla alwu blohda ar flappetu
smalki sakappatu filki, (ehrinu) sakappateem
zihpoteem, sagreestu zitrohnes misu, faberstu
muskatu reekstu, wihnu un wehfschu gallas
fullu, nowahritahm sakappatahm fehwpup-
pahm, wehfschu sweestu un isluppinatahm
wehfschu astehm; tā lai us ohglehm lehni werd
un leez beidscht faberstu kweeschu maifes mihs-
stumu klaht.

Zepta tekku galla.

Isagreesi no plezzeem gabbalus 2 pirksu

Plattus zif gribb, wahri tohs uhdeni ar sahli
 englisch gewirz un zittahm smalkahm sahlehni
 puff gattawus, isnemm atkal un leez aufsta
 ettiki ar zihpoku, rosmarinu, sahli un lorbehr-
 lappahm. (to sauz eesahloht, mariniren)
 Leez kahdas saujas miltu pohda, peesitti 4
 jeb 5 pautus flah, druszin meelus un sahli,
 peeiej saldu krehjumu, un taifi tahdu ne wis-
 sai zeetu mihsli, ka preeksch beesu pantohgu
 derriga irr, apklahj un noleez filda weeta, lai
 ruhst (to sauz glohtu (glehru) taifist.) Leez
 pahri mahzini sweesta us ugguni, un kad
 labbi wirris, tad noxemm, lai nostahjahs un
 iskahsi zaur smalku kahstawi; leez atkal ud
 ugguni, apwahrti tohs galla gabbalus tami
 mihsli, eeleez tai karsta sweesta un lai us ab-
 bahm puffehm dselten bruhni iszeppi; leez tad
 us papihru un peeiej druszin ettiki pee ta
 sweesta flah; leez tohs galla gabbalus bloh-
 da un pahreij ar to fullu. Zo wairak mihs-
 li pee tahs gallas buhs peelippusi, jo labbal
 buhs.

Zehschu (neeru) greesumi.

Nemm no aufsta tellu zepfescha tahs ish-
 sis un taukus ar druszin gallu, sakappa to it
 smalki, leez blohda ar pautem, saldu kreh-
 jumu, smalki sakappatahm pehtersiljehm, sah-
 li, fagrubstu piperu, faherstu muskato reek-
 stu un maifes mihsstumu, un samaisi to wissu
 labbi kohpa; fagreesi baltu kweeschu maifi
 plahnos reezenos, eemehrz weenu pehz ohtru
 salda peena, usleez to maifijumu pirkstu bee-
 sumä wirsu, nolihdsina labbi ar nasi, iszeppi
 ta rauschu panna un apbahrsti ar zuckeru un
 kanelu un usdohd ka tohs fildi warr ehst.
 Pehtersilju weeta arridsan smalki sakappatas
 strohru misas nemt warr.

Englisch wehrschu zepfets.

Nemm mihsstas wehrschu gallas gabbalu un
 full winnu wehl mihsstaku, usdurri us eesmu,
 un kad pee ugguns irr, tad apkaiisi ar mil-
 tem un apleij ar kaufetu karstu sweestu; kad
 jau proht ka winsch puff pirkstu besuma zauri
 zepfis irr un ar to sweestu labbi putta, tad
 nogreesi ar affu nasi wissu bruhnumu wissap-

Kahrt, turri kahdu blohdu appafscha, für tee nogreesti bruhni gabbali warr eekrist un lai no ta zeppefcha fulla arri peeteff klaht; apfaifi to zeppeti atkal ar milteem, apleij ar sweestu un darri atkal tapat ar weenu, kamehr wiff fagreests un nekaf wairaf pee eefmas newaid. Tohs nogreestus gabbalus leez ar to fullu alwu blohda us ohglehm, lai tif karsti tohp un usfpeed zitrohnu fullu wirfu.

Wehrschu zeppets ar fullu.

Nemm wehrschu gallas gabbalu, nowelz apdohmigi wiffas smalkas ahdas, un isfpilke to labbi ar smalku spekki (tee spekka gabbali tohp papreefsch eefsch fagruhstas fahls un pippere apwahrstiti) iszeppi winnu tad us eefmu un apleij papilnam ar sweestu; kad jau gan drihs gattaws irr un usdoht griff, tad apleij labbi un apbahrsti ar kweeschu milteem un smalku fahli, lai wehl pee ugguns paleef kamehr puttacht fahf un tad ne apleij wairaf. To sweestu kas panna irr eeleij dehgeli un leez drufjin kweeschu miltus, smalki fakappatus

zihpokus, 4 flappetas smalki fadrahstas farbelles klaht; lai us ohglehm gohsejahs, un peeleij drufjin uhdeni, ettiki un zufferu, bet ne dauds, ka tif falsi fahba smaffe irr; tad lei jaur durfchlakku blohda un leez to zeppeti wirfu.

Wehrschu grahpja zeppets.

Leez to zeppeti kad mihksti fakults un spifkchts irr grahpi, ar fagruhstu englisch gewirz, negelkenehm un lorbehelappahm; aistaisi to grahpi ar wahku, aislippini ar mihklu un linnu strihpehm, ka tee twaiki ne mas ne warr iseet; leez tad us ohglehm un lai ta sawa pascha twaika iszeppi; bet tam wahkam waijag tif zeeti aistaisitahm buht, ka ween warr, zittabi winsch tif mihkts un gahrds ne tohp, bet kad tas grahpis tif zeeti aislippinachts irr, ka ne ta smalka warr iseet, tad winsch gahrds un eefsch 3 stundahm gattaws buhs.

Munu zeppets

Tad labbaks un gahrdafs buhs, kad auns 3 deenas papreefsch fauts un tas jep-

pets labbi kultz irr; usdurre tad us eefmu un apleij papreefsch ar fahlitu uhdeni un tad ar pascheem taukeem; pehz tohp sweests bruhni taifihst, ta zepfeschu fulla peeleta un kohpá wahrihts.

Aunu stilba us mescha putnu wihfi.

Dogreesi no aunu stilbas wiffu ahdu, fakull mihssti, lai 8 deenas ettiki gull, ispijke winnu labbi un zeppi tad us eefmu, bet apleij papreefsch ar fahligu uhdeni un tad ar sweestu. To fullu waijag labbi bruhnu taifihst.

Pildita aunu karbonade.

Dozert tohs fahnkaulus no muggurkaula, nowelz to ahdu, pahrgreesi katru fahnkaulu un nolihdsina tohs affus kaula gallus, no-greesi tad to gallu no teem kauleem, sakappa to un leez pautus, fahli, schalottes, muskatu pukkes un pipperu klahst; sakappa to wiffu it smalki ká mihsflu, un peelippina to pee teem kauleem, ka tee sawu pirmaju gihmi dabbu; sakull pautu baltumu ar dseltenumu kohpá,

eemehrzi tohs aplippinatus kaulus tur eefschá un apwahrte tohs eefsch faberstu kweefschu maises mihsstumu un milteem; tà lai panna eefsch flappeta sweesta no abbahtm puffedhm dseltenbruhni iszeppi. Us zittu wihfi: Greesi tohs fahnkaulus ká taggad fahzihts, fazert tohs schkehrscham us abbahtm puffedhm ar kappomu, bet tà ka wehl kohpá turrahz; samaisi tad faberstu maises mihsstumu, sakappatas pehtersiljes, fagruhstu pipperu un fahli labbi kohpá, eemehrze tohs kaulus kaufeta sweesta un apwahrte tanni maisijumá, leez tad us resti un lai wirf lehnahm ohglehm us abbahtm puffedhm weenadi iszeppi. Tapat warr arridsan no siwenu jeb tellu fahnkauleem karbonade taifihst. Wehl us zittu wihfi. Greesi ká jau mahzihts irr tohs fahnkaulus, sakull tohs mihssti un lai puff stundu uhdeni un fahli werd, tad leez panna un iszeppi ar sweestu, bet apbahrsti weenumehr ar faberstu kweefschu maises mihsstumu un pehtersiljehm; tapat arri kad wahriti irr, winnus us resti warr iszept, bet ar weenu apkafihst.

Ragout no aumazeppefcha.

Zsjeppi miltus ar sweestu bruhnus, lei labbu fullu kaht un peeleez fagruhstu piperu, faberstu muskatu reekstu, sakappatu zihpolu, zitrohnes misu, kahdas flappetas un sadrahas sardelles, un to gabbalos fagreestu zeppeti, un ta lai kahdu brihdi werd. Us zittu wihfi. Kad sweests ar milteem bruhni iszepts irr, tad peeleez uhdeni un wihnu, leez zitrohnu rippes, kapperes, olives, breedenes un to gabbalos fagreestu zeppeti klast, un lai labbi werd, ka ta fulla ihfa un tummiga tohp.

Zehruzeppets.

Zehru warr weffelu jeb arri pahrgreestu iszept; pildi winnu ar maifes pildijumu, kurrã wehl masas rohines warr peelift, usdurri tad us eefmu un isspihle ar diwi kohzineem ka plats paleek, apleij papreeksch ar fahligu uhdeni, tad ar sweestu un lai ta kohfschi bruhns isjeppi.

Zeptas jehru galwas,

Kad uhdeni un fahli wahritas irr, tad

tohp par widdu pahrgreestas, ka katra pussẽ smadsenes un puss mehle paleek, nowelz to ahdu no tahs mehles, tahs smadsenes apkaiifi ar piperu un fahli, apleez ar fagreesteem pehtersilju kasteem, aptinn to puss galwu ar deegu, ka tee kahti ne nokriht un isjepp tahs platta dehgeli us abbaht pussẽhm bruhnas, nonemm tad to paweddeni apdohmigi un pahrelij tahs galwas blohda ar sweestu un zitrohnes fullu.

Zepts zubku schinkis.

Zubku schinkis warr labba krahni ne ka us eefmu iszept. Winnu buhs kahdas deenas papreeksch (kad ir 8 deenas buhtu) ettiki lift un fahli peebert klast. Leez tad zeppefchu pannã un apleij ar werdoschu uhdeni un fahli, pehz ar pascheem taukeem un druzin ettiki. Ta ahda (kammana) paleek wirsũ, kamehr gan drihs gattaws irr, tad tohp nowilkta un rohbihts ka bruhns paleek, winnu arri warr pamest wirsũ un ta eerohbiht; jeb kad ahda nowilkta irr, ar faberstu rupju mai-

fi un zitrohnu misu apbahrsticht un tad bruh-
nu iszept.

Peena siwens.

Kad irr nokauts, tad tohp nopluzzinahts,
tahs azzis apdohmigi isnemtas, istihrihts,
masgahts, pakarrinahts ka wiff uhdens labbi
notekk un ar faufu drahnu noschahwehts. Pil-
di tad to rumpi ar kahdu pildijumu un sa-
schuhn, arridsan fur kaujocht kruhti eedurts
irr; usdurri us eefmu garruma zaur mutti,
un peeseen tahs preeksch kahjas us preekschu
un tahs pakkal kahjas atpakkal. Bahri sah-
ligu uhdeni un taifi slohtinu no salnu wahr-
pahm, aplaisti to siwenu kamehr zeppj weenu-
mehr ar to, ka ta ahda wiffur trausla paleek.
Leij baltu bohmelji us dsillu schkihwi un swai-
di to siwenu ar spalwu puhkahm kamehr gat-
taws irr, leez tad wesselu blohdä, bet tä ka
sahnis ne friht; jo kad no tahs fullas kahds
maggums blohdä buhtu un tas zeppets tur
eekschä gulletu, tad ta ahda paliktu mihssta.
Mutté wiannam warr wesselu zitrohnu jeb re-
stetu maifes reezenu list, jeb kad blohdä ihfa

irr, to galwu nogreest un blakkam list, bet
labbaß irr kad winna paleek klah.

Zuhka karbonade

Tohp tapat taifita kà pee auna jau mah-
sihts irr; no leeleem barroteem zuhkeem tohp
tee sahnsauli schkehrscham pahzirsti, bet tä
ka kohpä paleek, tad salikti un tas starps ar
skahbu kahpohstu, sweestu un korintehm pil-
dihts, tad us eefmu iszepti ar rihmaifi ap-
bahrstiti un ar sweestu jeb pascheem taukeem
apleeti.

Sakku zeppets.

Sakkis tohp nowilfts un istihrihts, tahs
ihstis paleek klah, wiffas ahdas tohp nowilk-
tas, smalki spikkehts, kahdu stundu uhdeni
slappehts, us eefmu zepts, papreeksch ar sah-
litu uhdeni apleets (bet to pirmaju uhdeni
buhß isleet un zittu sahlitu uhdeni panna
leet) un tad ar sweestu bruhni iszept. Ta-
pat arri stirmi zeppets, lai buht muggura jeb
zits kahds gabbals tohp taifsihts.

Sakku zeppets ar skahbu kahpostu.

Kad tas sakkis spikkehts un iszept irr,

tad wahri labbu fflahbu fflahpohstu; kad gan drihs gattaws irr, leez austerus, fehwpuppas un faldu ffehjummu kas ar fweestu fakults irr flahst, lai wehl druszir zauri werd un leez tad blohdá un to weffelu zeppetí wirsú; jeb fakappa to zeppetí gabbalós, leez pee teem fflahpofteem kamehr wehl werd katlá, un kad pahri reis uswirris, tad leez kohpá blohdá.

Sohsu zeppetis.

Mokawj to sohsu. deenu papreeksch, (tahs affinis usnemm ettiki weenumehr kuldams) pluhka winnu kamehr wehl fíltis irr, un nowillina fflaidri, turri tahs fflahjas arri pahy ugguns, ka to beesu ahdu lehti warr nowíllt, noberfi tad ar milteem jeb flíjahm ka it balts paleek; nozert to faklu ihfi, tahs fflahjas (letenus) pee lohzeekleem, ístihri winnu un ísnemm tohs eefchnawa taukus, mahgu, afnis un wíffas eekschas fflaidri ahra, masga un tihri wíffu fflaidri un kohfschi, tahs fflarnas bersi ar fahli un aptinni ar tahm tahs nogreestas fflahjas; fflahs eekschas warr ar fflahbeem flurichkeem, jeb zittadi ká gribbedams wah-

riht. — Kad to sohsu zept gribb, tad lai papreeksch 2 stundas uhdeni gull, ísberfi eekschá ar fahli, píldi winnu ar bishbotu fflahlehm, (Beifus) ar ahboteem, nowahritahm un noluppínatahm kastannehm, jeb fflagreesteem un fflweesta zepteem maifes gabbalíneem jeb fflahbu fflahpohstu, un fflaschuhn to wehderu atkal kohpá. Usdurri tad garrumá us eefsmu, apleij papreeksch ar werdoschu uhdeni un pehz ar pascheem taukeem; beidsoht píldi fflweestu dehgele, peeiej tohs sohsu taukus flahst un usdohd to fflewíschki fullu kausiná. Leesu sohsu buhs papílnam ar fflweestu apleet, bet gards wínsch newaid; eeksch 3 stundahm sohsuzeppetis warr gattaws buht; ir krahfni winnu warr íszept; tahs afnis warr fflewíschki íszept un ar fflardellu fullu pahrleet. Kad sohsu fflwerr, tad tohp tas, kas pahy 10 jeb 11 mahrzíneem well us taukeem rehenehts. — Píbles tohp tapat zeptas un eeksch 2 stundahm warr gattawas buht, wínnas arri nepílditas warr íszept.

Zeptas píbles ar zihpohu fullu.

Kad ta píhle us eefsmu jeb krahfni íszept-

pufi irr, tad zeppi dauds zihpofu rippes swee-
fta mihkftas, peeberri drufzin miltus klahr,
un kad tee bruhni tohp, tad peeley gallas
suppi kas fahliga newaid; leez fagruhftu pip-
peru un faberftu muskату reekftu klahr, un
kad werd, tad eelez to atdsiffufchu pihfu zep-
peti, lai werd kamehr ta fulla ihfa un tum-
miga tohp, beidsot wehl drufzin wihnettiki
warr peelet klahr.

Kaudawa

Tohp ka zits mescha putnis pee eefma
zepta, ar negelkenem isspikketa (kas to ne-
labbu smakku aisdsem) un baggatigi ar
fweeftu apleeta. Eefsch tahs fullas arri warr
fadrahftas fardelles likt un tad pahrleet.

Ragout no sohfeem un pihlehm.

Sagrees un fakappa to zepeti, leez win-
nu kastrola ar smalki sagreestem ahboleem,
zihpoteem, zepeschu fullu un drufzin no teem
taufeem; kas gribb, warr wihnu, zitrohnu
rippes un fagruhftu pipperu peelikt un ta wah-

riht; ar faberftu maifes mihkftumu, warr to
suppi tummigu pataisiht.

Zihteru zepetk.

Zihteris tohp deenu papreefsch kauts,
pluzzinahts, noplukfts, swillinahts, ar mil-
teem jeb kljahm noberfts, istihrits, masgahrs
un fahls eebersta; ta istihrita mahga un
tahs afnis tohp ar teem spahrneem eespihle-
tas, ta kruhts mihkfti kulta, un ta gusa ar
scho pildijumu peebahsta: Saberfi faufu
fweefchu maifi, fakull fweeftu puttās un
peesitt 2 pautus un wehl no 2 panteem to
bseltenumu, leez rohines, forintes un fa-
greesas faldas mandeles klahr, taifi zeetu
mihklu un pildi ar to to gusu un safem atkal.
(Kad gribbi ka tas pildijums ne fadruhft, tad
warri to mihklu ar peenu us ohglehm apmai-
siht, ka stingra paleek.) Usdurri tad to tihte-
ru us eefmu, apleij papreefsch ar fahlitu uh-
deni, pehz ar fweeftu; kad wezs irr, tad buhs
to kruhti ar specku fwaidiht ka mihkfta paleek,
un apleez blohda ar zitrohnu rippehm.

Gohsetas tihteru ziffas.

Memm tahs ziffas jeb zittus no tihteru-zeppescha atlickuschus gabbalus, eerohbi to ahdu frustam fehfeherscham, samaisi sakappatas pehterfiljes, faberstu maifes mihsstumu, pimperu un sahli, eemehrzi tohs zeppescha gabbalus kaufeta sweesta un apwahrti tohs tanni maifijuma, leez us resti wirf ohglehm lai iszeppi, swaidi weenumehr ar sweestu (ar spalwu puhkahn) un apbahrsti wehl ar to maifijumu, un lai ta us abbahm puffedm dseltenbruhni iszeppi. Taisi smalki sakappatus zihpolus sweesta bruhnus, leij tohs blohda un leez to gohsetu gallu wirfu; jeb sagreesi ahboius lihds graudeem rippites, leez tahs dehgeli ar wihnu, zuckeru, smalku kaneelu un smalki sakappatahm zitrohnu misahm, lai us ohglehm werd ka tunmigi tohp, leij tad blohda un leez to gallu wirfu; jeb pahrelij ar schalottu fullu.

Magout no tihteruzeppescha.

Sagrees un sakappa to zeppet, leez kastrola ar zeppescha fullu jeb swestu, gallas

suppi, dauds kapperehm, zitrohnu rippehm, sagruhstu pimperu un smalki sagreesteem zihpoleem; lai kohpa werd, un peeleez beidsot faberstu maifes mihsstumu klah, ka ta suppe lha un tummiga tohp.

Rappunis. (rahmihts gailis.)

Tas gailis tohp deenu papreefch nokauts weenu stundu auksta uhdeni, tad karsta, bet ne werdoscha uhdeni mehrzehts. (zittadi ta ahda noetu). Kad flaidri noplukahs un istihrihts irr, tad tohp tahs aknis un ta mahga starp spahrneem eespihletas, weenu stundu uhdeni flappehts, ar spekki peedurts, eefschá ar sahli isbersts, un ta us eesmu zepts, fur papreefch ar sahligu uhdeni pehz ar sweestu apleets tohp kamehr gattaws irr. To ugguni ne buhs warren turwu klaht likt, ka ne sabegg; kad jauns irr, tad eefsch 2 stundahm warr gattaws buht, bet kad jau ohtra gadda tad 3 stundas buhs zept.

Rappunis ar austereem pildihst.

Kad istihrihts un spiffehts ka taggad

maßihts irr, tad pildi winnu ar austereem (ir galwa bahsi kahdus austerus) un zeppost apleij papreefch ar sahltu uhdeni, tad ar dselten bruhnu zeptu sweestu, un beidscht leez smalki sadrahstus austerus eefsch ta zeppefchu sweesta un apleij winnu; blohdá apleez ar zitrohnu rippehm, un lei to fullu pahri. Us zittu wihfi: Nemm austerus, nekau fetu preischu sweestu, fagruhstas muskату puffes un piperu, 6 labbi flappetas un smalki sadrahstas sardelles un pildi to kappuni ar to, fashuhn atkal un lai iszeppi. To fullu warri tá taifih: Nemm labbu gabbalu sweesta un taifi miltus tur eefschá bruhnus, bet maifi weenumehr ka ne peedegg, peeleez weenu ar negelkenehm ispißketu zihpoku, zitrohnu misas, muskату puffes, piperu un druszin gallas suppi, lai tá werd, un beidscht us speed zitrohnes fullu, leez tohs austerus flacht un pahreij to kappuni blohdá ar scho fullu.

Gohsati kappuni jeb trefnas wistas.

Leez tohs kappunus jeb wistas kad irr is.

zepti starp diwi galbineem (dehlehem), fasppeed tohs it plattus, atraisi ziskas un spahrnus, bet tá ka wianni wehl paleef flacht; fagreest weenu zitrohni gabbalos, nemm schalottes, muskату reekstu, leelu gabbalu sweesta, druszin gallas suppi, glahsi wihna un weenu lorbehrlappu, leez wiffu to ar teem kapuneem jeb wistahm kastrolá, un lai kohpá gohsajahs.

Zahlu zeppetš.

Zahli tohp tapat us eefmu jeb panna zepti, tik ka ahtraki gattawi tohp, un pee nopluzzinaschanas wairak wehl iasargahs, ka ta ahda ne tohp saplohsita. Kad zahlus it ahtri gribb iszept, tad (kad istihriti, spiffeti un ar pehtersiljehm pilditi irr) leez sweestu pohdá un lai iskuhst, eeleez tohs zahlus, (bet sweestu waijag tik dauds buht, ka teem zahleem pahri stahw) apklahj to pohdu ar wahku un leez ne dauds ohgles wirsi, ka wiffai bruhni ne tohp. Sweestu waijag arweenu peelikt flacht ka pahri stahw, tad ahtri mihsfi un gahredi buhs. Kas to fullu tik tauku ne gribb,

warr drufzin uhdeni peeleeet klaht. Ballo-
fchus tapat warr iszept, bet ne ar pehtersil-
lehm pildiht; tomehr dauds sweesti makfa.

Leeli pilditi zahli.

Kad istihriti tohp, tad jafargahs, ka ta
ahda wirf kruhtim wessela paleef. Ispihle
winuus un atraisi apdohmigi ar pirkstu to ah-
du us kruhtim; sakappa afnis, sirdi, eetai-
fitas breedenes, spekki no prischas zuhku gal-
las, zihpoleus, pautu dseltenumu, pipperu un
faberstu maises mihsstumu labbi kohpa, taisi
it plahnus spekka galduus tik leelus ka tahs
kruhtis, bahsi tohs apraksch to ahdu, un to
pildijumu (fo ne zif dauds waijaga) appaksch
to spekki. To mahgu pahrgreesi 2 gabbalos,
un leez katra spahrna weenu gabbalu, iszeppi
tad tohs zahlus ka jau sinnams, un taisi to
fullu no sweesta bruhni zepteem milteem, gal-
las suppes, sakappateem zihpoleem, fabersta
muskatu reeksta, zitrohnu rippehm, kappe-
rehm, breedenehm un fo wehl gribbi, leij to
blohda un leez tohs zahlus wi. su. Us zittu

wihfi: Kad tee zahli istihriti irr, tad sprau-
di tahs afnis un to mahgu stary spahrneem,
aptinni tohs zahlus wissapfahrt ar plahnem
spekka gabbalraem un iszepp us eefmu. Kad
gattawi irr, tad nogreesi wissu gallu no kruh-
schu kaula, bet ta ka kahjas un spahrni wesse-
li paleef; sakappa to nogreestu gallu ar druf-
zin tellu gallu, spekki un wehrscha neeru tau-
leem it smalki, sabersi ar kohku peeftalu wehl
jo smalki, un leez pautu dseltenumu, druf-
zin saldu krehjumu, sagrahstas muskatu puk-
les, pipperu, sahli un peena mehrzetu bet at-
kal isspeestu maises mihsstumu klaht; samaisi
wissu labbi kohpa un peelippini to atkal pee ta
kruhshu kaula, ka tapat isfkattahs ka bijis,
nolihdsini kohschi ar nasi, swaidi tohs zahlus
wissapfahrt ar kausetu sweestu, iszeppi win-
uus rauschu panná weenumehr ar sweestu
swaididams un taisi to paschu fullu jeb zittu
lahdu.

Zepti zahli ar stikken ohgahm.

See zahli tohp, ka jau sinnams irr us eefmu

iszepti. No tahn ohgahm nonemm tohs
 kahrtus un seedus, leez tahs pohda un usleij
 werdoschu uhdeni, lai tur eekschā kahdu bris-
 di gull un noleij to uhdeni atkalzaur durfchla-
 fu; leez tad dehgeli ar baltu wiñnu, daubf
 zuckeru, smalkahm zitrohnu misahm, kane-
 lu un drufzin sweestu; lai us ohglehm lehni
 werd, apmaisi winnas apdohmigi fa ne pee-
 degg, bet fa arri ne faspeeschahs; beidsot
 leez wehl drufzin saberstu maifes mihsstumu
 klah, sakull pahri pautu dseltenumu ar druf-
 zin wiñnu, peemaisi to, leij tad blohda un
 leez tohs zahlus wirsi. La warr tahs stikken-
 ohgas pee wahriteem zahltem, jehru- jeb tellu
 gallas doht, tad tohp ta galla bes wiffas sul-
 las blohda likta un tahs ohgas pahrleetas.
 Tapat winnas arri pee daschadeem zeppeeschem
 la sallatu doht warr; bet tad tohp ihsi eegoh-
 fetas, bes maifes mihsstuma un panteem.

Diagout no zepteem balloscheem.

Ka balloschus zept buhs, jau sinnam
 irr, pahrgreesi zeptus balloschus par widdu,

leez tohs dehgeli ar sweestu, sakappa zihpolu
 un labbu filki jeb sardelles it smalki, samaisi
 ar drufzin milteem, iszeppi plahnus schinku
 gabbalus sweesta, sagreesi tohs sihkös gabb-
 linös, leez zitrohnu rippes un to zeppeeschu sul-
 lu klah, un lai tee balloschi tur eekschā werd.

Meddenis,

Kad irr noplukts un istihrihts, tad
 tohp fildā uhdeni skaidri nomasgahs, ar peestu
 mihssti kults un weenu stundu aufsta uhdeni
 mehrzehts, tad spikkehts un krahni iszeptis
 (us eesmu wiasch til mihssts un gahrds ne
 tohp.) Kad wezs irr tad waijag winna deenas
 3 jeb ilgaf ettiki mehrzeht un ar peestu labbi
 sakult. La galwa un kahjas (la pee wiffa
 meddijuma) ne tohp nogreestas; bet kad bloh-
 da leek tad tohp ta galwa nogreesta un blak-
 sam likta. Tetteris tohp tapat iszeptis, la
 arri no abbeem tahs mahtites.

Zebes.

Pee lauka til labbi la mescha irbehm tas
 irr wehra nemmams, la ta ahda pee noplukf-

fchanas ne tohp saplohsita; winnas tik labbi panna ka us eesminu warr iszept; ta galwa kas puhkaina irr, tohp pamesta klast, un tik us ohglehm apswillinata un stingra taifita; winnas arri warr spikkehst, jeb ar spekka gabaleem un papihru aptiht un ta iszept, jo tad paleef baltas; kad ar wiffahm eefschahm un farnahm grihb iszept, tad maifes reezenus ja-leef appafscha.

Slohfkas

Tohp noplukhtas, masgatas bet ne isnemtas, us eesnu jeb panna zeptas un tudal ar sweestu apleetas; leez panna baltas maifes reezenus, us kurreem ta fulla, kas no tahm slohfahm isfuhst warr uspillinaht, bet labbi jarauga ka winnas fullainas paleef; tapat arri wistilbes, Kikkuti un zitti sikh mescha putni tohp zepti; tik kad masi irr, ne waijaga winnus tik ilgi zept.

Strasdi

Tohp plukhti, istihriti, masgati, us putnu eesnu jeb panna zepti, papilnam ar

sweestu apleeti un ar rihmaifi apbahrstiti. Us zittu wihsi: Sakappa to mahgu, sirdi un afnis it smalki, samaisi to ar bruhnu sweesta zeptu saberstu maifes mihsstumu un druszin paeglu ohgahm, pildi tohs strasdus ar to, iszeppi tohs panna ar sweestu un apbahrsti ar rihmaifi.

Zihruki.

Teem zihrukeem warr tahs galwas no-greest jeb arri pamest klast, tahs sikhkas farnas warr isnemt, bet ar siannu, ka taukus ne israu lihds, tad tohp kahdu brihdi uhdeni liktas, us putnu eesminu us resti zepti, un zepoht sahliti, baggatigi ar sweestu apleeti un ar maifes mihsstumu apbahrstiti; arridsan panna winnus warr iszept, tahs galwas klast un tahs farnas eefschä pamest.

Zihruki ar wihna ohgahm.

Kad tee zihruki panna ar sweestu un saberstu maifes mihsstumu iszepti irr, tad isnemm ahra, un leez tahs wihnu ohgas panna, lai labbi gohsajahs, un kad blohdä leez, tad

apbahrsti papilnam ar zuckeru un kaneelu,
arridsan fagreestus ahbolus un forintes warr
tanni zihruku sweesta gohsaht, tad blohda ar
zuckeru un kaneelu apbahrstih un tohs put-
nus uslikt wirsü.

Zihruki ar flahbu kahpostu.

Dogreesi teem zihrukeem tahs kahjas, is-
tihri tohs, isnemm to mahgu un masga tohs
siltä uhdeni, leez sweestu dehgei un kad bruhus
irr, leez tohs zihrus eekschä un lai iszeppi;
pa tam wahri flahbu kahpostu un kad gan
drihs gattaws irr, leez tohs putnus klah, t,
beidsot peelez wehl kapperes un apbahrsti
blohda ar zuckeru un saberstu maises mihsstu-
mu.

Ragout no zihrukeem.

Nemm zihrus jeb zittus masus putni-
nus, kad irr iszepti, leez dehgei ar uhdeni un
wihnu, un lai kahdu brihdi werd, leez tad
labbu teesu nomissotu un sihsös gabbalös sa-
greestu ahbolu, rohsines, korintes, tsheträs
dalkäs fagreestas zitrohnes un zuckeru klah,
un lai ta werd kamehr gattawi irraid.

Rä no wisseem aufsteem zeppe- scheem Wrikassie buhs taish.

No leeleem zeppecheem tohp ta galla no-
greesa, tee masaki tohp ar wisseem kauleem
sakappati; leez labbu gabbalu sweesta, ne zit
dauds miltu, smalki sakappatus zihpotus, lor-
behrlappas un to zeppeti ar druzzin gallas sup-
pi, jeb kad newaid, werdoschu uhdeni kastro-
lä, lai labbi kohpä werd, un leez beidsot
druzzin breedenu pulweru, sagruhstas negel-
lenes un muskatu pukkes, smalkas zitrohnu
misas, sakappatas pehtersiljes un sahli klah;
sakull pantu dseltenumu ar wihnettiki un pee-
leij to arri, apmaisi labbi un kad uswerd,
tad leij blohda.

Rä no wisseem aufsteem zeppe- scheem Ragout buhs taish.

Kad tas zeppets leelakös gabbalös ka
preelsch wrikassie fagreests jeb sakappahts irr,
tad taishi miltus sweesta bruhus, leez to zep-
peti, sakappatus zihpotus, lorbehrlappas un
to atlikufschu zeppechu fullu, ar druzzin wer-

doschu uhdeni jeb wehrschtu gallas suppi wissu kôhpâ un lai zauri werd. Kas grihb, warr arri sardelles, jeb no silkeem smalki sagreestus gabbalus, kapperes un olihwes peelikt. Pee meddijuma warr arridsan eetaisitas sustrenes (Zahna ohgas) jeb kesberu fullu, farkanu wihtnu, negelkenes un zuckeru peelikt klagt; un tã warr ar wissadeem zeppefcheem kaut kahdu patishlamu pahrmihfchanu taisiht.

Rã wissus smalkus aukstus zeppefchtus ar gahrdu fullu warr fataisih.

Sagreesi to zeppeti fihlôs gabbalôs, wissus kaulus sagruhd meeseri it smalki, ja gan ne buhtu, tad nemm wehl zittu gallu, jeshlu jeb wahritu, preeksch wisseem pahri gabbalinu schlinku gallas un sagruhd to wissu kôhpâ; taisi bruhnus miltus, leez sakappatus zihposus, lorbehrappas un to kas sagruhstis irr klagt, apmaisî to labbi us ugguni, leez bruhnû jeb zittu wehrschtu suppi, jeb arri werdoschtu uhdeni klagt; lai werd ka tummiga tohp,

un kad gattaws irr tad islahsi zaur aschtu feetu; ar scho fullu wahri atkal tohs zeppefcha gabbalus ar tahm paschahm sahlehî kã pee ragout mahzihts irr; ja ta fulla wissai ihfã un tummiga buhtu, tad warri ar wihtnu un zitrohnu fullu winnu schkidrafu pataisiht.

No Sallatehm.

Borsdorwer Ahboli.

Kad tee ahboli nomisseti irr, tad usleez winnus ar allu, sagreestahm zitrohnu misahm baltu wihtnu un zuckeru, lai werd kamehr ta fulla eewirrusi un tee ahboli mihtsi irr; leez tad fallatu blohdina, usspeed zitrohnes fullu un apkaisi ar zuckeru un kaneelu; kas grihb, warr arri nomasgatas un sweesta gohsetas korintes peelikt klagt, jeb tahs korintes lihds ar teem ahboleem wahriht, jeb arri tapat usbahstsiht kad nomasgatas irr. Us zittu wihtsi: Wahri tohs nomissetus ahbolus ar uhdeni, wihtnu, zitrohnu misahm un zuckeru; kad mihtsi irr, tad isnemm tohs ahbolus, leez wehl zuckeru klagt, un lai ta fulla wehl labbu

brihdi werd, kad atdsiffusi, tad zeeta ka kishfels buhs; leez tohs ahbokus fallatu blohdina un isnemm ar karroti tohs kishela gabbalus un leez tohs kofhschi apkahrt. Ar bumbehrehm tapat warr darriht; tik ka pee ahbokeem baltu un pee bumbehrehm farkanu wishnu buhs nemt.

Gohsetas pluhmes.

Leez tahs pluhmes werdoscha uhdeni un nowelz to misu, usleez tad ar baltu wishnu un labbu gabbalu zuckera; kad saht wirt, tad ispeed tohs faulus, leez tad us ohglehm lai gohsajahs un apbahrsti fallatu blohdina ar zuckeru un kaneelu. Aprikoses un Wirsi-Fes tapat warr sataisihit. Wishnaohgas un bruhklenes ar zuckeru ween tohp gohsetas, un pehz ar zuckeru un kaneelu apbahrstias; bruhklenes arri warr schaudeht, un tad pee zeppefcheem un suppehm bruhfeht. Pluhmes arri papreefsch warr usgreesht, tohs faulus isnemmt, ar zuckeru (un kaneelu) gohsaht un pehz ar to apbahrstihit; winnas fullu

gan dohd, bet kam tas reebj, tas warr farkanu jeb baltu wishnu peeleet un ar to wahriht.

Prischas Fesberes.

Usleez tahs fesberes (bes kasteem) ar zuckeru, un lai sawa pascha fulla gohsajahs kamehr gattawi irr; leez tad restetas baltas maifes reezenus affiette, un tahs fesberes kad ta fulla pagallam eegohseta irr wirsu; apkaisi ar zuckeru un kaneelu un apleez arri, ja gibbi ar staklaini isgreesahm zirohnu misahm — Stikkenohgas, susstrenes un prischas pluhmes tapat warr sataisihit, tik ka ta maife ne tohp appafscha likta.

Zepti kohka augli.

Zepti ahboli, bumbehres, pluhmes, fesberes, prunnelles, wilkudrihjekles, roshines ic. tohp weenada wishse gohsati, ar uhdeni, wishnu jeb allu, zuckeru un zirohnu misahm, no allus ta fulla gahrdaka un wairak tummiga tohp. Wisfus zeptus auglus buhs papreefsch nomasgahit, un us fallatu blohdinahm ar zuck.

feru un faneelu apbahrsticht un kofhschi ar zitrohau misahm ispuschloht.

Sardelles.

Kad sardelles kahdas stundas uhdeni flappetas irr, tad notaisi tahs no affakahm un leez us affiitti, isgreesi no olshwehm tohs kaulus un faleez winnas atkal ta kohpa ka buhtu tee kaulini wehl eekschä, leez kapperes, bohmelji (prowenzerelji) un wihnettiki klahht un apmais wißu labbi kohpa, leez tad tahs sardelles kofhschi us affiitti rinki un apleez ar zitrohau rippehm. Tahs sihkas renges (strimmalas, brehtlinus) jeb arri silkus (ehrinus) kad flappeti irr, tapat warr fataisicht, bet no affakahm winnus labbi waijag ispoht.

Silki (ehrini.)

Kad tas ehrinsch 2 stundas uhdeni mirzis, tad tohp no affakahm skaidri nopohstis, un ta galka sihkos tschetrkantigös gabbalinos sagreesta; tapat sagreesi arridsan aulstu tellu zeppeti, borsdorwer ahbolus, un leez masgatas korintes un kapperes klahht, apleij wißu to ar

bohmelji un ettiki un apbahrsti ar smalki fagrufstu pipperu; kam patihl warr arri smalki sakappatus zihpolus un rutku peelikt klahht, bet tad tahs korintes paleek noht.

Kahposti.

Tahs kahpostu galwinas tohp, kad tahs leelas un zeetas lappas nolaupitas irr, 4 dalas sagreestas, masgatas, sahltas, un ar bohmelji un wihnettiki fataisitas; arridsan sflohtinus warri, ka jau sinnamis irr, wahricht, us affiitti likt un tahs pahrgreestas kahpostu galwinas wirsi; tapat winnas arri kad zeetas irr warr isdohbeht un pildiht; tas kas isgreests irr tohp smalki sadrahtis un sweesta mihssti gohsahts, peemaisi tad paurus, sabsertu maies mihsstumu, maskatu pukkes un druszin sahli, pildi ar to tahs isgrehtas galwinas, pahrsen ar deegu un lai druszin werd; pehz taisi kahdu pahrselijamu fullu no paureem, ettiki un zuckeru ko labbi buhs sakult. Aulsta kahpostu fallate ar specku fullu tohp ta taisita: usleez wihnettiki ar sagreesteem specku gabb-

lineem, fakull ar pautem, sweestu, fahli un zuckeru un pahrleij ar to tahs pahrgreestas kahpostu galwinas. Ka schkehreti kahposti blohdá gohsati un preeksch fallates fataisiti tohp, tas jau L. 244 mahzihts irraid.

Silta kahpostu fallate.

Masga tohs kahpostus labbi, sagrees un fahli winnus blohdá, usleez labbu skahbu alus ettiki, (ja skahbs gan newaid, tad peeleej wihnettiki flah) un kad werd, tad usleij us teem kahposteem apmaisi labbi, noleij to ettiki, uswahri winnu un pahrleij atkal tohs kahpostus, apmaisi un noleij atkal, uswahri freschu reisi un fakull ar pautu dseltenumu (zuckeru jeb sibirupu un druszin kweeschu milteem) un pahrleij tad tohs kahpostus; ta ar zittahm fallahm fallatehm arri warr darriht. **Us zittu wihsí:** Sagreesi tohs kahpostus it smalki, usleez allus ettiki ar specku gabbalineem jeb taukeem jeb sweestu, un kad werd tad eeleez tohs kahpostus, beidscht warri ar ridsan sweestu ar druszin milteem samuziht

un ar teem zauri wahriht; arri pluhmes jeb wihnohgas warr peeelikt un ta kohpa likt gohsatees.

Kreeses, Lattukas, Rehrweles, Melisses, Skabenes

Tohp skaidri nomasgatus, sagreestas, lhpaschi jeb arri wiffas kohpa us affieti liktas, ar wihnettiki un bohmelji samaisitas un tad ar zuckeru apbahrstitas, jeb ar zeeti wahriteem un garriniski sagreesteem pautem apliktas. Kad bohmelji ne gribb, tad ar skahbu krehjumu un ettiki warr fataisihit, un ar smalku zuckeru un pimperu apbahrstihit. **Selleri** tohp nokassihits, galbinos sagreests (nowahrihts) fahlihts (un kad atdsiffis irr) ar ettiki un bohmelji fataisihits. Do jauneem appineem warr arri to kas zeets irr nogreest, tahs mihsstas skohstas uhdeni un fahli wahriht, to uhdeni isspeest, tad ar ettiki un bohmelji fataisihit un ar zuckeru un pimperu apbahrstihit.

Pukku kahpostis.

Lassi to pukku kahpostu it skaidri, masga, nogreesi tohs kahrus, wahri winnu uhdeni jeb gallas suppe un lai durtschlacka wiff slapsjums notekk; Nokassi felleri, fagreesi galbins, nowahri uhdeni, un lai arri durtschlacka uhdens skaidri notekk; Lassi un masga lattukas un ispspeed wiffu uhdeni; apmaisi tohs pukku kahpostus ar wihnettiki un bohmelji, (prowenzerelji) tapat arri to felleri un tahs lattukas to druszin fahlist buhs, katru sewischki; leez tad to felleri us fallatu blohdinu appafscha, tad tahs lattukas un it wirsu tohs pukku kahpostus, apleij wiffu ar ettiki un bohmelji un apbahrsti ar zuckeru.

Skohstini.

Nomasga tohs skohstinus it skaidri, nogreesi kas zeets irr, wahri winnus uhdeni un druszin fahli un lai durtschlacka wiff uhdens notekk; sakull pahri karrotu falda krehjuma ar 2 pauteem un sauju miltu, usleez masgatu sweestu un kad iskuffis leez weenu karroti pillu pee tahs mihklas flahnt un apmaisi labbi, leez tad tohs skohstinus tanni mihkla, isnemm pa weenu ar karroti un leez tai karsta sweesta lai ta iszeppi; leez tad us affiitti un ispusch-

ko ar pehterfiljehm. Ka skohstini ar fullu wahriti tohp, tas jau L. 251 mahzihts irr, un ta winnus arri ka fallatu warr usdoht.

Seedi no portulakeem.

Nogreesi tohs portulaku seedus kamehr wehl jauni irr, masga un wahri winnus ar uhdeni un fahli; wahri arridsan kahdas felleri rippites, ka jau sinnams, apmaisi katru sewischki ar ettiki un bohmelji; leez tad to felleri us affiitti appafscha un tohs portulaku pumpurischus wirsu, usleij tad to ettiki un bohmelji un apbahrsti ar pipperu.

Kirbis.

Tohp nomissohts, fihkas garriniskas strihpes fagreests un tad ar uhdeni un fahli mihkti wahrihts, leez tad durtschlacka, ka uhdens notekk un fataisi fallatu blohdina ar ettiki un bohmelji un apbahrsti ar zuckeru.

Datteles.

Usgreesi tahs datteles, isnemm tohs kaulus un to baltu ahdu, leez winnas kauseta sweesta ar wihnu, zitrohau misahm, zuckeru un kaneelu, un lai ta mihkti gohsejahs, pehs apbahrsti ar zuckeru un kaneelu.

Kartupeli.

Wahri tohs kartupelus uhdeni mihtsus, nowelz to misu, sagreesi winnus plahnäs rippitës, fatarï fallatu blohdinâ ar bohmelji, wihnettiki un pipperu, un lai tà kahdu brihdi stahw pirms winnus usdohd.

Ruppis peens.

Samaisi to kuppuschu peenu ar noberstu zitrohnes misu un smalki sagruhstu zuckeru, leez tad fallatu blohdinâ, apdursti ar nomissotahm garriniski sagreestahm mandelehm, un usbahrsti nomasgatas forintes, zuckeru un kaneelu.

Gurkes

Tohp nomissotas, plahnäs rippitës sagreestas un ar fahli apmaisitas, tà lai apklastâ blohdâ kahdu stundu stahw, noleij tad wissu slapjumu skaidri, un fataisi winnas us affietti ar wihnettiki, bohmelji un pipperu. Kâ breedenes gohietas tohp, jau L. 257 mahzihts irr, un kâ tahs jeb gurkes an wissadus zittus augtus ar sahlehbm buhs eetaisih, ka tohs ilgi warr turreht un fallatehm jeb pee suppehm bruhkeht, tas wehl ihpaschi sawada nodalka kluhs mahzihts.

Istota Nodalka,

no wissadahm

peena, pautu un miltu riktim.

Rechjums.

Us leez 2 stohpus salda peena us ugguni, fakull 2 pautus ar druszin it smalkeem milteem, peemaisi wehl 2 pautus ar druszin peenu, un kad tas peens katla fahk wirt, tad leez to ar labbu gabbalu it prischu sweesta pamasam klast, lai labbu brihdi werd, bet apmainsi weenumehr; tad warr kad atdsiffis irr daschadi bruhst. — **Us zittu wihst:** Leez stohpu salda peena us ugguni, fagruhdi pa tam $\frac{1}{4}$ mahrzinu nomissotas saldas mandeles tik smalki ka peenu, un samaisi tahs ar 4 pautu dseltenumeem, 4 karotes miltu un druszin peenu; leez to pamasam tai werdoscha peena (ar druszin fahli) un apmainsi weenumehr kamehr werd; ja warren bees taptu, tad warr peenu peelet klast un arweenu wahrist; kad atdsiffis irr, tad bees un zeets ka salnumb buhs. — **Us zittu wihst:** Samaisi fahdu kohrteli salda peena, druszin smalku miltu, $\frac{1}{4}$ mahrzinu smalki fagruhstu saldu mandelu

un $\frac{1}{4}$ mahrzinu prischa sweesta, leez tad us ugguni un apmaisi weenumehr; kas dseltenu gribb, warr sapprahnu peelikt klahr.

Mandelupeens.

Remm pehz patiffchanas weenu jeb $\frac{1}{2}$ mahrzinu nomissetu saldu mandelu, un faberfi tahs ar rohschu. jeb pomeranzu uhdeni tilf smalki kà peenu; iskahsi ar werdoschu uhdeni zaur smalku lafkatu, bet uhdeni ne buhs pahreleeku dauds nemt, ka warren plahns un schfidrs ne paleef; kas zaur to lafkatu ne-eet, to warr atkal fagruhsst, kamehr wiff iskahsts irr, tad warr ar zuckeru tilf saldu pataisift kà gribb.

Mandeluseers.

Remm labbu gabbalu ausenblahsu (plaukstul leelumà) un sadrahsi to it smalki, leez uhdeni tà ka uhdens pahri stahw un lai labbu brihdi tà atmihst, leez tad us ugguni, lai lehni werd, bet apmaisi weenumehr, ka ne peedegg, un iskahsi siltu zaur aschku feetu; leez tad $1\frac{1}{2}$ kohrtelus salda peena us ugguni, un kad sah wirt, tad peeleez 4 labbas sauias it smalki fagruhsstu mandelu un to iskahstu ausenblahsu klahr; lai labbi werd, un apmaisi weenumehr, jo tahs mandeles labpraht mehds

dibbeni grint; noleez tad lai kashdu brihdi atdseest, (jo kad karsts pohrmé tohp eeleets, tad peelihp) un kad wehl remdens irr, tad leij pohrmé un lai aufsts un stingrs paleef; ja tomehr wehl pohrmé peelippis buhtu, tad ap-tinni ar karstu slapju lafkatu, tad winsch at-laidihs. Tà warr ar labbu pautu peenu, jeb krehjumu, jeb wihnu ar zuckeru saldu taisift un us galdu doht.

Bubbert, zepts peens.

Remm masu karroti it smalku mistu un famaifi to ar druszin saldu krehjumu, tad ar zuckeru, noberstahm zitrohau misahm, 8 jeb 9 panteem, druszin sahli un tad tilf dauds saldu krehjumu kà waijaga, un sakull to wiffu labbi kohpà, swaidi weenu blohdu ar aufstu sweestu un eeleij to tur eeffschà, leez tad tortupannà us smilkrim jeb sahli ka ta blohda lihdsena stahw, dohd wiffu un appalschà ohgles un lai tà iszeppj. Jeb leez plattu kastrolu ar werdoschu uhdeni us trihkahju un to blohdu tur wiffu, apklahj ar zittu blohdu kas labbi derr un lai tas uhdens werd, kamehr tas peens blohdà gattaws un iszepts irr. Us zittu wihfi: Sakull no 8 panteem to dseltenumu ar smalki fagruhsstahm muskату puffehm, sah-

li, zuckeru un kahdu kohrteli salda krehjuma labbi ar slohtinu no stingreem sarreem, leij tad blohda kas ar aukstu sweestu swaidita irr, un iszeppi ka taggad mahzihts. Us zittu wihsfi: Leez $\frac{1}{4}$ mahzianu it smalku miltu pohda jeb dsilla blohda, un apmaisi papreefsch ar faldu krehjumu, leez tad 24 jeb 30 pautus un weenu kohrteli krehjumu klaht un sakull dikti ar stingrahm rihslehlm, taifi apfahrt blohdu tahdu raibu mallu no mihslehlm ka jau L. 246 mahzihts irr, swaidi to blohdu ar aukstu sweestu, leez resterus baltas maies reezenus, smalki sagreestu fukkadu un masgatas korintes apfakscha, apbahrsti ar smalku kaneelu, leij to maifijumu wirsu, apbahrsti atkal ar zuckeru, kaneelu un fukkadu, leez tortupanna us smiltim un lai krahsni jeb us ohglehm iszeppi.

Englisch peens.

Sakull no 12 jeb 18 pauteem to dseltenumu ar druzin fahli, zuckeru, saberstu zitrohnu misu un $1\frac{1}{2}$ kohrtelu salda krehjuma. Taifi zeetu mihsli, isrulli to ar mihsli wangalu tik plahnu ka waijaga, isgreesti appatu jeb dauds kantiyu gabbalu tik leelu ka gribbedams, un tas buhs dibbens, taifi no tahm paschahm mihslehlm wissapfahrt kohschu raibu mallu, 2

jeb 3 pirksu augstuma ka blohdinu; wissu to buhs us papihru kas ar sweestu swaidihts irr taifiht; leez tad tortu panna, leij to maifijumu eekscha, apbahrsti ar zuckeru un kaneelu un dohd wirsu un appakscha ohgles; us to peenu newaijag ne kahdu wahku no mihslehlm.

Balta peenu rikts.

(blanc manger)

Nemm kahdu gabbalu ausenblasa, sakull, sagreesti, mehzi un wahri ka jau mahzihts irr, leez kohrtelu salda peena, $\frac{1}{2}$ mahzianu it smalki sagruhsstu faldu mandelu, arri kahdas ruhktas mandeles, zuckeru, kaneelu un zitrohnu misu klaht un lai wiss kohpa werd; iskahfi tad zaur smalku seetu (tahm mandelehm waijag tik smalkahm buht, ka gan drihs wiss zauri eet) tad warr blohda ar zuckeru un kaneelu apbahrstiht un ta usdoht.

Putra.

Putraimi jeb gruhdeni tohp no kweescheem, rudseem, meescheem, ausahm, grikscheem, lehzehm jeb rihscheem taifiti, un ta putra ar peenu jeb uhdeni schkidri jeb beesi wahrita. Beesa putra tohp ar faldu peenu beesi wahrita, blohda likta un widdu bedrite sweests eeliks, jeb falds krehjums jullu bloh-

dina lihds usdohts un tà ehsta; jeb kad atdsiffusi un stingra irr, garriniffkòs gabbalòs sagreesta un panna eeksch sweesta bruhni iszeptu. Skahba putra tohp no meescha putrainneem uhdeni wahrita, kad mihssta irr, tohp uhdens noleets, ruhdsis peens ar karroti eeliktš, un wehl kahdu brihdi us ugguri pamests bet ne wahrihts, blohda tohp skahbs krehjums likts, un ar to putru kad eeleij labbi apmaisihts. Puhtels tohp tà taisihts: Meeschu - un auju milti tohp ar werdoschu uhdeni leela pohda jeb spanni eeraudseti un silta weeta noliktš; kad jau proht ka skahbains irr, tad leez zil gribbedams blohda un sakull labbi ar skahbu krehjumu, ja wehl warren bees buhtu, tad peelej saldu krehjumu jeb peenu klast un taisi til beesu jeb schkidru ka patihk; tas irr karsta waffaras laika gahrds un dsiffinams ehdeens.

Krehjuma suppe ar wehscheem.

Wahri wehschus ar uhdeni un sahli, kad gattawi un atdsiffuschi irr tad sagruhd tohs meeseri, wahri atkal ar saldu peenu, apmaisi labbi un iskahf zaur durschlakku; sakull pautu dseltenumu ar saldu krehjumu, leij pee ta peena klast, usleez atkal lai werd, un kad

tummiga tohp, tad leez zukkeru, kaneelu un saberstu zitrohanu misu klast.

Peena suppe ar kirbissu.

Tas kirbis tohp papreeksch nomissohts, gabbalòs sagreests un uhdeni ar druzin sahli mihssti wahrihts; noleij tad to uhdeni un wahri winnu peena til mihsstu ka putra, iskahsi tad zaur smalku kahstawu, wahri atkal ar zukkeru, sakull pautu dseltenumu ar kahdu maggumu no ta peena, leez to klast un lai wehl kahdu brihdi werd; blohda apbahrsti papilnam ar zukkeru un kaneelu.

Peena suppe ar pommeranzu seedeem.

Memn puff taffi pilnu ar balteem pommeranzu seedeem, wahri tohs ar weenu stohpu salda peena un labbu gabbalu zukkeru, un iskahsi tad zaur smalku seetu; sagruhdi 4 loht. saldas un til pat ruhktas nomissetas mandeles ar pommeranzu- (oransch-) uhdeni it smalki, samaisi tohs ar saldu krehjumu, leez to klast, un kad jau til karsts irr ka sahli wirt, tad sakull $\frac{1}{2}$ karroti it smalku baltu stehrkelu miltu ar druzin peenu un 2 pautu dseltenumu, to baltumu sakull ka sneegu un leez beidsoht

flaht; tad apbahrsti blohdá ar dauds zúkkeru un kaneelu.

Peena suppe ar maiss.

Sagreesi melnu maiss ar wissu garrosi masós gabbalínós, usleij faldu peenu, un leez kaneelu, zitrohnes misu, zúkkeru un druszia sweestu flaht, kad labbi wirrusi un ta maissé jau mihssta irr, tad iskash un isspeedi zaur smalku feetu, wahri atkal un leez 3 fakultu pautu dseltenumu flaht ka tummiga tohp.

Muskta suppe.

Zaiss 4 loht. miltu panna us ohglehm bruhnus, wahri tohs faldá peená ar kaneeles gabbalu, fakull ar 4 pautu dseltenumu, leez labbu gabbalu zúkkera flaht, un kad kahdu brihdi wirris tad leij blohdá, isnemm to kaneeles gabbalu, leez pagrabbá lai atdssest, un kad usdohd tad fakull to pautu baltumu ka stingru sneegu, usleez to ar karvoti gabbalós wirsi, un apbahrsti ar zúkkeru un kaneelu. Zapat arri miltu weeta warr smalki saberstu schokoladu nemt, us tahdu paschu wihs wahriht un kad atdsiffusi irr, zúkkerplahzinus eelikt.

Sudduschi pauti.

Leez plattá kastrolá 2 jeb 3 pirksu augstuma uhdeni us ugguni, un kad sahé wirt tad

aplaissi ar druszia wihsnettiki, eesitti tad pautus weenu pehz ohtru tai werdoschá uhdeni, bet ta ka zits zittam ne uskriht wirsi, bet blakkam un wehl labbati kad starp kattru pautu kahds starps paleek, ka ne fawerd kohpá; kad jau tik dauds pautu eefschá irr ka waijaga un sahé zeeti tapt, tad isnemm apdohmigi ar puttukarvoti un leez auksta uhdeni; ta winnus warr eefsch suppehm likt, jeb sewischki blohdá ar sweestu apleet un usdoht. Winnus ne waijag warren zeetus wahriht, bet tik ka tas baltums stingrs paleek un to dseltenumu warr faturreht, tad jau labbi buhs. Zapat arri sweesta warr pautus blohdá jeb ihpaschá panna us ohglehm iswahriht; kad sweests jau werd tad tohp tee pauti, weens pehz ohtru eesists, un tad ne waijaga wiss us to raudsiht ka ne faeret kohpá, bet ka tik tas dseltenums weffels un appalsch paleek; schi rikts tohp wehrschuazzis, jeb speegelupauti faukta. Kad sweests dehgeli tohp wahrihts, tee pauti eesisti un weenumehr apmaisshts, tad tohp reereijs faukta, fur beidscht wehl smalki sagreestus lohkus jeb pehterfiljes warr peelik. Jeb greesi appalas baltas maisses rippites, leez tahs blohdá un to reereijs wirsi, tapat arri ar dessahm ieb plahni isgreessteem

schinku gabbaleem warr darriht, fo papreefsch sweesta warr iszept. Pauti ar skohstineem tohp tà fataisiti: Sagreesi tohs skohstinus gabbalös, wahri tohs uhdeni, un kad wiss uhdens skaidri notezzis, tad famaisi ar 12 jeb 15 pauteem, leez tad sweestu dehgeli us ugguni, leij tohs skohstinus ar teem pauteem klast un apmaisí weenumehr kamehr gattawi irr, tohs skohstinus arri papreefsch sweesta warr iszept. Pauti ar sinnepehm: Wahri pautus zeeti, un kad tschaumuli nonemti, tad pahrgreesi garrumá par widdu un leez tà blohda; usleez pa tam sweestu dehgeli un kad sahí wirt, leez pahri karrotu sinnepu, wihnu un zufferu klast, un pahrelij tad tohs pautus.

Pilditi pauti.

Kad tee pauti zeeti iswahriti, tschaumalas nonemtas un par widdu pahrgreesi irr, tad isnemm to dseltenumu un leez to baltumu atkal uhdeni; famaisi to isnemtu dseltenumu ar druzia rihmaisí, smalki sagruhstahm mandelehm un 4 pauteem; kad labbi fakults irr, tad pildi ar to tohs baltumus, nolihdsini labbi ar nasi un iszeppi rauschu panna jeb krahfni. Tà winnus warr us wahriteem spinnascheem list, jeb ihpaschi ar kahdu wihnu fullu pahrelet un usdoht.

Pauti ar skabhu fullu.

Wahri uhdeni katlá un eesitti tohs pautus, kad weenureis uswirruschi irr, tad isnemm, leez blohda un apleij ar aukstu uhdeni ka warren zeeti ne tohp; kausi tad masgani sweestu dehgeli, leez druzia miltus, 4 jeb 6 pautu dseltenumus, wihnettiki un zufferu klast, apmaisí weenumehr un kad jau tummigi tohp, tad nonemm un pahrelij tohs pautus blohda. Us zittu wihsi: Usleez platá katlá uhdeni, un kad werd tad eesitti pautus weenu pehz ostru, bet tà ka kohpa nesaeet, kad tas baltums jau sabeesis irr, tad isnemm un leez ahwu blohda us lehuahm ohglehm; pa tam wahri ettiki un uhdeni ar zitrohnu misahm, druzia sahli, sweestu, uswahritahm korintehm un nomissetahm smalki sagreestahm mandelehm, fakult to ar 5 pauteem un pahrelij tad tohs pautus blohda.

Wrikassee no pauteem.

Wahri zeetus pautus, leez auksta uhdeni, nonemm tohs tschaumulus, pahrgreesi tohs pautus par widdu garrumá, isnemm to dseltenumu un sakappa to it smalki; taisi pildiumu no sweesta kas kà krehjums fakults irr, nowahritahm un smalki sakappatahm wehschu

astehm, panteem, muskату puffedem, faberstu
 fweeschu maies mihkstumu un druzin saldu
 fkehjumu, samaisi wissu to labbi kohpa, un
 heidscht arri to sakappatu pautu dseltenumu
 puffsu dalku, pildi tad tohs baltumus pilnus
 un appalus, ka katra pufse ka wessels pauts
 isflattahs; swaidi papihru ar fweestu, us-
 leez tohs pautus us to tortu panna, dohd ap-
 pafscha mas bet wirsu waira? ohglu un lai is-
 zeppi. Wahri pa tam sagreestus fkohtinus
 jeb pufku kahpostus uhdeni, usleij labbu gat-
 kas suppi, leez muskату puffedes, fahli, no-
 luppinatas wehschu astes, nowahritas keh-
 puppas un wehschu fweestu flacht, nemm to
 ohtru dalku no ta sakappatu pautu dseltenuma,
 sakull to ar to suppi un faberstu maies mihk-
 stumu, lai ta kohpa werd kamehr tummigi irr,
 tad leij blohda un leez tohs zeptus pautus
 wirsu.

Pautu feers.

Cesitti 12 jeb 16 pautus kastrola un pee-
 maisi zuckeru, kaneelu un kohrtetu salda pee-
 na, leez us lehnu ugguni un apmaisf arweenu
 ka ne peedegg, kad jau beef irr tad leij dur-
 schlacka ka ta kuhla flaidri notekk, speedi tad
 skahrdu pohrme un lai atdseest; wahri pa tam
 kahdu fullu no krehjuma, 6 jeb 8 pautu dselte-

numu, zuckera un kaneeles un lai atdseest;
 apgreesi tad to pohrmi us blohdu, usleij to
 fullu, un apbahrsti ar zuckeru, rosifnehm un
 nomissetahm sakappatahm jeb garriniski sa-
 greestahm saldahm mandelehm.

Pautu karrascha.

Sakull 4 pautus peena un peemaisi til
 dauds miltu ka tas ka schkidra putra paleek,
 iskausi fweestu panna un leij to mihklu wirsu,
 kas grihb, warr arri ahbolu = dessu = jeb schkin-
 ka gabbalinus usliff, kad weena pufse iszep-
 pusi, tad apgreesi un leez atkal fweestu panna,
 eedueri brihscham ar nasi, ka zauri zeppi, un
 kad gattawa irr tad warr blohda ar zuckeru
 apbahrstih. Us zittu wihsf: Sakull 4
 jeb 5 pautus ar saldu peenu un milteem, leez
 fweestu panna un kad jau bruhns tohp, leij to
 pautu mihklu flacht, arri ahbolu jeb dessu rip-
 pes warri eeliff, un kad weena pufse bruhna
 irr us ohtru puffs apgreest; miltu weeta ar-
 ridfan faberstu maies mihkstumu nemt warr,
 bet tad kahdu brihdi ilgaki jazeppi. Kad
 grihb salkas wesselibas fahles peeliff, tad tohp
 masgatas, smalki sagreestas un pee tahs pau-
 tu mihklas peemaisitas; kad zittas nekahdas
 fahles newaid, tad jaunus lohkusween nemt
 warr.

Abbolupautufarrascha.

Sagreesi nomissetus ahbolus it smalki, sakull 8 jeb wairak pautus ar weenu karroti smalka zuckera, kaneelu, kordemohmu, sih-kahm rosihnehm un it smalki sagreestu zitrohnu misu, leez tohs sagreestus ahbolus klah; iszeppi labbu teefu faberstu maifes mihkstumu panna ar sweestu kamehr fauf un zeets tohp, peemaisi to klah, ka labbi beesa mihkla tohp, iszeppi tad panna ar sweestu; kad it gahrdu grioh taifih, tad leez wehl smalki sagruhstas nomissetas saldas mandeles klah. Kad ta karrascha pee pannas peelippusi buhtu, tad sakull 3 pautus, leij druszin uhdeni klah un ce-leij wissapfahrt panna.

Gabrda pautu karrascha.

Sakull 15 pautu dseltenums pohda ar zuckeru, saldu krehjumu, noberstu zitrohnu misu un druszin milteem, to baltumu sakull ka stingru sneegu un peemaisi wisspehdigi ta klah, ka no ta sneega ne ko ne warr redseht; leez sweestu panna, un kad werd tad leij no ta maifjuma kahdu labbu karroti wirsu un iszeppi us abbahm puffedm, apkai si ar zuckeru un kaneelu, noleez us lehsmu schkihwi, apswaidi to karraschu ar kesberu fullu jeb zittu kahdu

fullu no eetaifiteem angseem; iszeppi tapat wehl zittas karraschas, leez weenu us ohtru un apswaidi wissas zittas tapat ka to pirmaju; tai pehdigai kas it wirsu nahf buhs tik leelai buht, ka winna tahs zittas wissas ap malku apsefs un to apklahj kas storpá irr. Sagruhð tad zuckeru it smalki un sakull ar zitrohnes fullu it beesi, apswaidi ar to to wirseju karraschu un lai peekalst, jeb leez tortupanna, apklahj ar wahku un leez ne dauds ohglu wirsu, tad faufa un balta paliks. Scho karraschu arri ka puddinu blohda list un ar kaut kahdu gahrdu fullu warr pahrleet.

Pautu karrascha ar ahboleem.

No 8 pauteem to dseltenumu sakull ar saldu peenu, zuckeru un sweeschu milteem, to baltumu sakull ihpaschi, bet ne ka sneegu un peemaisi tad klah, leez masgatu sweestu dsilla rauschu panna us ugguni, un kad labbi zeppi, tad leij to pussu dalku tahs pautu mihklas klah un lai zeppi, leez tad nomissetas un pahrgreestas ahbolu rippes wirsu, apbahrsti ar zuckeru un kaneelu, usleij to ohtru dalku tahs pautu mihklas, leez sweesta gabbalinus wirsu, apklahj to pannu ar sawu dselsu wahku, leez ohgles wirsu un lai kahdu brihdi zeppi, tad warri to karraschu apgreest, swee-

fu wehl appaffchá lift, pagallam iszept, un blohdá ar zuckeru un kaneelu apbahrstíht.

Seeru Karrascha.

Taisi papreefsch to seeru tà: Síldi it prischu saldu peenu, ka tik remdens tohp un leez pahri karrotu glummas klast, lai tà 2 stundas stahw un faeet, tad warr ar puttufelli apmaifíht, to beesumu faspeest un tahs fuhkalas noleet; tad leez drahna jeb pohrmé un isspeedi wíffu flapjumu pagallam skaidri; tad irr gattaws un tà winnu warr schahweht jeb prischu bruhfeht. La glumma (Laff) tohp tà taisita: Nemm tella kahrtafsni, apgreesi un nomasga winnu fíltá uhdeni bet ne wíffai skaidri, apkaisi ar sahli un lai 24 stundas gull, tad warr duhmós schaudeht; uswahri skahbas fuhkalas, lai atdseest un peeleez druszín sahli, píldi to kahdá masá muzzíná, fagreesi to schaudetu kahrtafsni garrínískás stríhpés, bet ka kohpá paleef, feeni kahdu masu afminu klast un eelez muzzíná pee tahs fuhkalas ka winsch dibbeni grínt, taisi to muzzínu it zeeti, noleez faurá dsestrá weeta, un kad gríbb bruhfeht tad zaur tappu noláldi zif waijaga; tà winnu warr puff gaddu jeb ilgak turreht un ar to wíffadus seerus no salda peena taisíht. No

seera kas us tahdu wíffu taisíhts irr nemm 4 mahrzínus, isspeedi wíffu flapjumu, sabersi winnu, un ja wíffai faufs buhtu, tad lei druszín saldu krehjumu klast, nemm tad 7 pautus un wehl no 7 pautem to dseltenumu, leez no ta seera druszín dsíllá blohdá, sabersi to ar weenu pautu un weenu dseltenumu ka tas ká míhfta putra tohp, isnemm to ahra, un taisi tà ar to seeru un teem pautem kamehr wíff smalki sabersís irr, faleez tad wíffu kohpá, sabersi tadatkal ar $\frac{5}{7}$ mahrzínu it smalka zuckera, (fo us 2 reisehm eelez) 6 karrotés kaufeta fweesta, smalku kaneelu, nomasgatahm forintehm un garrínískás stríhpés fagreestahm nomíffetahm saldahm mandelehm, samaisi tad wehl wíffu labbi kohpá bet ka warren schkidra ne tohp, bet ká labbi beesá putra, leez tad pohrmé, blohdá jeb míhklublohdíná, un lai tortupanná jeb krahfni iszeppi.

Milturífts ar ahboleem.

Nemm 30 borsdorwer - jeb 15 zittus leelus ahbolus kas wíffai saldi un míhfti newaid, leez kad nomíffoti, it smalki fagreesti un grandí isnemti irr kastroká ar wíffu un zuckeru, lai gohsajahs ka tik míhfti paleef, fagrúhdi pa tam saldas mandeles it smalki,

famaifi tahs ar til pat dauds smalku zuckeru, fweeschu milteem un 8 pautu dseltenumu, to baltumu fakull kà stingru sneegu un peemaisi to wiff pehdigi ar teem ahboleem flaht, swaidi weenu blohdu ar fweestu leij to mihsku eekschà un lai krahsni iszeppi. (miltu weeta arri faberstu maifes mihsstumu nemt warr) **Us zittu wihsfi:** Nemm 15 pautus, puss taffi ar wirsiku uhdeni, saldu peenu, zuckeru un druszin sahsli, fakull to labbi kohpa un peemaisi smalki sagruhstas zwibakles, nomisso 12 jeb 15 ahbolus, sagreesi tohs 8 jeb 16 dallas, isgreesi tohs graudinus un wahri tad ar zuckeru un fweestu mihsstus; swaidi weenu pohrmi ar fweestu, leez to pussu dalku tahs mihsklas eekschà, usleez tohs ahbolus kahrtigi wirsü, usleij to ohtru dalku mihsklas un lai tà us lehnahm ohglehm jeb krahsni iszeppi.

Arme ritteer.

Sagreesi wezzu fweeschu maifi reezenos, fakull pautu dseltenumus ar saldu peenu, eemehrzi tohs maifes reezenus tur eekschà kamehr mihssti irr un iszeppi tad panna ar fweestu us abbahm pusshehm bruhnus.

Maises karrascha ar ahboleem.

Saberfi labbu teesu baltas fweeschu mai-

ses mihsstuma, nomisso ahbolus un sagreesi tohs plahnàs rippitès (bet tohs graudus isnemm fkaidri) sagruhdi zuckeru smalki, un taifi plahnus fweesta gabbalinus; taifi tad no fweestu mihsklas rauschu panna tahdu blohdi nu ar raibu mallu, leez weenu kahrtu ahbolu, tad to faberstu maifi, zuckeru un fweestu, tad atkal ahbolus, maifi 2c. un tà pa kahrtahm kamehr ta blohdina pilna irr un wirsaja kahrtà maife, zukkurs un fweests likti tohp, apbahrsti tad ar zuckeru un kaneelu, un lai tortu panna wirsü un appakschà ar ohglehm iszeppi. **Us zittu wihsfi:** Leez restetus baltas maifes reezenus pohrmé, fakull 8 jeb 12 pautus, bet no 4 to baltumu ween, faberstu maifes mihsstumu, kausetu fweestu, saldu krehjumu un rosihnes, to pautu baltumu fakull kà sneegu un peemaisi wiff pehdigi flaht, usleij wiffu to us teem maifes reezeneem un lai tà iszeppi. Arri blohdà kad ar fweestu swaidita un ar rihmaifi isbahrstita irr, winnu warr tortu panna kure sahsli jeb smilts appakschà eeberts irr us ohglehm iszept.

Babe.

Nemm kahdu mahrzinu smalku miltu, fakull to ar 1 stohpu salda krehjuma, 4 pautem

I farroti prischu meelu, $\frac{1}{4}$ mahrzinu masgata sweesta, zuckeru un zittahm kahdahm patish-kamahm sahlehnm, leez to eeksch pohrmes siltā weetā, (bet ka ta pohrme pilna ne irr) un kad sahē zeltees, leez tudal krahsm jeb tortu-pannā un lai lehni iszeppi. Kad gattaws irr, tad lai kahdu brihdi pohrmē atdseest, tad warr isaemt un blohda ar zuckeru un kanelu apbahrstiht.

Wahzsemmes Farrascha.

(Wiener Kuchen.)

Leez $\frac{1}{2}$ mahrzinu masgata sweesta dehgeli us silteem pelneem, bet ka ne werd nedf kuhst, bet tilf atmihkst kà beesais krehjums, eemaisi no 16 panteem to dseltenumu pa weenu, $\frac{1}{4}$ mahrzinu smalka zuckera, weenu noberstu zitrohnes misu, $\frac{1}{2}$ stohpu salda krehjuma, I farroti meelu, muskatu pukkes jeb reekstu, wiss labbi samaisihts, sakull to pautu baltumu kà sneegu un peemaisi to ar weenu mahrzinu labbu smalku miltu lehnahm klahst, no leez tad eeksch pohrmes siltumā, un kad sahē zeltees iszeppi tortu pannā us ohglehm jeb krahsm.

Sweestu Farrascha.

Taisi masgatu sweestu dehgeli mihkstu kà

taggad mahzihst irr, un peesitti no 24 panteem to dseltenumu (bet ne leez us weenu reist bet pee 4 jeb 6) un apmairi weenumehr, un kad jau wissi eemaisiti irr, tad maisi wehl kahdu puss stundu, leez tad 3 loht. smalka zuckera un weenu noberstu zitrohnu misu klahst; kad gribbi, tad warr arridsan no teem panteem to pussu dalku (no 12) to baltumu puttās kà stingru sneegu sakull un wisspehdigi peelikt, tad bet it lehni likt iszept.

Pommeranzu Farrascha.

Taisi papreeksch labbu beesu miltu putru, tå: samaisi druzin smalkus miltus ar peenu, leez ta werdoschā salda peenā un lai werd kamehr beesā kà putra tohp, bet apmairi arweenu ka ne peedegg; sakull I mahrz. prischā masgata sweesta ar 12 pautu dseltenumeem, $\frac{1}{2}$ mahrz. smalka zuckera un no 6 pommeranzehm to noberstu misu, sakull to wissu labbi kōhpā un kad ta miltuputra atdsiffusi irr, tad leez to klahst; tad warr blohda, jeb raibā mihklu blohdinā (kà pee englisch peena jau mahzihst irr, un pee tortu un pasteeu taisischanas wehl plaschaki mahzihst klus) rauschu pannā jeb zepli lehni likt iszept.

Wehſchu Karrascha.

Nowahri 120 wehſchus kà ſinnams, bet ne warren ſahligus, iſlaupi tahs aſtes un kahjas ſkaidri no tſchaumuleem, taiſi wehſchu ſweeſtu ka L. 185 mahzihts irr, un kad at-
dſiffis tad ſakull to it mihtſti kà krehjumu, pee-
maiſi 12 pautu dſeltenumus, (bet ne us wee-
nu reiſi bet pee 4) no 2 baltahm kweeſchu
maifehm to mihtſtumu, kas peená mehrzetas,
tad labbi iſſweeſtas un ar ſkaidrahm rohkahm
ſmalſki faberſtas irr, ſakappatas zitrohmu mi-
ſas, muſkату puffes un druſzin ſahli, ſakull
to kahdu ſtundu, un leez tad tahs ſagreeſtas
wehſchu aſtes un kahjas klaht; ſakull arri to
baltumu no teem 12 pauteem kà ſtingru ſnee-
gu un peemaiſi to wehl klaht, tad taiſi no
ſweeſtu mihtlas tahdu raibu blohdinu tortu-
panná, leiſ to maiſijumu eekſchá, iſpuſchko
winnu ar tahm wiſſlabbakahm wehſchu aſtehm
un lai tà it lehni us ohglehm iſzeppj.

Schokoladu Karrascha.

Sakull 24 jeb 30 pautus ar $1\frac{1}{2}$ kohrtelu
falda peena, leez to eekſch alwu blohdas kat-
lá ar aukſtu uhdeni, tà ka tas rhdens lihds ar
to blohdu ſtahw, leez tà us ugguni, un kad
jau ſahſ ſabeefſt, tad nonemm, wiſch tad

mehds ſaeet un zeets tapt kà ſeers; leez tad
durſchlakká ka wiſſ ſchlidrums ſkaidri notekk,
faberſi tad blohda it ſmalſki ar 1 mahrz. maſ-
gata ſweeſta $\frac{1}{2}$ mahrz. ſmalſka zuckera, tik pat
dauds nomiffetahm ſmalſki ſagruhſtahm ſal-
dahm mandelehm, 24 pautu dſeltenumeem,
 $\frac{1}{2}$ mahrz. ſmalſki faberſtu ſchokoladu. 2 karro-
tes zitrohmu ſullas un no 12 pauteem tà kà
ſtingru ſneegu ſakultu baltumu; ſamaiſi to
wiſſu labbi kohpá, taiſi tortupanná tahdu
mihtlu blohdinu ar raibu ranti, leiſ to mihtlu
eekſchá un lai lehni iſzeppj. Kas tik leelu ne
gribb, tas warr no wiſſeem to puſſu dalku
nemt.

Sweizeru Karrascha.

Leez pehz waijadſibas zik leelu to karras-
ſchu gribbi it ſmalſkus kweeſchu miltus pohdá,
ſamaiſi ar druſzin priſchahm meelem, ſmalſki
ſagruhſtu zuckeru, muſkату puffehm, ſahli
un remdenu ſaldu peenu ne warren mihtſti,
bet tik ka warr iſmihtziht, ſakull tad 10 jeb
12 pautus ar labbu gabbalu maſgata ſweeſta,
leez to arri klaht un beidſoht nowahritas ro-
ſihnes un nomiffetas garriniſki ſagreeſtas ſal-
das mandeles, noleez tad ſiltá weetá, un kad
ſahſ ruhgt tad leez pohrme, jeb rauſchu pan-

nâ, jeb miħklu bloħdinâ un lai tâ izzeppi. To pohrmi jeb pannu waijag allasch ar aukstu sweestu labbi swaidiht un ar rihmaisi isbahrsiht, ka ta karrascha wissai ne peelihp.

Resberu karrascha.

Nemm $\frac{3}{4}$ mahrz. masgata sweesta, fakull to kâ miħkstu krehjumu, leez 1 mahrz. smalki fagrufstu mandelu, 2 jeb 3 peenâ mehrzetas baltas maistes bes garrosa, zuckeru, kaneelu, muskatu pufkes jeb reekstu smalki faberstu, un 16 pautus kas papreeksch labbi fakulti irr, samaisi to wissu labbi kohpâ un leez tad tahs fesberes (bes kashtem) zif gribbi klast un nemaisi tad wairak, bet leij pohrmê jeb tortu pannâ, kas kâ jau sinnams ar aukstu sweestu swaidita un ar rihmaisi isbahrsita irr, jeb labbaki leez papihru lappu appakschâ un lai tâ izzeppi, kad gattaws irr un iskemt gribb, tad warr ar plahnû nasi wissapkahet to mallu atraisihet.

Mihkschu karrascha.

Wahri kahdu mahrzinu rihkschu faldâ peenâ kâ beesa putra, bet ne wissai miħksta ka tee graudini weffel paleek, nemm tad masgatu sweestu, rohschu uhdeni mehrzetu baltas maises miħkstumu, 2 smalku fagrufstas zwi-

bakkes, druzin saprahnu, zuckeru, kaneelu un pautus, fakull to dikti kohpâ un peemaisi pee tahs rihkschu putras kad labbi atdsiffusi irr, leez tad pa karrotehm kaufetâ sweesta eeksch pannas un izzeppi karraschas kâ pantohgus tif leelas jeb masas kâ gribbi un apbahrsiti bloħdâ ar zuckeru. **Us zittu wihsi:** Kad ta rihkschu putra labbi iswahrita un atdsiffusi irr, tad fakull $\frac{3}{4}$ mahrz. masgata sweesta ar 12 pautu dseltenumeem, kaneelu, noberstu zitrohnu misu, 3 jeb 4 fajas faberstu kweeschu maises miħkstumu, un samaisi to pee tahs rihkschu putras, fakull tohs pautu baltumus kâ sneegu, leez to beidsiht wehl klast un taifi tad no miħklahm tortu pannâ tahdu bloħdinu, jeb eeleez eeksch pohrmes un lai izzeppi.

Sustremu karrascha.

Nemm 1 mahrzinu faldû un tif pat ruhktu nomissetu un smalki fagrufstu mandelu, no 2 zitrohnehm to noberstu misu, to dseltenumu no 18 pauteem un sustrenes (Zahna ohgas) zif gribbi. (Tahs ohgas kad jau eetaisitas irr, buhs papreeksch silbiht ka miħkstas tohp, ja wehl prischas irr, tad waijag papreeksch ar zuckeru par beesu sihropu wahrsiht, it kâ gribbetu tahs eetaisihet, un kad atdsiffuschas irr

peelikt klast.) Sakull to pautu baltumu kà sneegu un leez to wiffpehdigi arri klast; tahs ohgas buhs papreeksch eemaisiht un tad raubsiht, woi falds gan irr, ja ne buhtu, tad wehl smalku zuckeru warr peelikt un pehdigi to pautu baltumu. Kas ne ustizzahs scho karraschu pohrmé iszept, tas labbaki darrihs kad winsch kohschu raibu mihflu blohdiau taifa un tad tortupanná iszeppi.

Wehrschu smadsenu karrascha.

Nemm 13 smalki sagruhstas zwibakkes, $\frac{1}{2}$ mahrz. sihkös gabbalinös sagreestü wehrschu smadsenu, jeb ja tahs newarretu dabbuht, $\frac{1}{2}$ mahrz. tella tauku no ihfstihm, leez to kohpá pohdá, ar puff faberstu muskatu reektü, drufzin smalku ingweru un fahli, samaisi to atkal un leez wehl $\frac{1}{4}$ mahrz. smalku kweeschu miltu, 1 karroti meelu, 10 sakultus pautus, $\frac{1}{2}$ mahrz. masgatu forintu un apmaisü wiffu to ar remdenu faldu peenu, bet ne warren schfidri, leez tad tortupanná, kahdá fildá weeta un kad fahf ruhgt, tad iszeppi wirsü un appakschá ar ohglehm. Kad ne smadsenes nedtella taukus warr dabbuht, tad tanni weeta tik pat dauds klahretu kausetu sweestu nemt warr.

Bohrkanu karrascha.

Masga un nokassi tahs bohrkanes it skaidri, faberfi tahs it smalki us rihwi, sakull ar panteem, faldu krehjumu un drufzin milteem tik beesu kà pee pautukarraschas un iszeppi tapat panná ar sweestu. Tapat arri tellu afnis warr faberfi, iszept un blohdá ar zuckeru apbahrstiht.

Kartupelu karrascha.

Nowahri tohs kartupelus, nowelz to misu un faberfi winnus us rihwi it smalki; us 2 mahrz. kartupelu nemm 1 mahrz. sweesta, sakull ta papreeksch kà krehjumu ar 15 pautu dseltenumu, zuckeru un to noberstu misu weenas zitrohnes, leez tad tohs kartupelus pamasam klast, sakull to pautu baltumu kà sneegu un peemaisi to beidsiht arri klast, leiz tad wiffu scho mihflu blohdá, leez tortupanná kur fahls jeb smilti dibbeni irr un lai iszeppi.

Kohku karrascha.

Leez no dreimanna appalu kohku nodreis jeht $\frac{1}{2}$ ohlektis garrumá jeb drufzin garraku, appakschá gan drihs tik resnu kà masa schkihwe un wirsü dauds teewaku, ar zaurumu garrumá wiff zauri kà winnu us zepfescha eefnu warr usdurt. Tahds kohks tohp ar plahnü

fchnohriti jeb it rupju deegu wiff garram zeeti aptihts, abbi galli wirfu un appafscha pee mafeem naglineem peeseeti, us eesmu durts, un pahri stundu papreefsch, kad to karraschu gribb taifst, ka zeppefs pee ugguns zepts un ar sweestu apleets. Kad wehl jauns irr, tad dauds reis winnu ta buhs zept, zittadi ta karrascha kohka smalku peenemm. Pa tam taifi to mihklu ta: Remm 30 prischus pautus, 2 mahz. masgata sweesta, 1 $\frac{1}{2}$ mahz. zuffera, 1 loht. kaneela, kordemohmu, musklatu puffes, no 3 zitrohnehm to misirus rihwi noberstu, 1 stohpu falda krehjuma un 2 $\frac{1}{2}$ mahz. smalku kweefchu miltu. To pautu baltumu noleez sewifschki leela pohda, to dsel-tenumu arri sawada leela dsilla pohda, fakull to ar kohku peestalu un leez to smalki fagruhstu zuffere, tahs noberstas zitrohnu misas un tahs zittas sahles wiffas it smalki fagruhstas flacht, maifi un fakull to weenumehr un leij to kausetu noklahretu sweestu pamasam flacht, maifi atkal kahdu $\frac{1}{2}$ stundu un leez tad tohs miltus arri pamasam flacht, maifi atkal labbir puff stundu un tad peelej to faldu krehjumu arweenu ween kuldams; kad to krehjumu gribb peelet, tad jau warr fahkt to pauru baltumu ka sneegu fakullt, un tas tohp wiffpeh-

digi peemaishts. Kad nu ta mihklata fataifsta un tas kohks jau pee ugguni zeppi ka tas sweests puttahf fahf, tad leij no tahs mihklas kahdu maggumu zeppefschupanna un apleij to kohku, apgreesi to eesmu no eefahkuma it lehni, ka ta mihkla schurp turp welkabs un ta karrascha staklaina un sarraina tohp; kad ta mihkla no tahs karraschas jau wairs nepillina, tad atnemm to pannu nohst, ka ta mihkla, kas tur eefschah irr, ne iszeppi; kad nu tas pirmais usleijums jau bruhns mettahs, tad apleij atkal un tapat ar weenu, kamehr wiffa mihkla pagallam irr, pehdigi apbahrsi arzuffere un kaneelu un noleez lai atdseest; atraifi tad tohs fchnohrites gallus, fur peeseeti bij, attinni winnu lehni, arweenu pee ta kohka it flacht turredams, un ta us abbahm puffedem, kad tas kohks wehl ne gribbetu isnahkt bet kahda weeta peelippis buhtu, tad turri to pawodenu abbos gallos un welz winnu lehni wiff apkahrt to kohku, tad buhs walkam un warresi to kohku isnemt. To mihklu gan wehl us daschadu zittu wihsfi, ar mandelehm, faprahnu, kordemohmu, negelkenehm jeb zittahm dahrgahm sahlehnm warr fataifst; jeb to karraschu zepoht ar rosihnehm un mandelehm isspiffekt ka ikkatram patihf, bet ta ka taggad irr aprakfsi-

ta, wianna gahrda un wiff labbaka buhs. Kad nu gattawa irr, tad tohp appafscha un wirsi nolihdsinata, blohda us salwetti stahwedama lifra un ar zittahm fihkahm karraschahm ispuschkota.

Zumprawas Karrascha.

Sagreesi ahbotus masos tschetrkantigos gabbalinós un wahri tohs masgata sweesta mihsstus, sakull 10 pautu baltumu ka sneegu un peemaisi to klast, ka arri $\frac{1}{2}$ mahrz. nomisetas smalki sagruhstas saldas mandeles, kaneelu, sagreestu sukadu, korintes, zuckeru un 3 it smalki sagruhstus zwibakkus, iszeppi faberstu kweeschu maises mihsstumu sweesta bruhni, leez ar sweestu swaiditu papihru lappu tortupanna, usbahrsti no ta zepta maises mihsstuma, uoleij to mihsflu un apbahrsti atkal ar to zeptu maises mihsstumu, leez tad krahni lai iszeppi; bet wiannu newarr isnemt kamehr atdsiffufis irr, neds arri zuckeru mehds usbahrstih.

Sprizes Karrascha.

Wahri $\frac{1}{2}$ stohpu salda krehjuma, tif pat peenu ar zuckeru, peemaisi miltus un usleez atkal us ugguni, maisi weenumehr, un kad ta mihsela ihsa schkirrahs tad leez blohda, pee-

fitti 8 pautus un sakull ar weenu, tad atkal 4 pautus arweenu kuldam kamehr sprahgst; pa tam kausi sweestu katla, leij no ta kauseta sweesta zaur to karraschu sprizzi un pildi wiannu tad ar to mihsflu, isspeedi ar to stempeli zaur to preekschaju zaurumu (kas raibs un staklains irr) eeksch ta sweesta un grohsi to sprizzi arweenu ka winsch rinki eet, lai kahdu brihdi ta werd kamehr dseltenbruhns irr, tad isnemm, lai sweests durtschlacka notekk un apbahrsti ar zuckeru.

Rittinu Karraschas.

Zaisi no smalkeem milteem, faberstas zitrohnu misas, kaneela, zuckera, panteem un kauseta sweesta tahdu mihsflu fo warr rulleht, isgreesi tad ar karraschu skrittuli garriniskus tschetrkantigus gabbalus, iszeppi tohs masgata sweesta un kad dseltenbruhnas irr tad leez durtschlacka, lai tas sweests notekk, apkaisi ar zuckeru un kaneelu, aplaisti ar rohschu uhdeni un apkaisi atkal ar zuckeru un kaneelu.

Wihjekli, Sprohguti.

Zaisi no kweeschu milteem, sma'ka zuckera, pautu dseltenumeem, salda krehjuma, kauseta sweesta un druszia rohschu uhdeni zeetu mihsflu, isrulli to ar mihsflu wangalu ne war-

ren plahni, greefi ar nasi jeb karraschu skrit-
teli garriniskas stribes z pirksu plattumä un
masu sprihdi garrumä, greefi paschä widdü
garrumä zauri, bet tä ka tee galli kohpā pa-
leek, leez z weenu us ohtru un welz to weenu
gallu no abbeem atschagarni zauri, ka tee
widdus gabbali kà pihne isfkattahs, (tapat
ar weenu paschu arri warr darriht) leez tad
kaufeta sweesta un lai dselteni iszeppi, lai tad
durshlakka sweests notekk un apbahrsti ar zuck-
keru un kaneelu.

Grahmatufullites.

Taisi no milteem, pautu dseltenumeem,
falda krehjuma, kaufeta sweesta un druszin
falda wihnu beesu mihklu, isrulli winnu ne
wiffai plahni un isgreefi tscherstuhrigus gab-
balus labba plauksa plattumä kà grahmatu
fullites greeftas tohp. Sakull $\frac{1}{2}$ mahrz. no-
missotu smalki sagruhstu saldu mandelu ar
pautu dseltenumu, zuckeru un noberstu zitroh-
nes misu kà beesa mihkla, leez no ta kahdu
masu karroti pilnu paschä widdü us teem
mihklas gabbaleem un saleez tohs 4 stuhvus
widdü kohpā ka tahs kà grahmatas isfkattahs,
(Arriidsan eetaifitu ohgu = kesberu = jeb ahbolu

fullu warr tanni widdü list.) un leez tad krahf-
ni lai iszeppi.

Breeschu radfini.

Taisi no milteem, pautu dseltenumeem,
falda krehjuma, zuckera, kaneela un nober-
ftas zitrohnu misas zeetu mihklu, lo ar roh-
fahm warr rulleht, taisi tahdus garriniskus
appalus gabbalinus, masa pirksa beesumä,
kas kà radfini isfkattahs, isgreefi tohs ar na-
si staklainus, lohzi tohs lihkus un iszeppi
sweesta bruhnus.

Sneegu pikkas.

Wahri $\frac{1}{2}$ mahrz. sweesta un tik pat dauds
uhdeni un kad werd, tad nonemm un peemai-
fi $\frac{1}{2}$ mahrz. smalku kweeschu miltu, 10 pau-
tus, zuckeru, kaneelu un muskatu pukkes;
isgreefi ar karroti appalus gabbalus kà ahbo-
lus un leez rauschu pannä lai iszeppi jeb wah-
ri tohs sweesta un apbahrsti pehz ar zuckeru
un kaneelu.

Ustekkuli.

Nemm 18 pautus un sakull tohs ar sal-
du krehjumu un kaufetu sweestu, leez zuckeru,
muskatu pukkes, druszin sahli, meelus un tik
dauds kweeschu miltus flahst, ka labbi beesa
mihkla tohp, kausi tad sweestu pannä un kad

Brühns irr, tad leez to mißflu pa Karrotehm eefschâ, lai tà zeppi, bet peeraugi ka ne faect Kohpa bet ka appali kâ leeli ahboki tohp, sweestu waijag arweenu papilnam pannâ, un kad labbi uestezzejuschi un mißsti irr, tad tohs isnemmm un leez zittus mißflu gabbalus eefschâ; kas griß warr arri katram ahboku ripite widdu list, pehz ar rohßchu uhdeni warr aplaist:ht un ar zuckeru un kaneelu apbahrstiht.

Zeptas nuhdeles.

Taisi mißflu no panteem un milteem, isrullsi ar wangalu un greesi nuhdeles druszin leelakas neka pehz wahrishanas, leez winnas werdoschâ uhdeni un kad weenreis uswerd, tad isnemmm un lai durßchlakkâ wiß uhdens notekk; fakull saldu krehjumu ar pautu dseltenumu apwahrti tahs nuhdeles tur eefschâ, iszeppi winnus sweestâ, leij to krehjumu klah, leez to wahku un ohgles wirsu un lai dseltenbruhni iszeppi.

Drabsteles.

Trihs prischi pauti tohp ar 8 loht. smalki fagrühstahm saldahm mandelehm kur wehl 2 ruhftas mandeles warr peelist klah un 10 loht. zuckera $\frac{3}{4}$ stundas dikti fakulti, us plah-

nahm garriniski isgreestahm mißflu strihpehm listi, tortu pannâ iszepti un kamehr wehl listi un mißsti irr listi salohziti ka ta sprohgaina pufse wirsü nahk — Zitrohnu skaidas tà tohp taifitas: Sabersi zitrohnes us zuckeru un kausi to zuckeru eefsch zitrohnu fullas tik beesu kâ putra, leez to us tahdahm paschahm mißflu strihpehm un turri tahs ar gappeli us ohglehm kamehr faufas un zeetas irr.

Pilditi maises kulluli.

Nemmm masus baltas greßdetas maises kullulinus, isgreesi wirsü appatu zaurumu un isnemmm wißu mißstumu skaidri ahra; taisi kahdu wirrumu no mißstas tellu gallas, weßchu astehm, lihdeka ar austereem jeb zittu kahdu kâ grißbedams, pildi ar to tohs kullulinus, bet fullas papilnam waijaga, leez to isgreestu spundinu atkal wirsü, pahrseni ar deegu, eemehrzi salda peenâ un iszeppi tad kausetâ sweestâ.

Baltas maises reezeni ar pautu mißflu.

Nemmm tella zeppeti no pakkal ziffas, fappo to ar tahm ihkstim it smalki, samaisi to ar panteem, saldu krehjumu, faberstu maises mißstumu un pehtersiljehm tik beesu ka to

us teem maifes reezeneem warr usfnehrest, iszeppi tad sweesta eeksch pannaß us ohglehm, bet leez to pufsi appakschâ fur ta mißkla irr, zittadi warren tauki tohp; tohs maifes reezenus arri papreeksch salda peenâ warr mehrzehl.

Pantohgi, Plinzes.

Nemm it smalkus miltus, no 8 pautem to dseltenumu, saldu krehjumu, Kaufetu sweestu, masgatas korintes un meeles, sakull un samaisi to ka schkidra mißkla un noleez siltâ weeta; kad sahl zeltees, tad kausi sweestu panna leij no tahs mißklas kahdu karroti wirsu un iszeppi us abbaßm pufsehm kohschi bruhnus; blohdâ tohp weens us ohtru litis un zuckers starpâ bahrstihts, jeb ar kahdu ohgu fullu swaiditi, zuckers usberts un farrittinati; kas grubb warr arri ahbolu rippes mißkla list un tad iszept.

Wappeles.

Nemm $\frac{3}{4}$ mahzimus smalku miltu, 7 pautus, $\frac{1}{2}$ stohpu salda krehjuma, $\frac{1}{2}$ mahzimu klahreta sweesta un druszia meelu, samaisi to wissu labbi kohpâ un noleez siltâ weeta, lai kahdu stundu ruhgst; taisi to dselßi karstu, swaidi wiannu ar sweestu, un leij ar karroti

tif dauds wirsu kâ wajaga, speedi tad to dselßi kohpâ, un iszeppi us abbaßm pufsehm dselten bruhnas; leez kas iszeppuschas pee ugguns kahdâ feeta, ka winnas trauslas paleek, un apbahrsti blohdâ ar zuckeru un kaneelu. — Us zittu wißsi: Ußwahri saldu peenu, un kad atdsiffis bet wehl remdens irr, peelej kaufetu klahretu sweestu, peesitti pautus weenu pehz ohtru, leez tad miltus un meeles klah un sakull dikti, beidsiht wehl warr smalku zuckeru, muskatu pufkes, kaneelu, korde-mohmu un rohßchu-jeb oranschu-uhdeni peemaisiht un tad iszept — Us zittu wißsi: Sildi $\frac{1}{2}$ kohrtelu salda peena ka tif remdens tohp, pa tam samaisi weenâ pohdâ $\frac{3}{4}$ mahrz. smalku miltu, $\frac{1}{2}$ mahrz. klahreta kaufeta sweesta, $\frac{1}{4}$ mahrz. smalka zuckera, druszia rohßchu uhdeni, no ta salda peena un kahdu karroti meelu, peesitti wehl 8 jeb 10 pautus pa weenu, sakull to mißku weenumehr, un taisi wiannu ar to siltu peenu tif schkidru kâ wajaga; (kad ta mißkla kâ paweddens welkah, tad labba irr.) lai tad siltumâ ruhgst, un taisi to dselßi us abbaßm pufsehm karstu, swaidi wiannu ar sweestu jeb specku kammanu, usleij ar karroti no tahs mißklas un apgreesi zeppohht to dselßi, noleez

tad kahdā feetā no tahlenes pee ugguns, ka traufas tohp, zittadi winnas miħstas un wilzigas paleef, apbahrsti kamehr wehl siltas irr, ar zuckeru un kaneelu, un swaidi to dselsi tad ween kad proht ka ta karrascha peelihp. — **Zuckeru wappeles:** Sakull 6 pautus ar $\frac{1}{2}$ mahrz. smalka zuckera, tif pat dauds sweeschu miltu un 8 loht. klahreta sweesta, apmaisi un sakull wissu to diktri, un iszeppi tad kà tahs zittas. — **Sweedru wappeles:** Nemm 6 karvotēs it smalku mitru, 4 pautus, wehl 4 pautu dseltenhamus, sakull tohs diktri, un leez tad klahbu beesu krehjumu, zuckeru, druzin sahli un mustatu puffes klacht, un iszeppi tad kà jau sinnams.

Annischu karraschas.

Sakull 12 pautus ar 1 mahrz. miltu, un tif pat dauds zuckeru labbi kohpā, leez smalki sagruhstus annischus klacht, un sakull wehl labbu brihdi, kamehr ta miħkla balta tohp un kà pa webdens welkaks, taifi tad to dselsi karstu, swaidi winnu ar sweestu jeb spekki, leij no tahs miħklas ar karvoti tif dauds wirfū kà wajjaga, faspeed to dselsi un iszeppi tā us abbaħm puffehm dseltenham karraschas, lohzi winnas kamehr wehl siltas irr apkahrt miħklu

wangalu, un leez feetā pee ugguns lai traufas paleef.

Smilkschu karraschas.

Sakull 2 mahrz. klahreta sweesta kà krehjumu, peesitti 20 pautu dseltenhamus damasam klacht, sakull arri to baltumu kà sneegu, nemm 2 mahrz. labbi schahwetu miltu, 1 mahrz. smalka zuckera, no 2 zitrohnehm to noberstu misu un 1 spizglahsi smalku brandwihnu, kas tahs karraschas faufas un traufas darra, us ko scheitan wiffwairal jarauga; isrulle tad to miħklu bet ne wiffai plahnu, isgreesi ar tassegalwinu jeb dserranu glahsi, appalas rippites, usspeedi katrai widdū weenu nomissetu pahrscheltu saldu mandeli, un iszeppi tad siltā krahni, kà tif mas dseltenham paleef. — **Us zittu wiħsi:** Sabersi $\frac{3}{4}$ mahrz. faufeta sweesta puttās, peesitti pamasam 15 pautu dseltenhamus, 1 mahrz. smalki sagruhsta zuckera, sakull to baltumu no 8 panteem kà sneegu, peemaisi to arri klacht un taifi tad tahs karraschas kà taggad mahzihts irraid.

Klahrehts jeb masgats sweests.

Tas klahrehts sweests no kà schinni un nahkoschā nodalkā daudskahrt tohp runnahts,

tà tohp tairihts; Leez sweestu zif gribbedams
 katla, un lai lehni werd, bet tà ka bruhns
 ne tohp, winnu arri newaijaga noputtast,
 jo tas baltums kas wirsü rohnahs, pehz kad
 atdseest, fà plehwe paleek; kad kahdu brihdi
 wirris, tad noleez lai sahls un wiff nekkai-
 drums nostahjahs, tad warr ar puttukelli to
 baltumu no wirsü noaemt un to sweestu zaur
 smalku baltu lakkatu islahst, jeb arri auksta
 uhdeni leet, bet tà ka sahls kas appalkcha no-
 stahjusi irr, ne eet lihds; kad winsch tad
 balts un mihshts fà krehjums jeb beesa elje is-
 skattahs, tad labs irr, un tà winnu warr
 glabbast, un pee waijadsiabas bruhkehst.

Dewita Modalla

no

Tortehm un Pasteetehm.

Mihkla.

Dee tortehm un pasteetehm daschadu mih-
flu waijaga, fo labbi taifist jamahzahs. Za
sweesta- jeb mihksta lappu = mihkla tohp
tà taifita: Nemm 3 mahrz. it smalku swee-
schu miltu us skaidru galdu, taifi widdii wee-
nu bedri, nemm arri $2\frac{1}{2}$ mahrz. klahreta
sweesta, leez to pa gabbalineem eekschä, 2
pautus, (kas griib, arri druszin Bran-
brandwihnu) un skaidru aukstu akkas uhdeni,
famihzi to ar skaidrahm rohkahm, un uskai-
brihscham miltus; dalli tad to mihklu 3 jeb
4 dalläs, isrulle katru dalku it plahni, leez
tahs mihklulappas weenu us ohtru, un plah-
nus sweesta gabbalus starpä, (jo plahnas
tahs lappas isrulletahs tohp, un jo wairof
sweests tohp starpä lifts, jo labbaka ta mihkla

buhš) isrulle atkal un kad it plahna irr, tad faleez kahrtu kahrtam, bet weenumehr sweestu starpā, to sweestu arri warr rohkās nemt, un miħkstu taišit, bet rohkās buhš papreekšch aukstā uhdēni mehrzeht, un tad to sweestu wišpāhri us tahm miħklulappahm uslikt; uhdens weetā arri mehds faldu wiħnu nemt, un jo wairak ta miħkla arweenu tā rulleta un sweests starpā likts tohp, jo labbaka wianna buhš. — Us zittu wiħsi: Nemm 1 mahrz. smalku miltu, $\frac{1}{2}$ mahrz. flahreta sweesta, samaiši to labbi us galdu, sakull 4 jeb 5 pautus ar wiħnu un peemihzi to flahst, isrulle tad plahni, faleez un isrulle arweenu sweestu starpā lidams. Scho miħlu warr filitā waffaras laikā taišit, kad ta lappu miħkla tik labbi ne isdohdahš. — Ta zeeta uhdens = miħkla, kas pee leelahm pastee-tehm no meddijuma, wehrschu gallas, wez-zeem tihtereem 2c. derriga irr, tohp tā taišita: Leez labbu teesu miltu us galdu, taiši widdū bedri un eeleij werdoschu uhdēni, samaiši tad labbi zeeti, un ja miħksta buhtu, tad apmaiši weenumehr ar milteem ka zeeta tohp. Jeb preekšch smalkahm pastee-tehm, no sakkeem, piħlehm, kappuneem, zahlehm jeb balloscheem, leez labbu gabbalu sweesta uhdēni, un kad

fahk wirt, tad nonemm ar pawarnizi no wirfu uhdēni ar sweestu, un raugi ka no eefahkuma wiš sweests papreekšch tohp nonemts, un tad pehdigi uhdēni ween, ar ko to miħklu tik zeeti kà waijaga warr samihziht. Schahda miħkla tapehž labba irr, ka wišfadi raikumī un raksti ko tur ustaisa, paleek un zeppoht ne suhd; bet us to miħkstu jeb lappu miħklu tee smalki raksti jeb raikumī ne paleek, bet iszeppahš un nepašihstami paleek. — Kad us kahdu lehšnu blohdu ranti grihb taišit, tad nemm schahdu miħklu beš sweesta, isrulle wianna ne wišfai plahni, greeši garrinisku strihpi kà siksne, tik plattu kà to ranti augstu waijaga un tik garru, ka wiš apkahrt blohdas mallu teek, sakull pautu baltumu un swaidi ar to to mallu tahš blohdas, usspeedi tad to miħklas strihpi wišfapkahrt lihdseni un kohšchi, iskneebi ar pirkstu galleem tik raibi kà grihbedams, un salippina tohš gallus ar to pautu baltumu, jo augstaku to ranti waijaga, jo zeetaku to miħlu buhš taišit, un ne warren plahni isrulleht, jo zittadi ne turrahš labbi kohpā; leez tad filitā bet ne karstā kraħni lai peekalst, un kad jau zeets un stingrs irraid, tad warr to maišijumu eeleet un iszept. — Kad tahdu miħklu

blöhdu griibb taiseht, kà schein dandseahrt
 kluchs minnehts, tad taise tahdu jeb lappas
 mihklu, bet ne warren mihkstu, isrulle winnu
 ne wissai plahni, isgreesi no papihru kaut
 kahdu munsteru, kà tai tortei jeb pasteetei buhs
 isfkattitees, appaku, kantainu, stuhriku,
 staklainu jeb starrainu, kà swaignuite jeb sirdi
 zc., usleez scho papihru munsteru us to mih-
 klu, utr isgreesi pehz ta to dibbeni, swaidi
 tad to papihru ar sweestu un apgreesi ar wissu
 mihklu, tà kà ta swaidita pufse appakschà un
 ta mikla wirsu nahk, taise tad to mallas stih-
 pi, weenadi un lihdseni, swaidi to mihklas
 dibbenu ar pautu dseltenumu, peelippini to
 ranti, un iskneebi ar pirksteem smalkus stak-
 lius wissapfahrt. Arriidfan paschà widdi,
 jeb pee mallas warr no tahs paschas mihklu
 stihpes raibumus daschadus taiseht, un tohs
 ar to paschu jeb zittu kahdu sawadu pildijumu
 ispidiht; kad tà taisehts un israibohts irr,
 tad leez tortu-pannà, kà tas papihrs kas ap-
 pakschà ar sweestu swaidihts irr klahnt paleet;
 leij tad to tortu- jeb pasteetu maisijumu
 eekschà un lai iszeppi. — Daschahm tor-
 tehni un pasteeteeni arri tohp wahks no
 tahs paschas miklas uslikts, woi weffels
 jeb raibi tohp isgreests, jeb no raibahm

stihpehm kas krustam schkehrscham usliktas
 un pee tahs rantes peelippinatas tohp.

Ahholu torte.

Tee ahholi tohp nomissoti, pahrgreesti,
 tee graudi isnemti, plahnàs rippitès sagreesti
 un tad pannà ar druszin sweestu, zuckeru,
 smalku kaneelu, smalki sakappatahm (jeb lab-
 bak, us rihwi faberstahm) zitrohues missahm
 un sukadu us ohglehm tik furtinasti, un ja
 tee ahholi ne wissai fahbi jeb uhdenaini irr,
 tad warr druszin saldu wihnu peelet klahnt,
 bet tomehr kà warren plahns un schaidrs ne
 tohp; noleez tad lai atdseest un taise to torti
 smalkà lappu mihklà. — Us zittu wihsi:
 Kad tee ahholi nomissoti, pahrgreesti un tee
 graudi isnemti irr, tad wahri tohs ar saldu
 wihnu it beesi, sagruhdi tad ar smalku zuckeru
 un oranschu seedeem, un isspeedi zaur aschku
 feetu, taise tad to torti smalkà lappu mihklà,
 un kad jau iszeppusi irr, tad winnu warr ar
 zuckeru un rohschu- jeb oranschu uhdeni
 schkohreht. — Us zittu wihsi: Nomisso
 un sagreesi tohs ahholus, isnemmi tohs grau-
 dus skaidri, wahri tohs ahholus ar wihnu,
 uhdeni un zuckeru tiklai mihkstu, bet tà kà ne

isſchſihſt; taiſi pa tam to tortumiklu, isrulle
winnu plahni, leez to mallu diwſahrt, fo pa-
preeſch buhs flappinaht un israiboht, leez
tad weenu fahrtu no teem wahrteem ahbo-
leem, weenu fahrtu ſaspeestas zuckerumaiſi-
tes, (Biskuit) ne dauds maſgatas un wah-
ritas korintes, un drufzin ſmalſki ſaberſtas
zitrohnes miſſas, tik plahni ka tee ahboli tik
maſ apklahti irr, tad atkal ahbolus un ta reiſi-
tehm, ka wirſu zuckurmaiſite naht; ſakull tad
5 pautus ar drufzin uhdeni, wiſnu un ſmalſku
zuckeru, pildi to torti ar to, bet ta ka us
mallu ne kaſ ne naht, leez tad kraſni lai
iszeppj. un apbahrſti kad iszeppuſi irr ar
ſmalſku zuckeru.

Mandelu torte.

Nemm 12 pautus, un ja winni maſi
irraid 14, ſafitti puſſu dalku kahda pohda,
to baltumu ar dſeltenumu kohpa, un ohtru
dalku to baltuma ween, un leez to dſeltenumu
klaht; leez tad to pohdu ar teem pautem us
ohglehm, un ſakull ar ſtingrahm riſkſtehm ka-
mehr ſilti tohp, nonenim tad un kull arweenu,
un kad jau beſſi tohp, tad leez 1 mahrz. ſmalſka
zuckera jeb arri wairak, no 1 zitrohnes to

noberſtu miſſu un it ſmalſki ſagruhſtu forde-
mohmu klaht, ſakull atkal un leez, kad jau labbi
beſſi irr, 1 mahrz. it ſmalſki ſagruhſtu ſaldu
mandelu pamaſam klaht un ſakull weenumehr,
pa tam lai zits to baltumu no teem 6 jeb 7
pautem ka ſneegu ſakull, un peemaiſi to bei-
dſoht arridsan klaht. Tadta miſkla tik tahti
gattawa irraid. Nemm tad kahdu ſfahrdu
pohrmi tik leelu ka waijaga, ſwaidi winnu
labbi ar ſweeſtu, un isbahrſti ar ſaberſtu
maiſes miſkſtumu jeb ſmalſki ſagruhſteem zwi-
bakkeem, leiſ to maiſijumu eekſcha, leez tortu
panna un iszeppi wirſu un appaſſcha ar leh-
nahm ohglehm; kad jau gattawa irr, tad
atraiſi to mallu ar plahnu naſi, un pazell to
torti ka dibbens arri atraiſahs, leez tad lehſnu
blohdu un ſchkihwi wirſu, apgreesi to pohrmi
un nozell winnu lehni, tad warr to torti atkal
us zittu blohdu apgreest un ta usdoht. Kad
ſcho torti jeb zittas kahdas gribbi ſchEohreht,
tad ſakull $\frac{1}{2}$ mahrz. ſmalſka zuckera ar weena
pauta baltumu ka beſſu ſihropu, un kad ta
torte iszeppuſi irr, tad noleez lai drufzin at-
dſeest, ſwaidi winnu kamehr wehl ſilta irr,
beſſi ar to, un leez ſilta bet ne karſta zepli,
ka tik peekalſt. Kad ko it balti gribb ſchEoh-
reht, tad ſakull 2 jeb 3 pautu baltumus ka

stingru sneegu, un peemaisi it smalki sagruhstu
 issihjatu zuckeru pamasam klast, kamehr it
 beef paleef, swaidi tad un leez siltā zepi lai
 peekalst, un ja tas wehl ne buhtu gan, tad
 winnu wehl kahdu reisi warr swaidiht, ka-
 mehr it balta un kohscha irraid. Arri smalki
 sagreestus sukadu gabbalinus warr uslikt,
 jeb ar raibu zuckeru (ko swaigsmuzuckeru saw)
 apbahrstiht, jeb arri to schkohreschanu, kad
 jau peekaltusi irr, farkani ar farkanu plohri
 un rohschu uhdeni, dselteneni ar saprahnu,
 filli (ar lakmuss) jeb labbaki ar rudsu pukku
 fullu un smalku zuckeru, jeb bruhni ar scho-
 koladu dasch daschadi pehrweht un aprakstiht.
 Bet pee schahdas schkohreschanas un pehrwe-
 schanas labbi jafargahs, ka kaitigas sahles
 ne tohp nemtas, kas wesselibai un dsihwibai
 skahdi darra; (schahdas irr, Zinnohbers,
 grihnpahn, berlinerblau zc.) jo ko palihdsetu
 wiff raibums un wiffa jauka isstattischana,
 kad dsihwiba un wesselibai pohstias taptu! —
 Mandelutorte ar mihklu: Nemm no-
 missetas saldas mandeles tik dauds ka wajaga,
 sagruhdi tahs it smalki ar pussu dalku zuckera,
 sweesta gabbalinu, smalku laneelu, oranschu-
 jeb rohschu uhdeni un pahri pautu dseltenu-
 meem; leez to wiffu kohpa leela meeseri un

famaisi ka beesu putru, taifi tad blohdinu
 no smalkas lappumihklas un lai lehni iszeppi.
 Winnu arri ka makrohautorte tik us appafsch
 lappu bes ranti warr iszept un pehdigi schkoh-
 recht. — Zitrohumandelutorte ta
 tohp taifita; Nemm 18 pautu dseltenumus,
 (un glabba no 12 tohs baltumus) sakuli tohs
 dseltenumus ar $\frac{3}{4}$ mahrz. it smalki sagruhsta
 zuckera tik ilgi un dikti kamehr zeltees sah,
 leez tad 4 loht. smalku kweeschu miltu, no
 4 zitrohehm to noberstu nissu, 1 mahrz.
 nomissetu smalki sagruhstu saldu mandelu,
 un tohs baltumus no teem 12 pautem ka
 stingru sneegu sakultu klast, taifi tad mihklu
 blohdinu no lappumihklas, un iszeppi torte
 pannā pee lehnahm ohglehm. — Zitta
 mandelutorte: Nemm 1 mahrz. saldu un
 4 loht. ruhktu mandelu, tahs mandeles tohp
 ta nomissetas: eeberru winnas kahda pohda,
 usleij karstu bet ne werdoschu uhdeni, lai ta
 kahdu brihdi stahn ka ta missa atraisahs, no-
 welz tad un metti winnas skaidra aufsta uh-
 deni, noschahwe winnas tad ar faufu baltu
 drahnu un sagruhdi meeseri ar druzin rohschu
 uhdeni; nemm tad 1 mahrz. smalka un pee
 ugguns sildeta zuckera, 20 pautus no kwe-
 reem tas baltums ihpascha, un tas dseltenums

arri ispaschâ pohdâ sakults tohp, sakull tad to dseltenumu un lai zits to baltumu tapat sakull; kad tas baltums kâ sneegs balts irr un tas dseltenums zeltees sah' un bees tohp, tad leij abbus kohpâ un kull arweenu us weenu puffi, leez tad to zuckeru flaht, un kull wehl kahdu stundu, leez tad tahs mandeles flaht un apmaisi labbi, leez tad pohrmé ar sweestu swaiditu papihru tik labb dibbeni kâ garr mallu, eeleij to maisijumu, usleez atkal us abbasim puffehm swaiditu papihru un lai tad krahni iszeppi. So krahni warv tà pahrbaudiht woi warren karsts newaid; leez papihra gabbalinu eelschâ un kad druzin dseltens paleek, tad paschâ laikâ irr; ta torte lai tad tik ilgi krahni paleek, kamehr dselten bruhna un ar mallu weentlihsfiga irraid.

Krehjuma torte.

Nemm $\frac{1}{4}$ mahrz. it smalki sagruhstu saldu mandelu, ispeedi tahs ar saldu peenu zaur aschku seetu, un kas zauri ne eet, to sagruhdi atkal kamehr wiff iskahsts irr, wahri tad, bet maifi weenumehr ka ne peedegg, un kad jau tummigi tohp, tad sakull 4 pautu dseltenumus ar druzin saldu krehjumu, peemaifi

to werdoht arri flaht un $\frac{1}{4}$ mahrz. smalka zuckeru. Swaidi tad weenu blohdu ar sweestu un leij to tur eelschâ lai atdsseft. Taisi tad to torti tà: swaidi papreetsch to mihflu ar labbu beesu saldu krehjumu, un apbahrsti ar noberstu zitrohnes missu, leez tad to maisijumu, woi weffelu jeb gabbalinus sagreestu wirsû, tad atkal saldu krehjumu un zitrohnes missu, apleez tad kohschi ar raibi isgreestu wahku jeb ar mihklas stribehm, israibo to mallu un lai tà lehni iszeppi. — Us zittu wihsi: Wahri saldu peenu kamehr trescha dalla eewirrusi irr un sah' tummigi tapt, sakull 6 pautu dseltenumus ar sweesta gabbalinu un druzin sahli, leez to ar smalku zuckeru flaht, lai wehl werd kamehr bees paleek un taisi tad to torti kâ papreetsch fazzihts irr.

Pautu torte.

Nemm 12 pautus un sakull tohs dikti ar druzin sahli, leez tad saberstu maises mihlstumu, (bet ne zil dauds) saldu krehjumu un mustatu puffes flaht, kausi sweesta gabbalinu dehgelt, leez tohs sakultus pautus flaht, un apmaisi us ugguni kâ bees tohp, nonemm tad no ugguns un peesitti wehl 3 pautus un

pahri karrotu salda krehjuma, smalku zufferu un fabersta zitrohnu missas flacht; taifi tad tahdu mißklu blohdinu no milteem, panteem un sweestu ne wiffai mißkstu, leez to pautu maiffijumu eekschä, apbahrsti ar rihmaifi, ap- leez ar plahneem sweesta gabbalineem, un lai tortupannä lehni iszeppi.

Torte no prischeem Aprikoseem, Wirfkeem un Zwetscheem.

Kad no schahdeem augkeem torti griß taifih, tad tohp ta ahda nowilkta, tahs ohgas pahrgreestas un tee kauli isnemti; taifi tad no smalkas lappu mißklas tortupannä appakchlappu, usleez tahs pahrgreestas ohgas, to appaku pussi wirfü, apbahrsti ar zufferu, kaneelu un smalki faberstu zitrohnes missu, leez tad raibi isgreestu wahku jeb strihpes wirfü, isprohga to mallu wiffapfahrt kohschi, un lai ta lehni iszeppi.

Kesberu torte.

Kad tee kauli isnemti irr, tad leez tahs kesberes kastrolä ar labbu teefu smalka zufferu un lai ta fulla iswerd, isnemm tad tahs

kesberes ar puttu kelli, un wahri to fullu wehl ar smalki sagruhsteem zwibakkeem, smalku kaneelu un zitrohnu missahm, kamehr ihfa un tummiga paleek, leez tad atkal tahs kesberes flacht, lai wehl labbu brihdi werd un noleez tad lai atdseest; tad warr to torti taifih ta papreeksch sazzihst irr. — Zapat arri tortes no sustrenehm taifitas tohp.

Stikkenohgu torte.

Tahs ohgas tohp masgatas, seedi un kasti nogreesti un ar werdoschu uhdeni pluzinatas ka tikfai bahlas paleek, tad tudal uhdens noleets un noschahwetäs; leez winnas tad mahku blohdä un apmaifi ar smalku zufferu, sagruhsteem zwibakkeem, kaneelu, smalki faberstu zitrohnesmissu un sweesta gabbalinu, famaifi to wiffu labbi kohpä, un taifi tad to torti smalkä lappu mißklä.

Semmenu-Uweeschu torte.

Tahs ohgas tohp skaidri islassitas, masgatas un seetä liktas ka wiff uhdens skaidri notek; apmaifi winnas tad ar zufferu, kaneelu un smalki faberstu zitrohnesmissu, (pee

aweescheem arri sagrahstus zwibakkus warr peelikt, tadcht ka tee wairak fullaini irr) un taifi tad kà jau sinnams to torti smalká lappu mihklä.

Melohnu torte.

Dogreesi no tahm melohnehm to zeetu missu, isæemm wissu to mihkstumu ar teem graudeem skaidri, sagraesi sihkös gabbalös un lai tà smalki sagrahstá zuckerá un kaneelá pahri stundu jeb ilgaki stahw, apmaisi tad ar rohschu jeb oranschu uhdeni, un taifi to torti smalká lappu mihklä kà jau sinnams. —
Us zittu wihsí: Kad tahs melohnes nomissetas un gabbalös sagraestas irr, tad wahri tahs saldá baltá wihsná, leez sagrahstus zwibakkus, papilnam zuckeru un kaneelu klast, un lai werd kamehr bees un tummigs irr, noleez tad kahdu brihdi, un kad atdsiffis, tad taifi to torti smalká lappu mihklä kà zittas.

Spinnafschu jeb Skabhenu torte.

Wahri spinnafschus jeb skabhenes kà L. 248 mahzihts irr, apmaisi ar korintehm un zuckeru un noleez lai atdsseest, taifi pa tam to

mihklu blohdiau no smalkas lappu mihklas, usleez israibotu jeb sirihpainu wahku un lai tà iszeppi. Arridsan no mihkstas mihklas warr tortupanná to blohdiau taifih, to kahpohstu eelikt, un ar faberstu maifes mihkstumu, smalki sakappateem zeeti wahriteem pau-teem, zuckeru un smalki faberstu seeru (wiff labbi kòhpá samaisihts) beesí apbahrstiht un tà wirsü un appakschá ar ohglehm iszept, ka tas kas usbahrstihts irr zeets garrosis tohp.

Spinnafschu torte zeetá mihklä.

Nemm tik dauds spinnafschus kà wajjaga, masga tohs skaidri un isspeedi atkal wissu uhdeni, wahri winaus ar baltu wihsnu it mihkstus, leez tad zuckeru, kaneelu, faberstu zitrohnesmifu un sweekstu klast, un lai kahdu brihdi us ohglehm gohssejahs; lai tad atdsseest un taifi pa tam to zeetu mihklu tà: Usleez sweekstu ar uhdeni, un kad jau werd, tad peemaisi smalkus miltus bet ne wiffai dauds kà winau rulleht warr, taifi tad tahdu mihklu blohdiau ar israibotu ranti, leez tohs spinnafschus eekschá, taifi plahnu wahku no tahm paschahm mihklahm wirsü un lai iszeppi; kad gattawa irr tad tohp atgreests un zitrohnesfulla usspeesta.

Skabhenu fullas torte.

Nemm labbu teesu skabhenu, masga un sakappa tahs smalki, ispeedi to fullu, wahri to ar zuckeru, smalku kaneelu, 3 jeb 4 sagruhsteem zwibakkeem, sweestu, 3 jeb 4 pautu dseltenumeem, faberstu zitrohnesmisu un oranschu seedeem, kamehr beef paleef, lai tad atdseest un taifi to torti eeksch smalkas lappu mihklä.

Sweestatorte ar apwelku no zuckera un oranschu seedeem.

Greesi no pahri zitrohnu to dseltenu misu it plahni, sagruhdi to leela meeseri ar kaneelu, 2 jeb 3 zwibakkus, labbu gabbalu klahreta sweesta, 4 pautu dseltenumeem, zuckeru un zitrohnes fullu; iszeppi tad to torti kà jau sinnams smalkà lappu mihklä. Apmaisi labbu teesu smalka zuckera ar druszin zitrohnes fullu jeb oranschu uhdeni tik beesi kà sihropu, peemaisi arri oranschu seedus, swaidi ar scho maifijumu to torti, un lai apklahta tortupannà us lehnahm ohglehm tikfai peekalsi. — Us zittu wihsì: Nemm labbu gabbalu klahreta sweesta, zuckeru, oranschu seedus, 2 sagruhstus zwibakkus, 2 pautu dseltenumus

un druszin zitrohnes fullu, apmaisi to us lehnahm ohglehm, un kad atdsiffis irr tad taifi kà sinnams to torti smalkà lappu mihklä.

Torte no kehwpuppahm, breedenehm, kartupeleem, mohrehm jeb bohrlanehm.

Kad no kehwpuppahm jeb breedenehm griibb torti taifiht, tad tohp papreeksch mehrzetas, skaidri nomasgatas, smalki sakappatas un tad ar saldu krehjumu, sagruhsteem zwibakkeem, zuckeru, faberstahm zitrohnu misahm un klahreta sweesta gabbalinu us uguuni gohsetas kamehr beef paleef, un kad labbi atdsiffis irr, tad warr to torti kà sinnams smalkà lappumihklä pataifiht. Kartupeelt tohp masgati, mihksti wahriti, ta misa nowilkta, sagruhsti un ar saldu krehjumu, sweestu, zuckeru, zitrohnehm un englisch gewirz gohsati. Mohres tohp nokaffitas, mihksti wahritas, tad smalki sagruhstas un ar zuckeru, kaneelu, sahli un faberstu zitrohnes misu gohsetas, kad irr atdsiffuschas tad warr lappumihklä to torti taifiht, un kad gattawa irr, ar zuckeru un zitrohnes fullu, pautu baltumu, oranschu = jeb rohschu uhdeni

schöbrehht. Bohrkanees tohp nokassitas un uhdeni gan drihs gattawi iswahritas, kad irr atdsuffuschas un fausi noschahwetas, tad faberfi us rihwi tif dauds kà waijaga, sakull kahdu $\frac{1}{2}$ mahrzinu klahreta sweesta ar 10 jeb 12 pautu dseltenumeem, 2 jeb 3 salda peena mehretahm baltahm maisitehm, zuckeru, kaneelu, un smalki faberstu zitrohnes misu, sakull to wissu dikri un leez no tahm borkanehm tif dauds klahht, ka bees paleek, sakull to pautu baltumu arri kà sneegu un peemaisi to beidsiht wehl klahht, tad warr to torti woi lappamihkla jeb skahrdu pohrmé kà jau sin-nams iszept.

Melnas maises torte.

Nemm 8 jeb 10 pautu dseltenumus, sakull tohs ar stingrahm rihksethm it bees, leez $\frac{1}{2}$ mahrz. smalka zuckera klahht un kull atkal labbu brihdi, tad pussu galbinu schokoladu, $\frac{1}{4}$ mahrz. smalki sagruhstu saldu mandelu, negelkenes, kaneelu, kordemohnu, muskatu puckes jeb seedus wissu pehz patikschanas, samaisi un sakull wissu to labbi kohpa un leez tad faberstas melnas maises mihkstumu tif dauds klahht kà bees paleek, tad warr pohrmé

jeb mihklu blohdina iszept. — Us zittu wihfi: Nemm 12 pautus, bet no 6 to dseltenumu ween, un sakull to pohda bees, leez $\frac{1}{2}$ mahrz. smalka zuckera klahht un kull atkal labbu brihdi, tad 12 loht. ar wissahm mis-sahm sagruhstu saldu mandelu, sakull to 6 pautu baltumu kà sneegu un leez to arri klahht, un tad wisspehdigi 18 loht. faberstas melnas maises mihkstumu; kad to maisi peeleek tad ne waijag wairs dauds maisiht nedf kull, zittadi tee pauti no tahs maises skahbuma atkal schidri un ta torte zeeta tohp, bet tudaf pohrmé jaleek lai iszeppi; no zitrohnehm jeb zittahm smalkahm sahlehmi warri pehz patikschanas peelikt. — Us zittu wihfi: Kaufi kahda kastrola jeb mahlu blohda 12 loht. klahreta sweesta, sakull to ar 14 jeb 16 pautudseltenumeem, $\frac{1}{2}$ mahrz. smalka zuckera, 2 saujahm smalki sagruhstu nomissotu saldu mandelu, kaneelu un noberstu zitrohnes misu, tad sakull to pautu baltumu kà sneegu, peemaisi to arri klahht un it pehdigi 24 jeb 26 loht. smalki fabersta melnas maises mihkstuma, un tad leez tudaf pohrmé lai iszeppi; tapat winnu arri blohdina no lappumihklas warr iszept, un kad gattawa irr schöbrehht.

Makrohanu torte.

Kad makrohanu mißflu taif, tad tohp us mahrzinu mandelu tik pat dauds zuckers nemts, bet pee tortehm us mahrzinu mandelu tik puffa dalka jeb arri $\frac{3}{4}$ mahrz. zuckera nemts tohp, zittadi warren falda tohp. Leez I mahrz. ne wiffai smalki sagruhstu nomisotu faldu mandelu, ar $\frac{3}{4}$ mahrz. smalka zuckera kastrolá, un apmaisi us ugguni kamehr wairs ne peelihp, tomehr ne warren ilgi, ka wiffai faufas ne paleef, noleez tad lai atdseest; pa tam sakull 6 pautu baltumus ka sneegu, peemaifi to ar it smalki sagreestu sukadu un sagerstu zitrohnesnisu, un taifi no sweesta-jeb lappumihklas tahdu blohdinu ar raibu ranti, eeleez to makrohanu mißflu bet tik puff masa pirksta beesumá, zittadi mißflaina un wilziga paleef, nolihdsina no wirsu kohschi, sakull pautu baltumu ar zuckeru un druzzin rohschu uhdeni, apswaidi ar to, lai tad lehni iszeppi, un ja grißb, tad winnu beidsot warr schkohreht un ar raibu zuckeru apbahrstiht.

Baltas stehrkelu miltas torte.

Nemm 8 leelus prischus pautus, sakull to dseltenumu dsilla mahlu pohda, (to baltu-

mu leez fewischki lehsna alwu blohda) ar I mahrz. smalka zuckera, I karroti rohschu uhdens un druzzin kordemohmu, sakull to baltumu ka sneegu, leez to arri flaht un tad beidsot pamafam $\frac{1}{2}$ mahrz. it smalki sagerstu iffihjatu stehrkelu miltu, apmaifi tad lehni un leij tahda pohme kam widdu stohhrs irr, leez tad tortupanna un lai iszeppi. Pee tahs tortes labbi wehra nemmams, ka no eesah-kuma appafscha papilnam karstums tohp dohts, lai tudaf augschup dshta tohp, zittadi tee milti dibbeni nostahjabs un ta torte lahga ne tohp; kad jau reds ka labbi iszehlusi, tad warr to ugguni remdinaht; wirsu tik lehnu ugguni wajaga; to pohmi arri ne buhs pilnu leet ka pahr ne eet, un tad lehni list iszept.

Wehrschi smadsenu torte.

Sagruhdi 6 leelus un 6 masus zihpokus it smalki, peemaifi kaufetu sweestu, 6 jeb 8 pautu dseltenumus, 2 karrotus falda krehjuma un zuckeru; sagreesi it prischas wehrschi smadsenes fihkos tschetrkantigos gabbalos, sakull to pautu baltumu ka sneegu un samaisi wissu to labbi kohpa, iszeppi tad mißflu

blöhdinā pee lehnu ugguni un usdohdi ta tau-
ka labbad filtu us galdu. — **Us zittu**
wihfi: Sakull kauſetu ſweeſtu ar 4 pautu
dſeltenumeem un $\frac{1}{2}$ ſtohpu ſalda krehjuma
ſtipri, leeꝛ tad us ugguni, bet apmaiſi weenu-
mehr, un kad jau filts irr, leeꝛ 2 ſaujas ſa-
greeſtu wehrſchu ſmadſenu klahꝛ, lai wahrabꝛ
kamehr wiſſ no tahm ſmadſenehm dſeltens
paleek, apmaiſi weenumehr un leeꝛ tad ſmalku
kaneelu, pahri ſauju garriniſki ſagreeſtu ſal-
du mandelu, roſihnes un korintes klahꝛ, no-
leeꝛ tad lai atdſeeſt, taiſi tad un iſzeppi to
torti kà ſinnams un usdohd ſilti us galdu. —
Us zittu wihfi: Nemm 2 jeb 3 labbas
ſaujas wehrſchu ſmadſenu, ſakappa tahꝛ
ſmalſki, iſkaufe un ſpeedi zaur drahnū jeb ſmal-
ku ſeetu, ſakull to kaꝛ iſkahꝛs irr, ar 3 jeb 4
ſakultu pautu dſeltenumu, ſagruhſteem zwi-
bakkeem, noberſtahm zitrohnes miſahm,
drufzin ſahli, kaneelu un zuckeru, taiſi tad to
torti ſmalkā lappu miſhlā un ſwaidi winnu
ar labſmahꝛſchigu uhdeni, zuckeru un zitroh-
nes fullu. — **Smadſenu torte ar riſh-**
ſchu milteem: Rogreeſi no pahra bal-
tahm maiſehm to garroſi, uſleij ſaldu peenu
un lai miſkſti wahrabꝛ, ſamaiſi 2 jeb 3 kar-
rotes riſhſchu miltu ar peenu, peemaiſi to klahꝛ,

kà arri zuckeru, ſaberſtu zitrohnes miſu un oran-
ſchu jeb rohſchu uhdeni, wahr wiſſu to kohpā,
bet apmaiſi weenumehr un leeꝛ arri roſihnes
un ſmalſki ſagreeſtu ſukadu klahꝛ, noleeꝛ tad
lai atdſeeſt, ſakappa pa tam tahꝛ ſmadſenes,
ſakull tahꝛ ar 6 jeb 8 pauteem, peemaiſi to
tur klahꝛ kamehr wehl ſilti irr, un iſzeppi to
torti kà ſinnams miſhlu blöhdinā jeb ſkahrdu
pohrmē.

Spekku torte.

Sagreeſi 1 mahꝛzinu ſpekku it ſmalſki,
iſkaufe us ugguni un ſpeedi to zaur aſchku
ſeetu, wahr arriſan 4 jeb 5 artiſchokkes
kahrtus it miſkſti, ſakappa un ſagruhd tohꝛ
meeſeri it ſmalſki, ſamaiſi tad wiſſu to ar 3
jeb 4 pautu dſeltenumeem, 4 ſagruhſteem zwi-
bakkeem, drufzin pimperu, kaneelu un zuckeru,
apmaiſi to us ugguni, un noleeꝛ tad lai at-
dſeeſt; taiſi pa tam to miſhlu tā: apmaiſi
kaſtrokà $\frac{1}{2}$ mahꝛz. klahꝛeta ſweeſta, 3 jeb 4
pautu dſeltenumuſ un ſaldu krehjumu, bet
ne us ugguni, peefitti tad tik dauds miltu,
ka winnu us galdu warr iſmiſhziht un taiſi
to torti kà ſinnams, ko pehꝛ ar zuckeru un
oraniſchu uhdeni ſchkoſreht warr.

Sarkana wihna torte.

Nemm sarkanu wihnu, sustrenu fullu, 2 jeb 3 zwibakkus, 4 jeb 6 pautu dseltenumus, saberstu zitrohnes misir, kaneelu, zuckeru un sweesta gabbalu, apmaisi to us uguni kà beesu krehjumu, lai tad atdseest un taifi to torti kà sinnams.

Pomeranzu torte.

Nemm pomeranzes tif dauds kà wajaga, nogreesi wissu misu un sagreesi to mihkstumum rippites jeb masos gabbalos, samaisi tad ar zuckeru, kaneelu, sagruhsteem zwibakkeem un it smalki sagreesteem pistazjeem, taifi tad to torti kà gribbedams pohrmé jeb mihkla. Tapat arri no sallahm zitrohnehm tahdu torti warr taifit, tif kà tad ne tohp pistazjes bet eetaifitas zitrohnu misas nemtas.

Torte no smalki sagreesteem pistazjeem.

Nemm labbu teesu salda krehjuma, zuckeru, kaneelu, druzin sagruhstus zwibakkus, 2 jeb 3 pautu dseltenumus un labbu teesu it smalki sagreestu pistaziju, apmaisi wissu to us uguni kà beesa putra, noleez lai

atdseest un taifi to mandelu mihklu kà: sagruhdi $\frac{1}{2}$ mahrz, nomisetu saldu mandelu tif smalki kà miltus, samaisi to us galdu ar 1 mahrz. it smalku kweeschu miltu un panteem, taifi labbu zeetu mihklu kas rulletees leekahs, un taifi to torti kà jau sinnams, ko pehz kad gattawa irr schkohreht warr.

Mandelukrehjuma torte.

Sagruhdi 1 mahrz. mandelu tif smalki kà miltus, speedi to ar saldu peenu zaur aschku seetu, un kas zauri ne eet to gruhdi arkal kamehr wiss sagruhstus un iskahstus irr, bet peenu ne buhs dauds leet, ka wissai plahni ne paleek, wahri to tad ar zuckeru un kaneelu, kà beesu krehjumu, un kad irr atdsissis, tad taifi to torti tahda pascha mandelu mihkla kà taggad mahzihstus, un swaidi winnu kad gattawa irr ar sustrenu fullu.

Sprantscha torte.

Nemm weenu kohrtelu salda krehjuma, sakull to ar kahdu pautu dseltenumeem, pahru sagruhstu zwibakku, zuckeru, kaneelu, eetaifitahm zitrohnu misahm un $\frac{1}{2}$ mahrz. smalki sagruhsteem pistazjeem, taifi to us uguni par beesu krehjumu un kad atdsissis irr, tad warri no mandelumihklas appakchlappu ar pa-

semme raibu ranti kà sirdi jeb arri appalu taifih, to maisijumu eeteet, ar sweesta gab-balineem: aplikt un tad krahsni iszept, jeb arri no lappumihklas tortupanna tahdu blohdinu taifih un tad iszept. — Sprantscha torte ar baltu apwelku: Taisi labbu teesu it smalku mihsstu lappu mihselu, isrusse wiannu it plahni, isgreesi 10 jeb 12 appalas karraschas tik leelas kà to torti grihb, iszeppi tahs us tortusfahrdehm krahsni un noleez lai atdseest; leez tad weenu no tahm us lehshu blohdu, swaidi wiannu ar eetaisitahm leetahm (ahbolu mihsstumu, kesberu = pluhmju = fustrenu = jeb zittu kahdu ohgu fullu) it plahni, leez atkal zittu wirsu, faspheed labbi ar kahdu blohdas dibbeni, leez atkal no zittahm eetaisitahm leetahm wirsu, un tà arweenu kamehr wiffas sakrautas irr, nolihdsini tad to mallu un taisi to baltu apwelku tà: sakull 3 jeb 4 pautu baltumus ar druszin rohschu uhdeni kà sneegu, leez pamafam it smalku zuckeru tik dauds klahk kamehr bees paleek, swaidi tad to torti wiff aplahrt ar to, apleez kohschi ar maseem sukadu gabbaleem, apbahrsti ar raibu zuckeru un leez filda krahsni lai ta schkohreschana peekalt un balta tohp.

Kartupelu torte ar ruhstahm mandelehm.

Sagruhdi $\frac{1}{2}$ mahrz. balta zuckera it smalki, sakull no 12 panteem to dselstenumu puttās, noberfi no 1 zitrohnes to missu, un sakull to wiffu kohpa kahdu $\frac{1}{2}$ stundu; nowah-ri deenu papreeksch kartupehus, nowelz to misu un kad atdsiffuschir irr, tad faberfi tohs us rihwi it smalki, leez no teem arri 1 mahrzinu klahk, kà arri $\frac{1}{4}$ mahrz. nomissetu un ar rohschu uhdeni it smalki faberstu ruhktu mandelu, un weenu naschu spizzi fahls, (tahs mandeles tohp papreeksch peemaisitas un pehz tee kartupeli) taz baltums no teem panteem tohp kà sneegs sakults, arri peemaisihts un tad wesselu stundu stipri sakults. Dee sataisichanas schahs tortes diwi zilwefu waijaga, weenu kas to maisijumu weenumehr kull un ohtru kas ko waijaga pasneeds. Ta pohrme tohp ar nefahlitu sweestu bees swaidita un ar faberstu maifes mihsstumu isbahrsita, tad tohp zepli us semmu trikahju zepta, kamehr gattawa irr, ko tà warri pahbaudihk: eedure-ri ar gappeli un rangi, woi kad iswelf fansa irraid, tad ta torte iszeppufi, bet kad ta gappele wehl flapja irr, tad lai wehl kahdu

brihdi krahni paleek; kad gattawa irr tad winnu ar zuckeru un pautu baltumu, un kas skahbainu gribb, ar zitrohnes fullu ka jau sinnams irr, schrohreht.

Ehrinu torte.

Nemm kahdu gabbalu auksta tellu zeppe-scha no ka wiiff bruhnumis nogreests irr, 8 gabbalus no weena noswihnota mehrena lih-deka, 6 ehrinus kas peena mehrzeti un no affakahm skaidri istihriti irr, weenu puff zih-polu un no weenas zitrohnes to noberstu misu. Wiiff tas tohp it smalli sakappahts un sa-bersts, kausi tad $\frac{1}{4}$ mahrz. sweesta dehgeli, leez 1 loht. kapperes, to fullu no 1 zitrohnes 1 glahsi wihna un 6 pautus klah, apmaisi to dikti un leez tad faberstu kweeschu maies mishtumu klah, bet ne warren dauds ka fauff ne paleek, samaisi tad abbus maisijumus kohpa, swaidi kahdu blohdu beesi ar sweestu, leez to maisijumu eekschá, nolihdsini wiiffu labbi ar nasi, taisi wahku no lappumihklas un ranti kas isprohgata un ar pautu dsel-tenumu swaidita tohp, eegreesi weetahm to wahku ar nasi, apbahrsti ar zuckeru kad winnu gribb aukstu ka torti ehst; bet kad silta

ka pasteete ehsta tohp, tad ne waijaga zuckeru usbahrstih.

Linzern torte.

Nemm $\frac{1}{2}$ mahrz. klahreta sweesta, 20 loht. miltu, 2 pautu dseltenumus, 2 loht. nomisotu sagruhstu saldu mandelu, no puff zitrohnes to misu it smalli sagreestu, druszin sahli, sagruhstas miskatu pukkes un 4 loht. smalli sagruhsta zuckera. Leez tohs miltus us galdu, peeleez to sweestu gabbalinös sa-greestu klah, fakull tohs pautu dseltenumus ar tahm zittahm sahlehm, peemaisi to klah un taisi beesu mihflu ko rulleht ware, taisi no schahs mihklas appalu dibbeni, swaidi to ar pautu baltumu, taisi raibu ranti 2 pirksu augstumá wiiffaplahrt, leez eetaisitas leetas, ahboku mihkstumu, kesberu-jeb zittu kahdu ohgu fullu eekschá; no tahs atlikkuschas mih-klas taisi strihpainu skadrainu wahku, swaidi to ar pautu dseltenumu, apbahrsti beesi ar zuckeru, lai ta lehni iszeppi un kad gattawa irr, tad usberri atkal zuckeru wirfu.

Spanera mandelu torte.

Taisi papreeksch smallu sweestu mihflu ar kahdeem pautu dseltenumeem ka it mihksta

tohp, un no tahs tohp ta appafschlappa tortu panna taifita, nemm tad kahdas faujas smalki fagruhstu saldu mandelu un sabersi tahs ar gabbalu flahreta sweesta, zuckeru, kaneelu, un saberstas zitrohnes misas; fataisi tad pistahzijas tapat ka tahs mandeles, usleez tad papreeksch no ta mandelu maisijuma it plahni us to appafschlappu, tad atkal weenu it plahni isrulletu mihklu lappu, tad fullu no kahdahm eetaifitahm ohgahm, tad atkal plahnu mihklas lappu, tad no teem pistazijeem, un ta arweenu reifitehm ka it wirsi mihklu lappa nahk, taifi tad kohschu ranti wiffaplahrt un lai krahsni labbu stundu bet lehni ka ne sadegg iszeppi, pehz kad gattawa irr, winnu arridsan schkohreht warri.

Torte no Baltas Kappunu gattas.

Nemm to mihkstu gaku no zepta kappuna, sakappa to it smalki ar drufzia wehrschi smadsenehm jeb prischeem neeru taukeem, un fagruhdi tad meeseri, ka tas ka mihksta mihkla tohp, peemaifi tad zuckeru, saberstu zitrohnes misu, oranschu uhdeni un sahli; sakull no 8 jeb 10 pautem to dseltenumu, to baltumu sakull ferwischki ka sneegu un peemaifi to pehdigi klacht,

iszeppi tad to torti ka sinnams un usdohd winnu ta tauka dehl filtri.

Englischha Spinnaschu torte.

Masga spinnaschus un sakappa tohs it smalki, fagruhdi tad meeseri ka winnus zaur aschku seetu warr isspeest, sakull 5 pautus, un no 5 to dseltenumu ween ar saldu krehjummu, peemaifi to ar fagruhsteem zwibakkeem, zuckeru, oranschu fullu un drufzia sahli pee teem spinnascheem un apmaifi us ugguni ka bees paleek, taifi tad kad atdsiffis irr lappu mihkla to torti ka sinnams.

Schokoladu torte.

Sabersi $\frac{1}{4}$ mahrz. schokoladu it smalki, sakull 10 pautus, un no 10 to dseltenumu ween pohda ar 28 loht. smalka zuckera, sakull to weffelu stundu un leez tad to schokoladu, $\frac{3}{4}$ mahrz. it smalku stehrkelu miltu un no 1 zitrohnes to noberstu misu ar weenu kuldamas pamasam klacht, swaidi tad to pohrmi ar sweestu, isbahrsti ar rihmaifi un lai lehni iszeppi.

Smilkschu torte.

Sakull 2 mahrz. flahreta sweesta ka krehjummu, peesitti pamasam no 20 pautem to

dseltenumu, no 10 sakull to baltumu kà sneegu, peemaisi 2 mahrz. labbi schahwetu miltu, 1 mahrz. smalka zuckera un no 2 zitronehm to noberstu misu, arri 1 spizglahsi stipra brandwihna warr peeleet klast, ka ta torte fausa un trausla tohp, sakull wissu to stipri kohpà un lai zepfi lehni iszeppi. — Us zittu wihsi: Sabersi $\frac{3}{4}$ mahrz. klahreta sweesta puttàs, peemaisi pamafam 15 pautu dseltenumus, 1 mahrz. smalka zuckera, 1 mahrz. smalku miltu un to noberstu misu weenas zitrohnes klast, sakull 8 pautu baltumus kà sneegu un peemaisi to pehdigi arri klast, un iszeppi tad pohrme kas ar sweestu beesi swaidita irr.

Zitrohnu torte.

Gesitti 10 jeb 12 pautus kastrolà, sakull tohs kà beesi reereiiji un iskashi tad zaur dur-schlacku, nemm $\frac{1}{2}$ mahrz. klahreta sweesta, sakull to ar 6 pautu dseltenumeem, no 3 jeb 4 zitronehm to noberstu misu, kà arri to fullu, 4 jeb 6 smalki sagruhstus zwibakkus, 2 peenà mehrzetas baltas maisites un tik dauds smalku zuckeru ka saldus gan irr, leez tad to reereiiji klast, apmais wissu to labbi, un leij tad

tahdà mihklu blohdinà no smalkas lappu mihklas, bet wahka weetà usleez mihklu stihpes krustam schkehrscham un lai tad tà iszeppi. Jeb sakull no 6 pautem to baltumu kà sneegu, peemaisi to beidsot klast, un tad netaisi nekahdu wahku no mihklu stihpehm, bet apleez wissapfahrt ar zuckeruplahziteem un lai ta pee lehnu ugguni iszeppi. — Us zittu wihsi: Nemm 8 jeb 10 prichas zitrohnes, nogreesi to dseltenu misu druzin beesi, mehrze tahs pahru stundu aukstà uhdeni un usleij pahru reis skaidru uhdeni, wahri tad uhdeni it mihkstas, sakappa it smalki un isbersi zaur dur-schlacku; isspeedi no tahm zitrohnehm to fullu, (bes graudeem) leez papilnam smalku zuckeru klast un wahri to kohpà it beesi; tad arri to faberstu zitrohnes misu samaisi wissu labbi un noleez lai atdseest, leij tad mihklu blohdà, taisi stihpainu jeb wessellu raibi isgreestu wahku wirsu un iszeppi tortu pannà. — Us zittu wihsi: Nomisso tahs zitrohnes deenu papreeksch, sagreesi rip-pites, apbahrsti ar smalku zuckeru un lai nasti tà stahw; nahkoschà deenà noleij to fullu, usleez us ohglehm un lai werd kamehr zukkuraina tohp, nonemm tad un lai atdseest, ta misa tohp wahrita un it smalki sagreesta; kad

nu ta mißflu blohda jau taifita irr, tab leez nomiffetas smalki fagrußftas faldas mandeles dibbeni, tad drußzin no ta wahrita zitrohn u zuckera, tad no tahs fagreestaf misas, tab zitrohnu rippes, tad atkal mandeles, zuckeru, misu zc. kamehr peeteef, taifi tad kofschu raibu wahku, swaidi winnu ar pautu dseltenumu un lai ta lehni iszeppi.

Tortites.

Taifi smalku mißflu lappu mißflu, iszulle to ne wiffai plahni un ispeedi ar taffesgalwinu jeb spizglahfi appalas rippites zit gribbedams, bet puffu dalku masakas; ispeedi tahm masakahm pascha widdu ar schuhjamaju gredseni zaurumu, leez tad tahs masakas tahm leelakahm wirsu, bet flappini papreefsch drußzin ar uhdni jeb pautu baltumu, leez us papihru, un kad irr iszeppuschas, tad eeleez katrai tanni zauruma weenu eetaifitu kesberi, jeb zittu kahdu auglu. — Us zittu wihfi: Kad ta mißfla iszulleta irr, tad ispeedi ka jau fazzichts irr, tahs rippites weenada leelumä; nemm tad weenu pehz ohtras, leez kreifas rohkas ihkschu widdu un taifi ar labbu rohku wiffapfahrt raibu iszneebtu ranti, leez

tad fo gribbedams, ahbolu mißstumu, eetaifitas kesberes, brunelles jeb zittu kahdu ohgu sullu eefschä, leez us papihru zeppeschu panna un lai ta krahfni lehnem iszeppi.

Pasteete

Zits nekas newaid, ka skunßiga blohda no mißklas, kura daschadi wirrumi jeb zeppeschi, wrikassee, raigout, pildijumi un wrikandelles jeb klutschki eelikti un wahriti tohp, un tabehl labsmekkiga un gahrda irraid, ka eefsch winnaas tee ehdumi wairaf spehzigi un sullaini paleef, bet tapehz arri dahrgata irr, un wehl faradas daschadas sunas wajaga, tahs taifih. Ka tahs daschadas mißklas preefsch pasteetes blohdahm taifitas tohp, jau schihß nobalkas eefahuma z. 355 zc. mahzihts irraid; kad nu no schahdas mißklas blohda, jeb apfahrt alwu blohdu mißflu rante taifita irr, tad tohp eefschpuffe ar sweestu swaidita un fo ween gribb eeliktß, ka ta galka appafschä nahk, wrikassee, rogout, zeppers, gohfeta jeb jehla galka, tad pildijumi, wrikandelles, klutschki zc. tad wehschu astes, kapperes, olihwes, kehmpuppas, breedenes, zitrohnu rippes, rosines jeb korintes, pehdigi tohp kahda sulla usleeta, tad tohp wahks no tahs paschas mißklas uslikts un pee mallas drußzin eespeests; tad mißklas trihpes wiffapfahrt mallu liktas, wiffur labbi peespeestas un tad wiff ar pautu dseltenumu swaidihts; eeberru tad tortu panna smilkschus 3 pirkßu augstumä, usleez papihru, tad tortufahrbi un fo pasteeti wirsu, ta lai tad krahfni iszeppi. Daschahm pasteetehm tohp, kad jau gattawas irr, wahks nonemts, jeb widdu

zaurums isgreess, fulla eeleeta un tad atkal ap-
 klahs. — Tahs daschadas galkas kas eefsch paste-
 rehm liktas tohp, arridsan daschadi fataisitas tohp:
 Wissadi mabias putni, ballofchi, zahli, kappuni,
 zihteri, sohfi un pibles tohp deemu papreefsch nokauti
 un istihriti, ka labbi atseest, zittadi sibhfi paleek;
 tad irr istihriti, tad tohp dsikla blohda likti un ar
 flapju faweti apklah, tad paleek balti un kohfchi,
 bet tad winnus uskarr, tad farkani un nejauki paleek.
 Pibles, sohfus un ballofchus ne buhs pluzzinacht, bet
 faufus noplubkacht. Wissaem purneem buhs to kruh-
 fchu kaulu ar kohku peeftalu eefist un plafkainus fakult,
 bet ta ka ta ahda ne tohp fadausita, tapeh; armeenu
 grohfidamunus jasitt wirfu, kamehr kruhfschu fauls luhst
 un pee muggurkaula it klacht peefists tohp; tahs kahjas
 buhs lihds stilbahm nogreest, tad ar pirksiu appafscha
 stary stilbahm un abdu tik tahki augfchup speest ka
 ween warr fneegt, eefsch abdas zauruminu greest un
 ta eefpibleht, ka ne maf warr redseht fur tahs palik-
 fuschas irr. — Mescha putni, irbes, raudawas,
 tetteri, meddeni r. tohp tapat fataisiti ar speeku pee-
 durti un us resti stingri taifiti, tapat arri fakli, fur-
 reem papreefsch wiffus sillas abdas tohp nowilkas,
 dsihfles isnemtas un tad gabbalos tohp fagreesti.
 Zitti meddijumi arridsan leelos jeb masos gabbalos
 tohp pahrgreesti, ahda nowilkta, ar speeki peedurti
 un us resti stingri taifiti. — Zihteris, wiffwairaf
 tad leels un wezzigs irr, tohp dikti fakults, un krubis
 pee muggurkaula it klacht peespeesta, zittadi warren
 augfts un nejauks eefsch pasteetes buhtu, isspikkehst
 un karsta uhdeni jeb us resti stingrs pataisihst. —
 Slohkas, strasdi, zihruki r. peh; zepfchanas ne tohp
 istihriti, bet preefsche pasteetehm jeb ragout winnus
 wajag skaidri istihriht; mahgu, aknis, schulti is-
 nemt, masgacht, lihds ar farnahm smalki fakappacht,
 un wirfu jeb appafscha peelikt, jo tee gahrdu smalku

dohd. — Zekku, jehru- jeb zitta galka, lai buht kah-
 da buhdama, tohp mehrendos gabbalos fakappata,
 auksta uhdeni pahri reis flappeta un tad karsta uhdeni
 stingra taifita. — Kad nu no schahdas galkas pa-
 steete gribbi taifihst, tad nemm wihnetteki, famaisi
 to ar smalku fahli, fagrubstahm negelkenehm, mus-
 katu pukkeh, zihpokem, pehtersilseh; druzia ti-
 mian un basilikum, wiff smalki fagrubstas un fakap-
 pahs, lorbehrappahm un zitrohau rippehm, mehrze
 un apwahrri tohs galkasgabbalus weenu peh; ohra
 tanni fulla, leez dsikla blohda, usleij to fullu wirfu,
 apklah to blohdu un lai labbu brihdi ta stahw. (Zo
 pawarri fauz eefahtoht, mariniren) — Us zittu
 wihfi: Leez tohs galku gabbalus kastrola. leez sweesta
 gabbalinu, fakli, zihpokus, pehtersilseh, timian,
 basilikum, negelkenes, mustatu pukkes, wiff smalki
 fagrubstas un fakappahs, lorbehrappas un zitrohnes
 klacht, apklahi un lai ta us ohglehm tikkai futtina,
 bet apgreest brihscham, ka wiffur weenadi gobsejabs;
 (Zo fauz preefsche pasteetes swihdinacht, einpassiren.)

Pasteete no wehrfschu galkas.

Sagreesti mihsstu wehrfscha galku plahnos
 gabbalos, fakult tohs it mihssti, fagrubdi
 negelkenes, mustatu pukkes, englisches gewirz,
 piperu un fahli; famaisi to labbi kohpa,
 apwahrri tohs galkas gabbalus tur eefschu un
 isjeppi winnus sweesta us abbahm puffehm

bruhni, sadrahfi arri $\frac{1}{4}$ mahrz, flappetas fardelles, fwaidi alwu blohdu ar sweestu, eelez to gallu, wirsi kapperes, fardelles, zitrohnu rippes, nomifetas olihwes un masas gallu wrikandelles, kas no $\frac{1}{2}$ mahrz. smalki sadrahstas zihfugallas, 3 panteem, 8 loht. sweesta, druszin fahli, faberstas zitrohnu misas un maifes mihtstuma taifitas un gallas suppe iswahritas irr; us katru gallas fahrtu leez tahdas wrikandelles, usleij to fullu fur ta galla zeppusi, glahsi wihna un faberstu zitrohnes misu, usleez tad to wahku no mihtklas ar ranti wissapfahrt, un leez krahfni lai iszeppi. Kad gan drihs iszeppusi irr, tad taifi fullu no milteem, kas sweesta bruhni zepti irr, leez kapperes, olihwes, zitrohnu rippes, rosihnes, wihnettiki un gallas suppi flahst, un iswahri ta gattawu, attaiifi to wahku tahs pasteetes, usleij to fullu, leez to wahku atkal wirsi un lai wehl zeppi. Wehrschu gallas pasteete warr 3 stundas krahfni zept, bet tomehr lehni, ka ta mihtla warren bruhna ne tohp. — Us zittu wihfi: Isgreesi no weena wehrschu gallas gabbala wiffus kaulus un drihsles, full kamehr mihtsts paleef, peedurri tad ar spekka gabbaleem, kas papreeksch pippera, fahli, faberstas lorbehr lappas, fa-

kappatós zihpolds un basilikum apwahrititi irr; lai 4 deenas ettiki gull, iszeppi tad us eefmu gan drihs gattawu un apleij zeppoht papilnam ar sweestu, noleez tad lai atdseest, to zeppeschu pannu leez us ogglehm un lai tas sweests ar druszin kweeschu milteem un zihpoleem gohsajahs, leez druszin bruhnu gallas suppi flahst, ettiki un zuckeru tik dauds ka salda flahbaina smakke irr, lai tad werd ka tummiga tohp, islahfi zaur durtschlacku un noleez lai atdseest. Da tam taifi no zeetas pastetu mihtklas tahdu blohdu ka waijaga, tschetrfantigu jeb appalu tik leelu ka tas zeppetis irr; leez dibbeni un fahnis plahnas spekka galdinus, apflahji tohs ar pildijumu, (kas beidscht kluch mahzihts) leez tad to zeppetiti eefschä ar nowahritahm un sweesta gohsetahm kehwpupahm, nomissetahm oliwehm un breedenehm, nonem tohs taukus kas us to fullu irr un usleij to fullu, apleez to gallu ar zitrohnu rippem, leez atkal pildijumu un wehl plahnus spekka gabbalus wirsi, taifi tad to wahku, salippina winnu labbi ar sakulteem panteem, taifi raibumus wirsi, leez us papihru jeb pasteetes fahrdi un lai labbi karsta krahfni iszeppi; kad jau ta mihtla stingra un zeeta tohp, tad eedurri ar gappeli schur tur, to pee wif-

fahm pasteetehm, kas zeetá mihkla zeetas tohp, buhs darriht, lai ta mihkla ne plihst. Kad nu jau gattawa irr, tad nozell to wahku, no-nemm to specku, attaisi to pildijumu un ja fulla gan ne buhtu, tad leij wehl, bet it siltu flahst, nonemm tohs taukus kas wirsu irr un leez atkal krahni. Kad to pasteeti aukstu grihb ehst, tad nonemm wissus taukus skaidri, usleij wihtu un leez atkal krahni; tad arri ne leez taukus pee ta pildijuma bet sweestu. — **Tas pildijums tohp ta taisihts:** Nemm 2 jeb 3 mahrz. tihras wehrschu gallas no ziskas, 1 mahrz. neeru tauku, wahri to gallu gan drihs gattawu, isnemm wissas dsihles, nemm schahwetu schinku gallu ar specki bes dsihlehm, sakappa to it smalki, samaisi un sakull to ar muskату puffehm, pipperu, fahli, 4 pauteem, faberstu maies mihstumu, wihtu un gallas suppi ka labbi zeets tohp, sakull pehdigi wissu wehl ar kohku peestalu ka labbi samaisajahs. **Us zittu wihts:** Greefi mehrenus gabbalus tihras wehrschu gallas, sakull tohs it mihkstus un iszeppi panna us abbahm puffehm bruhnus, isdurri tad ar specki un leez ertiki fur lohrberlappas eeliktas irr, lai tur kahdu brihdi mirkst; pa tam taisi to mihklu blohdu no zeetas mihklas, leez appalscha specka gab-

balus, tad to wehrschu gallu ar pipperu, ingweru, fahli un lorbehlappahm, leez atkal specka gabbalus wirsu un taisi tad to wahku it zeeti ar pauteem, swaidi wissu pasteeti ar sakultu pautu dseltenumu, un lai 3 stundas karsla krahni stahw, tad winnu aukstu jeb siltu warr ehst. — **Pasteete no wehrschu un zuhku gallas:** Nemm wehrschu un tif pat dauds zuhka gallu, sakappa to it smalki, peemaisi zihpolus, pipperu, muskату puffes, negelkenes un fahli, sagruhdi wissu to wehl labbi ar kohka peestalu, taisi tad to mihklu blohdu no zeetas mihklas ka grihbendam, leez to sagruhstu gallu eefschá, greefi garriniskus specka gabbalians un eedurri tohs ta ka buhtu isspikkehts; usleez tad wahku un lai 6 stundas krahni zeppi.

Maisita pasteete.

Greefi plahnus gabbalus no wahritas jeb zeetas prischas wehrschu gallas, wahritas schinku gallas, zahleem jeb tihtereem, tellu gallas, zahlu mahgas jeb zittu ko grihbendam, taisi no to ragout un noleez lai atdssest, patam taisi augstu ranti apfahrt blohdu, swaidi winnu eefschá beesi ar sweestu, leez tad appalscha wehrschu gallas gabbalus, tad no ta ra-

gout, tad speffa gabbalus, tad atkal ragout,
tad zahlu gallu un tà arweenu kamehr gan
drish pilna irr, leez tad it wirsü gallas pildi-
junnu, nolihdsini wissu labbi ar nasi, twaidi
ar sweestu, avkaiſi ar faberſtu maiſes miſk-
ſtummu un leez zepli lai iszeppi.

Pasteete no tellu gallas.

Sakappa kahdu gallas gabbalu no tella
Fruchtin un leez aufſtä uhdeni lai balſi paleek,
usleez kaſtrolä uhdeni, un kad werd, tad leez
tohs gallas gabbalus eefſchä un lai kahdu
brihdi werd. Kauſi klahretu sweestu, ceber-
ri druſzin miltus, peeſeiſi glaſſi wiſhna un gal-
las ſuppi, leez 2 zihpokus, muſkату puffes
un negelkenes klahſt, wahri ar to tohs gallas
gabbalus un kad jau gattawi irr tad noleez lai
atdſeest. Taiſi arri pildijumu no tella gallas,
kà L. 201 mahzihts irr; taiſi arri no zeetas
miſkſas labbu augſtu ranti apfahrt alwu bloh-
du, leez dibbeni no ta pildijuma, tad to tellu
gallu, tad atkal pildijumu, usleez tad to wah-
ku, aistaiſi winnu zeeti, leez tad krahſni un
lai kahdu ſtundu zeppi; kad jau iszeppuſi irr,
tad attaiſi to wahku, ſakull to fullu kur ta
galla wirruſi ar 4 jeb 6 ſakulſteem panteem un

zitrohnes fullu, usleij to wirsü, usleez atkal
to wahku un usdohd tà us galdu.

Pasteete no tellu zeppescha.

Sakappa tellu zeppeti ar it priſcheem
wehrſchä neeru taukeem, wahri to ar wiſhnu,
sweestu, roſihnehm, kapperehm, olihwehm,
muſkату puffehm, zitrohnes miſu un fullu koh-
pä, lai labbi eewerd, un taiſi tad to paſteeti
alwu blohdä ar ranti jeb ihpaſchä miſklu
blohdä un lai tà krahſni iszeppi.

Pasteete no wrifandelehm.

Taiſi no tellu gallas wrifandelles kà L.
214 mahzihts irr, isſpikke tahs ar ſmalku
ſpekti, apwahrti eefſch milteem un iszeppi
sweeſtä bruſnas; nowahri arridsan breedenes
jeb tahpu ſehnites (Mouſſerons, Steinpil-
zen) uhdeni un iszeppi tahs sweeſtä, leez tahs
pee tahm wrifandelehm un wahri tad wiſſu
kohpä ar ſagruſtu piperu, muſkату puffehm,
negelkenehm, noberſtu zitrohnes miſu, ſakap-
patahm ſardellehm, gallas ſuppi un druſzin
faberſtu maiſes miſkſtummu, leez tad lai atdſeest
un taiſi to paſteeti blohdä jeb lappa miſkſas
blohdä un kad gattawa irr, tad warr to wah-
ku attaiſiht un to atlikkuſchu fullu usleet.

Pasteete no jehru gallas.

Sakappa jehru gallas gabbalu no fruchtin, masga labbi un usleez ar aukstu uhdeni; pee pirmas uswirrschanas noputta labbi, leez tad sweestu, wesselu ingweru, zitrohnu misas un pehtersiljes klast un lai aplahsta katla werd, kamehr ta sulla ihfa un tummiga irr, iskahsti tad to fullu zaur durtschlakku, leez sweestu un drufzin miltus tuffschá grahpi, eeleez tohs gallas gabbalus un lai ta kahdu brihdi gohsajahs, peeleej to iskahstu fullu un leez masgatas nowahrítas kehropuppas, breedenes, smalki fagreesstus skohstinus, muskátu pukkes un sahli klast, lai wehl aplahsta grahpi kahdu brihdi werd, un noleez tad lai atdseest; taisi pa tam to pasteetes blohdu, eeleez to gallu, aistaisi ar wahku un leez krahsni lai iszeppi; kad jau gattawa irr tad sakull to atlikkuschu fullu ar pautu dseltenumu, zuckeru, ettiki un zitrohnes fullu, atgreesi to wahku, eeleej to fullu, aplahj tad atkal un lai krahsni fildi stahw kamehr usdohd.

Pasteete no schlinka.

Nemm weenu ne wiffai leelu duhmós schahwetu schlinku, masga winnu labbi un noleez remdená uhdeni lai atmihkst, usgreesi ap-

pa schá wiff garram un isnemm wiffus kausus, nowelz to kammanu un wiffu melnumu un leez winnu 24 stundas (un ja sahligs irr 2 deenas) uhdeni, noschahwe tad, leez winnu leela pohda, kam wahks irr kas labbi derr, apbahrsti ar fagruhsstahm negelkenehm, muskátu pukkeh, pipperu, sakappateem zihpoteem, timian, basilikum un lohrberlappahm, usleej wihtu un ettiki ka pahre stahw un lai ta 2 jeb 3 deenas paleek; salippini tad to pohdu ar mihtlu no rupjeem milteem un nahstnu strihpehm, un lai ta us ohglehm gan drihs gattawi iswerd. Pa tam taisi to pildijumu no skaidras, no wiffahm dsihstehm skaidri istihritahs un smalki sadrahsstahs wehrschu gallas, prischeem wehrscha neeru taukeem, schalotehm, kapperehm, oliwehm, flappetahm un no assakahm ispohstahm sardellehm, zitrohnu misahm, pipperu, muskátu pukkeh, fabersta rupjas maises mihtstuma un pautu dseltenuma, arri nowahrítas un sweesta zeptas smalki sakappatas breedenes warri peelikt klast. Taisi tad no zeetas mihtklas to pasteetes blohdu til leelu ka waijaga, leez no ta pildijuma appakshá, isnemm to schlinku kad jau atdsiffis irr no tahs fullas, leez winnu eekshá, usleez atkal pildijumu, aistaisi zeeti

ar wahku un lai 5 jeb 6 stundas krahni zeppi. Pa tam taisi to fullu no sweesta, bruhneem milteem, druzin no tahs sullas, fur tas schkin-
 eis wahrirts irr zaur kahstahwu iskahstu, sa-
 kappatahm schalottehm, flappetahm sardel-
 lehm, nomissetahm olihwehm, kapperehm un
 zitrohnes misahm un sullas; atgreesi tad to
 wahku, usleij to fullu, apklahj atkal un leez
 wehl krahni; ja wiffai tauka buhtu, jeb to
 pasteeti aukstu gribbetu ehst, tad nonemm wif-
 sus taukus no wirsu. — Kad gribb kihselu
 wirsu likt, tad sakappa tellu kahjas masos
 gabbalos, wahri tahs jauna pohda, kas pa-
 preeksch ar uhdeni labbi iswahirts irr, leez
 negelkenes, englisch gewirz graudinös klah
 un kad eewirris irr, leez saldu wihnu, zitroh-
 nu rippes bes graudeem un zuckeru klah, rau-
 gi brihscham woi kad kahdu lahsi un schkihwi
 leek stingra paleek, ja newaid, tad wehl wai-
 jaga wahrirt, bet kad kahds maggums, kad us
 schkihwi leek zeets un stingrs tohp, tad labs
 irr, un tohp zaur drahnu porzelehna blohda
 speests un pagrabba nolikts lai pagallam at-
 dseest; scho kihselu waijaga kahdu deenu pa-
 preeksch taisiht, ka labbi atdseest un stingrs
 paleek; kad to pasteeti gribb usdoht, tad tohp
 tas wahks un wiffi tauki nonemti, tas kihfels

ar sudrabu karroti masos gabbalos sagreests
 un kohschi uslikts, tas wahks atkal usklasts
 un ta auksta us galdu dohta. — Us zittu
 wihsi: Dogreesi no weena duhmös schahweta
 schinka (kas wiffai leels newaid) to kammanu
 un wiff kas dseltans buhtu, isnemm wiffus
 kaulus un lai 3 deenas un naktis auksta uhde-
 ni gull, (bet ikdeenas dohd prischu skaidru uh-
 deni) un ja gauschi sahligs jeb auksts laiks
 buhtu, tad ilgati wehl buhs uhdeni gulleht.
 Kad nu sahls labbi iswilkusi irr, tad swaidi
 weenu grahpi beesi ar sweestu, leez dibbeni un
 gare mallahm spekka un plahnus labbi sakul-
 tus wehrschu gallas gabbalus, eelez tad to
 schinku ta tauka pufse appalscha, apkaisi
 wiffaplahrt ar sagruhstahm negelkenehm,
 englisch gewirz, rosmarihn, lohrberlappahm,
 timian un zihpoleem, apleez atkal ar spekka
 un wehrschu gallas gabbaleem, usleij kahdu
 maggumu gallas suppi aistaisi un salippina
 to grahpi it zeeti, lai ta 12 stundas eeksch
 karsteem pelneem stahw, un ta wirnam arri
 aistaisita grahpi waijag atdsist. Taisi pa tam
 no zeetas pasteetu mihklas augstu ranti ap-
 lahrt blohdu, isswaidi ar pautu dseltenumu
 un leez to schinku ar teem spekka un gallas
 gabbaleem eekscha, tohs taukus nonemm no

wirfū un usleij to suppi kas grahpi irr arri
 fläht, un ja nekahda ne buhtu, tad taiſi kah-
 du ſpehzigu fullu un usleij wirfū, leez tad at-
 kal krahsni un lai wehl kahdu brihdi werd, is-
 nemm tad un apbahſti ar ſmalku rihmaiſi un
 zuckeru, taiſi winnu bruhnu ar deggoſchu ſar-
 fanu dſelſu bulti, tad irr gattawſ un warr
 ſilts jeb aukſts ehſts tapt. — **Schlohrs**
ſchinkis tohp tā taiſihts: Kad iswahrihts
 irraid tad nowelz wiſſu kammanu un noleez
 lai druſzin atdſeeſt, pa tam ſakull 6 pautu
 baltumus kà ſtingru ſueegu, leez weenu kar-
 roti it ſmalka iſſihjata balta zuckera fläht; ſa-
 maiſi arri weenu karroti barbariſſu fullas ar
 tiſ pat dauds zuckeru, leez tad kad tas pautu
 baltums ſtingrs un zeets irr un winnu weenā
 gabbala ar tahm rihkſtehm warr usnemt, us
 to ſchinku, nolihdsina ar plattu-naſi lihdseni
 un weenadi, mehrze tad kahdu puhkainu ſpal-
 wu eelſch tahs barbariſſu fullas un taiſi rai-
 bumus un rakſtus daſchadus kà gribbedams
 wirfū, tiſ labbi widdu kà garr mallahm; bet
 to wajaga ſchigli darriht, pirnis tahs pattas
 noſtahjabs; leez tad ſiltā bet ne karſtā krahs-
 ni kà tikkai peekalſt tomehr bruhns ne paleek,
 zittadi tas ſarfanaſis raibums noſuhd un ne-
 jauſs paleek.

Pasteete no ſiwena.

Dogreeſi ſiwenam kad irr iſtihrihts gal-
 wu un kahjas, un isnemm wiſſus kaulus,
 (to eegreesumu taiſi pee wehdera) leez winnu
 24 ſtundas ettiki ar rosmarihn, lorbehrlap-
 pahm, timian, baſilikum, negelkenehm, eng-
 liſch gewirz un ſahli; taiſi no zeetas paſteetu
 miſklas tahdu blohdu kà tas ſiwens iſſkattahs,
 leez appaſſchā ſpeſſka gabbalus, tad to ſiwenu,
 tad atkal plahnus ſpeſſka gabbalus, aiſtaſi
 tad ar wahku zeeti, lai 2½ ſtundas krahsni
 zeppi un noleez tad lai atdſeeſt. Taiſi pa
 tam kihſelu no tella kahjahm, ſiwenu kah-
 jahm un kauleem ar druſzin breeſchu raggu,
 un peeleez kad klahrehts tohp druſzin ſkahbu-
 mu, zuckeru un ſahli, un ja winnu pehr-
 weht gribbi, druſzin keſberu fullu jeb ſa-
 prahnu; nonemm to wahku un tohs ſpeſſka
 gabbalus, apleez to ſiwenu ar zitrohnu rip-
 pehm un ſallahm pehterſiljehm, usleij to kih-
 ſelu kad jau ſahk aukſts un ſtingrs tapt wirfū,
 un lai pagallam atdſeeſt, tad warr to wahku
 atkal uſlift jeb arri tapat usdoht. — **Lez**
ſahlohts ſiwens: Dogreeſi no trekna ſiwe-
 na to galwu, nowelz to kammanu un ſa-
 greeſi winnu 4 dallās, wahri tohs lihds ar

to galwu uhdem ar wihnettiki, piperu, fahli, ingweru, negelkenehm, basilikum un rosmarin; kad iswahrihts irr, tad isnemmm no katla, apbahrsti ar rihmaisi un iszeppi us resti jeb panna us ohglehm us abbahm pufsehm dselten bruhnus: patam taisi to fullu no bruhneem milteem, sweesta, gallas suppes, sakappateem zihpokeem, basilikum, lohrberlappahm, pippera, fahls un wihna; no tahs iswahritas galwas isnemmm tahs smadsenes, faspeedi tahs labbi un peeleez pee tahs fullas klast, bet tad lai wairs ne werd bet tikkai karsts tohp, leij tad to fullu blohda, usleez tohs 4 gabbalus un ispuschko ar zitrohnu rippehm un pehtersiljehm.

Pasteete no tihtera.

Sataisi un istihri to tihтеру ка jau mahzihst irr, kad to pasteeti garrinisku gribb, tad ispeedi winnu garruma, bet kad appaku gribb, tad eelausi to muggurkaulu un saleez druszin kohpa, leez tad apflahda katla ar spahrneem, mahgu un aknim un lai werd; pee pirnas uswirshanas noputta labbi, leez lohrberlappas, fahli, basilikum un ingweru klast, kad puff iswirris irr, tad isnemmm un

lai atdseest, isklahsi to suppi un taisi no tahs to fullu no sweesta, wihna, fabersta maifes mihkstuma, pippera, weffela zihpola un fahls; kad gattawa irr, tad isnemmm to zihpolu un noleez lai atdseest. Taisi tad arri to pildijumu no tella jeb zahlu gallas, ka arri to pasteetes blohdu no zeetas mihklas tik leelu ka tas tihтерis irr, leez dibbeni plahnas spefka gabbalus, tad pildijumu, tad to tihтеру, usleez tad breedenes, zitrohnu rippes, olshwes bes kauleem, to mahgu garriniskos gabbalos sagreestu un tohs spahrnus, usleij tad to fullu bet ta ka appaksch ta pildijuma ne tohp, bet wiff wirsu paleek, usleez atkal spefka gabbalus un aistaisi to wahku it zeeti. Taisi arridsan no tahs paschas mihklas rakstus jeb gihmius daschabus, putnius, pufkites, lappinas ic., ispuschko ar teem to pasteeti, swaidi wiffu ar pautu dseltenumu un lai krahnu us papihru iszeppi; kad jau ta mihkla wirsu fahk zeeta tapt, tad eedurri weestahm ar gappeli, un kad gattawa irr, tad nozell to wahku, nonemmm tohs taufus un tohs spefka gabbalus, usleij wehl karstu fullu ja winnu gribb silti ehst, bet kad gribb aukstu ehst, tad warr druszin wihnu usleet, un pee ta pildijuma ne nemmm spefku bet sweestu. —

Us zittu wihfi: Peedurri weenu tihteru labbi ar specku, leez winnu 3 stundas ettiki, ar pipperu, ingweru, lohrberlappahm, basilikum, timian, zihpoteem un sahli; taifi pa tam to pildijumu no zahlu jeb tellu gallas ar tihteru aknim, specka, sweesta, engliſch gewirz, sahlis, fallahm sahlehm, pauteem un maifes mihtstuma ka jau sinnams; taifi arri to pasteetes blehdu no zeetas mihtklas pehz ta rihtrera gihmi un leeluma, leez specka gabbalus dibbeni, tad no ta pildijuma, tad to tihteru (bet lai wiff ettikis labbi notekl) apleez ar specka gabbaleem, aistaifi to wahku un iszeppi tad ka jau papreeksch sazzihst irr.

Pasteete no zahleem.

Kad tee zahli nokanti un istihriti irr, tad wahri tohs weffelus jeb arri gabbalos sagreestus uhdeni, leez pee pirmas uswirrschannas sweestu, weenu weffelu weetahm eerohbitu zihpolu, druszin faspeestu ingweru, 2 jeb 3 pehtersilies saknes un lappas un zitrohnu misu klah, lai apklahka katla gan drihs gattawi iswerd, isnemm tad, leez mahlu blohda, apbahrti ar druszin sahli un apklahj ar mahlu schkshwi. Iskahsi to suppi fur tee zahli wir-

ruschi, leez sweesta gabbalu un druszin miltus kastrola, peeleej to iskahstu suppi un kad uswerd, leez to zahlu gallu ar druszin muskatu puffehm klah, un lai gattawa iswerd; tahs aknis un to mahgu sagreesi garriniflos gabbalos un peeleez arri klah, un ja gribbi, arridsan kehwpuppas un breedenes un tad no leez lai atdseest. Swaidi weenu blohdu ar sweestu, leez tohs iswahritus zahlus, breedenes, kehwpuppas un nowahritus sagreestus ffohstinus klah, taifi to ranti no mihtklas aptahrt to blohdu, usleij no tahs fullas fur tee zahli wirruschi, aistaifi ar wahku un lai krahsni iszeppi; pa tam sakull to atlikfuschu fullu kastrola us ohglehm ar 4 pautu dseltenumeem, zitrohnes fullu, ettiki un zuckeru, attaifi to pasteetes wahku kad irr iszeppusi un usleij to fullu. — Us zittu wihfi: Kad tee zahli istihriti, sagreesti un uhdeni flappeti irr, tad leez winnus ar sweestu dehgeli lai kahdu brihdi gohsejahs, peeleej tad gallas suppi klah, 3 jeb 4 flappetas sardelles, druszin smalki sakappatu specki, weenu lohrberlappu, weffelu pipperu, muskatu puffes, negelkenes, zitrohnu rippes un ja waijaga wehl sweestu, sahli un faberstu maifes mihtstumu, un lai ta gan drihs gattawi is-

werd, pa tam taisi masus klutschus no tella gallas jeb wehshu astehm un nowahri tohs gallas suppé; nowahri arri kastannes, (un nonemm to misu) fehwpuppas un breedenes; taisi tad ranti apfahrt blohdu no lappu mihklas, leez to wissu eefschâ, aistaisi ar wahku un swaidi ar fakultu pautu dseltenumu un zuckeru, kad tà iszeppusi irr, tad warr to wahku usgreest un to atlikkuschu fullu usleet un atkal aiskläht. Kad scho pasteeti wehl gahrdaflu gribb taisiht, tad pee tahs sullas wehl wihnu, zuckeru, zitrohnes fullu, olihwes un kapperes warr peelikt klaht.

Pasteete no balloscheem.

Masga tohs balloschus kad irr istihriti, ar uhdeni un milteem ka balti paleek, sagreesi gabbalós un lai sweesta dehgeli gohsejahs, apbahrsti druszia ar milteem, leez 2 wesselus ar negelkenehm isspikketus zihpolus, pehterfiljes, lohrberlappas un zitrohnu nrisas klaht; iszeppi labbi masgatas fehwpuppas sweesta, un leez tahs arridsan klaht, noleez tad lai atdseest; taisi pa tam no lappu mihklas to ranti apfahrt blohdu, leez dibbeni kahdu pil-dijumu, tad tohs balloschus, tad atkal pil-

dijumu, plahnus spekka gabbalus un zitrohnu rippes, aistaisi ar wahku, swaidi ar pau-teem un lai kahdu puff stundu krahfni zeppi; fakull patam to fullu ar pau-teem, zuckeru un wihnu un usleij ka jau sinnams. Us zittu wihsi: Iszeppi jaunus balloschus us eesmu, sagreesi winnus gabbalós, leez kastrolâ ar wihnu un gallas suppi, rihmaisi, sweestu, pipperu, muskату reekstu, breedenehm, kapperehm, olihwehm un ko wehl gribbi, lai tà labbi gohsejahs, un taisi tad to pasteeti, ka jau pee zittahm mahzihst irr.

Pasteete no sohsu un tellu gallas.

Nemm weenu sohsu, nowelz to ahdu un taukus (to sakappa pehz it smalki) un isnemm wissus kaulus, to gallu iszeppi pannâ ar sweestu bruhnu, lai $\frac{1}{4}$ stundu ettiki ar zihpoteem lorberlappahm un fahli gull un tad peedurri ar smalkem spekka gabballem; tapat peedurri arridsan masus tella gallas gabbalus, un iszeppi tohs sweesta bruhnus, peeleij tad tellu gallas suppi, leez to sohsu gallu ar muskату pukkehnm, negelkenehm un fahli klaht, un lai tà kahdu brihdi gohsejahs; patam taisi to mihflu blohdu no zeetas mihklas, leez us

dibbeni plahnus specka gabbalus, apbahrsti ar piperu, mustatu puffehm un lohrberlappahm, leez to tellu gallu, usberri atkal tahs paschas fahles, tad sohsu gallu, usleij tad to fullu un leez it wirsü zihpolus, zitrohnu rippes un plahnus specka gabbalus, aistaisi tad ar wahku un lai krahnsni iszeppi; kad iszeppusi tad pazell to wahku, atnemm tohs specka gabbalus un usleij to atlikkuschu fullu, ko papreeksch buhs silbiht un taukus nonemt; ne aismirski arri to pasteeti ar pautu dseltenumu swaidiht, un kad winna zeppi wirsü ar gap-peli weetahm eedurt. — **Muskta sohsu pasteete:** Leez weenu sohsu kad istihrits irr, par nakti eesahlotä ettiki, peedurri winnu ar kaneelu un negelkenehm, taisi no zeetas pasteetu mihsklas tahdu blohdu, pehz ta sohsa leelumu un gihmi, leez dibbeni specka gabbalus un lohrberlappas, tad to sohsu un tad atkal plahnus specka gabbalus, aistaisi ar wahku un lai 3 stundas krahnsni zeppi; kad iszeppusi irr tad atzell to wahku, nonemm tohs specka gabbalus un tahs lohrberlappas, apleez ar zitrohnu rippehm, taisi kishelu ka jau sinnams, un kad wiss labbi atdsiffis irr, tad usleij to kishelu wirsü, noleez atkal lai zeets un stingers paleek un ta winnu warri

blohdä us kofschu saliftu salwetti bes wahka usdoht.

Pasteete no pihlehm.

Sakull tahs pihles it plattas, iszeppi tahs pannä, un lai tad kahdu nakti eesahlotä ettiki gull; taisi tad no zeetas mihsklas to blohdu, leez dibbeni plahnus specku gabbalus, sagruhstas negelkenes, piperu, lohrberlappas, kaneelu un fahli, usleij druszia no ta ettika wirsü, (bet iskahsi zaur drahnu) aistaisi to wahku un lai 3 stundas krahnsni zeppi. **Arriksan pildijumu warr taisiht, no pihlu gallas, specka, sweesta, rihmais, sakulteem pautem, zihrohnu misahm un kastannehm, wissu smalki sakappahnt un meeseri sagruhst; tad warr no lappu mihsklas to blohdu taisiht, un to pildijumu appafscha un wirsü list, 2 stundas krahnsni zept un tad ar kastannu fullas pahrelet. — Pihlu pasteete ar mellmu fullu:** Kad tahs pihles nokauj, tad usnemm tahs affinis, sakull kamehr aukstas paleek, un peeelij ettiki klahnt; kad tahs pihles istihritas irr, tad isgreesi to mugguru, ka spahrni un kahjas pee kruhtim paleek, sakull tahs kruhtis it plattas, taisi winnas ah-

tri us resti us skaidru ugguni bruhnas un eesahls nakti ettiki, taiſi tad zeetu pasteetes blohdu un lai krahsni ka jau sinnams irr, iszeppi; patam sagrahdi to isgreesu mugguru it smalki, wahri to uhdeni ar weenu zihpolu un wesselu ingweru, kamehr wiff spehks iswirris un iskahsi zaur kahstawu; kad nu ta pasteete iszeppusi irr, tad nonemm to wahku un tohs spekka gabbalus, nonemm ar karroti tohs taukus no wirsu, leez pee tahs iskahstas fullas flacht, tad arri tahs affinis, druzjin faberstu maises mihsstumu, zuckeru, negelenes un zitrohnes fullu, wahri to tummigu un pahleij ar to to pasteeti.

Pasteete no sakkeem.

Kad tas sakkis isspikkehts un iszepts irr, tad noleez lai atdseest, sakappa winnu tad gabbalos un apbahrsti ar piperu, muskatu-reektu un druzjin sahli; taiſi to pildijumu no spekka gabbaleem, sagreeſi tohs smalki un sagrahdi meeseri ka mihflu; taiſi tad to mihflu blohdu, leez appakſcha pildijumu, tad to saku zeppeti, tad atkal pildijumu, aistaisi tad to wahku un leez krahsni lai iszeppi, patam taiſi to fullu no ta sweesta ar ko tas

sakkis zepts irr, wihna, zuckera, sagreeſtahm pluhmehm, mandelehm, kaneela un zitrohnes fullas; usgreeſi to pasteeti kad iszeppusi irr, eeleij to fullu, aistaisi atkal, un kad gribbi tad winnu schkohrecht warr.

Pasteete no mescha putneem.

Mescha putni, meddeni, tetteri jeb irbes, tohp kad istihriti un peedurti irr, us eesmu iszepti un baggatigi ar sweestu apleeti; noleez tad lai atdseest; leez to zeppeschu pannu us ohglehm, peelez pee ta sweesta druzjin kweeschu miltus, smalki sagrahstus zihpolus un sardelles, lai gohsajahs un iskahsi zaur durſchlacku; taiſi to pasteetes blohdu, leez appakſcha plahnus spekka gabbalus, tad pildijumu, tad tohs putnus, (kad leels irr tad tohp sakappahts un kruhtis ar zitrohnu misahm peedurts, bet kad masi irr, tad warr wesseli palikt) leez arri zitrohnu rippes, olihweſ, kapperes, mandeles, rohsines, lehw-puppas un breedenes flacht, usleij to aufstu fullu, leez atkal pildijumu un spekka gabbalus wirsu un aistaisi ar wahku, swaidi ar pautu dseltenumu un leez krahsni lai iszeppi; kad gattawa irr tad usleij wehl karstu fullu,

Pasteete no auksta tellu zeppefcha.

Sagreesi tellu zeppefcha gallu mafös tschetrfantigös gabbalös, leez dsilla blohdä ar wihnu, fahli, zitrohnu rippehm, smalki fakappatahm misahm, Korintehm, Kap-perehm, fweestu un faberstu maifes mihsstumu, taifi to pasteetes blohdu no smalkas lap-pu mihsklas un iszeppi fä jau sinnams. To fullu taifi no wihna, zukkera, negelkenehm, zitrohnehm un muskату puffedehm, wahri to ar to zeppefcha fweestu tummigi, un kad ta pasteete gattawa irr, tad usgreesi un leij to fullu wirsü.

Pasteete no siwim.

Tahs daschadas siwis no kurreahm pastee-tes tohp taifitas, waijaga arridsan katru us sawu wihs daschadi sataifih, noluppinaht jeb gabbalös sagreest, masgah, ar fahli ap-bahrsiht, tad atkal noschahweht, eefahloht jeb arridsan ar to eefahlotu ettiki un fweestu, us ugguni likt un aprattih, fä tikkai stin-gras paleek, tad nolikt lai atdseest. Tas pildijums preefsch siwju pasteetehm tohp arri no siwim tã taifih: tahs siwis tohp swih-

notas un no affakahm fskaidri noluppinatas, jeb sihsös gabbalös sagreestas; fakappa to it smalki, leez pussu daku tif dauds peenã mehr-zetu baltas maifes mihsstumu, flahretu fwee-stu un pautus flah, fakull jeb sagruhdi to meeseri fã mihsstu mihsle, jeb taifi mihsstu reereiji no fweesta un panteem, peemaisi tad fahli, muskату puffed, smalki fakappatas pehtersiljes un zitrohnu misas flah. No schi pildijuma arridsan warr wirkandes jeb masus flutschkus taifih, tohs papreefsch gah-las suppi nowahriht, un eefsch tahs fullas likt. Tahs fullas tohp tã taifitas, fã eefsch tahs nodallas no fullahm mahzihts irr, un fehwpuppas, breedenes jeb breedenupulwers, austeri, sardelles, wehschu astes, lihdeku af-nis, karpju peens, ikri, jeb zits kas peelikts flah.

Pasteete no austereem.

Kad tee austeri no tschaumuleem isnemti irr, tad tohp sawã paschã fulla tikkai stingri taifiti; isnemm tad to bahrsdu, leez wirnus blohdä un apmais ar fweestu gabbalineem, faberstu maifes mihsstumu, nowahritahm fehwpuppahm breedenehm, muskату puffedehm, wihnu un zitrohnes fullu; lai tã kahdu brih-

Pasteete no auksta tellu zeppefcha.

Sagreesi tellu zeppefcha gallu masôs tſchetrkantigôs gabbalôs, leez dſilla blohdâ ar wiñnu, ſahli, zitrohnu rippehm, ſmalſki ſakappatahm miſahm, Korintehm, Kap-perehm, ſweeſtu un ſaberſtu maiſes miñkſtu-mu, taiſi to paſteetes blohdu no ſmalſkas lap-pu miñkſas un iſzeppi kâ jau ſinnams. To ſullu taiſi no wiñna, zukkera, negelkenehm, zitrohnehm un muſkату pukkehm, wahri to ar to zeppefcha ſweeſtu tummigi, un kad ta paſteete gattawa irr, tad usgreesi un lei to ſullu wiñſi.

Pasteete no ſiwim.

Tahs daſchadas ſiwis no kurreahm paſtee-tes tohp taiſitas, waijaga arridsan katru us ſawu wiñſi daſchadi ſataiſiht, noluppinaht jeb gabbalôs ſagreesi, maſgaht, ar ſahli ap-bahrſiht, tad atkal noſchahweht, eesahloht jeb arridsan ar to eesahlotu ettiki un ſweeſtu, us ugguni likt un apkrattiht, kâ tikkai ſtin-gras paleek, tad nolikt lai atdſeest. Tas pildijums preeſch ſiwju paſteetehm tohp arri no ſiwim tà taiſihts: tahs ſiwis tohp ſwiñ-

notas un no aſſakahm ſkaidri noluppinataſ, jeb ſihtôs gabbalôs ſagreesiſas; ſakappa to it ſmalſki, leez puſſu dalku tik dauds peenâ mehr-zetu baltas maiſes miñkſtumu, klahretu ſweeſtu un pautus klahht, ſakull jeb ſagrubdi to meeſeri kâ miñkſtu miñkſtu, jeb taiſi miñkſtu reereiſi no ſweeſta un pautem, peemaiſi tad ſahli, muſkату pukkēs, ſmalſki ſakappatas pehterſiljes un zitrohnu miſas klahht. No ſchi pildijuma arridsan warr wiñkandelles jeb maſus klutſchkus taiſiht, tohs papreeſch galkas ſuppi nowahriht, un eekſch tahs ſullas likt. Tahs ſullas tohp tà taiſitas, kâ eekſch tahs nodalkas no ſullahm mahzihts irr, un kehwpuppas, breedenes jeb breedenupulwers, auſteri, ſardelles, wehſchu aſtes, lihdeku aſ-nis, karpju peens, ikri, jeb zits kas peeliktſ klahht.

Pasteete no auſtereem.

Kad tee auſteri no tſchaumuleem iſnemti irr, tad tohp ſawâ paſchâ ſulla tikkai ſingri taiſiti; iſnemm tad to bahrsdu, leez wiñnus blohdâ un apmaiſi ar ſweeſtu gabbalineem, ſaberſtu maiſes miñkſtumu, nowahritahm kehwpuppahm breedenehm, muſkату pukkehm, wiñnu un zitrohnes ſullu; lai tà kahdu brih-

di stahw un taifi to pildijumu no sakappatahni
 siwim, faberstas maises, fahls, pautem un
 smalkahm sahlehni, taifi tad to pasteetes bloh-
 du no smalkas lappu mihklas, leez to pildi-
 jumu appakscha, tad tohs austerus, apklahj
 ar wahku un noleez krahfni lai iszeppi; to
 fullu warri no sweesta gabbalina kas eefsch
 milteem apwahrtihs un ar pautu dseltenumu
 famihzihts irr, un to iskahstu austeru uhdeni
 un zittahm sahlehni taifiht, tummigi nowah-
 riht un ka sinnamus usleet jeb ihpaschi fullu
 blohdina usdoht. — Us zittu wihs: —
 Nemm no artischofkeem tohs kahrus, sakap-
 pa tohs smalki, nowahritas un sweesta goh-
 fetas breevenes un tahrpu sehnites, sweestu,
 muskatu puffes, druszin pipperu, fahli, wihs-
 nu un druszin gallas suppi, wahri wissu to
 kohpa un leez wehl faberstu maises mihkstumu
 un nowahritas wehschu astes klahst, taifi ran-
 ti apklahst alwu blohdu, swaidi eefschä ar
 sweestu, eeleij to maisijumij, leez austerus klahst,
 apklahj to blohdu ar mihklu wahku, swaidi
 ar pautu dseltenumu un lai ta iszeppi.

Pasteete no lihdeka.

Kad lihdeks noswihnohts irr tad usgreesi
 winnam to mugguru, isnemm skaidri un sa-

greesi mehrens gabbalos; leez tohs kastrota
 ar sweestu, austereem, lihdeka afnim, weh-
 schu astehm, muskatu puffehm, pipperu, fah-
 li, lohrberlappahm un smalki sakappatahni
 pehtersiljehm, lai kahdu brihdi gohsejahs un
 noleez tad lai atdseest; taifi patam to paste-
 tes blohdu no sweestu mihklas, leez plahnu
 kahrtu pildijuma appakscha, tad to lihdeku ar
 sweesta gabbaleem, austereem, wrikandel-
 lehni, ko no ta pascha pildijuma warr taifiht,
 kapperehm, olihwehm un zitrohnu rippehm,
 tad atkal plahnu kahrtu pildijuma, leez tad
 wahku wirsu, swaidi ar pautu dseltenumu un
 leez krahfni lai iszeppi, eedurei brihscham ar
 gappeli, taifi pa tam to fullu un kad gatta-
 wa irr, tad eegreesi wahka zaurumu un usleij
 to fullu wirsu. Tohs ar gappeli eedurtus zau-
 rumus warri ar pautu dseltenumu atkal salip-
 pinaht, un kad ta fulla usleeta irr atkal krahf-
 ni eelikt. — Us zittu wihs: Kad lihdeks
 nokauts irr, tad nogreesi ar affu nasi swihnus
 un ahdu us reisi, nonemm wissu gallu no tahni
 assakahm, sakappa to, leez blohda un apbahr-
 sti ar fahli, pipperu un englisch gewirz; taifi
 to pasteetes blohdu no smalkas lappu mihklas,
 leez pildijumu dibbeni, tad to lihdeka gallu ar
 sweestu, wihsnu, zitrohnu rippehm un ko wehl

gribbi; usleez atkal pildijumu un iszeppi kà jau sinnams; to sullu warr no sweesta, pehtersiljehm un zitrohnehm taisiht.

Pasteete no Karpehm.

Kad karpe noswihnota irr, tad istihri winnu, fagreesi gabbalos, eebersi ar fahli, englisch gewirz un lohrberlappahm, leez mahlu blohdà, usleij wihnu un lai tà weenu nakti paleef; taifi tad to pasteetes blohdu no smalkas lappu mihklas, leez dibbeni sweestu tad to karpi ar fahli un kahdahm patihkamahm smalkahm sahlehm, tad atkal sweestu; aistaiifi tad to pasteeti, un leez krahsni lai iszeppi. To sullu taifi no klahreta sweesta, spanera wihna, zitrohnes fullas, misahm, muskату puffehm, kapperehm olihwehm un faberstu maises mihkstumu; usleij kà sinnams, un kas ne eet eefschà to usdohd sullu blohdinà.

Pasteete no ehriinem.

Sagreesi ehriinus zil gribbedams, nowelz to ahdu, isnemm wiffas affakas, leez uhdeni un lai 24 stundas gull; (bet usleij il 6 stundas prischu uhdeni) isnemm tad, noschahwe ar skaidru salweti un taifi to pildijumu tà: Us 4 ehriinem nemm 1 mahrz, lihdefu gallas

bes affakahm, $\frac{1}{2}$ mahrz, wehrschu neeru tauku, 6 pautus, peenà mehrzetu baltu maisi, smalki fagreestus zihpolus un schalottes, sakappa un fagruhdi meeseri wiffu to smalki un leez tad us ugguni, ka tas kà beesa mihkla paleef; (tohs taukus warr ihpaschi fagruhst, un tad us ugguni ar pipperu, fahli un muskату puffehm peelift klahst) noleez tad lai atdseest un kad labbi atdsiffis irr, tad eemehrze katru ehriina gabbalu pautu dseltenumà un apswaidi ar to pildijumu, un tà wiffus; taifi tad to atlikkuschu pildijumu ar peemu schkidrahu, leez alwu blohdas dibbeni, tad tohs ehriina gabalus, taifi tad to ranti apkahrt to blohdu, usleez mihklu wahku un swaidi ar pautu dseltenumu; leez tad krahsni lai iszeppi un taifi pa tam to sullu tà: Sakappa 4 sardelles, apmaisi tohs kastrolà us ugguni ar $\frac{1}{4}$ mahrzinu klahreta sweesta, 4 panteem un weenu karroti miltu, leez kad jau karsta tohp gallas suppi klahst un peesitti wehl 4 pautu dseltenumus, wahri tad kamehr tummiga tohp un eespeedi to sullu weenas zitrohnes; kad ta pasteeti iszeppusi irr, tad usgreesi to wahku un usleij to sullu. Blohdà warr arridsan us teem ehriinem kapperes un zitrohnu rippes likt kà tas widdus augstaks irr neka ta malla.

Pasteete no suscha.

Nowelz suscham to ahdu, sagreesi plah-nös appalös gabbalös, wahri tohs kastrolä ar uhdeni un sahli puff gattawus un leez dur-schlackä lai wiss uhdens skaidri notekk. Sagreesi zihpolus it smalki, wahri tohs uhdeni ar pipperu, muskätu puffehm un negelkenehm tummigi. Leez blohdä papilnam sweestu, tad tohs suscha gabbalus, usleij tad to fullu, taisi wahku no mihsstas lappu mihsklas, un fad ar pautu dseltenunuu awswaidijis, tad leez krahni lai iszeppi. Pa tam taisi zittu fullu no wihnetrika un uhdens, leez sweestu un sagruhstu pipperu klast, lai kahdu brihdi werd, fakull ar pautu dseltenumeem un usleij kà jau sinnams irr us to pasteeti.

Pasteete no rohtschkehra.

No wisslabbaka rohtschkehra ko warr dab-buht nowelz to ahdu, isnemm affakas skaidri, nonemm druszin preeksch pildijuma un sakappa to it smalki; mehrze no 6 masahm bal-tahm maistehm to mihsstumu peenä, fakull 6 pautus ar sweestu, leez wehl $\frac{1}{2}$ mahrz. sweesta klast un sagruhdi wissu to meeseri it smalki. Pa tam wahri to rohtschkehu tà kà jau L. 182 mahzhts irraid; taisi to blohdu no lappu

mihsklas, leez sagreestus zihpolus ar sweestu pannä un lai bruhni gohsajahs, leez blohdas dibbeni pildijumu, tad to rohtschkehu un zih-polus ar druszin englisch gewirz, tad atkal pildijumu, aplahji tad ar mihsku wahku un lai krahni iszeppi. Us tahdu wihsu warr no wissahm leelahm siwin pasteetes taisiht, un fad aukstas ehst gridd, ar kishelu pahreect.

Pasteete no lascha.

Sagreesi to laschu un lai nakti uhdeni gull, taisi to pildijumu no lihdeka un flppeta lascha gallas, (bet ka tas sweests ko tur peelee klast labbi klahrehts un masgahts irr), mehrze to laschu karstä uhdeni, nowelz to ahdu un leez tahs lappinas tà ka nesalihp kohpà un lai at-dseest, wahri arri masus klutschkus ko no ta pildijuma warr taisiht uhdeni jeb gallas suppe un sagreesi tohs sihsös gabbalös; taisi ap-kahrt alwu blohdu ranti no mihsstas mihsklas, swaidi to blohdu beesi ar klahretu sweestu, leez tahs laschu lappinas krustam schkehrscham pehz kahrtu blohdä, tà ka masas starpinas paleek, pildi tahs ar klahreta sweesta gabbalineem, muskätu puffehm, austereem, wehschu astehm un teem sagreesteem klutschkeem, usleij kaldu wihnu un no tahs fullas kur tee klutschkei wir-

ruschi tif dauds kà gann irr, usleez to pildijumu lihds ar blohdas mallu, saspeed kohpà, is-kneebi ar nasi, swaidi ar klahretu sweestu, ap-bahrsti ar maifes mihsstumu, leez krahfni lai iszeppj un kad zeeta irr tad eedurri weetahm ar gappeli.

Pasteete no smehrdelehm.

Wahri tahs smehrdeles kad prischas irr ettiki un sahli $\frac{1}{2}$ stundu, noleij tad to ettiku un leez tahs swis blohdà, taifi tad ranti ap-kahrt alwu blohdu, leez kad ta blohda papreefsch labbi ar sweestu swaidita irr, kahdu pildijumu no masa lihdeka gallas, panteem, sweesta un maifes mihsstuma tà ka widdu kalns irr, taifi to wahku wirsu un leez krahfni lai iszeppj. Wahri pa tam $\frac{1}{2}$ mahrz. smalki sabbersta breeschu ragga ar weenas zitrohnes misu, uhdeni un 1 loht. smalki sagreestu ausenblahsu, kad 3 stundas wirris, tad raugi woi stingrs paleek, leez tad saldu wihnu, zuckeru un zitrohnes misu klahnt un lai wehl labbu stundu werd; kad pa tam ta pasteete iszeppufi irr, tad nonenim to wahku, lai druszin atdseest, eeleez tahs smehrdeles, uskafsi to kihselu zaur nahtnu kahstawu wirsu, kad jau aufsts un stingrs irr, tad usleez to wahku, noleez pa-

grabba lai pagallam atdseest un usdohd aufstu; schi pasteete pee fataisichanas dauds darbu maksa, bet winna arri jauki isfkattahs un gahrdi smekke.

Smalka siwju pasteete.

Schi pasteete tohp no tihrahm smalkahm leetahm, lihdeku afnim, karpju peena, mehlem un azzim, wehschu aschem, austereem zc. taifita, leez wehl nowahritas fehwpuppas, sweesta gohsetas breedenes, artischoffku kastus un ffohstin galwinas klahnt, taifi tad smalku gahrdu ragout ar fullu no wihna, zuckera, pautu dseltenuma, muskatu pukkehnt, negelkenehm, kapperehm un olshwehm, un iszeppi to pasteeti mihssta lappu mihssta.

Pasteete no wehscheem.

Tee wehschi tohp papreefsch wihnà nowahriti un nolupinati, leez tad smalkas sakappatas sahles, schalottes, fehwpuppas, englisch gewirz, breedenes, lihdeku afnis, karpju peenu un to gallu no wahritahm jeb zeptahm siwim bes affakahm klahnt, taifi labbu gahrdu ragout ar wihnu, zuckeru, pautu dseltenumu zc., tapat arri to pildijumu no tahm isluppinatahm wehschu kahjahm, sa-

Berstu maifes mißstuma, wehschu sweesta, korintehm un kapperehm; taifi arri dseltenu wihna= jeb zittu kahdu fullu, kà L. 223 r. mahzihts irr, un tà warri to pasteeti til gahrdu kà gribbedams taifiht un iszeppt.

Pasteete no abboleem.

Kad tee ahboli nomisoti, sagreesti un tee graudi isnemti irr, tad wahri tohs uhdeni un wihna ar zuckeru, kaneelu un korintehm mißstus, un noleez lai ardsseest, taifi pa tam to pasteetes blohdu no smalkas lappu mißklas ar klahretu sweestu, eelez tohs ahbolus, apbahrsti ar zuckeru un kaneelu, aistaiifi to pasteeti zeeti ar wahku, un lai 2 stundas krahsni zeppi; pa tam taifi to pahreijamu fullu no falda wihna, druszin uhdens un klahreta sweesta, lai kahdu brihdi werd, sakull ar pautu dseltenumu un usleij kà jau sinnams us to pasteeti. Zapat warr no bumbehrehm pasteeti taifiht, un pee tahs fullas wihna weeta kahdu kareoti barbarissu fullas un wairaf uhdeni nemt.

Pasteete no puffu kahposteem.

Tee puffu kahposti tohp tà nowahriti, kà L. 246 mahzihts irr, noleez tad lai at-

dsseest, taifi to pasteetes blohdu no smalkas lappu mißklas; to pildijumu no smalki fakappateem kahposteem, sallahm smalkahm sahlehmi, zihpoleem, muskату puffehmi un sweesta; pee teem kahposteem warr masas deffites peelikt, un to pasteeti kà sinnams irr iszept un ar krehijuma= jeb sweesta fullu L. 234 pahrelet. — Bruhmi kahposti tohp arri tà nowahriti kà jau L. 247 mahzihts irr, sakappati, ar pipperu, druszin sahli, zuckeru, zihpoleem un negelkenehm apmaifiti, jeb dehgeli sweesta gohsati, tad ar nowahritahm kastannehm mißklu blohda eelikt. Kas grihb warr us scheem kahposteem rippites no schahwetahs wehrschi mehles, plahnus schfinka gabbalus jeb deffu rippites uslikt, un to pasteeti ar zitrohnu fullu L. 226 pahrelet. Tà wehl warr no wiffadeem kahposteem un salkumeem, spinnascheem, skahbenehm, hallantehm r., pasteetes daschadas taifiht, kad tà nowahriti tohp, kà eelsch tahs nodallas no salkumeem mahzihts irr, un ar kahdu peeklahjumu fullu, kà arri tanni nodalla no sallahm atrast warr, pahreletas tohp.

Pasteete no artischokkehnm.

Tahs artischokkes tohp pehz L. 252 no: wahritas; noleez tad lai atdseest un sakappa kahdas preeksch pildijuma it smalki ar pauteem, maises mihsstumu, englisch gewirz, klahretu sweestu un smalkahm sahlehm; taifi tad to pasteeti ka jau sinnamis, un pahrelij ar smalku krehjuma: jeb wihna fullu, ka L. 223 jeb 229 atrohnamas irr. — Us zittu wihsi: Tahs artischokkes tohp ka pa-preeksch nowahritas, kad atdsissuschas irr, masos 4kantigos gabbalinos sagreestas, un ar saldu krehjumu, pahru pantu dsettenuma, smalkahm sahlehm un englisch gewirz us ug-guni apklahra pohda swihdinatas; (raugi L. 391 einpassiren) pee ta pildijuma warr smalki sakappatu aukstu zeppeti peelift, un pehz ar wihna: jeb krehjuma fullu pahrelet.

Pasteete no skohstineem.

Nolausi no skohstineem tahs galwinas kamehr mihsstas irr, masga tahs un wahri ar uhdeni, wihnu, muskatu pukkehnm, zih-pokeem, smalkahm sahlehm, piperu, sahli un klahretu sweestu; iskahsi zaur durschlakku un noleez lai atdseest; to pildijumu taifi arri no smalki sagruhstahm skohstinu galwinahm,

ar to fullu kur tee skohstini wirruschi, taifi tad to pasteeti smalka lappu mihska, un pahrelij kad gattawa irr, ar wihna: jeb krehjuma fullu.

Maises pasteete.

Leez no bekkera leelu kweeschu maises kuffulu iszept, un to bruhnu garrosi nogrebsdeht, isgreesi wirsu appalu zaurumu, isdohbe un isnemm wissu mihsstumu skaidri ahra, taifi tad kaut kahdu maisijumu ka gribbedams, wrikassee jeb ragout no zeptas jeb wahritas gallas, siwin, wehscheem jeb sakeem augkeem, pildi ar to to kuffulu, usleez atkal to spundi, salippina zeeti ar milteem, pantu un faberstu maises mihsstumu un pahrsen ar deegu; taifi mihsstu mihsku no milteem, pauteem un salda peena, apleij to kuffulu ar to un apwahrti winnu, iszeppi tad klahreta sweesta, un lai silts paleek kamehr usdohht gribb; to fullu warr no sweesta, saltahm sahlehm, wihna (jeb krehjuma), muskatu pukkehnm, gallas suppi, ingweru ic. taifiht un tumnigi wahriht, jeb zittu kahdu fullu nemt, kas pee ta pildijuma deen, un kad usdohht gribb, tad tohp tas paweddens atgreests, ta spunde no-nemta un ta fulla karsta usleeta.

Masas pasteetites.

Nemm aukstu zeppeſchu kaut kaſdu, ſa-
greesti un ſakappa maſos ſihtos 4kantigos gab-
balinos, iszeppi tohs kaſtrola ar ſweeſtu dſel-
tan bruhnus, leez druſzin miltus, ſmalke ſa-
kappatus zihpotus, zitrohnu miſas, maſga-
tas korintes, druſzin wiſnu, zufferu, zep-
peſcha ſweeſtu, zitrohnes ſullu un ſahli klaht,
un lai gohsajahs apklahta kaſtrola, kamehr
ta ſulla tummiga un ihſa tohp; noleez tad
lai atdſeeſt, un taiſi pa tam ſmalku lappu
miſklu, isrulle un ispeedi ar ſpizglahſi jeb
mehrenu dſerranu glahſi appalas rippites,
taiſi raibu iskneebtu ranti wiſſapfahrt, un
eeleez to gallas maſijumu, nolihdſini labbi
ar naſi un lai tad us papihru zeppeſchu panna
jeb us pasteetes ſfahrtdi kohlſchi iszeppi. —
Us tahdu wiſſi warr no wiſſeem pildjumeem,
no gallas; ſiwim, wehſcheem, aultereem,
kahpoſteem ic., ka ſcheit mahzihts irr, pa-
ſteetites daſchadas un gahrdas iszept, kad
tikka wiſſu to labbi wehra leek, kas pee pil-
dijuma un miſklas ſataiſſchanas mahzihts ir-
raid. — Tapat warr arridsan wiſſas ſchahs
pasteetes maſakas taiſiht, kad to miſklu bloh-
dinu maſaku pehz ſchkihwes leeluma, jeb ap-
fahrt alwu ſchkihwi miſklu rantite taiſita tohp.

Deſmita Rodalka

no

daſchadahm Deſſahm.

Affins deffa.

Szkahsi 2 stohpus affinu zaur durschlakku,
peeley 1 $\frac{1}{2}$ stohpu ne wiffai stipra allus kas
fkahbs newaid, jeb salda peena, leez fahli
zik proht, labbu karroti smalki sakappatu
zihpofu, meirahnu un timian smalki ar roh-
fahm faberstu un zaur smalku feetu isfihjatu,
no katra puff karroti, fagruhstu pipperu un
ingweru, puff tik dauds ka no tahm sahlehni,
smalki fagruhstas hegelkenes un beidsot rup-
jus rudsu miltus tik dauds ka tas ka beesu
putra tohp, fagreesi neeru taukus bes wiffahni
dsihstehni, peemaisi tohs arri klast, un pildi
tad tahs farnas bet ne zeeti, jo kad tee milti
labbi irr tad breest un tahs deffas plihst.
Kad wiffas farnas peebahstas irr, tad leez
tahs deffas werdoscha druzin sahlita uhdeni
un eedurri brihscham ar gappeli, un ta arri

warr manniht moi gattawas irr, kad ne mas wairs ne peelihp, bet ta gappele kad iswelf saufa paleef, leez kad iswirruschas irr us garreem salmeem wirf galdu lai atdseest. No ta pascha deffas maisijuma tohp tahs Paltas ta taisitas: Nemm no schi maisijumu ar fkaidrahm flapjahm rohfahm zif grihbedams, un taisi tahs paltes tif leelas ka grihb; kad labbi nolihdsinatás irr, tad leez tanni paschá werdoschá uhdem fur tahs deffas wirruschas, bet leez wehl sahli klast, eeleez tahs paltes, bet raugi ka tas uhdens weenu-mehr werd, un apmaisi ka pee dibbena ne peelihp, ne leez arri dauds us reisi katla ka ne sawerd kohpa; kad gann wirruschas irr, (kad kahdu usgreesch un eefschá saufa un druppana irr) tad warri isnemt un arri us salmeem likt lai atdseest un no wirsu sausus paleef, tad winnas warr glabbah un ilgi turreht. — Paltu maifes: Kad tahs affins deffas un paltes taisitas irr, tad peeiej pee tahm atlikfuschahm affinim siltu deffas suppi (kurra tahs deffas wahritas) jeb allu, leez wehl sakappatus zihpolus, smalku pipperu, ingweru, sahli, mairahnes un timian klast, peemihzi arridsan tif dauds rupsus miltus, ka tas ka maifes mihkla tohp, peeiej arri

meelus un lai ruhgst; kad labbi isrudsis, tad taisi appalus pihragus, bet widdu leelu zaurumu un leez krahfni lai iszeppi, kad gattawi irr, tad usdurri us kahdu teewu kahrtu un noleez siltá weeta lai fausi un druppani paleef; ta winnus warr zauru gaddu turreht; kad winnus ehst grihb, tad tohp werdoschá sahlita uhdem jeb gallas suppe mihksti wahriti, un blohda ar taukeem jeb sweestu pahreleti.

Putru deffa.

Sagreesi neeru taukus masos 4fantigos gabbalos firnu leeluma, un isnemm wiffas dshles un ahdas, nomiso un sakappa arri farkanus zihpolus it smalki; wahri meeschu putraimus salda peena, un kad labbi sabreedis un ka beesá putra irr, tad eeiej kahda kohku muldina lai atdseest; (to putru warr deenu papreeesch wahrigt, un tad nolikt lai par nakri atdseest) pa tam leez 6 labbas saujas no teem sagreesteem taukeem, un 1 sauju zihpolu panná un lai druzin zeppi, bet apmaisi ka ahri zeppi, peemaisi to pee to karstu putru, ka arri 4 saujas masgatu un noschahwetu siltu rohshnu. Sagreesi arri weherschu-

jeb jehru afnis plahnös gabbalös, isnemm wiffas dsihfles, ahdas jeb kas nederr, sagrah-
di ar kohku peestalu kahda trauka it smalki un
ispeedi zaur durshlaffku. Kad nu ta putra
nakti stahwejusi un labbi atdsiffusi irr, tad
peemaisi $\frac{5}{4}$ mahrz. no tahm iskahstahm afnim,
ja no jehra, bet ja no wehrscha tad til dauds
ne waijaga, leez wehl salda peena kahdu stoh-
pu, druszin sagrahstu piperu, ingweru,
faberstu muskatu reekstu, meirahnes un timian
klaht (tahs salkas sahles buhs papreefsch labbi
schahweht, ar rohlahm satriht un zaur smalku
feetu isfihjaht) wehl 4 pautus, kahdu sauju
fabersta maifes mihsstuma un til dauds sahli
ka waijaga, un to wiffu samaisi labbi kohpa;
nemmm tad tauku sarnas, masga tahs labbi,
noschahwe atkal un sagreefi til garras ka tahs
deffas gribbi, pahrsen weenu gallu ar deegu,
peebahsi ne wiffai zeeti ka wehl warr brest,
fahen arri to ohtru gallu, un leez tad wer-
doscha druszin sahli ta uhdeni, bet lai stipri
ne werd ka ne plihst; eedurri brihscham ar
gappeli un lai 2 stundas bet lehni werd, tad
isnemmm un leez us salmeem lai atdsiest; schahs
deffas warr pahri neddelu aufstuma (bet ka
ne safalst) turreht, un kad ehst gribb, tad
tohp us resti jeb panna us abbahm puffedm

dseltan bruhni zepti; arridsan tapat tikkai
wahritas winnas warr ehst.

Uknu deffa.

Sagreefi tellu- jeb wehrschu afnis masös
gabbalös, isnemmm wiffu kas ne derr, sagrah-
di it smalki un ispeedi zaur durshlaffku;
wahri 1 stohpu salda peena ar faberstu maifes
mihsstumu ka putru, sagreefi labbu sauju
neeru tauku sihkös gabbalinös, iszeppi tohs
pantohgu panna ar 1 karroti smalki sagreestu
zihpotu, leez tohs pee tahs putras un lai kah-
du brihdi kohpa werd. Kad to putru no
ugguni nemmm, tad leez 2 saujas labbi masga-
tu leelu rosihnu, un kad atdsiffusi irr tahs
afnis, wehl druszin saldu peenu, sahli, pip-
peru, ingweru, meirahnes, timian, 2 kar-
rotes fabersta maifes mihsstuma un 3 pautus
klaht; samaisi wiffu labbi kohpa, un peebah-
si ar to tauku sarnas, leez tad werdoscha sah-
lita uhdeni, un isnemmm kad gattawas irr;
winnas warr tapat ehst, jeb kad atdsiffuchas
irr, us resti jeb panna iszept.

Deffas no zuhku = jeb wehrschu galkas.

Us 4 mahrz. labbas zuhku = un til pat
dauds wehrschu galkas, nemmm 4 mahrz. tau-

kas zihku gallas, sakappa to it smalki, un sagruhdi ar kohku peeſtalu kà miſklu; tohs taukus ſagreesti arridsan maſôs gabbalindôs, un ſamihzi wiſſu to ar ſahli, piperu, ingweru, negelkenem un labbu ſtipru allu; kad wiſſ labbi ſamihzihts irr, tad peebahſi tahs ſarnas, pahſeen abbus gallus un apſahli tahs deſſas kohku trauka, lai tà 8 deenas gull, leez tad ſahliga uhdem kur winnas ilgi warr turreht, un kad winnas ehſt gribb, tad tohp ſlappetas, ar kahpoſteem jeb ſirneem wahritas jeb arri duhmôs ſchahwetas.

Zittas gaku deſſas.

Nemm 1 pohdu (20 mahrz.) wehrſchu gallas no zifſahm, ſagreesti to plahnôs gabbalôs un ſadrahſi ar naſi it ſmalki, bet isnemmm wiſſas dſihſles ſkaidri. Kad tahdas ſmalki ſadrahſtas gallas 8 mahrz. irraid, tad wahri no tahm dſihſlehm, kauleem un tahs atlikkuſchas gallas labbu ſpehzigu ſuppi, un noputta labbi kad uſwerd; pa tam ſagreesti neeru taukus ſihkôs akantigôs gabbalôs, tik leelus kà ſirnuſ, bet isnemmm arri wiſſas dſihſles. Teem taukeem kad ſagreesti un wiſſ nelabbums isnemms irr, wajjaga papilnam $3\frac{1}{2}$

mahrz. ſwert. Nemm tad 1 kwentim muſkatu puſku, 3 kwent. pippere, 8 loht. ſmal-kas ſahls un 2 kwent. negelkenem, un ſagruhdi wiſſu to it ſmalki; ſamaiſi un ſamihzi tad wiſſu to labbi ar rohkahm kohpà, peeſleij $\frac{1}{2}$ ſtohpno tahs gaku ſupes kad labbi atdſiffuſi irr, ar wiſſeem taukeem kas wirſu irr klaht, un ſamihzi atkal labbi, pildi tad tahs ſarnas kas labbi maſgatas un noſchahwetas irr zeeti, un pahſeen abbus gallus. Sagruhdi 2 loht. ſmal-kas ſahls, ar 1 kwent. ſalpetera, un beſi ar to katuru deſſu; leez tad kahdà wehrpele kahrtahm ar ſchahm ſahlehm: ſagruhdi labbu ſauju gattawu paeglu ohgu, 1 ſauju pehterſihu, tik pat timian, roſmarihnu ſarrinus un lohrberlappas; taiſi ſuppi no 3 ſtohpno uhdens un $1\frac{1}{2}$ mahrz. ſahls, uſwahri to un noputta labbi, un kad nahti ſtahwejuſi un aukſta irr, tad uſleij uſ tahm deſſahm, leez dibbenu un aſminuſ wirſu, un noleez dſeſtrà weeta; tà winnas warr ilgi turreht, kad labbi aiſtaſitas irr un dſeſtrumà ſtahw, un tad ar kahpoſteem jeb ſirneem ehſt. — Uſ zittu wiſſi: Nemm wehrſchu neeru gaku kà arri to miſkſtaku gaku no eekſchu zifſahm, isnemmm wiſſas dſihſles, un pagreesti tik ſmalki kà putraimus, arri jaumu

treknu zuhku gallu sakappa tapat; (us 2 mahrz. gallas nemm 1 mahrz. tauku) samihzi to labbi ar rohkahm, leij stipru allu klahr, kà arri faberstu muskatu reekstu, sagruhstu piperu, muskatu pufkes un sahli; eebahsi to eeksch leelahm wehrscha taukahm sarnahm (kur wiffi tauki noplukti irr) it zeeti, eedurri brihscham bahschoht ar addatu kà wiff gaisf iscet, un pahrsen abbus gallus ar deegu, leez tad 3 deenas sahli, bet apgreesi ikdeenas, un tà winnas warr duhmòs schahweht.

Jehru deffas.

Jenem tahs mehles no jehru galwahm, (kad wehl jehlas irr) nowelz to baltu ahdu, sagreesi tahs ar tahm firdim un druszin gallu it smalki, sagruhdi ar kohku peestalu tik smalki kà mihklu; sakappa arri gan drihs tik pat dauds neeru tauku kà gallu, samaisi ar sahli, smalki sakappatahm zitrohnes misahm, fordemohmu, piperu un englisch gewirz, samihzi to labbi ar wihnu un gallas suppi kur zihpols wahrhts bet atkal islahsta irr; eepildi tad eeksch sarnahm, pahrsen tohs gallus, eebersi ar sahli, leez wehrpelé ar fappestahm paeglu ohgahm un usleij tahdu sahls fullu kà jau mahzhts irr.

Deffas no zuhku plauscheem.

Leez tohs plauschas werdoscha uhdeni un isnemni tudal kad uswerd, sagreesi plahnòs gabbalòs, isnemni wiffas ahderes un sakappa it smalki, nemm arri firdis un neeres klahr bet jehlas, kad wiff tas smalki sakappahts irr, tad sagreesi treschu dalku zuhku tauku (kas weenu nakti uhdeni gullejuschi un dauds reis prisch uhdens usleets irr) masòs 4kantigòs gabbalinòs, samihzi wiffu to ar muskatu pufkehni, piperu, ingweru, druszin koriander un sahli; eebahsi to teewàs sarnas un pahrseni abbus gallus, taisi tahdu sahligu fullu kà jau sinnams un usleij to aukstu us tahm deffahm kahdà kohka trauka jeb wehrpelé. (Tohs plauschus, neeres, taukus un wiffu ko no zuhkeem preeksch deffahm nemt gribb, buhs pirms sagreests tohp, wec nakti uhdeni mehrzht un pahru reis prisch uhdeni usleet.)

Deffas no zahlu gallas.

Nemni no 6 puff iszepteem zahlteem to gallu no kruhtim un sakappa to it smalki, sagreesi arri zuhku taukus it smalki un leez 4 fajas no ta klahr; peemaisi wehl 40 pantu

dseltenumus, 30 loht. fabersta un saldá wer-
doschá peená mehrzeta maifes mihsstuma, sah-
li, pipperu, druszin smalki sakappatus zihpo-
lus un muskату pufkes; samaisi to wissu lab-
bi kohpá un leez us ugguni lai silts tohp, jo
tad labbaki eefsch sarnahm leen, bet apmaisi
labbi ka wisszauri silts tohp; pildi tad teewas
zuhku sarnas ne warren zeeti, faseen tohs gal-
lus un wahri saldá peená. Ta winnas warr
siltas ehst, jeb arri us resti un papihru bruh-
nas zept; kad auksts laiks irr, tad winnas
warr kahdas deenas turreht.

Deffas no tellu gallas.

Nemm skaidru tellu gallu un sakappa to
ar neeru teem it smalki, it ka gribbetu pil-
dijumu. Bet taukus druszin wairak ja-
nem, pe mehrzeta baltas maifes mihsstu-
mu, sahli, saldu krehjumu un muskату puf-
kes, samaisi to wissu labbi kohpá un isrulle
pehz tahs blohdas garruma appalus gabbalus
ka deffas, eetinni tahs tellu kahretaksmi jeb pa-
pihra kas ar sweekstu swaidihts irr, iszeppi
panna jeb us resti un usspeedi zitrohnes fullu
wirsi.

Sprantschu deffas.

Sagreesi it labbu tihru zuhku gallu no
schinka, isnemm wissas dsihles skaidri un
sakappa it smalki, sagreesi arri labbu tihru
spekku sihkos 4kantigos gabbalios; us 3
mahrz. gallas, 2 mahrz. spekka, 2 peená
mehrzetas baltas maifes, 6 pautu dseltenu-
mus, druszin saldu krehjumu, muskату puf-
kes, kaneelu, negelkenes, pipperu, sahli,
muskату-reeksu un smalki faberstu meirahnu,
samaisi wissu to labbi kohpá, pildi sarnas un
wahri tahs deffas lehni kahdu stundu; kad
winnas sarkanas gribb, tad warr druszin
zuhku affinis peelet, un kad gattawas irr
panna ar bruhnu sweekstu iszept.

Deffas no tellu pluntschym.

Sagreesi tellu pluntsches masos gabbalos
un iswahri tahs uhdeni, nomasga atkal auk-
sta uhdeni un sakappa it smalki, sagreesi arri-
dsan zuhku taukus sihkos gabbalos, (jeb ja
newaid, tad arri klahretu sweekstu nemt warr)
fabersta maifes mihsstuma kahdas fanjas,
druszin smalki sakappatu timian, sakappatus
sweeksta zeptus zihpokus, 8 jeb 9 pautu dselte-
numus, saldu krehjumu un sahli; samaisi to

wiffu labbi kōhpā un eebahsi taukās zūhku sarnās; leez tad saldu peenu us uggumi, un kad fahrt wirt tad eelez tahs deffas ar lohrberlap-pahm, wesseleem zihpoleem, timian, meirahnu, pehtersiliehni, foriander un druszin fahli un lai tif lehni werd ka tif mas warr redseht ka kustahs, noleez tad lai atdseest, un kad winnas ehst gribb, tad iszeppi pannā ar sweestu us abbahm puffedem dselten bruhnas, usleij blohdā to bruhnu sweestu un usspeedi zitrohnes fullu wirsū.

Smadsenu deffas.

Sakappa wehrscha = un zūhka gallu it smalki un isnemm skaidri wiffas ahdas un dsihles, tahs smadsenes leez aukstā uhdēni kamehr waijaga, isnemm tad kad ta galla smalki sakappata irr, apmaisi ar wihnu un leez pee tahs gallas flahrt; iszeppi arri smalki sagreestus zūhku taukus pannā ar zihpoleem, iskahsi zaur durschlaffu un leij tohs karstus taukus flahrt, kà arri dsan druszin wihnu, sagruhstas negelkenes, englisch gewirz un fahli, taisi tad masas deffas no teewahm zūhku sarnahm it mihsstas, fo tā warr us resti jeb pannā us lehnam ohglehm iszept jeb duhmōs

schahweht un tad zept, bet tomehr lehni ka ne plihst.

Serwelahrt deffas.

Nemm 2 mahrz. leefas zūhku gallas un $\frac{1}{2}$ mahrz. wehrschu gallas, sakappa jeb sadrahsi to tif smalki kà ween warr, isnemm wiffas dsihles un sagruhdi ar kōhku peestalu, ka tif mihssta kà mihssta irr, sagreesi $\frac{3}{4}$ mahrzinu tihra spekka sihsōs 4kantigōs gabbalinōs, sagruhdi 2 loht. pippera, 1 loht. ingwera, $\frac{1}{2}$ loht. negelkeni, $\frac{1}{2}$ loht. kordemohma, 5 loht. fahls un fabersi 2 mustatu reekstus it smalki, samihzi wiffu to labbi kōhpā un peebasi leelas plattas wehrschu sarnas it zeeti un eedurri brihscham ar addatu, pahrsen tad $\frac{3}{4}$ ohlehts garrumā un pakarri kahdu deemu lai schuhst, tad eetinni smalkā plahnā audeklā un lai 3 neddelas duhmōs kalst, tad warr rippitēs sagreest un tapat jeb ar sardellu fallahiti ehst.

Deffas no wehrschu galwas.

Wahri weenu puff wehrscha galwu it mihsstu, isnemm wiffus kaulus, noleez lai atdseest, taisi wiffu skaidri un sakappa tad to gallu smalki, leez peenā mehrzetu maises mihsstumu, labbu gabbalu kaufeta karsta sweesta

Kurrá smalki sakappati zihpoti zepti irr, 2 pautu dseltenumus, sahli, smalki sagruhstas negelkenes, pipperu un kahdas karrotes salda peena klast, leez tad us lehnahm ohglehm lai tik silts tohp un pildi tahs farnas; usleez patam to suppi kur ta galwa wirrusi irr us ugguni, un kad saht wirt, tad leez tahs deffas eekschá, lai kahdu $\frac{1}{4}$ stundu lehni werd, isnemmm tad un lai atdseest; kad ehst griibb tad leez sweestu panna, lai bruhni zeppi, eeleez tahs deffas, iszeppi tahs us abbahm puffedm, usleij blohda to bruhnu sweestu un ispeedi zitrohnes fullu wirsi.

Zittas gallu deffas.

Nemmm 16 mahrz. leefas zuhku - un 3 mahrz. jaunu wehrschu gallas kur wiffas dsihfles un ahdas skaidri isnemtas irraid, sagreessi un sakappa to it smalki un sagruhdi wehl labbi ar kohku peestalu; sagreessi arri labbu skaidru zuhku tauku masos 4kantigos gabballinos, noswerri 4 mahrzimus un noleez aufstuma lai atdseest; famihzi to sakappatu gallu ka mihklu ar 8 loht. sagruhstu pipperu, 24 loht. smalkas sahs, 3 loht. muskату reekstu

unj $1\frac{1}{2}$ loht. muskату puffu, peemaisi tad arri tohs sagreestus taukus klast, bet ta ka pikkas ne paleek, bet labbi ar to gallu samaisajahs; nemmm tad taukas wehrschu farnas peepuhti tahs un pakarri 2 jeb 3 deenas gaisa, leez winnas tad farkana wihna lai atmihkst un greesi tik garras ka waijaga, peebahsi tad tik zeeti ka ween warr un faseen abbus gallus; tarsi tad trihskantigus teewus behrsu kohzinus, leez 2 jeb 4 starp katru deffu, dohdi wianahm tahdu gihmi ka ahbolu sahles lappinahm, pahrsen ar stipru deegu zeeti, lai ta 3 deenas gaisa karr un schaudi tad 8 jeb 10 deenas ar aufsteem paeglu duhmeem, bet raugi kad 4 jeb 5 deenas duhmös bijuschas irr, woi tee kohzini wehl zeeti irr; schahs deffas waffaras laika labbi ehdamas irr.

Siwju deffa.

Wahri weenu lihdeku no 3 jeb 4 mahrzineem sahlige uhdeni ne it gattawu, nonemmm to ahdu un affakas, sakappa to gallu it smalki; sagreessi neeru-taukus masos 4kantigos gabballos, iszeppi to panna un peemaisi to klast, ka arri 4 karrotes kauseta sweesta, pipperu, muskату reekstu, sakappatus un sweesta zep-

tus zihpolus, 8 loht. salda krehjuma mehrzeta maifes mihkstuma, smalki sagreestas pehtersiljes un 6 pautus, sakull to wissu labbi kohpa, leez fahli zil waijaga klah, un pildi awju- jeb teewas wehrschi sarnas, bet ne zeeti, wahri tad uhdeni, iszeppi us resti us swaiditu papihru, un usdohd filtas.

Wehschu deffas.

Nowahri 3 schoffus wehschu wihna jeb uhdeni, noluppina jeb isnemm wissu gallu, sakappa to it smalki un samaisi ar reerei, (no 2 panteem un sweestu) peena mehrzetu baltas maifes mihkstumu, wehschu sweestu, zittu sweestu, pehtersiljehm, pipperu, muskatu pukkeh, timian, basilikum, fahli un 3 jehleem panteem; kad wiss tas samaisihts un it mihksti sagruhst irr, tad peebahsi awju sarnas bet ne zeeti un faseen abbus gallus, wahri tohs lehni peena ar sweesta gabbalu, un kad irr iswahritas, tad swaidi wissapfahrt ar wehschu sweestu, (L. 185) tairi schkirstinus no papihra, pehz to deffu leelumä, swaidi tohs eefsch puffe arri ar wehschu sweestu, eeleez tahs deffas, iszeppi ta us resti jeb panä us abbahm puffehm, un kad ir gattawas,

tad nogreesi to deegu, saleez salwetti kohfchi us blohdu un usleez tahs deffas ar teem schkirstineem wirsu.

Maises deffas.

Us 1 mahrz. fabersta baltas maifes mihkstuma, nemm 3 kohrt. salda peena, sakull 6 pautus, bet no 2 atnemm to baltumu, leez $1\frac{1}{2}$ mahrz. smadsenu uhdeni lai wissas affinis iswelfahs, sagreesi it smalki un ismetle wissus kaulu skabbargus kas tur mehds eefschä buht skaidri, masga 8 loht. korintes, un noschaude tahs atkal ar drahnu; wissu to samaisi labbi ar fahli, 2 karvotēs smalka zukkera, pipperu, muskatu pukkeh un $\frac{1}{2}$ mahrz. kauseta sweesta; eebahsi to eefsch taukahm sarnahm ne zeeti, faseen abbus gallus, wahri winnas uhdeni un iszeppi us resti ka sinnamas.

Rihschu deffas.

Wahri rihschus ar saldu peenu ka beesu putru, peemaisi kad atdsiffis irr, sagreestus zuhku taukus, zihpolus, rosihnes, korintes, faberstu un peena mehrzetu maifes mihkstumu, sweestu, zukkera un pautus; (arri deffu sah-

les warr peelikt) taiſi tad tahs deſſas kà jau ſinnans irr, wahri winnas ſalda peenà, un iszeppi tad us reſti jeb panna ar ſweeſtu bruhnas.

Mandelu deſſas.

Sagruhdi $\frac{1}{2}$ mahrz. ſaldu nomifetu mandelu it ſmalſki ar rohschu uhdeni, wahri to mihsstumu no 2 baltahm maifehm ar ſaldu peenu, 2 weſſeleem zihpoleem, lohrberlappahm, timian, meirahnehm, un kahdu ſauju foriander, (tohs zihpolus un lohrberlappas buhs isnemt) ſamaifi to ar tahm mandelehm un leez ſmalſki ſagreestus taukus, klahretu ſweeſtu, reereiſi no 6 panteem un ſweeſtu zaur durſchlacku iſlahſtu, ſmalſki ſakappatas zitrohnu miſas, ſaberſtu muſkату reekſtu, ſahli, kahdu karroti ſalda krehjuma un zuckeru klahſt, apmaiſi wiſſu to us ohglehm kà labbi ſilts tohp, taiſi tad tahs deſſas kà pee weſſchu deſſahm mahzits irr.

Saimes deſſas.

Nemm wiſſadu gallu kas eekſchà pee afnim, plauſcheem un ſirds irr, ſakappa to ar

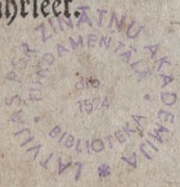
neerehm, plauſcheem, teſmeneem no gohwim jeb awim un tik dauds gallu kà no kaulleem jeb gohwju galwahm warr nogreest it ſmalſki, ſamihzi to ar ſahli, pimperu, ingweru, ſakappateem zihpoleem, meirahnu, timian un ſakappateem taukeem, peebahſi ar to ſarnus it zeeti, faſeen abbus gallus kohpà, leez kahdà wehrpele, usleij ſahligu ſullu, leez dibbeni un afminus wirſu un noleez auſſtumà, tad winnas warr kahdu gaddu jeb ilgak turreht, jeb arri kad 2 neddelas tà gullejuſchas isnemt, un 3 deenas duhmòs ſchahweht.

Maſas deſſites.

(Sofischen.)

Nemm leefas zuhku gallas 2 mahrz. tik pat dauds ſkaidru ſpecku, ſagreesti to gallu ſmalſki, ſakappa un ſagruhdi kà mihsflu, ſagreesti arri to ſpecku maſòs 4kantigòs gabbalindòs, isnemm wiſſas ahdas un dſihſles ſkaidri, un ſamaifi to ar ſmalſki ſagreestu zitrohnes miſu, ſahli, pimperu, kordemohmu, engliſch gewirz, negelkenehm, foriander, muſkату pufkehm un reekſtu, wiſſ ſmalſki ſaberſtu un ſagruhſtu, leiſ wehl ſaldu krehjumu

un wihnu klast, pildi wissu kad labbi samih-
 zihis irr, karraschā sprizze, un tā warr ah-
 trumā 8 jeb 10 ohlektis teemas awju farnas
 piidiht; tad winnas warr kà kehdihnē sapiht,
 jeb arri pahrsceest un mafōs. gabbalōs pa pah-
 reem sagreest, pannā isjept, pee pasteetehm,
 wrikaffe jeb ragout list, jeb arri tapat blohdā
 usdoht un ar dseltemu roberta sullu (L. 229)
 pahriest.

Larv

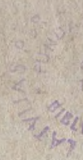
wi

17

Billig
 thinnen u
 Kochbuec
 selben eige
 aber die u
 unserer N
 eine wisse
 kommene
 Geschlechte
 Ausübung
 fast ausd
 sen Hāufe
 sonderis be
 reften Ko
 so glaubt
 ne sutor u
 griffe in i
 barkeit zu
 buch, du
 kannt w
 ler. Die
 Werks, is
 durch den
 fassers, de
 lettischen
 den. Da
 Pastor id
 re
 p
 t

on uor
 gnuuag
 uschadag
 -karrad ma
 gve 'apjur
 mllij' au
 agol 'ahnu

durch die Uebersetzung des Gesunthe
 mus, dessen Ausbreitung wir gelegentl
 len, erworben, auch um die höhern E
 mehr haben. Nezenient hat nur u
 weisungen zur Verfertigung eigentlic
 nalgerichte gefunden, und wünschte au
 Bierkise, Schatnoß ic., angetroffen
 Die Kochkunst leidet immer einige W
 gen, wie das aus der Vergleichung
 Kochbücher, mit denen aus dem vor
 hunderte, sichtbar ist. Durch Kochb
 der Geschmat an Speisen, der gleich
 modischen Launen hat, verewiget,
 lernt aus alten Kochbüchern, den Ge
 die Diätetik der Vorwelt kennen —
 Vorschriften zu Gerichten, die hier
 leicht gemacht, und auch auf den v
 Tafeln immer raræ aves seyn werden
 Hechte mit Weintrauben, Lerchen
 beeren, Melonentorten ic. Warum
 weisungen Störe (Acipenser sturio
 Stohre.) zu kochen, die hier zu
 nen Fischen gehören? und für den W
 rus glanis L. lettisch Sahm.s.) nur
 arten! Bey der guten Warnung S.
 man den kochenden Kessel auf die h
 nehmen kann, wäre die Anzeige ein
 mittel und Verhaltensregeln, wenn
 verbrüht, oder mit Messern, Kn
 Fischgräten verwundet hat, sehr nöthi
 In wiesern sich die Vorschriften in An
 Dekonomie und des Wohlgeschmats
 das kann Nezenient um so weniger
 da die Vorschriften praktisch gepri
 müssen, überläßt es daher den Dam
 und Emsand. Der Geschmat gehö
 zu den nselköpfigen Dingen unterm Me
 der stärkenden Suppe S. 29 mußte g
 welche Kranke sie genießen können.
 Arzt hat wohl diese Zusammensetzu
 dacht. Mit feinen Ingredienzen gebe
 bicher freigebiger um, als mit Zuck
 nehl; sollte dies keiner Einschränkung
 3. B. S. 42, das müste eine schlechte
 seyn, die ihres Wohlgeschmats w
 eines Zusatzes von Kanehl, bey ihren
 bedarf. Es giebt auch eine Aestetik
 Kunst, und soviel wir sie kennen, so
 daß Gerichte mit gallertartiger Ober
 nichts garnirt zu seyn pflegen. Die
 senten und sieder auch von den Lesern

um Czarenwery. s. l. d. Februng 1796.

Latwiska Pawaru Gramata, Nuischas Pawareem par Mahzibu,
wissadus Kungu Ehdenuus gahrđi wahrıht un saraıfıht. Jelgawa
1796. Lespeesta pee Jahna Wrıddıka Steffenhagen. 452 Seiten. 8.

Bıllıg sollte nur die Stimme der Hauswı-
thınnen aber den Werth oder Unwerth eines
Kochbuches entscheiden, da die Würdıgung des-
selben eigentlıch vor ihr Tribunal gehört. Weıl
aber die mannıgfachen, künstlıchen Zubereıtungen
unserer Nahrungsmıttel, zum Besten der Aerzte,
eine wıssenschaftlıche Kunst geworden, deren voll-
kommene Kenntnıss, wir nur dem männlıchen
Geschlechte zutranen; weıl es sıch der höchstın
Ausübung derselben, auch als Erwerbsmıttel
fast ausschlıessend bemächtıget hat, und in gros-
sen Häusern, Städten und an Höfen dazu be-
sonders berechtıget wırd; überdem auch die meh-
resten Kochbücher von Männern verfertıget sınd,
so glaubt Rezensent weder gegen das bekannte
ne sutor ultra crepidam zu sündıgen, noch Ein-
grıffe in die den Dames kompetırende Gerichts-
barkeit zu thun, wenn er dieses lettısche Koch-
buch, durch dieses Blatt, eigentlıch mehr be-
kannnt macht, als es sonst wırd vermag.
Die längst verprochene Erscheinung dieses
Werkes, ıst zuerst durch die Krankheit, und dann
durch den bald darauf erfolgten Tod des Ver-
fassers, der zuerst die Idee zur Herausgabe eines
lettıschen Kochbuches gefasst hatte, verzögert wor-
den. Das war der verstorbene Herr Urban,
Pastor Adjunktus zu Lesken, ein Mann dessen
rege Thätıgkeit, nicht selten durch schwere kör-
perlıche Leiden gelähmt wırdte, und an dem die
Jenaische Literaturzeitung ihren Kurländıschen
Korrespondenten und Mitarbeiter verlohren hat.
Herr Steffenhagen verdient also den Dank des
Publıkums, daß er soaleıch besorgt gewesen, die
Schwırigkeiten welche der Herausgabe des Werkes
entgegen standen, wegzuräumen, und durch die
gute Wahl eines neuen Uebersetzers oder eigent-
lıchen Verfassers (Denn H. Pastor Urban hatte
nur 4 Bogen geliefert.) das Buch zu vollenden.
Jetzt haben also Herr Steffenhagen als Verleger,
und Herr Kandidat Stobbe als Herausgeber des
Kochbuches, den Herrschaften sowohl als säm-
tlıchen lettıschen Virtuosen und Handlangern der
veredelten Kochkunst, ein dankwürdıges Geschenk
mit diesem Buche gemacht. Obgleich es lettısch
ıst, so haben die übrıgen Letten von diesem
Buche wohl seinen Gewinn. Vielleicht bahnt
es aber einer lettıschen Naturgeschichte den Weg,
da bey den vielen fremden Namen ausländıscher
Produkte, in vielen Letten, die des Lesens kun-

dig sınd, der Wunsch, auch die naturhistorısche
Kenntnıss dieser Dinge zu erlangen, aufwachen
mögte. — Das Werk hat 10 Kapitel, und die
sämtlıche Zahl aller Kochvorschriften ıst 583.
Rezensent bemerkt freılıch noch manche Lücke,
da aber dieses dem Herrn Verfasser nicht ganz
zu Schulden kommt, so übergeht er ihre aus-
führlıche Anzeige. Es sınd bei diesem Werke
sehr viele Kochbücher, deren namentlıche Anfüh-
rung zu weitläufıg wıre, benutzt worden. Doch
vermısst Rezensent mit Bedauern, die Nicht-
übersetzung der vortreflıchen Einleitung des діä-
tetıschen und ökonomıschen Kochbuches, welches
in Stendal bey Franzen und Grosse 1790, her-
ausgekommen. — Sie handelt von der Einrıch-
tung eines guten Kellers, der Küche, des
Schornsteıns, der Speise- und Rauchkammer &c.,
als gleichfalls wesentlıche Erfordernısse der Koch-
kunst; sie nennet die in der Küche nöthıgen Ge-
räthe, lehrt inwiefern ihre Materien der Ge-
sundheit schädlıch sınd oder werden können, sprıcht
von den Hülfsmıtteln zum Kochen, als Wasser,
Holz, Zır, Gewürze &c. ferner vom Einfal-
zen, Räuchern, Einweıchen und Einmachen,
von den Vorbereıtungen und der Zusamen-
ordnung der Speisen &c. Dinge deren Erwäh-
nung in einem lettıschen Kochbuche unumgäng-
lıch nothwendıg wıren. Eben so ungerıst sıeht
Rezensent die діätetıschen und ökonomıschen
Vorschriften des gerühmten Kochbuches, dem
lettıschen nicht einverleıbt. Patienten (Und in
vornehmen Häusern haben die Krankheiten ihr
allzeit offenes Hotel.) und Köche hätten dem
Herrn Verfasser dafür gedankt. Jene könnten
sıch, die ihnen zuträglıchen Speisen selbst aus-
wählen, wenn sıe bey jedem Nahrungsmıt-
tel, das gute und schädlıche, das verdaunlıche und
unverdaunlıche angezeigt fänden; diese aber auch
in den Stand gesetzt wıren, die dem Patienten
nicht zuträglıchen Ingredıenzen, zu vermeiden.
Es giebt Aerzte, die aus Unkunde der chemıschen
Kenntnısse der Bestandtheile und Wırkungen
unserer Nahrungsmıt- und ihrer Zubereıtung,
manche schädlıche Speisen erlauben oder wohl
gar empfehlen. Hätzte der Herr Verfasser diese
Anleitung seinem Buche einverleıbt, so wırdte
er in so mancher Hinsıcht vielen Nutzen gestıftet,
manche Mißbräuche der Kochkunst verdrängt,
und seine Verdienste, die er sıch um die Letten

durch die Uebersetzung des Gesundheitskatechismus, dessen Ausbreitung wir gelegentlich empfehlen, erworben, auch um die höhern Stände vermehrt haben. Rezensent hat nur wenige Anweisungen zur Verfertigung eigentlicher Rationalgerichte gefunden, und wünschte auch Burrek, Verkäse, Schatnusch ic., angetroffen zu haben. Die Kochkunst leidet immer einige Veränderungen, wie das aus der Vergleichung der jetzigen Kochbücher, mit denen aus dem vorigen Jahrhundert, sichtbar ist. Durch Kochbücher wird der Geschmack an Speisen, der gleichfalls seine modischen Launen hat, verewiget, und man lernt aus alten Kochbüchern, den Geschmack und die Diätetik der Vorwelt kennen — Man findet Vorschriften zu Gerichten, die hier nicht so leicht gemacht, und auch auf den vornehmsten Tafeln immer rare aves seyn werden, Z. B. Hechte mit Weintrauben, Lerchen mit Weinbeeren, Melonentorten ic. Warum sieben Anweisungen Stars (Aspenser sturio L. lettisch Stobre.) zu kochen, die hier zu den seltenen Fischen gehören? und für den Wets (Silurus glanis L. lettisch Sahms.) nur zwey Kocharten? Wey der guten Warnung S. 197, wenn man den todsenden Kessel auf die bloße Hand nehmen kann, wäre die Anzeige einiger Heilmittel und Verhaltensregeln, wenn man sich verbrüht, oder mit Messern, Knochen und Fischardten verwundet hat, sehr nöthig gewesen. In wiefern sich die Vorschriften in Ansehung der Dekonomie und des Wohlgeschmacks empfehlen, das kann Rezensent um so weniger bestimmen, da die Vorschriften praktisch geprüft werden müssen, überdies es daher den Dames in Kurz- und Langand. Der Geschmack gehört ja ohnehin zu den wichtigsten Dingen unterm Munde. Wey der ständigen Cuyve S. 29 mußte gesagt seyn, welche Krante sie genießen können. Ein guter Arzt hat wohl viele Zusammensetzung nicht erdacht. Mit seinen Ingredienzen gehen die Kochbücher freygebieter um, als mit Zucker und Kanehl; sollte dies keiner Einschränkung bedürfen? Z. B. S. 42, das müßte eine schlechte Schokolade seyn, die ihres Wohlgeschmacks wegen, noch eines Zusatzes von Kanehl, bey ihrer Auflösung bedarf. Es giebt auch eine Aestetik der Kochkunst, und soviel wir sie kennen, so wissen wir, daß Gerichte mit gasserartiger Oberfläche, mit nichts garnirt zu seyn pflegen. Die von Rezensenten und sogar auch von den Lesern bemerkten Lücken: als Krante durch Tropfen oder Einmachen aufzubewahren, Fleisch zu räuchern und einzufalzen, es in heißen Tagen für Säulnis zu bewahren, oder wenn es gelitten, ihm den nachtheilichen Geschmack zu benehmen, (Welches am besten durch Abkochen mit einer hinlänglichen Menge Chamillen geschieht.) eine Anweisung gutes Brod zu backen ic., werden in einem zwey-

ten Theile ergänzt werden, zu dessen Anfertigung der thätige Verfasser bereits den Plan entworfen, und jetzt beschäftigt ist, die dazu erforderlichen Materialien zu sammeln. Unmöglich zu sagen, was ein Kochbuch ganz vollständig, und dadurch allgemein nützlich machen kann; die nöthige Esle, um nicht die Geduld der Pränumeranten zu ermüden, die bestimmte Bogenzahl, welche ohne merklichen Schaden des Herrn Verlegers nicht überschritten werden konnte, werden den Verfasser hinlänglich bey allen denen entschuldigen, die das Buch nicht so vollständig finden sollten, als sie es wünschen. Der zweyte Band wird folgende Materien enthalten: Von Gefrorenen und Kreemen. Von eingemachten Sachen. Von einigen im ersten Bande übergangenen Speisen. Von Gebäcknissen, Mazipan und Konfituren. Von allerley Getränken. Von Anordnung der Tafeln. Von Aufbewahrung der Früchte. Vom Rästen, Schlachten, Einfalzen und Räuchern. Von der Kenntniß und dem Werthe ausländischer Gewürze. Vom Brodbacken und Bierbrauen. Vom Brandweinabziehen. Vom Seifekochen und Lichtziehen. Vom Färben, Waschen und Bleichen. Vom Anbau und der Erziehung der Gartengewächse. Von den nöthigen Kochgeräthen ic. ic. Diese bloß vorläufige Anzeige eines so reichhaltigen Inhalts, wird gewiß einen jeden nach der halbtägigen Erscheinung des zweyten Theils sehr begierig machen, und dem vornehmsten patriotischen Unternehmen begünstiget, so werden wir ein sehr vortheilhaftes lettisches Kochbuch besitzen, welches vielleicht seine teutschen Vorgänger übertreffen könnte. Das lettische dieses Kochbuchs, ist nach dem Urtheile guter Sprachkennner, so, wie man es von dem Verfasser der Wessellibas Grammatas erwarten konnte, sehr korrekt. Er hat durch diese Uebersetzung, die so viele Schwürigkeiten hatte, die Stärke und den Umfang seiner kritischlettischen Sprachkenntniß hinlänglich erwiesen, und die Sprache mit einigen neugeschaffenen, den teutschen Begriffen sehr adäquaten Ausdrücken bereichert. Ueberhaupt hat das Buch, bey dem zweyten Verfasser offenbar gewonnen, wie man dies aus den ersten Worten leicht sehen wird. Man vergleiche nur das alte und neue Titelblatt, wie sehr stehen beyde gegen einander ab — Der Preis ist wie man es vom Herrn Steffenhagen schon gewohnt ist, bey der jetzigen Theuerung der Druckbedürfnisse, sehr billig, der Druck sauber und macht seiner Dffizit Ehre. Rezensent schließt mit dem Wunsche, daß doch Herr Kandidat Stobbe von seinem vortheilichen Talente der Deutlichkeit bey der Uebersetzung und von seiner ausgedehnten Sprachkenntniß, zum Besten der guten lettischen Nation, noch recht ofte Gebrauch machen möge. —